

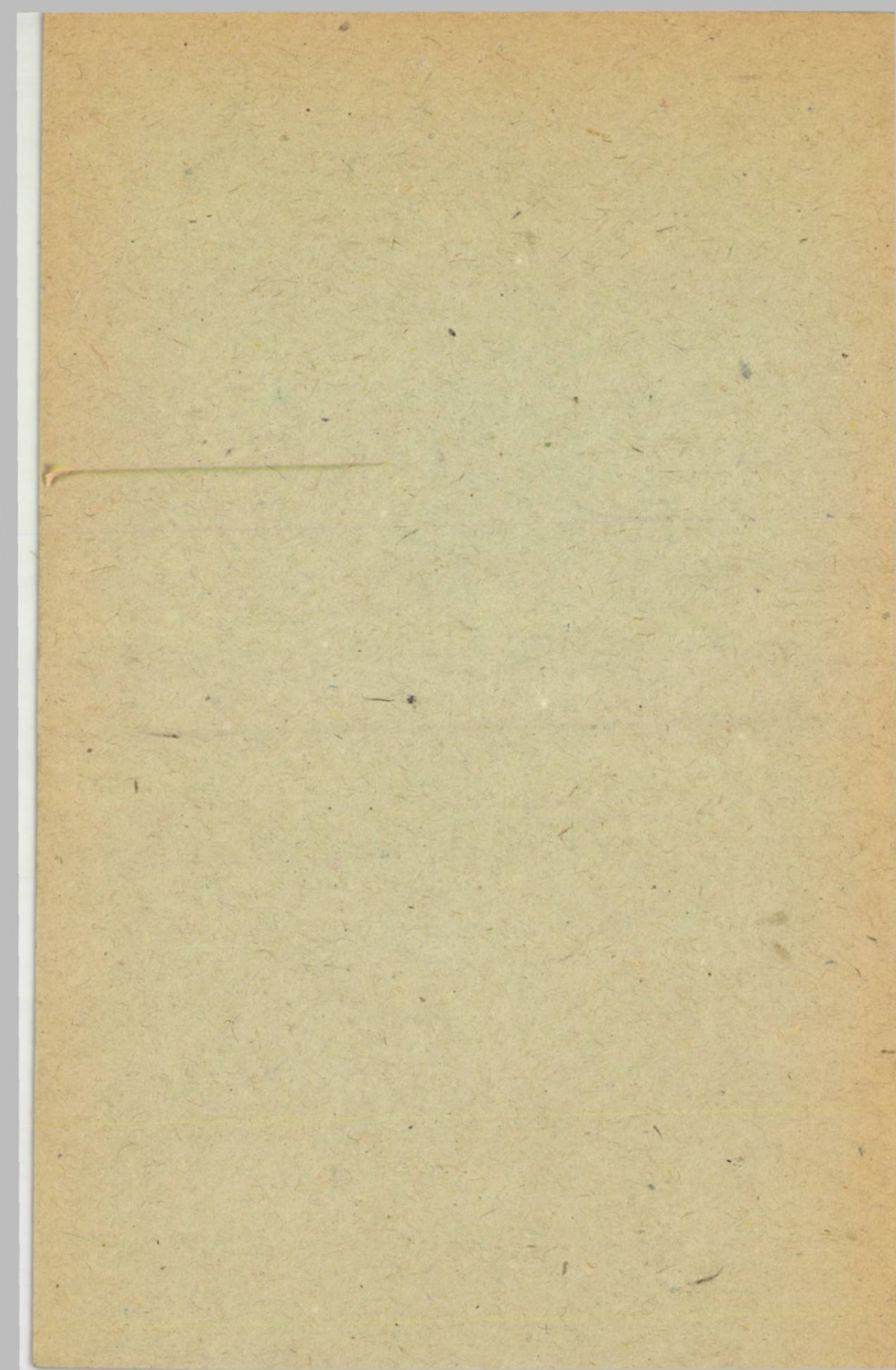
801.1

750

ACADEMIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA
INSTITUTUL DE LINGVISTICA AL UNIVERSITAȚII
DIN BUCUREȘTI

Îndreptar ortografic, ortoëpic și de punctuație

Ediția a IV-a

801.1

550 ACADEMIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ AL UNIVERSITĂȚII
DIN BUCUREȘTI

ÎNDREPTAR

ortografic, ortoepic și de punctuație

Ediția a IV-a

64928

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

București — 1987

1100
Indreptarul ortografic, ortoepic și de punctuație a apărut într-o primă ediție în anul 1960 (ediția a doua în 1965, iar a treia în 1971), fiind realizat prin fuziunea a trei lucrări normative anterioare: Mic dicționar ortografic (ediția I 1953), Dicționar ortoepic (1956) și Indreptar de punctuație (1956).

Ediția de față este pusă de acord cu Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (1982).

INDREPTAR

ortografic

ortoepic

și de punctuație

Toate drepturile rezervate
Editurii Academiei R. S. România

85013
EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

79717, București, Calea Victoriei 125

REGULI DE ORTOGRAFIE ȘI DE ORTOEPIE

I. ALFABETUL

§ 1. Alfabetul limbii române este alcătuit din 31 de litere, a căror ordine este următoarea:

a,	A	(a)	i,	I	(i)	r,	R	(re)
ă,	Ă	(ă)	î,	Î	(î)	s,	S	(s)
â,	Â	(î din a)	j,	J	(je)	ș,	Ș	(șe)
b,	B	(be)	k,	K	(ca)	t,	Ț	(te)
c,	C	(ce)	l,	L	(le)	ț,	Ț	(țe)
d,	D	(de)	m,	M	(me)	u,	U	(u)
e,	E	(e)	n,	N	(ne)	v,	V	(ve)
f,	F	(fe)	o,	O	(o)	w,	W	(dublu ve)
g,	G	(ghe)	p,	P	(pe)	x,	X	(ics)
h,	H	(ha)	q,	Q	(kū sau chiu)	y,	Y	(i grec)
						z,	Z	(ze)

Nota 1. Literele mari corespunzătoare lui *ă, â, î, ș, ț* se scriu și ele cu semnele caracteristice: *Ă, Â, Î, Ș, Ț*.

Nota 2. În abrevieri și simboluri, unele litere au variante de citire consacrate în uz, de obicei după model străin: *f (ef), g (ge), h (haș), l (el), m (em), n (en), r (er), s (es), z (zel)*.

Nota 3. Scrierea noastră mai folosește, în redarea unor nume proprii străine și a unor cuvinte noi neadaptate, litere cu diverse semne diacritice: *â, é, ô, î* ș.a. (vezi § 166).

În general, scrierea noastră notează fiecare sunet printr-o literă. Uneori însă același sunet este redat prin litere diferite și aceeași literă redă sunete diferite; un grup de litere poate reda un singur sunet, o singură literă poate reda un grup de sunete. De exemplu:

grupurile de litere *ch, gh* (urmate de *e, i*) redau câte un singur sunet, *k, g*: *cheamă, gheată; chimir, ghindă*; literele *c* și *g* când sînt urmate de *e* sau *i* redau consoanele africte *č, ģ*: *cer, cine; ger, gîntă*;

litera *x* redă uneori sunetele *cs* (*explozie*), alteori sunetele *gz* (*exemplu*);

literele *ă* și *î* redau aceeași vocală: *român, mîină*;

grupul de litere *ch* (urmat de *e, i*) și litera *k* redau același sunet: *chimie, kilometru*;

grupul de sunete *cs* se redă fie prin litera *x*, fie prin literele *cs*: *expediție, ticsit*;

grupurile de litere *ea, ui* etc. redau fie două vocale în silabe diferite: *ideal (ide-al), biruință (biru-ință)*, fie diftongii *ea, ui*: *deal, cui*.

II. FONETICA ȘI PROBLEMELE DE ORTOGRAFIE ȘI DE ORTOEPIE

VOCALELE

A

§ 2. Se scrie și se pronunță *a*, nu *ea*, după literele *ș* și *j* în rădăcina cuvîntului: *șaa, șade, șapte, șase; deja, jalbă, jale, jar* (nu *șea, șeade, șeapte, șease; dejea, jealbă, jeale, jear*).

Notă. În mod obișnuit, *e* alternează cu *ea*: *deștept — deșteaptă, leg — leagă*; potrivit cu regula de mai sus se stabilește însă alternanța *e—a* după *ș*, în rădăcina cuvîntului, în formele flexionare ale adjectivelor și verbelor: *deșert—deșartă* (nu *deșcartă*), *așez—așază* (nu *așează*), *înșel—înșală* (nu *înșeală*), *șcă—șade* (nu *șeade*).

§ 3. Substantivele cu rădăcina terminată în *ș* și *j*, cînd sînt articulate, se scriu și se pronunță cu *a*, nu cu *ea*: *coaia, tovarășa, ușa* (nu *coaiea, tovarășea, ușea*).

Ă

§ 4. Se scrie și se pronunță *ă*, nu *e*, după *ș, j*, la nominativ-acuzativul și vocativul singular al substantivelor și adjectivelor feminine de declinarea I: *fruntașă, tovarășă, uriașă, ușă; coajă, griă, plajă, șarjă* (nu *fruntașe, tovarășe* etc.); de asemenea, la persoana I plural și a III-a singular și plural a indicativului prezent și la persoana a III-a

singular a perfectului simplu: *angajăm, înfățișăm, îngroșăm; îngrășă, îngroașă; angajă, furiașă, îngrășă, îngroșă* (nu *angajem, îngrășem* etc.).

Notă. Pluralul substantivelor și adjectivelor *frunțașă, tovarășă, uriașă* etc. se scrie și se pronunță cu *e*: *frunțașe, tovarășe, uriașe*.

§ 5. Se scrie și se pronunță *ă*, nu *e*, după *ș, j*, la pluralul substantivelor terminate în *-are*: *înfățișări, angajări* (nu *înfățișeri, angajeri*), terminația *-are* alternând cu *-ări*.

§ 6. În sufixele *-ător, -ămînt* se păstrează *ă* și după *ș*: *înfricoșător, îngrășămînt* (nu *înfricoșetor, îngrășemînt*) (vezi și § 132).

§ 7. Dintre formele paralele *străin — strein*, este considerată literară *străin*.

Ă

§ 8. Se scrie *ă*, nu *i*, în numele propriu *România* și în cuvintele din familia lui: *român, româneă, românesc, românește, aromân, dacoromân* etc. Scrierea cu *ă* în loc de *i* este admisă și în nume proprii de familie, după dorința purtătorilor lor (vezi și § 166, *Nota 1*).

E

§ 9. Se scrie și se pronunță *e*, nu *ă*, după literele *ș, j* în rădăcina cuvîntului: *înșela, șes, ședea, jecmăni, jelanie, jelui* (nu *înșăla, șăs, șădea, jăcmăni, jălanie, jălui*). Fac excepție unele cuvinte ca derivatele lui *jar* (*jăratie, jărăgai, jări, jărui*), respectiv derivatele lui *șagă* (*șăgalnic*), *șal* (*șăluț*), *șanț* (*șanțisor, șanțuleț* etc.) și *șatră* (*șătrar, șătră-reasă, șătrușă*).

Notă. Trebuie evitată scrierea și pronunțarea *să* a pronomelui reflexiv *se* (*se duce, să se vadă*, nu *să duce, să să vadă*).

Trebuie evitată de asemenea scrierea și pronunțarea *dă, pă, cătră* a prepozițiilor *de, pe și către*.

§ 10. *E* inițial din cuvintele *eu, el, ei, ele, ești, este, e, eram, erai, era, erați, erau*, deși se rostește *ie*, se scrie *e*, potrivit cu tradiția literară.

§ 11. În neologisme, *e* inițial se scrie și se pronunță *e*, nu *ie*: *ecran, ecuator, epocă, eră, eroism, evident, examen, explozie* (nu *iecran, iecuator* etc.).

De asemenea, *e* la început de silabă, precedat de vocală, în neologismele de tipul *aed*, *alec*, *coexistență*, *idee*, *poem*, *poet* se scrie și se pronunță *e*, nu *ie*.

Notă. De la această regulă fac excepție verbele a căror rădăcină se termină în *i* (*atribui*, *constitui*), care se scriu și se pronunță la persoana a III-a cu *ie*: *atribuie*, *constituie*.

§ 12. În formele verbale *agreez*, *creez*, scrierea și pronunțarea cu *e* sînt justificate morfologic prin prezența terminației *-ez* adăugată la rădăcina verbală, terminată în *e* (*agre-ez*, *cre-ez*).

§ 13. Se scrie și se pronunță (*al*) *meu*, (*ai*) *mei* (nu *mieu*, *miei*).

§ 14. Se scrie și se pronunță *e* la sfîrșitul cuvintelor formate cu sufixul *-ețe*: *finețe*, *frumusețe*, *justețe*, *tinerețe* (nu *fineță*, *frumuseță*, *justeță*, *tinereță*, care sînt rostiri regionale).

§ 15. Este nerecomandabilă pronunțarea deschisă a lui *e* accentuat înaintea unei silabe conținînd un *e*: *crède*, *fête*, *îdele*, *vede*, *vedere*, *verde* etc.

De asemenea, în cazurile în care există fluctuație regională în pronunțare între *e* și *ă* după consoanele *ț*, *s*, *z*, *ș*, *j* și uneori *r* se scrie și se pronunță *e*: *fețe*, *țepi*, *mătase*, *mese*, *sete*, *tuse*, *să lucreze*, *zece*, *șed*, *tovarășe* pl., *jertfă*, *reușit* (nu *feță*, *țăpi*, *mătasă*, *mesă*, *săte*, *tusă*, *să lucreză*, *zăce*, *șăd*, *tovarășă* pl., *jărtfă*, *răușit* etc.).

§ 16. Se scrie și se pronunță *i*, nu *î*, după *ț*, *s*, *z*, *ș*, *j* și după grupul *st* în rădăcina cuvintelor: *subțire*, *singur*, *zic*, *mașină*, *șină*, *jir*, *stinge* (nu *subțire*, *sîngur*, *stînge* etc.).

Notă. Se scrie și se pronunță *i*, nu *î*, în prepozițiile: *din*, *prin*, *dintre*, *printre* (nu *dîn*, *pîn*, *dîntre*, *pîntre*).

§ 17. La sfîrșitul unor pronume și adverbe: *aceeași*, *aceleași*, *același*, *aceiași*, *însăși*, *însuși*, *înșiși*, *iarăși*, *totuși*, se scrie *i* și se pronunță *i* scurt nesilabic.

§ 18. Se scrie și se pronunță *i*, nu *e*, în sufixul *-atic*: *îndemînic*, *tomnatic* (nu *îndemînatec*, *tomnatec*).

§ 19. La sfîrșit de cuvînt, în pluralele de tipul *francezi*, *moși*, *sofi*, *vreji* și în formele de persoana a II-a singular, indicativ prezent, de tipul *cutezi*, *îngheți*, *îngrași* etc., se scrie *i* și se pronunță *i* scurt, nesilabic.

§ 20. Se scrie *i* (nu *ă*) în orice poziție și în toate cuvintele, cu excepția cazurilor menționate la § 8. Se scrie deci: *gînd, hotări, înainte, mînă, pline, scînteie, dar România, român, românește* etc. (vezi § 8).

§ 21. Se scrie și se pronunță *i*, nu *ă*, în cuvinte ca: *întîi, pînă* (nu *întăi, pănă*; vezi Indexul de cuvinte).

§ 22. Se scrie și se pronunță *i*, nu *ă*, în sufixul verbelor derivate din onomatopee care au *i* în rădăcină, de felul lui *cîrîi, mîrîi, scîrîi, vîji, zbirnîi* (nu *cîrăi, mîrăi, scîrăi, vîjai, zbirnăi* etc., dar: *mormăi*).

§ 23. Se scrie și se pronunță *-ind* (nu *-înd*) în gerunziile verbelor de conjugarea I după consoanele *ș* și *j*: *în-fățișind, în-grășind, angajind* (nu *în-fățișînd, în-grășînd, angajînd*). De asemenea, gerunziul verbelor *a agreea, a crea* este *agreînd, creînd* (nu *agreînd, creînd*).

§ 24. Se scrie și se pronunță *-ind* (nu *-înd*) în gerunziile verbelor de conjugarea I a căror rădăcină se termină în *i*: *apropiînd, muînd, tăînd*.

U

§ 25. Nu se scrie și nu se pronunță *u* la sfîrșitul cuvintelor terminate în diftongii *ai, ei, ii, oi, ui* și în consoanele *k, g* și *č* urmate de *i* nesilabic: *tai, luai, mei, auzii, lămîi, pictroi, cui; mănunchi, ochi, vechi, unghi, arici, bici, cîrmaci* (nu *taiu, luaiu, meiu, auziiu, lămîiu, pictroi, cuiu; mănunchiu, ochiu, vechiu, unghiu, ariciu, biciu, cîrmaciu*).

VOCALE ÎN HIAT

A—E

§ 26. Se scrie și se pronunță *a-e*, nu *aie*, în cuvîntul *aer* și în derivatele *aerian, aerisi, aerodrom, aeroport* etc.

E—A

§ 27. Cuvintele *boreal, cereale, ideal* conțin hiatul *e-a*, rostit deci în două silabe, nu diftongul *ea*.

§ 28. Se scrie și se pronunță *crea*, *creare*, *creație*, *agreea*, *impermeabil* (nu *creia*, *creiare*, *creiație*, *agreeia*, *impermeia-bil* sau *impermiabil*).

E—E

§ 29. Se scrie *e-e*, nu *ie*, în *alee*, *idee*, *licee*; *agreez*, *creez* (nu *aleie*, *ideie*, *liceie*; *agreez*, *creiez*, vezi § § 11, 12).

I—E

§ 30. Se scrie *familie*, *istorie*, *vie* (nu *familiie*, *istoriie*, *viie*).

I—A

§ 31. Forma articulată de nominativ-acuzativ a substantivelor feminine terminate în *i-e* se scrie cu *i-a*, nu cu *iia* sau cu *iea*: *familia*, *ia*, *istoria*, *rochia*, *via* (nu *familiia*, *iia*, *istoriia*, *rochiia*, *viia* sau *familiea*, *iea*, *istoriea*, *rochiea*, *viea*).

I—I

§ 32. Se scrie și se pronunță *i-i*, nu *î*, în: *ființă* (*fi* + suf. *-ință*), *știință* (*ști* + suf. *-ință*), *conștiință* (*con-* + *știință*), *fiindcă* (*fi* + *-ind* + *că*), *fiică* (nu *fință*, *ștință*, *conștință*, *findcă*, *fică*).

Notă. Se scrie însă și se pronunță *cunoștință*, nu *cunoștiință*, deoarece acest cuvânt este un derivat de la *a cunoaște* cu sufixul *-ință* (ca și *credință* din *crede* + *-ință*); de asemenea *încunoștința*, nu *încunoștiința*, fiind derivat de la *cunoștință*.

O—E

§ 33. Se scrie și se pronunță *oe*, nu *oie*, în *poem*, *poet*, *poezie* (nu *poiem*, *poiet*, *poiezie*; vezi § 11).

O—O

§ 34. Se scrie și se pronunță *o-o*, nu *o*, în (*agro*)*zooteh-nie*, *alcool*, *cooperatie*, *coopta*, *epizootie*, *zoologie* (nu (*agro*)*zotehnie*, *alcol*, *coperație*, *copta*, *epizotie*, *zologie*).

§ 35. Se scrie și se pronunță *u-e*, nu *uic*, în *duel*, *duet*, *menuet*, *perpetuez* (vezi § 11).

DIFTONGII

EA, IA

§ 36. Se scrie *ș* se pronunță *ea*, nu *ia*, după consoană: *acea*, *aceasta*, *cea*, *ceai*, *ceartă*, *ceas*, *deal*, *geam*, *leac*, *meargă*, *țepă*, *țepăn*, *țeară* (nu *ciai*, *dial*, *liac* etc.).

§ 37. După *b*, *p*, *m*, *f*, *v* se scrie și se pronunță *ia*, nu *ea*, atunci când dîtongul alternează cu *ie*: *biată* — *biet*, *piatră* — *pietre*, *piardă* — *pierde*, *piață* — *piețe*, *amiază* — *amiezi*, *miazănoapte* — *miez*, *dezmiardă* — *dezmierd*, *fiare* — *fier*, *viață* — *vieți*.

§ 38. Se scrie *ea*, nu *ia*, după *ch*, *gh* cînd există forme alternante cu *e*: *blochează* — *blochez*, *cheag* — *încega*, *cheamă* — *chem*, *tinichea* — *tinichele*; *gheată* — *ghete*, *gheață* — *ghețuri*, *îngeață* — *îngeța*, *veghează* — *veghez* (nu *chiag*, *chiamă* etc.).

§ 39. Se scrie *ia*, nu *ea*, după *ch*, *gh* cînd nu există forme alternante: *chiar*, *chiabur*, *ghiaur*.

§ 40. După consoane, cînd terminațiile *-cască*, *-cază* alternează cu *-esc*, *-ez*, se scrie și se pronunță *ea*, nu *ia* sau *a*: *întînerească* — *întînerez*, *întînească* — *întînesc*, *sfirșească* — *sfirșesc*, *tovărășească* — *tovărășesc*; *agrecă* — *agrecz*, *angajează* — *angajez*, *furișcă* — *furișcz* (nu *întineriască*, *tovărășiască*, *tovărășască* etc.).

§ 41. Se scrie și se pronunță *ea*, nu *a*, după *ș*, *j* în cuvintele formate cu sufixele *-cală*, *-ean*, *-eală*: *greșcală*, *oblojeală*; *mureșean*, *orășean*, *clujean*; *roșeală* (nu *greșală*, *oblojală*; *mureșan*, *orășan*, *clujan*; *roșeală*) (vezi și § 131).

§ 42. Formele articulate de nominativ-acuzativ singular ale substantivelor și adjectivelor feminine terminate în *e*, precum și ale unor substantive masculine terminate tot în *e*, se scriu și se pronunță cu *ea*: *alee* — *aleea*, *mare* — *marca*, *tăcere* — *tăcereă*, *ureche* — *urechea*, *veghe* — *vegheă*, *veche* — *vechea*; *bade* — *badea*, *nene* — *nenea*.

§ 43. Formele articulate ale următoarelor nume de zile se scriu și se pronunță cu *ea*, nu cu *ia*: *lunea*, *marța*, *miercurea*, *vinerea* (nu *lunia*, *marția*, *miercuria*, *vineria*).

Notă. Se scrie și se pronunță însă *jota*.

§ 44. În numerale ordinale ca: *al treilea, al patrulea, al cincilea, a cincea, a șaptea* etc., se scrie și se pronunță *ea*, nu *ia*. Face excepție de la această regulă forma feminină *a treia*.

§ 45. Se scrie și se pronunță *ea* la pluralul pronumelor și adjectivelor demonstrative feminine *acelea, acestea*; de asemenea se scrie *ea* la singularul pronumelui și adjectivului feminin *aceea*.

§ 46. La imperfectul verbelor de conjugarea a II-a, a III-a și a IV-a se scrie și se pronunță *ea*: *tăceam, tăceau, puneai, puneau, fugeați, fugeau*.

Notă. La verbele a căror rădăcină se termină în *i*, imperfectul se scrie și se pronunță cu *ia*, nu cu *ea*: *grăiam, trebuia*.

§ 47. Se scrie și se pronunță *ea*, nu *ia*, la sfârșitul adverbelor sau locuțiunilor adverbiale (chiar la cele care au variante în *-i*): *asemenea, așijderea, aiurea, de asemenea* etc.

§ 48. Se scriu și se pronunță cu *ea*, nu cu *a*, cuvintele *scamă, seară, searbăd, țeapă, țeapăn, zeamă* (nu *samă, sară, sarbăd, țapă, țapăn, zamă*).

§ 49. Se scriu și se pronunță cu *ea* pronumele personal *ea* și pronumele și adjectivul posesiv *mea*.

§ 50. Se scrie și se pronunță *ia*, nu *ea*, după vocale, când există forme alternante cu *ie*: *tăia, tăiat — tăiere, băiat — băieți*.

§ 51. După vocale, când terminațiile *-iască, -iază* alternează cu *-iesc, -iez*, se scrie și se pronunță *ia*, nu *ea*: *croiască — croiesc, alcătuiască — alcătuiesc, întemeiază — întemeiez*.

§ 52. După vocale, când sufixele *-ială, -ian* alternează cu *-ieli, -ieni*, se scrie și se pronunță *ia*, nu *ea*: *cheltuială — cheltuieli, îndoială — îndoieli, vasluian — vasluieni*.

§ 53. Se scrie și se pronunță *ia* la sfârșitul pluralului masculin al pronumelor și adjectivelor *aceia, aceștia, atâția*.

IE

§ 54. Se scrie și se pronunță *ie*, nu *e*, la început de cuvânt sau la începutul unei silabe care urmează după o vocală: *ied, ieștin, iepure, ieșire; baie, băieți, cheie, clăie, cuie, femeie, ploaie, Ploiești, proiect, statuie, voie; atribuie, trebuie, treier*.

Nota 1. Fac excepție cuvintele de la §§ 10, 11 și 12.

Nota 2. Vezi și excepțiile de la §§ 29 și 30.

§ 55. După consoane, acolo unde în limba literară se pronunță *ie*, se scrie și se pronunță *ie*, nu *e*: *miei* (subst. pl.), *miercuri*, *fier*, *pier*, *piept*, *pierde*, *vieți*.

IO, EO

§ 56. Se scrie *io*, nu *eo*, în cuvinte ca: *chiosc*, *ciorchine*, *ghiol*, *ghiotură*; se scrie și se pronunță *eo*, nu *io*, în cuvintele *leorpăi*, *pleosc*.

II

§ 57. Se scrie și se pronunță *ii*, nu *i*, în cuvintele *cîine*, *mîine*, *pîine* (nu *cîne*, *mîne*, *pîne*).

OA

§ 58. Se scrie *oa*, nu *ua*, în cuvintele cu alternanța *o — oa* și *oa — o*: *cot — coate*, *moară — mori*, *poartă — porți*; de asemenea, se scriu și se pronunță cu *oa*, nu cu *ua*, cuvintele *doar(ă)* și *foarte*.

UA

§ 59. Se scrie și se pronunță *ua*, nu *oa*, cînd nu există forme cu alternanța *o — oa*: *piua*, *roua*, *sacaua*, *steaua*, *ziua*; *a doua*, *a noua*.

UĂ

§ 60. Se scrie și se pronunță *uă* în cuvintele: *piuă*, *ouă*, *ziuă*; *două*, *nouă*; *plouă*.

TRIFTONGII

EOA

§ 61. Se scrie și se pronunță *coa*, nu *ioa*, în *leoarcă* (nu *lioarcă*).

EAU

§ 62. Se scrie și se pronunță *eau*, nu *iau*, în: *șleau*, *beau*, *vreau* (nu *șliau*, *biâu*, *vriau*).

§ 63. Se scrie și se pronunță *iau*, nu *eau*, în: *iau*, *miau*, *șuiâu*, *tăiau*.

IAI

§ 64. Se scrie și se pronunță *iai*, nu *eai*, în: *îndoiai*, *șuiai*, *tăiai* (nu *îndocai*, *sueai*, *tăcai*).

CONSOANELE

B

§ 65. Se scrie și se pronunță *b*, nu *v*, în numele lunilor: *februarie*, *septembrie*, *octombrie*, *noiembrie*, *decembrie* (nu *fevruarie*, *septemvrie*, *octomvrie*, *noiemvrie*, *decemvrie*).

C

§ 66. Se scrie *c* și se pronunță *ĉ* în cuvintele: *aprecia*, *cifră*, *cilindru*, *ciment*, *civil*, *lucernă*, *viciu* (nu *apreția*, *țifră*, *țilindru*, *țiment*, *țivil*, *luțernă*, *vițiu*).

H

§ 67. Se scrie și se pronunță *h*, nu *ch*, în cuvintele: *arheolog*, *arhitect*, *psiholog*, *tehnic* și în derivatele lor (nu *arheolog*, *architect*, *psycholog*, *technic*).

§ 68. Se scrie și se pronunță *h* în cuvintele: *hegemon*, *hexamtru*, *hibrid*, *hidrogen*, *hipodrom*, *hotel* (nu *egemon*, *exametru*, *ibrid*, *idrogen*, *ipodrom*, *otel*).

Notă Se scriu și se pronunță fără *h* cuvintele: *coerent*, *coeziune*, *ipocrit*, *ipotecă*, *umor* (vezi Indexul de cuvinte).

G

§ 69. Se scrie *g* și se pronunță *ĝ* în cuvintele: *cortegiu*, *naufragiu*, *omagiu*, *ravagiu*, *solfegiu* etc. și în cuvintele derivate: *naufragiat*, *omagial* etc. (nu *cortej*, *naufraj* etc.).

J

§ 70. Se scrie și se pronunță *j* în cuvintele formate cu sufixul *-aj*: *abataj*, *afișaj*, *aliaj*, *foraj*, *instructaj*, *mesaj*, *pasaj*, *peisaj*, *personaj*.

Notă. În familia unor cuvinte coexistă forșuele cu *j* alături de cele cu *ge*, *gi*: *cartilaj*—*cartilaginos*, *mesaj*—*mesager*, *pașaj*—*pasager*, *dirija*—*dirigent*, *diriginte*.

S

§ 71. Înainte de *l*, *m*, *n* se scrie și se pronunță *s*, nu *z*, în cuvintele *căsnicie*, *desluși*, *sminti*, *smintină*, *smuci*, *trăsni*, *trosni* (vezi însă § 80 și Indexul de cuvinte).

§ 72. Se scrie și se pronunță *s*, nu *z*, în neologismele terminate în *-asm*, *-ismă* și în derivatele lor: *fantasmă*, *fantasmagoric*, *marasm*, *plasmă*, *pleonasm*, *prismă*, *prismatic*, *sarcasm* (nu *fantazmă*, *marazm*, *pleonazm*, *sarcasm* etc.).

§ 73. Se scrie și se pronunță *s*, nu *z*, în cuvintele formate cu sufixul *-ism*: *comunism*, *leninism*, *marxism*, *socialism* (nu *comunizm*, *leninizm*, *marxizm*, *socializm*).

§ 74. Se scrie și se pronunță *s*, nu *z*, în cuvintele *chermesă*, *chintesență*, *grimasă*, *premisă*, *sesiune* (nu *chermeză*, *chintezență*, *grimază*, *premiză*, *seziune*).

§ 75. Se scrie și se pronunță *s* în cuvintele *cens*, *sens* și în derivatul *sensibil*, dar se scrie și se pronunță *z* în *cenzitar*, *senzație*, *senzorial*, *senzitiv*, *senzual*.

§ 76. Se scrie și se pronunță *s*, nu *ș*, în cuvintele *deschis*, *scenă*, *schimba*, *stofă* (nu *deșchis*, *șcenă*, *șchimba*, *ștofă*).

Ș

§ 77. Se scrie și se pronunță *obișnuit*, *pașnic*, *veșnic* (nu *obicinnuit*, *pacinic*, *vecinic*).

X

§ 78. Se scrie *x* și se pronunță *cs* în cuvinte ca: *exacerba*, *expediție*, *explozie*, *hexametrul*, *oxid*. Se scrie *x* și se pronunță *gz* în cuvinte ca: *exact*, *examen*, *exantematic*, *exemplu*, *exil*.

§ 79. Înainte de *b, d, g, v* se scrie și se pronunță *z*, nu *s*: *azvîrli, brazdă, zbor, zgomot*. Fac excepție unele neologisme ca: *aisberg, glasbeton, glasvand, jurisdicție*.

§ 80. Înainte de *l, m, n* se scrie și se pronunță *z*, nu *s*, în cuvintele *carnă, gleznă, izlaz, izmă, zmeu, zmeură*, nu *casnă, glesnă, islaz, ismă, smeu, smeură* (vezi însă § 71 și Indexul de cuvinte).

§ 81. Prefixul *des-* înainte de *b, d, g, l, m, n, r* și *v* și înainte de vocale se scrie și se pronunță *dez-*: *dezbatere, dezdoi, dezgroa, dezlega, dezmierda, deznoda, dezrădăcina, dezveli, dezamăgi, dezarma, dezumfla* (nu *desbatere, desdoi, desgroa, deslega, desmierda, desnoda, desrădăcina, desveli, desamăgi, desarma, desumfla*) (vezi și § 140).

§ 82. Prefixul *trans-*, de dată mai recentă, își păstrează în scris și în pronunțare forma originară cu *s* și cînd e urmat de *b, d, l, m, v* sau de vocală: *transatlantic, transborda, transdanubian, translator, transmite, transversal* (nu *tranzborda, tranzdanubian* etc.) (vezi și § 143).

§ 83. Se scrie și se pronunță *bez, iz, răz*, înainte de *b, d, g, l, m, n* și *v*: *bezmetic, beznă, izbi, izgoni, răzbate, război, răzgîndi, răzleț, răzvrăți* (nu *besmetic, besnă, isbi, isgoni, răsbate, răsboi, răsgîndi, răsleț, răsvrăți*) (vezi și § 142).

§ 84. Se scrie și se pronunță *z* în cuvintele derivate cu sufixul *-nic* care au rădăcina terminată în *z*: *groaznic, obraznic, paznic* (nu *groasnic, obrasnic, pasnic*).

§ 85. Se scrie și se pronunță *z*, nu *s*, în următoarele cuvinte: *bazin, cenșitar, cenșură, dizolvare, furniza, furnizor, regiza, regizor, tranzitiv, viteză* (nu *basin, censitar, censură, disolvare, furnisa, furnisor, regisa, regisor, tranzitiv, vitesă*).

CV, CU, CH

§ 86. Se scrie și se pronunță *cv* în cuvintele: *acvariu, cvintet* (nu *aquarium, quintet*); se scrie și se pronunță *cu* în cuvintele: *acuarelă, ecuație, ecuator* (nu *aquarelă, equalie, equator*, nici *acvarelă, ecvație, ecvator*); se scrie *ch* și se pronunță *k* în cuvintele: *chintal, chintesență* (nu *çintal, quintesență*, nici *cvintal, cvintesență*); *chirurg, orchestră* și derivatele lor (nu *hirurg, orhestră*), de asemenea *chirilic* (nu *cirilic*).

§ 87. În împrumuturi recente se scrie și se pronunță *gv* în *lingvistică*, *gu* în *lingual*, *gh* (pronunțat *g*) în *drogherie*.

CONSOANELE DUBLE

§ 88. Consoanele duble se scriu numai acolo unde redau o realitate fonetică. Astfel, în *accelera*, *accent*, primul *c* notează sunetul *k*, iar al doilea sunetul *č*.

Notă. Se scrie și se pronunță *bacil*, *sugera*, *sugestie* (nu *baccil*, *suggera*, *suggestie*).

§ 89. Se scriu și se pronunță consoane duble în cuvintele formate cu prefixe când consoana finală a prefixului e aceeași cu consoana inițială a rădăcinii.

Se scrie și se pronunță *nn* în derivatele formate cu prefixul *în-* când cuvintele de bază încep cu *n*: *innoda*, *innopta*, *innoi* (vezi § 136).

Notă. Se scrie un singur *n* în: *ineca*, *înota*, deoarece nu se mai simt elementele componente (nu *inneca*, *innota*). De asemenea, se scrie *înainte* (compus din *în* + *ainte*) și *înalt* (nu *innainte*, *innalt*). Vezi și § 136.

Se scrie și se pronunță *rr* în cuvintele formate cu prefixul *inter-* când cuvintele de bază încep cu *r*: *interregn*.

Se scrie și se pronunță *ss* în derivate cu prefixul *trans-* ale căror cuvinte de bază încep cu *s*: *transsiberian* (vezi și § 143).

§ 90. Se scrie și se pronunță un singur *s* în cuvintele *casă*, *masă*, *rasă* indiferent de sensul lor (nu se scrie *cassă*, *massă*, *rassă*).

§ 91. Se scrie și se pronunță *celălalt*, nu *cellalt*.

DISPARIȚIA UNOR SUNETE

§ 92. În vorbirea curentă nu se pronunță *l* al articolului masculin (*am văzut lupu*). Se recomandă însă pronunțarea acestui sunet în exprimarea solemnă, într-o conferință, într-un curs universitar etc.

Este necorectă pronunțarea prepozițiilor *prin*, *prîntre* cu omiterea lui *r* (*pîn*, *pîntre*).

§ 93. În limba română accentul nu are un loc fix, în sensul că locul lui nu este determinat cu necesitate de structura fonetică a cuvîntului. De aceea nu se pot da pentru limba română reguli de accentuare. Se pot face însă unele observații privitoare la locul accentului, bazate pe cercetarea frecvenței diferitelor tipuri de accentuare.

Accentul stă în mod frecvent pe una dintre ultimele două silabe ale cuvîntului. De obicei, cuvintele terminate în consoană sînt accentuate pe ultima silabă (*felinár*), iar cuvintele terminate în vocală sînt accentuate pe silaba penultimă (*feméie*). Atunci cînd ultimul sunet al cuvîntului este *a* (cu excepția cazurilor în care *a* este articol, ca în *casa*), accentul cade pe ultima silabă (*musacá, tremurá*).

Cuvintele accentuate pe silaba antepenultimă sînt mult mai puțin frecvente, iar cele accentuate pe cea de-a patra silabă începînd de la finală sînt extrem de rare: *férșeniță, gărgăriță, gógoriță, lápoviță, lúbeniță, prépeliță, răzmeriță, șliboviță, véveriță*.

Sufixele limbii române sînt, în majoritatea cazurilor, accentuate; doar un număr mic de sufixe sînt neaccentuate. Cîteva sufixe pot fi și accentuate și neaccentuate: *-ete* (*foámete, dar scumpéte*), *-iște* (*cînepiște, dar iniște*), *-iță* (*copiliță, dar bivoliță*).

Un sufix alcătuit dintr-un număr mai mare de silabe este de cele mai multe ori accentuat în comparație cu un sufix alcătuit dintr-un număr mai mic de silabe. Astfel, sufixele formate din trei silabe sînt totdeauna accentuate. Sufixele monosilabice sînt de cele mai multe ori neaccentuate.

Atunci cînd există forme duble de accentuare, limba literară preferă, în general, forma în care accentul este mai apropiat de finala cuvîntului. Astfel, se va accentua: *bolnár, caractér, duminică, dușmán, fenomén, ianuárie, lozincă, regi-zór, sectór, șervét* (nu *bólnav, carácter, dűmunică, dúșman, fenómén, iánuarie, lózincă, regízor, séctor, șérvet*).

Notă. Se va accentua însă: *călugăriță, dóctoriță* (nu *călugăriță, dóctoriță*).

64928

În morfologie, accentul are uneori rolul de a diferenția formele gramaticale: *cîntă* — *cîntă*. La prezentul indicativ, conjugarea a III-a diferă de conjugarea a II-a prin modul de accentuare: *mărgem* — *tăcém*. De aceea trebuie evitată accentuarea greșită, care duce la confuzia dintre cele două conjugări; deci se va rosti: *băteți, duceți, făceți, mărgeți; prevedeți, scădeți, tăceți* (nu *bătéți, ducéți, făcéți, mărgeți; prevédéți, scădéți, tăcéți*). În aceste cazuri trebuie considerată ca normă următoarea regulă: la persoanele I și a II-a plural ale indicativului și conjunctivului prezent, precum și la persoana a II-a plural a imperativului, la conjugarea a II-a accentul stă pe sufixul conjugării (-e-), iar la conjugarea a III-a pe temă.

Morfologia numelui nu pune, în general, probleme din punctul de vedere al accentuării, deoarece accentul rămâne, la marea majoritate a cuvintelor, invariabil în cursul flexiunii (*farmacie, farmaciei, farmaciilor*).

În scris, accentul cuvintelor nu se notează, de regulă. Notarea accentului, sub forma accentului ascuțit ('), este permisă în situațiile în care se simte nevoia de evitare a confuziei între cuvinte, forme sau variante omografe ca: *modèle—módele, încúie—încuié, bolnáv—bólnav*.

III. GRAMATICA ȘI PROBLEMELE DE ORTOGRAFIE ȘI DE ORTOEPIE

SUBSTANTIVUL ȘI ADJECTIVUL

§ 94. Unele substantive au mai multe forme de plural; forme literare sînt:

masculine: *umăr* (parte a corpului) — *umeri* (nu *umere*);
feminine: *coală* — *coli*, *școală* — *școli*, *pagină* — *pagini*, *regulă* — *reguli*, *republică* — *republici* (nu *coale, școale, pagine, regule, republice*); *biruință* — *biruințe*, *cunoștință* — *cunoștințe*, *știință* — *științe* (nu *biruinți, cunoștinți, științi*); *balama* — *balamale* (nu *bălămăli*);

neutre: *chibrit* — *chibrituri* (nu *chibrite*), *pîrîu* — *pîraie* (nu *pîriuri*, nici *pîrăuri*). *Zero* și *radio* au pluralul *zerouri, radiouri* (nu *zeruri, radiuri*; vezi Indexul de cuvinte).

Notă. La unele substantive se consideră literare cîte două forme de plural; de exemplu: (feminine) *poieni* și *poiene*, *ripe* și *rîfi*, *vremuri* și *vremî*; (neutre) *chipie* și *chipiuri*, *tuneluri* și *tunele*, *seminarii* și *seminare*.

Substantivele terminate în *-aj* (vezi § 70) fac pluralul în *-aje*: *mesaj—mesaje, pasaj—pasaje, peisaj—peisaje, personaj—personaje* (nu *mesagii, pasagii, peisagii, personagii*).

§ 95. În unele graiuri există alternanța *d — j*, față de alternanța *d — z* din limba literară; ea trebuie evitată. Se va pronunța și se va scrie: *brad — brazi* (nu *braji*), *crud — cruzi* (nu *cruji*).

§ 96. Alternanța *z — j* din cuvintele mai vechi (*braz — breji*) nu a cuprins și cuvintele noi. În limba literară se scrie și se pronunță: *chinez — chinezi, francez — francezi, irlandez — irlandezi* (nu *chineji, franceji, irlandeji*).

§ 97. Într-o serie de cuvinte mai noi nu se realizează alternanța *a — ă*. Se va scrie și se va pronunța: *fabrică — fabrici, stație — stații* (nu *făbriici, stății*).

Notă. Trebuie înlăturate și unele rostiri dialectale. Pluralul substantivelor *albie, arie, aripă, așchie* este *albi, arii, aripi, așchii* (nu *ălbii, ăripi* etc.).

§ 98. Adjectivul masculin *nou* are pluralul *noi* (nu *noui*), femininul *nouă* are pluralul *noi* (nu *nouă*).

§ 99. Pluralul substantivelor și adjectivelor masculine terminate în *x* (*cs*) se scrie și se pronunță cu *ç*: *fix — fiçi, ortodox — ortodocçi* (nu *fixi, ortodoxi*).

§ 100. Substantivele feminine terminate la nominativ singular în *-ee* (*coree, dispnee, logoree*) și *-e* (*justețe, tandrețe*) care nu se folosesc la plural fac genitivul în *-ee*, articulat *-eei*, respectiv *-e*, articulat *-ei*: (*unei*) *coree, coreei, (unei) dispnee, dispneei, (unei) logoree, logoreei, (unei) justețe, justeței, (unei) tandrețe, tandreței*.

§ 101. Alternanța *o* accentuat — *oa*, care diferențiază substantivele și adjectivele masculine de formele feminine, nu apare în unele cuvinte mai noi. Deci se scrie și se pronunță: *baroc — barocă* (nu *baroacă*), *echivoc — echivocă* (nu *echivoacă*), *pedagog — pedagogă* (nu *pedagoagă*).

ARTICOLUL

§ 102. Substantivele masculine a căror formă nearticulată de plural se termină în *-ii* (de exemplu *copii*) se scriu la forma articulată a pluralului cu *iii* (trei *i*): *cafe-giu — cafegii — cafegiii, copil — copii — copiii, fiu — fii — fiii, geamgiu — geamgii — geamgiii*. Aceeași regulă se aplică și în scrierea adjectivelor masculine terminate în *-iu*: *mijlociu — mijlocii — mijlociii, sașiu — sașii — sașiii*.

§ 103. Forma de genitiv-dativ articulat a substantive-
lor și adjectivelor feminine de tipul *casă*, *gramatică*, *grădină*,
scînteie, *mare* se formează adăugîndu-se articolul *i* la forma
de genitiv-dativ nearticulat: *casă*, *unei case* — *casei* (nu
casii), *gramatică*, *unei gramatici* — *gramaticii* (nu *gramaticiei*),
grădină, *unei grădini* — *grădinii* (nu *grădinei*), *scînteie*, *unei*
scînteii — *scînteii* (nu *scînteiei*), *valurile albastrei mări* —
valurile mării albastre, *unei mari părți a globului* — *mării*
părți a globului.

§ 104. Fac excepție substantivele și adjectivele termi-
nate în *-ie* în hiat: *vie*, *unei vii* — *viei*, *regiune pustie*, *unei*
regiuni pustii — *pustiei regiuni* (nu *viii*, *pustiii*).

Substantivul *piele* (pielea omului) are forma articulată
pielii (nu *pieii*), deși genitiv-dativul lui nearticulat este
unei piei.

NUMERALUL

§ 105. Deoarece numerele ordinale sînt formate cu
ajutorul numeralelor cardinale precedate de articolul pro-
clitic *al*, *a*, se scrie și se pronunță *clasa a doua*, *partea a*
treia (nu *clasa doua*, *partea treia*).

§ 106. Numeralul *întîi* nu este format, ca celelalte nu-
merale ordinale, cu ajutorul articolului proclitic *al*, *a*;
el se comportă ca un adjectiv cu o singură terminație:
clasa întîi, *întîia clasă*; *rîndul întîi*, *întîiul rînd*; deci nu
clasa întîia sau *clasa a întîia*.

PRONUMELE

§ 107. În pronumele demonstrativ feminin singular
aceea, *aceeași* se scrie *ea*, spre deosebire de formele de masculin
plural *acea*, *aceiași*, în care se scrie *ia*.

§ 108. Pronumele de întărire *însuși* se folosește po-
trivît cu persoana, cu genul și cu numărul cuvîntului pe
care îl determină:

pers. I singular: *eu*, *mie*, *pe mine însuși* (cînd vorbi-
torul este de sex masculin) sau *însămi* (cînd vorbitorul
este de sex feminin);

pers. I plural: *noi*, *nouă*, *pe noi înșine* (masculin) sau
însene (feminin);

pers. a II-a singular: *tu*, *ție*, *pe tine însuși* (cînd i se
vorbește unei persoane de sex masculin) sau *însăși* (cînd
i se vorbește unei persoane de sex feminin);

pers. a II-a plural: *voi, vouă, pe voi înșivă* (masculin) sau *însevă* (feminin);

pers. a III-a singular masculin: *el, al lui, lui, pe el-însuși*;

pers. a III-a singular feminin: *ea, al ei, pe ea însăși*;

pers. a III-a plural masculin: *ei, al lor, lor, pe ei înșiși*;

pers. a III-a plural feminin: *ele, al lor, lor, pe ele înseși* sau *însele*.

VERBUL

§ 109. Verbele de conjugarea a IV-a ca *acoperi, suferi* se scriu și se pronunță la indicativ prezent: (*eu*) *acopăr, (eu) sufăr, (el, ei) acoperă, (el, ei) suferă* (nu *acoper, sufer, acopere, sufere*), iar la conjunctiv prezent: (*el, ei*) *să acopere, (el, ei) să sufere*.

§ 110. Unele verbe intrate recent în limbă se scriu și se pronunță fără alternanța *o — oa* în conjugare: *învoc — învocă, să învoce* (nu *învoacă, să învoace*), *abrog — abrogă, să abroge* (nu *abroagă, să abroage*). Se scrie și se pronunță însă: *convoc — convoacă, să convoace; provoc — provoacă, să provoace*.

§ 111. Se pronunță cu accentul pe prima silabă *bătem, băteți, facem, faceți, să bătem, să băteți, să facem, să faceți* (nu se pronunță și nici nu se scrie *bătém, bătéți, făcém, făceți*).

§ 112. Verbul *a scrie*, fiind de conjugarea a III-a, se scrie și se pronunță la persoana I și a II-a plural a indicativului și conjunctivului prezent: *scriem, scrieți, să scriem, să scrieți*, iar la persoana a II-a plural a imperativului: *scrieți* (nu *scrim, scriți*); de asemenea la infinitiv: *a scrie* (nu *a scri*).

§ 113. Formele de indicativ prezent pers. I sg. și I, II, III pl. ale verbului *a fi* se scriu: (*eu, ei*) *sînt, (noi) sîntem, (voi) sînteți*.

§ 114. Verbele de conjugarea a IV-a terminate la infinitiv în *-î*, ca *hotărî, posomorî*, se scriu și se pronunță la indicativ prezent: (*eu, ei*) *hotărăsc* (nu *hotăresc*), (*tu*) *hotărăști* (nu *hotărești*), (*el*) *hotărăște* (nu *hotărește*), iar la conjunctiv prezent: (*el, ei*) *să hotărască* (nu *să hotărească*).

§ 115. Unele verbe ca *aprinde, arde, auzi, cădea* etc. se scriu și se pronunță la persoana I sg. a indicativului prezent și la persoana a III-a sg. și pl. a conjunc-

tivului prezent: *aprind, să aprindă; ard, să ardă; aud, să audă; cad, să cadă* etc. (nu *aprinz, să aprinză; arz, să arză; auz, să auză; caz, să cază* etc.).

§ 116. Unele verbe ca *rămîne, spune, ține* se scriu și se pronunță la persoana I sg. a indicativului prezent și la persoana a III-a sg. și pl. a conjunctivului prezent: *rămîn, să rămînă; spun, să spună; țin, să țină* (nu *rămii, să rămîie; spui, să spuie; țin, să ție*).

§ 117. Unele verbe ca *pieri, sări* se scriu și se pronunță la persoana I și a II-a sg. a indicativului prezent și la persoana a III-a sg. și pl. a conjunctivului prezent: *pier, pieri, să piară; sar, sari, să sară* (nu *piei, să pieie; sai sau sări, să saie*).

§ 118. Sînt la fel de corecte formele verbului *a vrea* ca și cele ale verbului *a voi* (vezi Indexul de cuvinte).

Sînt neliterare formele: *a vroi, eu vroi* sau *vröiesc, tu vroiești, am vroit* etc. Numai formele de imperfect *vroiam, vroiai* etc. sînt admise în limba literară.

§ 119. Verbul *a trebui* se întrebuintează corect ca impersonal cu forme numai pentru persoana a III-a sg.: prez. ind. *trebuie* (nu *trebuiește*), imperf. *trebuia, viüt. va trebui, conj. să trebuiască* (nu *să trebuie*).

§ 120. Imperfectul verbelor de conjugarea a II-a, a III-a și a IV-a în *-i* (cu excepția celor cu rădăcina în *-i*, v. § 121) se scrie și se pronunță: *tăceam, tăceai; duceam, duceai; primeam, primeai*, iar al verbelor de conjugarea a IV-a în *-î*, la fel cu al verbelor de conjugarea I: *hotăram, hotărai, hotărau* etc. (nu *hotăream* etc.).

§ 121. Imperfectul verbelor a căror rădăcină se termină în *-i* se scrie și se pronunță cu *i*: *scriam, suiam* etc.

§ 122. Imperfectul verbelor *a da, a sta* se scrie și se pronunță *dădeam, dădeai; stăteam, stăteai* (nu *dedeam, dedeai; steteam, steteai*).

§ 123. Verbele de conjugarea a IV-a terminate în *-i* se scriu și se pronunță la persoana I a perfectului simplu (*eu*) *sfîrșii, venii*, iar la persoana a III-a (*el*) *sfîrși, veni*.

§ 124. Conjunctivul prezent al verbului *a avea* se scrie și se pronunță la persoana a III-a singular și plural *să aibă* (nu *să aibe*).

§ 125. Auxiliarul persoanei I singular al modului condițional-optativ se scrie *aș* (nu *ași*): *eu aș citi*.

§ 126. Imperativul negativ al verbelor *a duce, a face, a zice* se scrie și se pronunță: *nu duce, nu face, nu zice* (nu: *nu du, nu fă, nu zi*), dar imperativul pozitiv: *du, fă, zi*.

§ 127. Imperativul negativ al verbului *a fi* se scrie cu un singur *i*: *nu fi supărat*; imperativul pozitiv se scrie cu doi *i*: *fiu atent*.

§ 128. Se scrie și se pronunță la infinitiv: *a cădea*, *a părea*, *a plăcea*, *a prevedea* (nu *a cade*, *a pare*, *a place*, *a prevede*), iar la viitor și condițional: *va cădea*, *ar cădea* etc. (nu *va cade*, *ar cade* etc.)

PREPOZIȚIILE

§ 129. Se scrie și se pronunță: *de*, *pe*, *din*, *prin*, *dintre*, *printre*, *după*, *către*, *până* (nu *dă*, *pă*, *dîn*, *pîn*, *dintre*, *pintre*, *pîn*, *pintre*, *dupe*, *cătră*, *pănă*; vezi și §§ 9, 16, 92).

IV. FORMAREA CUVINTELOR ȘI PROBLEMELE DE ORTOGRAFIE ȘI DE ORTOEPIE

SUFIXE ȘI PREFIXE

§ 130. Sufixele *-ărie*, *-erie*. Trebuie să se facă distincție între aceste sufixe, cel dintîi fiind legat de sufixul *-ar*: *bere*—*berar*—*berărie* (nu *bererie*), iar celălalt legat de sufixul *-er* sau independent: *frizer*—*frizerie*, *loterie* (nu *frizărie*, *lotărie*).

§ 131. *-ean*, *-cală*, *-cață*. Sufixele *-can* (fem. *-eancă*, *-cancă*), *-eală*, *-eăț* se scriu și se pronunță cu *ea* după consoane, chiar după *ș*, *j*: *ieșean*, *mureșean*, *blăjean*, *clujean* (nu *ieșan*, *mureșan*, *blăjan*, *clujan*), ca și *muscelean*; *greșeală*, *oblojeală* (nu *greșală*, *oblojală*); *roșeață* (nu *roșată*) (vezi și § 41).

După vocale, sufixele *-ean*, *-cală* se scriu și se pronunță *-ian*, *ială*: *buzoian* (nu *buzocan*), *croială* (nu *croeală*) (vezi și § 52).

§ 132. *-ămînt*. Sunetul *ă* se păstrează și în derivatele de la cuvintele a căror rădăcină se termină cu *ș*: *îngrășămînt* (nu *îngrășemînt*) (vezi și § 6).

Se scrie și se pronunță *simțămînt* (nu *simțimînt*) și *despărțămînt* (nu *despărșimînt*), dat fiind că aceste cuvinte s-au format după modelul derivatelor de la verbele de conjugarea I: *învățămînt*, *legămînt*.

§ 133. *-(ț)ie*, *-(ț)iune*. Pentru scrierea și pronunțarea cu *-(ț)ie* sau cu *-(ț)iune* se va avea în vedere criteriul istoric și tradiția literară.

Se va scrie și se va pronunța *achiziție*, *casăție*, *discuție*, *explozie*, *iluzie*, *inflație*, dar *ficțiune*, *moștiune*, *națiune*, *pasiune*.

Nu sînt recomandate formele: *acție*, *ficție*, *nație*.

Numai cînd motive semantice au despărțit cele două tipuri de cuvinte se vor folosi atît scrierea și pronunțarea cu *-(ț)ie*, cît și cea cu *-(ț)iune*: *divizie* (unitate militară) și *diviziune* (împărțire), *reacție* (chimică) și *reacțiune* (politică), *porție* (de mîncare) și *porțiune* (de teren), *rație* (alimentară) și *rațiune* (judecată).

Notă. Se pronunță *-(ț)i-e* (2 sil.), *-(ț)i-u-ne* (3 sil.), nu *-(ț)ie* (1 sil.), *-(ț)iu-ne* (2 sil.).

§ 134. *ex-*. Prefixul *ex-* cu sensul „fost” este singurul prefix ale cărui derivate se scriu totdeauna cu cratimă între prefix și cuvîntul de bază: *ex-director*, *ex-ministru*.

§ 135. *ne-*, *re-*. Derivatele cu prefixele *ne-*, *re-* urmate de o temă care începe cu *i-* se scriu cu cratimă cînd vocala *i-* este elidată: *ne-nfricat* (față de *neînfricat*), *re-ntoarce* (față de *reîntoarce*).

§ 136. *în-*. Prezența prefixului *în-* impune scrierea cu *nn* cînd se alătură la cuvinte care încep cu *n*: *înmoda* (derivat de la *nod*), *înnoi* (derivat de la *nou*), *innora* (derivat de la *nor*).

Cînd formează derivate de la cuvinte care încep cu *b* sau *p*, *în-* devine *îm-* prin asimilare: *îmboldi* (de la *bold*), *împărți* (de la *parte*).

Se scrie *înalț*, *înainte*, *înapoi* (nu *înnalț*, *înnainte*, *înapoi*), aceste cuvinte fiind compuse din *în* + *alt*, *în* + *ainte*, *în* + *apoi*.

Se scriu și se pronunță cu un singur *n* cuvintele în care nu se simte prezența cuvîntului primitiv începător cu *n*: *înăbuși*, *îneca*, *înota*.

§ 137. *în-* și *în-* (*i-*). Se scrie și se pronunță *încasa* (nu *incasa*), dat fiind că acest cuvînt s-a format în limba română cu ajutorul prefixului *în-*. Se scrie și se pronunță *încarna*, *întitula*, nu *incarna*, *intitula*, pentru că sînt cuvinte împrumutate.

Notă. Se scrie *îmbold* (nu *îmbold*), deoarece avem a face cu un cuvînt format după modelul lui *împuls*.

În unele cuvinte recente se rostește și se scrie greșit prefixul *în-*: *înluminat* (sau *inluminat*). Potrivit cu rostirea originară, acest cuvînt trebuie scris *iluminat*.

§ 138. *între-*. Se scrie și se pronunță *întreprindere* (nu *intreprindere*).

§ 139. *con-* și *co-*. Prefixul *con-* apare în *concețășean*, *consătean* și, cu schimbarea lui *n* în *m* prin asimilare, în *compatriot*, *compătimi*. Se scrie și se pronunță însă *cona-*

țional, corupt (nu *connațional, conrupt*); din cauze fonetice *con-* a devenit *co-*, prefix existent și în derivate de la cuvintele începătoare cu vocală: *coexista, coopera*.

§ 140. *des-*. Prefixul *des-* a devenit *dez-* în derivatele de la cuvintele începătoare cu *b, d, g, v, m, n, l, r* sau cu vocală (vezi § 81). Se scrie și se pronunță deci: *descoase, desface, deshăma, despărți, destroieni*, dar: *dezbrăca, dezdoi, degoli, dezveli, dezminți, dernoda, dezlega, dezrădăcina, dezamăgi, dezaproba, dezechilibra, dezuni*.

Nota 1. În derivatele de la cuvintele începătoare cu *s, ș, j*, prefixul *des-* s-a redus la *de-*: *desăra, desărcina, deșela, dejuga*. Se scrie și se pronunță *dezice*, dar *desăpezi, desăvorî*.

Nota 2. Se scrie și se pronunță *deschide, dezgheța*, nu *deșchide, dejgheța*.

§ 141. *dis-*. Se scrie și se pronunță *dispreț* (nu *despreț*), *distructiv* (nu *destructiv*), paralel cu *disprețui, distruge*.

§ 142. *răs-*. Prefixul *răs-* a devenit *răz-* în derivatele de la cuvintele începătoare cu *b, d, g, j, n* (vezi și § 83). Se scrie și se pronunță deci: *răsalaltăeri, răskoace, răsoi, răspăr, răsturna, răzice*, dar *răzbate, răzbuna, răzda, răzgîndi, răzjudeca, răznepot*.

§ 143. *trans-*. Prefixul *trans-* rămîne neschimbat, indiferent de sunetul începător al cuvintelor la care se atașează: *transatlantic, transborda, transfigura* (vezi § 82).

Notă. În *tranzitiv, tranziție*, cuvinte neanalizabile, s-a produs transformarea lui *s* în *z*, normală înaintea vocalei.

Alăturarea prefixului *trans-* la cuvinte care încep cu *s* impune scrierea cu *ss* în derivate ca *transsaharian, transsiberian, transsubstanțiere* (dar nu și în *transcrie*) (vezi și § 89).

§ 144. *ante-* și *anti-*. Trebuie să se facă distincție între aceste două prefixe, dintre care cel dintîi e legat de ideea de „înainte”, iar celălalt de „împotrivă”. Se va scrie și se va pronunța deci: *antediluvian, antepenultim*, dar *antipoetic, antisocial, antitific*.

Notă. Se scrie și se pronunță însă *anticameră*, potrivit cu aspectul acestui cuvînt în limba de unde a fost împrumutat.

§ 145. Formele negative ale participiului și gerunziului care au intercalat între prefix și verb adverbul *mai* se

scriu într-un cuvînt: *nemaiauzit, nemaipomenit, nemaivăzut; nemaivînd, nemaistiind.*

§ 146. Derivatele de la cuvinte compuse din abrevieri literale se scriu cu cratimă înaintea sufixului: *I.T.B.-ist.*

·SCRIEREA CUVINTELOR COMPUSE

§ 147. Se scriu despărțite:

a. Prepozițiile compuse: *de la, de lîngă, de peste, de după, de prin, de pe, de către, de sub; pe la, pe lîngă, pe sub; de pe la, de pe lîngă.*

b. Locuțiunile prepoziționale: *din cauza, față de, de față cu, din susul.*

c. Locuțiunile conjuncționale: *ca și cum, pentru ca să, cu toate că, din cauză că, pentru că, de cînd, de pe cînd, pînă unde, pînă pe unde, ori de cîte ori, după cum.*

d. Locuțiunile adverbiale: *cu anevoie, de jur împrejur, pînă una alta, pe de o parte, pe de altă parte, de dimineață, de afară.*

e. Numele proprii de localități compuse dintr-un substantiv urmat de un adjectiv, de alt substantiv în genitiv, de un substantiv sau adverb cu prepoziție: *Baia Mare; Gura Humorului; Bolintinul din Deal, Crăciunelul de Sus.*

§ 148. Se scriu cu cratimă (liniuță de unire):

a. Substantivele comune compuse din două substantive în nominativ: *cline-lup, zi-muncă, vagon-cisternă, mașină-unealtă, meșter-lăcătuș, redactor-șef.*

b. Substantivele comune compuse dintr-un substantiv și un adjectiv care precedă sau urmează substantivul: *bună-credință, bună-cuviință, argint-viu; dintr-un substantiv în nominativ și un substantiv în genitiv: floarea-soarelui, gura-leului; din două substantive legate prin prepoziție: buhai-de-baltă, drum-de-fier, atunci cînd părțile componente își păstrează individualitatea morfologică (bunei-cuviințe, bune-credințe, drumul-de-fier etc.).*

c. Numele proprii de localități compuse din două substantive în nominativ: *Broșteni-Deal, Poșești-Leordeni.*

d. Substantivele compuse din verb + substantiv sau din substantiv + verb: *tirîie-brîu*, *pierde-vară*, *gură-cască*; *Sfarmă-Piatră*, *Strîmbă-Lemne*.

e. Adjectivele compuse din două adjective întregi cu sau fără vocală de legătură: *literar-muzical*, *tehnico-științific* (inclusiv din două adjective-nume de culori sau dintr-un adjectiv-nume de culoare și unul care arată nuanța: *roșu-portocaliu*, *roșie-vînată*, *galben-deschis*, *roșu-aprins*); dintr-un adverb și un adjectiv: *asa-zis*, *sus-numit*; dintr-un substantiv și un adjectiv: *nord-american*, *sud-american*, *vest-german*; din două adjective-nume de popoare sau numai dintr-o temă și un adjectiv de acest fel: *englez-francez*, *franco-elvețian*.

Notă. Adjectivele *cehoslovac*, *sîrbocroat* și *dacoromân*, *istroromân*, *macedoromân*, *meglenoromân* se scriu într-un cuvînt.

f. Prepoziția compusă *de-a* din locuțiuni ca: *de-a berbeleacul*, *de-a binelea*, *de-a bușilea*, *de-a curmezișul*, *de-a dreapta*, *de-a dreptul*, *de-a dura*, *de-a gata*, *de-a latul*, (*cu*) *de-a sila*, *de-a pururi* și din numele de jocuri: *de-a puia-gaiă*, *de-a uliul* și *porumbeii*.

Notă. Se scrie însă (*cu*) *de-amănuntul* (*de-amănuntul* fiind simțit ca format din *amănunt*).

g. Locuțiunile adverbiale formate din adjectivul demonstrativ *astă* cu sensul „imediat precedentă” + substantiv: *astă-vară*, *astă-primăvară*, *astă-noapte*, *astă-toamnă*, *astă-iarnă*.

h. Locuțiunile adverbiale formate dintr-o prepoziție și un substantiv: *după-amiază*, *după-prînz*.

§ 149. Se scriu într-un cuvînt următoarele categorii de cuvinte:

a. Pronumele, adjectivele și adverbele nehotărîte formate cu *ori-*, *oare-*, *fie-*: *oricine*, *orice*, *oricare*, *oricînd*, *oricum*, *oricît*, *oriunde*; *oarecine*, *oarece*, *oarecare*, *oarecînd*, *oarecum*, *oarecît*, *oareunde*; *fiecare*, *fiecine*, *fiece* etc., ca și: *orișicine*, *orișicum*, *orișicît*, *orișiunde*; *fieștecare* etc.; *oareșicare*, *oareșicum* etc.

Notă. Se scrie însă: *ori de cîte ori*, *ori cu cine*, *ori de unde*.

b. Prepozițiile, conjuncțiile și adverbele compuse în care fuziunea părților componente e de mult desăvîrșită: *înspre*, *dinspre*, *despre*, *împotriva*, *împrejurul*, *înauntru*; *așadar*, *întrucît*, *fiindcă*; *încolo*, *dincolo*, *astfel*, *deasupra*.

alaltăieri, alaltăseară, astăzi, bunăoară, dedesubt, dinainte, dinapoi, dincoace, dindărăt, încoace, încolo, încotro, înăuntru, pretutindeni, câteodată, demult (în locuțiunile de demult, mai demult), deocamdată, deseară, deunăzi, niciodată, vreodată, toldeauna, uneori, alteori („odată, odinioară”, spre deosebire de alte ori „alte dăți”), adeseori, deseori, arareori, rareori, totodată, altădată („odinioară”, spre deosebire de altă dată „în altă împrejurare”), de vreme, toldeauna, laolaltă, deopotrivă, înadins, dinadins.

c. Substantivele compuse în care părțile componente nu-și mai păstrează individualitatea morfologică: *bunăvoință, bunăstare, Cîmpulung, untdelemn* (gen.-dat. art. *bunăvoinței, bunăstării, Cîmpulungului, untdelemnului*).

d. Adjectivele compuse aparținînd terminologiei tehnice, formate dintr-unul sau mai multe elemente care nu există independent în vorbire și unul care există și independent: *halneclimateric, electromecanic, electromagnetic, electrotehnic, gastrointestinal, otorinolaringologic.*

V. SCRIEREA CU LITERE MAJUSCULE

§ 150. Se scrie cu inițială majusculă primul cuvînt al oricărui text; de asemenea, se scrie cu inițială majusculă primul cuvînt după semnele de punctuație care marchează sfîrșitul unei comunicări:

a) după punct: *Săniile porniră iar încet. Frigul creștea o dată cu lumina.* SADOVEANU, D. I. 238;

b) după semnul întrebării: *Ce să facă? La mușteriu cu cioburi de sticlă nu putea merge. Să fugă? Unde să se ducă? Să se-ntoarcă la prăvălie ...* CARAGIALE, O. I 133;

c) după semnul exclamării: *Patria mă cheamă! Nu mai pot sta un moment! ... Plec !!!* CARAGIALE, O. VII 114;

d) după două puncte:

— cînd începe vorbirea directă: *Di. Goe este foarte impacient și, cu ton de comandă, zice încruntat: — Mam-mare, de ce nu mai vine?* CARAGIALE, O. I 267;

— cînd începe un citat: *Deschise cartea și citi: „Omul cu nevoile lui stă în centrul atenției noastre”;*

e) după punctele de suspensie: *Aici nu-i nevoie de baba Anița... Noroc să deie Dumnezeu!* SADOVEANU, O. I 49.

Nota 1. După semnul întrebării, după semnul exclamării, după punctele de suspensie și după două puncte, cînd acestea nu marchează sfîrșitul propoziției, primul cuvînt se scrie cu inițială mică.

Nota 2. Se scrie de obicei cu inițială majusculă primul cuvânt al fiecărui vers, indiferent de punctuație.

§ 151. Se scriu cu inițială majusculă numele de persoane, pseudonimele și porecele.

Notă. Articolul și particulele numelor proprii străine se scriu de obicei cu inițială mică: *bei, de, der, el, la, von* etc.; cind acestea sînt însă incluse în nume, se scriu cu inițială majusculă: *La Fontaine, Mac Donald, O'Hara, Van Dyck*. De regulă, numele de persoană se reproduc așa cum sînt scrise de purtătorii lor (vezi și § 166).

La numele chinezești, numele individual de persoană format din două silabe se transcrie într-un singur cuvînt: *Li Daibo, Guo Morno*. Numele de persoane coreene, vietnameze, birmane și indoneziene se scriu cu inițială majusculă la toate particulele componente: *Aung Con, Kode Hmeng, U Nu Ko Tun, U Nu Mung*.

§ 152. Numele de personaje literare, cînd se folosesc pentru a denumi tipurile omenеști corespunzătoare, se scriu cu inițială mică: *donjuan, gobseck, harpagon* etc. În aceeași situație sînt numele de ființe mitice, cînd se folosesc ca nume comune: *elfi, iele, nimfe, rusalce, satiri, trolî* etc. De asemenea, se scriu cu inițială mică numele unor obiecte, mașini, invenții etc. care au fost denumite cu numele inventatorului sau creatorului lor: *ford* (limuzină), *ohm* (unitate de măsură).

§ 153. Se scrie cu inițială majusculă primul cuvînt al formulelor de politețe de tipul: *Domnia sa, Excelența voastră, Măria ta* etc.

§ 154. Denumirile funcțiilor de stat, politice și militare se scriu cu inițială mică: *deputat, domn* (domnitor), *general, han, ministru, pașă, președinte, prim-ministru, rege, secretar, senator, șah, voievod, vodă* etc.

Notă. Se scriu cu inițială majusculă cuvintele de acest tip care intră în compunerea unor nume proprii de persoane: *Ali-Pașa, Negru-Vodă*.

§ 155. Titlurile oficiale și onorifice, numele ordinelor și medaliilor de stat se scriu cu inițială majusculă la toate cuvintele care intră în compunerea lor (cu excepția cuvintelor ajutătoare): *Erou al Muncii Socialiste, Steaua Republicii Socialiste România, Ordinul Muncii*.

§ 156. Se scriu cu inițială majusculă numele proprii mitologice și religioase: *Alah, Buda, Cristos, Dumnezeu, Iehova, Iupiter, Scaraoțchi, Venera, Zeus, Dioscurii, Grațiile, Parcele* etc. De asemenea, numele personajelor de basm: *Baba-Cloanța, Făt-Frumos, Sfarmă-Piatră* etc.

— numele de sărbători: *Bacanal*, *Tesmoforii*, *Panathenee* etc.

Categoriile de nume de mai sus se adaptează scrierii românești, chiar dacă sînt derivate ale unui nume nementionat în Index.

Titlurile operelor mai puțin cunoscute pot fi adaptate prin analogie (*Eolicele*, *Focaida* etc.).

§ 172. Procedeele uzuale de adaptare grafică și fonică sînt următoarele:

— simplificarea geminatelor: *Calliope* > *Caliope* și a aspiratelor: *Marathon* > *Maraton*, *Paphos* > *Pafos*, la fel *Rhodos* > *Rodos*; velara aspirată din grecește nu poate fi tratată la fel în toate situațiile: *Archilochos* > *Arhiloh*, *Charon* > *Caron*, *Chersonesos* > *Chersones*;

— monoftongarea diftongilor în *i* și *e*: *Aisopos* > *Esop* (*ai* rămîne însă cînd e redat așa și în latină, de exemplu *Aiax*), *Cheiron* > *Chiron*, *Eileithyia* > *Ilitia*, *Oidipus* > *Edip*, *Praeneste* > *Preneste*;

— înlocuirea lui *υ* (*y*) cu *i*: *Scylla* > *Scila*.

Trebuie evitată pronunțarea în hiat a diftongilor *eu* (*Zeus* monosilab) și *au* (*August* disilab; excepții: *Epidaur*, *Minotaur*, *Plaut*).

Grupul *ea* este diftong numai în terminația *eea*, altfel se pronunță în hiat: *Enea*.

În cuvintele latinești, *i* consoană se notează întotdeauna *i*, nu *j*: *Scian*, nu *Sejan*.

§ 173. Numele feminine grecești și latinești terminate în *-a* și *-e* se declină ca în românește: *Minerva*, *Minervei*; *Niobe*, *Niobei* (ca *Zoe*, *Zoei*). Pentru celelalte se recomandă formarea genitiv-dativului de la tema cazurilor oblice: *Artemis*, *Artemidei*; *Ceres*, *Cererei*; *Demeter*, *Demetrei*; *Dido*, *Didonei*; *Habrotonon*, *Habrotonei*; *Pallas*, *Palladei*; *Philocomasium*, *Philocomasiei*; *Venus*, *Veneri*. Există însă și substantive masculine sau neutre, în special nume geografice, care, păstrînd la nominativ forma originală, la genitiv-dativ pot avea flexiunea ca în limba română: *Asopos*, *Asopului*; *Eurus*, *Eurului*; *Latium*, *Lațiului* etc.; e preferabilă însă perifriza: populația din *Latium*, adierile vîntului *Eurus* etc. De altfel, perifriza e singura soluție posibilă la numele feminine în *-o* și la unele în *-is*: poetei *Safo*, nimfei *Calisto*, frumoasei *Calipso*, parcei *Lachesis*, zeiței *Nemesis* etc.

TRANSCRIEREA NUMELOR ȘI A CUVINTELOR
DIN LIMBILE CARE FOLOSESC ALFABETUL CHIRILIC

A. LIMBA RUSĂ

§ 174. Normele de transcriere a numelor și cuvintelor din limba rusă în limba română au în vedere mai cu seamă criteriul grafic. Astfel, indiferent de rostirea lui *o*, el se transcrie *o*: Ломоносов — *Lomonosov*, Бородин — *Borodin*, потолок — *potolok*, хорошо — *horoso*; literele *e* și *э* se redau prin *e*: Европа — *Evropa*, Федор — *Fedor*, поэма — *poema*. Potrivit cu ortografia românească, *y* se redă prin *ia* la început de cuvânt și după vocală, prin *ea* după consoană: Ялта — *Ialta*, Красноярск — *Krasnoiarsk*, язык — *iazik*, Коля — *Kolea*, Володя — *Volodea*, мясо — *measo*.

Notă. În texte științifice (indicații bibliografice, studii de limbă) se admite și folosirea sistemului internațional de transliterație a alfabetului chirilic.

TABLOUL DE CORESPONDENȚE

Litera rusească	Corespondentul românesc	Exemple de transcriere
А а	a	Александр — Aleksandr; азбука — azbuka;
Б б	b	Баку — Baku; бумага — бумага;
В в	v	Выборг — Viborg; верно — verno;
Г г	g înainte de a, o, u și înainte de consoane	Калуга — Kaluga; Новгород — Novgorod; гром — grom;
	gh înainte de e, i	Герасимов — Gherasimov; гигант — ghigant;
Д д	d	Добролюбов — Dobroliubov; далеко — daleko;
Е е	e	Егор — Egor; Мелехов — Melehov; эстество — estestvo;
Ё ё	io	Пётр (Петр) — Piotr; самолёт — samoliot; Фёдоров — Fiodorov;
		Шишмарёв — Șișmariov;
Ж ж	j	Жданов — Jdanov; гражданин — grajdandin;
З з	z	Казань — Kazan; завод — zavod;

Litera rusească	Correspondentul românesc	Exemple de transcriere
И и	i	Иваново — Ivanovo; Тимирязев — Timireazev;
Й й	i	музей — muzei; мужской — mujskoi;
ИЙ ий	ii	климатический — klimaticeskii; рабочий — rabocii;
	la numele proprii terminația -ий se transcrie i	Чернышевский — Cernișevski;
К к	k, cu excepția unor cuvinte în care, datorită uzului, s-a fixat transcrierea lui k prin c	Киров — Kirov; Кузнецк — Kuznețk; Комсомол — Comsomol;
Л л	l	Ломоносов — Lomonosov; лесоводство — lesovodstvo;
М м	m	Макаренко — Makarenko; проблема — problema;
Н н	n	Некрасов — Nekrasov; наука — nauka;
О о	o	Онега — Onega; отец — oteț;
П п	p	Полевой — Polevoi; пятилетка — peatiletka;
Р р	r	Ростов — Rostov; родина — rodina;
С с	s	Смоленск — Smolensk; семилетка — semiletka;
Т т	t	Толстой — Tolstoi; толкование — tolkovanie;
У у	u	Ушаков — Ușakov; учительство — ucitelstvo;
Ф ф	f	Фадеев — Fadeev; физкультура — fizkultura;
Х х	h	Чехов — Cehov; характер — ha-kakter;
Ц ц	ț	Циолковский — Țiolkovski; молодец — molodeț;

Litera rusească	Correspondentul românesc	Exemple de transcriere
Ч ч	c înainte de e, i ce înainte de a ei înainte de o, u, consoane și la sfârșit de cuvânt	Четвертинов — Cetventinov; Чи- чиков — Cicikov; число — cislo; Чапaeв — Cearaeв; Гончаров — Gonsearov; час — ceas; Печора — Peciora; Чубаков — Ciubakov; Чкалов — Cikalov; дочка — docika; почта — posi- ta; учтиво — ucitivo; учреж- дение — ucirejdenie; врач — vraci;
Ш ш	ș	Шолохов — Șolohov; шинель — șinel;
Щ щ	șc înainte de e, i șce înainte de a șci înainte de o, u și la sfârșit de cu- vânt	Щедрин — Șcedrin; щка — șcka; щипчики — — șcipciki; щавель — șceavel; щука — șciuka; товарищ — to- varișci;
Ъ ъ	nu se transcrie	отъезд — otezđ;
Ы ы	i	Бывалов — Bivalov; Давыдов — Davidov; Салтыков — Salti- kov; быстро — bistro;
Ь ь	i (nu se notează decît înaintea lui e și я și după ч)	Афанасьев — Afanasiev; Тургенев — Turgheniev; третья — tretia; речь — reci;
Э э	e	аэроплан — aeroplan; эпоха — eroha; этот — etot; поэма — poema,
Ю ю	iu	Юра — Iura; Челюскин — Celius- kin; сюда — siuda;
Я я	ia inițial și după vocală ea după consoană	Яковлев — Iakovlev; Зоя — Zoia; элегия — eleghiia; Челябинск — Celeabinsk; Ваня — Vanea; мясо — measo.

§ 175. Transcrierea numelor proprii și comune din limba bulgară urmează regulile stabilite pentru limba rusă, cu următoarele diferențe:

Bulgară	Română	Exemple
Г г înainte de Ъ	gh	гѡл — ghiol; гѡн — ghion;
К к înainte de Ъ	ch	кѡрав — chiorav;
Щ щ	șt	щѡ — șta; щуреѡ — ștureș; прощаване — proștavane;
Ь după consoanele Г, К, С, urmat de о	i	гѡл — ghiol; сѡмга — siomga; кѡрав — chiorav;
Ъ ъ	ă	дѣрт — dărt; дѣжд — dăjd; мѣж — măj; ѣгѡл — āgāl.

VII. DESPĂRȚIREA CUVINTELOR ÎN SILABE

§ 176. Cînd un cuvînt nu se termină într-un rînd, se vor trece în rîndul următor numai silabe întregi. Despărțirea în silabe a cuvintelor se face astfel:

a) dacă vocala e urmată de o singură consoană, aceasta trece la silaba următoare: *le-ge, o-ră*;

b) dintre două vocale succesive care nu formează diftong, prima aparține silabei dinainte, a doua celei următoare: *ce-re-a-le, lu-a; i* și *u* semivocale, între două vocale, trec la silaba următoare: *ba-ia, no-uă*;

c) dacă vocala e urmată de două sau mai multe consoane, prima consoană trece la silaba dinainte, cealaltă — sau celelalte — la silaba următoare (excepțiile se vor vedea mai jos): *ac-tiv, as-tăzi, mul-te, os-ci-la-tor; as-pru, con-tra; mon-stru*;

d) cînd prima consoană este *b, c, d, f, g, h, p, t, v*, iar a doua este *l* sau *r*, amîndouă consoanele trec la silaba următoare: *a-bre-vi-a, a-cru, co-dru, a-fla, a-gro-nom, si-hlă, su-plu, a-tlet, li-tru, de-vre-me*;

e) grupurile *ct, cf* și *pt, pf* precedate de consoane se despart: *onc-tu-os, punc-taj, func-ți-e, sanc-ți-u-ne; somp-tu-os, pre-emp-ți-u-ne*;

f) cuvîntul *jertfă* se desparte în *jert-fă*;

g) la cuvintele compuse și la cele derivate cu prefixe, precum și la unele derivate cu sufixe (derivate de la teme terminate în grupuri consonantice cu sufixe care încep cu o consoană) despărțirea în silabe se face, de preferință, ținîndu-se seama de părțile componente atunci cînd cuvîntul e analizabil: *de-spre* (nu *des-pre*), *drept-unghi* (nu *drep-tunghi*), *in-egal* (nu *i-negal*), *ne-stabil* (nu *nes-tabil*), *sub-linia* (nu *su-blinia*), *vîrst-nic* (nu *vîr-stnic*).

VIII. ABREVIERILE

§ 177. Pentru o cît mai bună folosire a scrisului ca mijloc de comunicare, nu se vor folosi prescurtări de cuvinte care pot face lectura dificilă. Nu se va scrie *f.* pentru *foarte*, *p.* sau *pt.* în loc de *pentru*, *as.* pentru *asupra*.

§ 178. Se stabilesc următoarele categorii de abrevieri:

a) simbolurile în chimie, fizică, matematică: *Hg* = mercur, *Mg* = magneziu, *O* = oxigen, *l* = lungime, *n* = număr întreg;

b) măsurile: *m* = metru, *kg* = kilogram, *km* = kilometru, *A* = amper, *V* = volt;

c) numele de persoane: *I. L. Caragiale* = Ion Luca Caragiale;

d) indicațiile bibliografice: *art.* = articol, *cap.* = capitol, *cf.* = confer „compară”, *f. sau f°* = folio, *ib.* sau *ibid.* = *ibi* *idem*, *id.* = *idem*, *lucr. cit.* = lucrarea citată, *op. cit.* = opera citată, *p.* sau *pag.* = pagină, *pass.* = *passim* „în diverse locuri”, *r.* = *rînd*, *r* (la umărul cifrei) sau *r°* = *recto*, *urm.* = *următoarele*, *v.* = *vezi*, *v* (la umărul cifrei) sau *v°* = *verso*, *vol.* = *volum*;

e) numele punctelor cardinale: *N* = *nord*, *S* = *sud*, *V* = *vest*, *E* = *est*;

f) *N.B.* = *nota bene* (indicație prin care se atrage în mod deosebit atenția), *P.S.* = *post-scriptum* (indicație prin care se arată că după semnarea unei scrisori urmează un adaos);

g) titlurile academice: *acad.* = *academician*, *arh.* = *arhitect*, *dr.* = *doctor*, *ing.* = *inginer*, *prof.* = *profesor*;

h) gradele militare: *lt.* = *locotenent*, *serg.* = *sergent*;

i) formulele de adresare: *d-ta* = *dumneata*, *dv.*, *dvs.* sau *d-voastră* = *dumneavoastră*, *tov.* = *tovarăşa* sau *tovarăşul*;

j) alte abrevieri: *a.c.* = *anul curent*, *cca* = *circa* „aproximativ”, *d.a.* = *după-amiază*, *d.e.* sau *de ex.* = *de exemplu*, *e.n.* = *al erei noastre* (anul sau secolul erei noastre), *etc.* = *etcaetera* „şi celelalte”, *i.a.* = *înainte de amiază*, *i.e.n.* = *înainte de era noastră*, *nr.* = *numărul*, *obs.* = *observaţie*.

PUNCTUAȚIA

INTRODUCERE

În vorbire se stabilesc raporturi logice între cuvinte, grupuri sintactice și propoziții care formează unități aparte din punctul de vedere al înțelesului. Pentru a exprima aceste raporturi, vorbirea omenească folosește, în afară de procedeele gramaticale, pauzele, intonația, întreruperea șirului comunicării.

Exprimarea în scris necesită întrebuințarea unor mijloace grafice cu ajutorul cărora să poată fi redată aceste din urmă procedee. Astfel se explică crearea *punctuației* — *un sistem de semne convenționale care au rolul de a marca în scris pauzele, intonația, întreruperea cursului vorbirii*.

Semnele de punctuație au caracter convențional, pentru că forma lor nu e cerută de natura conținutului exprimat. De altfel, inițial, câteva dintre ele puteau fi folosite unul în locul altuia. Încetul cu încetul s-a ajuns însă la generalizarea întrebuințării unui anumit semn de punctuație pentru o anumită situație. Fixată prin tradiție, folosirea semnelor de punctuație cu valori bine precizate a devenit indispensabilă pentru toți cei care vor să-și exprime clar gândurile în scris. Dacă se observă totuși o oarecare lipsă de consecvență în folosirea lor, aceasta se datorește faptului că, uneori, procedeele gramaticale sînt suficiente pentru a exprima raporturile dintre unitățile de înțeles ale vorbirii. În general însă folosirea greșită sau omiterea semnelor de punctuație duce la confuzii și la denaturarea conținutului comunicării.

Necesitatea de a exprima cît mai clar ideile în scris pentru ca ele să fie mai ușor și deplin înțelese a făcut să

crească în ultima vreme interesul pentru stabilirea normelor de folosire a semnelor de punctuație.

Cunoașterea tuturor situațiilor în care se impune folosirea semnului de punctuație respectiv duce la stabilirea unor *reguli de punctuație*, de elaborarea cărora se ocupă capitolul de față.

Uneori semnele de punctuație pot fi întrebuințate pentru a scoate în relief anumite valori stilistice. În asemenea cazuri nu se pot da reguli, folosirea semnelor de punctuație rămânând la aprecierea celui care scrie. Este obligatoriu totuși ca semnele de punctuație cu funcțiune stilistică să nu contravină regulilor gramaticale bazate pe necesități gramaticale.

Semnele de punctuație au fost folosite la început pentru a marca limitele dintre cuvinte. Le întâlnim cu această valoare în documente epigrafice foarte vechi. Pe tablele eugubine¹, în partea scrisă cu caractere etrusce, fiecare cuvânt este urmat de două puncte (:). În partea scrisă cu caractere latine, cuvintele sînt despărțite prin punct (.).

Forma semnelor de punctuație a variat foarte mult de-a lungul timpului. Într-o inscripție din Atena (450 î.e.n.), cuvintele sînt separate prin cîte trei sau patru puncte. Aceste puncte sînt așezate în linie dreaptă verticală (:), în triunghi (. . .), în careu (::) sau în romb (· · ·). În alte inscripții grecești, în locul punctelor apar diverse figuri arbitrare: romburi, ramuri, inimi, cruci. După sigle (litere care alcătuiesc o prescurtare) apare adesea un romb sau un X.

În inscripțiile latine, cel mai frecvent semn de punctuație este punctul rotund (.). Cel mai vechi însă este punctul de formă pătrată (■). Alte semne de punctuație care apar sînt: v (în inscripțiile îngrijite), / (mai rar), niște desene în formă de frunzulite (începînd din epoca lui August și pînă într-o perioadă destul de recentă) și, în mod neobișnuit, semne de o formă cu totul originală, ca, spre exemplu, o pasăre. În felul acesta, semnele de punctuație au ajuns să fie un mijloc de ornamentație; de aceea se puneau uneori după fiecare silabă.

¹ Table de bronz, datînd aproximativ din secolul al VII-lea î.e.n., găsite în localitatea Eugubio din Italia.

Cel mai folosit semn de punctuație a fost punctul alb (°) sau negru (.), care putea fi întrebuințat și ca semn de abreviere după inițiala unui prenume sau după un cuvânt prescurtat prin una sau mai multe litere.

În general, toate aceste semne de punctuație, indiferent de formă, aveau rolul de a despărți între ele cuvintele (întregi sau prescurtate). Spre deosebire de celelalte, punctul, așa cum am arătat mai sus, era întrebuințat și ca semn de abreviere.

Aristofan din Bizanț (secolul al II-lea î.e.n.) este primul care a folosit semnele de punctuație pentru a delimita unitățile de înțeles: *punctul perfect* (°), corespunzător punctului nostru, *subpunctul* (.), marcînd suspensia unei fraze neterminate, și *punctul mediu* (·) corespunzător virgulei noastre.

Sistemul lui Aristofan din Bizanț a avut o largă răspîndire, dar nu s-a generalizat. Deși a început să se învețe în școli, punctuația lui a fost puțin pusă în practică. Copiștii nu o foloseau.

Primele manuscrise care au semne de punctuație datează aproximativ din secolul al VIII-lea e.n. Semnele de punctuație au continuat însă să fie variate, atît ca formă, cît și ca întrebuințare.

Abia o dată cu descoperirea tiparului s-a născut punctuația modernă, cu semnele pe care le folosim și azi: punctul, virgula, punctul și virgula, semnul întrebării și semnul exclamării. Aceste semne s-au generalizat în scrierea tuturor limbilor, cu cîteva excepții. De pildă, în texte scrise în limba greacă veche și modernă, se folosesc, între altele, următoarele semne: punctul superior (°), care are valoare de punct și virgulă sau de două puncte, și punctul și virgula, care corespunde semnului întrebării din sistemul nostru.

Ca și în alte scrieri, cel dintîi semn de punctuație folosit în scrisul românesc este punctul. El apare în cele mai vechi texte scrise la noi cu chirilice, atît în limba slavă, cît și în românește.

La început, punctul nu marca numai sfîrșitul de frază, ci separa și propozițiile din interiorul unei fraze, uneori

chiar grupuri de cuvinte și cuvinte izolate. Virgula apare sporadic, cu funcțiunea pe care o are astăzi, din secolul al X.I-lea, confundându-se însă uneori cu punctul.

Tot în secolul al XVI-lea începe să apară, după modelul scrierii grecești, semnul întrebării redat prin punct și virgulă. Această particularitate stăruie până în pragul secolului al XVIII-lea, dar între timp, încă din secolul al XVII-lea, se introduce și semnul întrebării asemănător cu cel de astăzi. În unele tipărituri, cele două semne de întrebare alternează.

Faptul că semnul întrebării se pune abia la sfârșitul propozițiilor și al frazelor interogative creează dificultăți pentru cititor. Când cineva își exprimă gândurile în scris, sensul interogativ al construcției este prezent în mintea lui încă de la începutul propoziției sau al frazei. Situația se schimbă însă când altcineva citește această construcție. Pentru a remedia acest neajuns, în scrierea spaniolă, în afară de semnul întrebării pus la sfârșitul propozițiilor și al frazelor interogative, se pune unul și la început, de astă dată în poziție răsturnată. Și în scrierea noastră semnul întrebării înainte de propozițiile interogative apare sporadic în citeva texte din secolul al XX-lea, ca urmare a influenței spaniole.

Două puncte încep să apară în secolul al XVII-lea, fie pentru a anunța o citare, fie pentru a introduce o înșirare sau o explicație.

Semnele citării de tip actual se întâlnesc întâi în tipăriturile ardelenne ale secolului al XVII-lea; în principate se folosesc, în aceeași epocă, pentru a cuprinde citarea, parantezele. Acestea însă au și funcțiunea parantezelor de azi: explicații, cuvinte incidente, indicații bibliografice.

Punctuația completă, așa cum se folosește astăzi, apare abia la începutul secolului al XIX-lea, mai întâi în cărțile tipărite în Transilvania și apoi în cele din principate. Sub influența tipăriturilor, punctuația ajunge să fie aplicată apoi și în scrisul de mână.

PUNCTUL

§ 179. Semnul grafic numit p u n c t marchează pauza care se face în vorbire între propoziții sau fraze independente ca înțeles. El se pune de asemenea la sfârșitul

unor fraze și propoziții independente, grupuri de cuvinte sau cuvinte izolate care echivalează cu propoziții independente și după care vorbirea nu mai continuă.

Săniile porniră iar încet [...] ¹ Frigul creștea o dată cu lumina [...] Printre grămezi de nouri, se vedea luna în aburi violeți [...] SADOVEANU, D. Î. 238.

Sfântul Petrea întreabă dinlăuntru:

— Cine-i acolo?

— Eu[.]

— Cine eu?

— Eu [...] Ivan [...]

— Și ce vrei?

— Tabacioc este?

— Nu-i [...]

— Votchi este?

— Nu-i [...]

— Femei sînt?

— Ba [...] CREANGĂ, P. 308.

§ 180. Punctul apare și înaintea propozițiilor sau a frazelor independente introduse prin conjuncția *și*, cînd aceasta nu are rolul ei obișnuit de conjuncție coordonatoare, ci sugerează succesiunea neîntreruptă a unor acțiuni. (Cu acest rol conjuncția *și* apare mai ales în stilul narativ.)

Domnița i-a dat cuvînt că așa are să fie [...] Și a venit și ziua nunții. GALACTION, O. I 173.

Notă. Unii scriitori, spre a reproduce un anumit fel de a vorbi în care se fac pauze după fiecare propoziție, fragmentează fraza, punînd punct după fiecare dintre propozițiile care o compun. Prin acest procedeu se dă o mai mare importanță fiecărui membru al frazei, accentuîndu-i-se nuanța de independență.

Fărîmîțarea frazei apare atît în cadrul coordonării, cît și al subordonării.

În cazul coordonării poate fi fragmentată fraza formată din două propoziții principale:

Bravo! răcniră mesenii din toate părțile, bătînd din palme [...] Iar Zamfirița ridea înveselită lingă mine. SADOVEANU, O. III 97,

sau din mai multe propoziții subordonate de același fel, care depind de aceeași regentă:

¹ Între paranteze drepte se dau semnele de punctuație care ilustrează situațiile discutate.

Eu mă duc așa cu nevasta asta [...] Să-i țin de urît [...] Să-i arăt unde-i casa comunei [...] Să aibă și ea un avocat ș-un martor. SADOVEANU, B. 190.

Tot astfel, orice subordonată poate fi separată de regenta ei prin punct:

Uniți-vă pentru înfrățire și pace [...] Ca să aibă în sfîrșit răgaz neamurile să-și aducă fiecare tributul de bine la progresul umanității. SADOVEANU, E. 32.

Punctul se folosește în următoarele situații:

§ 181. După propoziții enunțiative:

a) independente:

Era liniște împărătească [...] GALACTION, O. I 167;

b) după fraze alcătuite din propoziții enunțiative care se găsesc în raport de coordonare:

El sări din căruță, desprinse caii pe de lături și plecă spre mulțime [...] SLAVICI, O. I 215;

c) după fraze formate din propoziții enunțiative care se află în raport de subordonare:

Ca să nu mai rămîie repetent și anul acesta, mam-mare, mamîica și tanti Mița au promis tinărului Goe să-l ducă-n București [...] CARAGIALE, O. I 267.

§ 182. La sfîrșitul unei propoziții optative sau la sfîrșitul unei fraze alcătuite din propoziții dependente de o optativă, cînd tonul nu este exclamativ:

Foicica macului,

jelui-m-aș și n-am cui [...] TEODORESCU, P. P. 279.

§ 183. După propozițiile dubitative enunțiative:

Vor fi fost fericiți în țara lor [...] SADOVEANU, N. P. 146.

§ 184. La sfîrșitul unei propoziții imperative sau al unei fraze dependente de o imperativă, cînd acestea sînt rostite pe un ton neutru, care le atenuază caracterul imperativ:

Urcați în vîrfuri de catarg

Și puneți steagul de plecare [...] MACEDONSKI, O. I 59.

Spune-ne povestea cu împăratul Măzărean [...] SADOVEANU, O. VIII 398.

Vino-n codru la izvorul

Care tremură pe prund,

Unde prispă cea de brazde

Crengi plecate o ascund [...] EMINESCU, O. I 75.

§ 185. La sfîrșitul unei fraze alcătuite dintr-o propoziție exclamativă urmată de propoziții subordonate — întrucît pînă la sfîrșitul frazei tonul exclamativ se pierde:

Ce n-aş fi dat să mă lase profesorii în pace, ca să învăţesc degrele mari, unul împrejurul celuilalt, din ce în ce mai repede, din ce în ce mai încet, după cum lecţia curgea mai repede sau mai pe gândite [...] DELAVRANCEA, H. T. 55.

§ 186. La sfârşitul unei propoziţii interogative indirecte:

Tata a întrebat însă câte exemplare vom trage [...] CAMIL PETRESCU, P. 197.

Notă. Unii scriitori pun câteodată punct şi după o frază în interiorul căreia se găseşte o propoziţie interogativă directă:

Codrule, codrule,

Ce mai faci, drăguţule,

Că de când nu ne-am văzut

Multă vreme au trecut

Şi de când m-am depărtat

Multă lume am îmblat [...] EMINESCU, O. I 123.

Punctuaţia aceasta e justificată de faptul că intonaţia interogativă a propoziţiei *Ce mai faci, drăguţule* se pierde pînă la sfârşitul frazei. Cele patru propoziţii care urmează sînt rostite pe un ton enunţiativ şi, ca atare, e firesc ca după ele să se pună punct.

§ 187. În ceea ce priveşte punctuaţia grupurilor de cuvinte, a propoziţiilor şi a frazelor care se află în paranteză, se disting două situaţii:

a) Cînd paranteza intervine la sfârşitul unei propoziţii sau fraze, punctul se pune după paranteză:

Numeralul ordinal îşi păstrează totdeauna articolul posesiv: a cincea sesiune, sesiunea a cincea (nu sesiunea cincea) [...]

b) Cînd o propoziţie independentă sau o frază se află în întregime în paranteză, punctul se pune în interiorul parantezei:

Unele substantive au o formă deosebită şi pentru vocativul singular: în -e substantivele masculine şi în -o cele feminine. (Alteori însă forma de vocativ este identică cu cea de nominativ-acuzativ: frate, mamă [...])

§ 188. Nu se pune punct după titlurile de cărţi, de opere literare, muzicale. De asemenea nu se pune punct nici după formulele de adresare (din scrisori, cuvîntări etc.); în asemenea formule substantivele fiind în cazul vocativ, după ele se foloseşte virgula sau semnul exclamării.

§ 189. Se pune punct după următoarele abrevieri: abrevierile formate din primă literă de la începutul cuvîntului (P[...] C[...] R[...], U[...] T[...] C[...]), precum şi cele formate din prima silabă a cuvîntului plus consoana sau grupul de consoane

cu care începe silaba a doua (*tov[.]* pentru *tovarăș*, *cap[.]* pentru *capitol*, *op[.] cit[.]* pentru *opera citată*; vezi § 178). În aceste cazuri, punctul nu mai este un semn de punctuație, deoarece nu marchează o pauză. El este un semn ortografic pus în locul mai multor litere care nu se scriu.

§ 190. Nu se pune punct după abrevierile formate din prima și ultimele litere ale cuvântului (*d-ta*), nici după abrevieri ca *Tarom*, *Aprozar*, *Comaliment*, pentru că ele s-au asimilat substantivelor.

De asemenea, simbolurile și prescurtările în chimie, fizică, matematică (*O*, *H*, *km*, *l*, *kg*), ca și punctele cardinale (*N*, *S*, *E*, *V*), se scriu fără punct, conform tradiției (vezi § 178).

SEMNUL ÎNTREBĂRII

§ 191. Semnul întrebării e folosit în scriere pentru a marca intonația propozițiilor sau a frazelor interogative.

Se pune semnul întrebării după cuvintele, grupurile de cuvinte, propozițiile și frazele care au un caracter interogativ și care sînt întrebări directe:

— *Aha, da! ce[?] povestea[?] cine[?] care poveste [?]*
SADOVEANU, O. VIII 400.

— *Ei, flăcăule, de pe unde[?]... Ce vînturi[?]... Pe la noi... ai[?]... și de ce[?]...* DELAVRANCEA, H. T. 5.

§ 192. Se pune semnul întrebării la sfîrșitul unei propoziții interogative directe:

Da slănină nu-i în pod[?] unt nu-î[?] ouă nu-s [?]
CREANGĂ, P. 9.

§ 193. Se folosește semnul întrebării după un pasaj interogativ în care se redau spusele cuiva în vorbire indirectă, fără a se folosi verbe de declarație și conjuncții (procedeu denumit vorbire indirectă liberă):

Se spărseseră sticlele și acum se scurgea rămășița vinului. Ce să facă[?] La mușteriu, cu cioburi de sticlă nu putea merge. Să fugă[?] Unde să se ducă[?] Să se-ntoarcă la prăvălie!... CARAGIALE, O. I 133.

Notă. Este nerecomandabilă folosirea semnului întrebării după propozițiile interogative indirecte, așa cum apare în exemplul următor:
Se-ntreabă ce să facă [?] TOPÎRCEANU, P. 139.

§ 194. Semnul întrebării se pune la sfârșitul unei fraze compuse din propoziții dependente de o propoziție interogativă directă care se află la începutul frazei:

Iar vrei să te pupe cucul armenesc și să te spurce, ca să nu-ți meargă bine toată ziua[?].... CREANGĂ, A. 52.

De ce boala și moartea să fie partea voastră,

Cînd ei în bogăția cea splendidă și vastă

Petrec ca și în ceruri, n-au timp nici de-a muri[?].

EMINESCU, O. I 59.

§ 195. Se pune semnul întrebării după propozițiile interogative retorice:

Care e mîi mîndră decît tine între toate țările semănate de Domnul pre pămînt [?] RUSSO, S. 125.

Notă. Este nerecomandabilă folosirea punctului în asemenea situații:
Vezi? Nu ți-am spus eu că tutunul nu e lucru bun [.] CARAGIALE, O. I 277.

§ 196. Semnul întrebării se pune la sfârșitul construcțiilor interogative cu caracter dubitativ-deliberativ:

Cum adică? să nu pot eu înțelege: visez ori sînt treaz[?] CARAGIALE, O. II 264.

Oare să se însoare, ori să nu se însoare [?] NEGRUZZI, I 71.

§ 197. Se pune semnul întrebării după o propoziție interogativă incidentă intercalată într-o propoziție enunțiativă sau între două propoziții enunțiative și izolată de restul frazei prin pauze:

I-a rămas și un copil, o fetiță care — cum să spun[?] —, care e un fel de ghimpe între ei... un copil, vai! destul de rău crescut. SADOVEANU, D. M. 4.

Atunci treci, Ghiță, pe la nenea Zaharia p-acasă și lasă-i vorbă coanei Joițichii — nu-i așa, nene Zahario [?] — să fie așa de bună să nu se supere dacă om întîrzia de la dejun... avem ceva politică de vorbit între bărbați. CARAGIALE, O. VI 83.

§ 198. Cînd comunicarea este interogativă și exclamativă în același timp, se pune semnul întrebării însoțit de semnul exclamării:

— *Pe mine, fata lui Hagi Cănuță, să-ndrăznești tu să mă bați, păcătosule, janghinosule și rîiosule [?!]*... CARAGIALE, O. II 228,

— *Tu ești mă, tragedianule [?!]* GALACTION, O. I 131.

A! de ce mai dă Dumnezeu omului fericire, dacă e să i-o ia înapoi [?!] De ce nu moare omul când e fericit [?!] De ce am mai trăit eu s-ajung la așa ceva [?!] CARAGIALE, O. VI 24.

§ 199. Dacă, într-o conversație, unul dintre interlocutori ia atitudine la un moment dat numai prin mimică și gesturi (exprimând diferite sentimente), replica aceasta e redată în scris prin semnul întrebării când mimica arată o nedumerire sau prin semnul exclamării când mimica ține locul unei exclamări (vezi și Semnul exclamării, § 209).

— *Ei, da! și Costică...*

— [?]....

— *Costică Arion...* CARAGIALE, O. I 300.

În cazul când reacția are caracter interogativ și exclamativ în același timp, se pun ambele semne de punctuație:

Patroana (cu ochii calzi): Și de ce mă iubești?

Mitică (rămîne năuc): [!!!?]

Patroana (frumoasă, furioasă): Înțelegi sau nu înțelegi?... CAMIL PETRESCU, T. I 562—563.

Mitică: Acum în urmă, când am fost la d-ta... Nu știu ce s-a întâmplat cu mine atunci...

Patroana: [? !]...

Mitică: Nu știu... CAMIL PETRESCU, T. I 567.

Notă. Se întâmplă uneori ca replica bazată numai pe mimică să fie urmată de exprimarea prin cuvinte a mirării, surprinderii, nedumeririi interlocutorului. De exemplu:

— *A iubit, de altfel, domnule, o altă femeie, nu pe această doamnă Maria Mănescu.*

— [!?] *Totuși i-a adresat scrisoare, în clipa sinuciderii, arătînd fără echivoc că din pricina ei se omoară...* CAMIL PETRESCU, P. 389.

§ 200. Titlurile care au caracter interogativ prezintă două situații diferite:

a) Când sînt considerate propoziții interogative indirecte, depinzînd de o regentă neexprimată, nu primesc nici un semn de punctuație (vezi Punctul § 186):

Cum am învățat românește (titlul unei povestiri de C. Negruzzi).

b) Când sînt propoziții interogative directe, se pune la sfîrșitul lor semnul întrebării.

Ce-i de făcut [?] (titlul unui roman de Cernîșevski).

§ 201. Se pune semnul întrebării între paranteze rotunde pentru a arăta că autorul are rezerve sau îndoieli față de o afirmație anterioară:

Dar era un fel de laudă gratuită, ca și când cuvintele ar fi fost tocite de sens și trebuiau umflute:

„G. D. Ladima un strălucit talent” sau „a fost unul dintre cei mai lăudați [(?)] poeți de azi”. Una vorbea chiar de „o mare pierdere pentru literatura românească”. CAMIL PETRESCU, P. 373.

SEMNUL EXCLAMĂRII

§ 202. Semnul exclamării marchează grafic intonația frazelor și a propozițiilor exclamative sau imperative.

Semnul exclamării se pune de asemenea după interjecțiile și vocativele care exprimă stări afective și sînt considerate cuvinte (sau părți de frază) independente.

§ 203. Se pune semnul exclamării după o propoziție exclamativă, care poate fi completă sau eliptică de predicat:

Ce ochi frumoși avea Margareta în sara aceea [!] VLAHUȚĂ, N. 65.

Irină, mare cumpănă [!] SADOVEANU, O. I 152.

Notă. Este greșită folosirea punctului în asemenea situații:

Vom merge pe urmă la teatru. E o piesă așa de frumoasă [.] VLAHUȚĂ, N. 31.

Într-o înșirare de exclamații, se pune semnul exclamării după fiecare termen al înșirării, pentru că se accentuează asupra fiecăruia:

Licențiat în drept [!] *tinăr eminent* [!] *irezistibil orator* [!] *caracter mare* [!] *idei generoase* [!]... *Desigur, mi-am zis eu, iată un cetățean de mare viitor.* CARAGIALE, O. I 249.

§ 204. Se pune semnul exclamării după o propoziție imperativă, completă sau eliptică de predicat:

În această pace adîncă, în această fîntînă dintre munți, plină de chipul și de aleanul soarelui, pocni răcnetul deznădăjduit: Fugiți [!] *Fugiți* [!] GALACTION, O. I 160.

La Peleş [!] *și mai iute* [!] CARAGIALE, O. II 130.

§ 205. Se pune semnul exclamării după o frază care se termină cu o propoziție cu caracter exclamativ sau imperativ:

Nu știu alții cum sînt, dar eu, cînd mă gîndesc la locul nașterii mele, la casa părintească din Humulești, la stîlpul

hornului, unde lega mama o șfară cu motocei la capăt, de crăpau mâțele jucându-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care mă țineam când începusem a merge copăcel, la cup-tiorul pe care mă ascundeam, când ne jucam noi băieții de-a mijoarca, și la alte jocuri și jucării pline de hazul și farmecul copilăresc, parcă-mi saltă și acuma inima de bucurie [!]
CREANGĂ, A. 33.

§ 206. Se pune semnul exclamării după propozițiile exclamative incidente. Aceste propoziții sint închise între paranteze sau pauze:

Iar Caraiman... — apoi las pe el [!] — credeai că-i apu-cat de friguri. SADOVEANU, O. I 73.

Încet, prin întuneric, și-a tras fusta de lână, s-a învălit bine c-o cațaveică veche de douăzeci de ani (unde mai gă-sești acu așa cațaveici [!]), s-a îmbrobodit și s-a cinchit înaintea vetrei. SADOVEANU, O. I 329.

§ 207. Se pune semnul exclamării după interjecții:
A[!] a căzut un ghiveci cu flori. CAMIL PETRESCU, P. 203.

Ei [!] acuma, unde mergem? îl întreabă Costică. CARA-GIALE, O. II 215.

Atunci când se repetă o interjecție și fiecare membru al repetiției este independent, adică după rostirea lui se face o mică pauză, se pune semnul exclamării după fiecare interjecție:

A[!] a [!] a[!] mi-a scos alta! Măsea nevinovată. CARA-GIALE, O. VI 204.

De asemenea, într-o serie de interjecții diferite, se pune semnul exclamării după fiecare interjecție:

U [!] O[!] Pă[!] Bre[!] Ce scandal! NEGRUZZI, I 228.

N-apuc să răspunz, domnule, și șart [!] part [!] trosc [!] pleosc [!] patru palme: îmi turlește pălăria și mi-o aruncă cît colo. CARAGIALE, O. VI 202.

Atunci când prin repetarea interjecției se obține o construcție care formează o unitate, iar între membrele repetiției nu se fac pauze, se pune semnul exclamării după ultima interjecție, între diversele elemente punându-se virgulă sau cratimă:

Hei, hei [!] Nu știți dumneavoastră ce poam-a dracului e Harap-Alb aista. CREANGĂ, P. 230.

He-he-he [!] rîse jupîn Năstase, s-au trecut acele vremuri!
SADOVEANU, O. I 286.

Dacă interjecția face parte dintr-o locuțiune exclamativă, se pune semnul exclamării după întreaga expresie:

Vai de mine [!] nu-i bună asta! CARAGIALE, O. II 70.

Cînd interjecția are în același timp sens exclamativ și interogativ, semnul exclamării este însoțit de semnul întrebării:

Mioara surprinsă, încîntată, acesta fiind felul ei de receptivitate artistică, normal: A [!?] Dl. Tulpină? CAMIL PETRESCU, T. II 11.

Se pune însă de obicei virgulă după interjecție dacă aceasta e urmată de un substantiv:

O [] mamă, dulce mamă, din negură de vremi

Pe freacățul de frunze la tine tu mă chemi. EMINESCU, O. I 129.

Nu se pune nici un semn de punctuație după interjecțiile urmate de un vocativ cu care formează o unitate în rostire (vezi § 227).

§ 208. Se pune semnul exclamării după exclamații redată prin substantive la cazul vocativ, izolîndu-se astfel de restul propoziției sau al frazei printr-o pauză:

Doamne [!] bine-ți mai șede, jupîneșică; parcă ești una de-a noastre. CREANGĂ, P. 129.

Atunci cînd un vocativ se repetă și intensitatea tonului rămîne aceeași, se pune semnul exclamării după fiecare vocativ:

— O, frații mei iubiți, ia uitați-vă în oglinda asta, gîndiți-vă la părinții noștri și să vedeți ce grozăvie! Doamne [!] Doamne [!] ce să facem? CARAGIALE, O. I 121.

Se poate pune semnul exclamării după titlul — exprimat printr-un substantiv la cazul vocativ — al unui apel, manifest, discurs sau scrisoare:

Domnilor [!]... Onorabili concetățeni [!]... Fraților [!]... (plînsul îl înecă). Iertați-mă, fraților, dacă sînt mișcat. CARAGIALE, O. VI 141.

§ 209. Într-o conversație, interlocutorul se poate dispensa la un moment dat de cuvinte, luînd atitudine numai cu ajutorul mimicii, al gesturilor, care pot să exprime surpriza, admirația, nedumerirea. În scris, aceste replici care constau numai din mimică se redau prin semnul exclamării, dacă mimica ține locul unei exclamări, sau prin semnul întrebării, dacă mimica arată o nedumerire (vezi și Semnul întrebării, § 199):

Dacă interjecția face parte dintr-o locuțiune exclamativă, se pune semnul exclamării după întreaga expresie:

Vai de mine [!] *nu-i bună asta!* CARAGIALE, O. II 70.

Cînd interjecția are în același timp sens exclamativ și interogativ, semnul exclamării este însoțit de semnul întrebării:

Mioara surprinsă, încîntată, acesta fiind felul ei de receptivitate artistică, normal: *A* [!?] *Dl. Tulpină?* CAMIL PETRESCU, T. II 11.

Se pune însă de obicei virgulă după interjecție dacă aceasta e urmată de un substantiv:

O [] *mamă, dulce mamă, din negură de vremi*

Pe freacățul de frunze la tine tu mă chemi. EMINESCU, O. I 129.

Nu se pune nici un semn de punctuație după interjecțiile urmate de un vocativ cu care formează o unitate în rostire (vezi § 227).

§ 208. Se pune semnul exclamării după exclamații redată prin substantive la cazul vocativ, izolîndu-se astfel de restul propoziției sau al frazei printr-o pauză:

Doamne [!] *bine-ți mai șede, jupîneșică; parcă ești una de-a noastre.* CREANGĂ, P. 129.

Atunci cînd un vocativ se repetă și intensitatea tonului rămîne aceeași, se pune semnul exclamării după fiecare vocativ:

— *O, frații mei iubiți, ia uitați-vă în oglinda asta, gîndiți-vă la părinții noștri și să vedeți ce grozăvie!* *Doamne* [!] *Doamne* [!] *ce să facem?* CARAGIALE, O. I 121.

Se poate pune semnul exclamării după titlul — exprimat printr-un substantiv la cazul vocativ — al unui apel, manifest, discurs sau scrisoare:

Domnilor [!]... *Onorabili concetățeni* [!]... *Fraților* [!]... (*plînsul îl înecă*). *Iertați-mă, fraților, dacă sînt mișcat.* CARAGIALE, O. VI 141.

§ 209. Într-o conversație, interlocutorul se poate dispensa la un moment dat de cuvinte, luînd atitudine numai cu ajutorul mimicii, al gesturilor, care pot să exprime surpriza, admirația, nedumerirea. În scris, aceste replici care constau numai din mimică se redau prin semnul exclamării, dacă mimica ține locul unei exclamări, sau prin semnul întrebării, dacă mimica arată o nedumerire (vezi și Semnul întrebării, § 199):

— *Nu vrea să intre în combinație... Hotărît!... Cît n-am stat de capul lui!... Nu vrea și pace!...*

— [!] CARAGIALE, O. I 300.

Atunci cînd replica redată prin mimică și gesturi are, în același timp, caracter exclamativ și interogativ, se folosesc ambele semne de punctuație:

— *Nu știu... n-aș putea să-ți explic. M-a impresionat gestul de a-mi da cheia... A dizolvat totul în mine...*

— [! ?] CAMIL PETRESCU, P. 352.

— *Nu-i sînt tată, domnule, strigă omul răgușit...*

— [! ?]

— ... *Sîntem camarazi...* CARAGIALE, O. I 245.

§ 210. Pentru a se marca creșterea gradată a intensității vocii, se folosesc mai multe semne de exclamare, numărul lor fiind în raport cu creșterea caracterului emotiv al comunicării:

Ajunul postului [!]... redus [!]

Lui Teleor îi crăpă buza [!!!]

Atunci [!!!!] e-ngrozitor de spus [!!!!] CARAGIALE, O. IV 339.

a) La sfîrșit de propoziție:

Patria mă cheamă [!]... Nu mai pot sta un moment [!]...
Plec [!!!] CARAGIALE, O. VII 114.

— *Poftește în salon.*

Mosafirul intră. Peste un moment intră și doamna... Dumnezeuule, tu care fii vămile văzduhului!

Cine era?

Infamul!

— *Ieși [!]*

— *Doamna mea, am să ies după ce vă voi da o mică explicație...*

— *Ieși [!]*

— *Vă datoresc...*

— *Ieși [!!!]*

— *Șase mii de franci, pe care vă rog să-i primiți.* CARAGIALE, O. II 423.

b) După vocative:

— *Ionel [!] Ionel [!] Ionel [!!!] Du-te dincolo, mamă, spargi urechile dumnealui!* CARAGIALE, O. I 274.

Ce-o fi ș-asta? (deodată, se aude o nouă salvă și chiote prelungite; coana Efimița sare jos și rămîne înmărmurită în picioare, ascultînd; o altă salvă și strigăte) Leonido [!] (zgomotul se repetă) *Leonido [!]* (pauză; zgomotul se repetă cu putere; cucoana se repede peste un scaun cu exasperare, se împiedică și cade peste patul lui Leonida) *Leonido [!!!]* CARAGIALE, O. VI 65.

c) În **locul** replicilor date prin mimică și gesturi:
— *Mie, ce să-ți spui? mi-e frică al dracului. Mi se-n-
tîmplă cîteodată să am sume mari cu mine... bunioară
ca acuma...*

— [!]....

— *Glumă e să mă arză odată cu o avere de om...*

— ...[!!!]

— *Patruzeci de mii de franci!...*

— ...[!!!] CARAGIALE, O: I 200.

§ 211. Se pune semnul exclamării închis în paranteze atunci cînd autorul își exprimă îndoiala sau ironia față de cele afirmate în propoziție. În acest caz, semnul exclamării ține locul lui *sic* (cuvîntul latinesc *sic* „chiar așa”):

Am scris lui Barbu în franțuzește [(!)] ca să-l felicit pentru discursul său. CARAGIALE, O. VII 114.

VIRGULA

§ 212. Virgula delimitează grafic unele propoziții în cadrul frazei și unele părți de propoziție în cadrul propoziției. Virgula arată felul în care fraza și propoziția se despart în elementele lor constitutive pe baza raporturilor sintactice dintre ele. Aceasta este funcțiunea gramaticală a virgulei.

În legătură cu funcțiunea gramaticală se pot da reguli precise. Ele arată cînd este obligatorie și cînd nu este îngăduită folosirea virgulei. Aceste reguli se bazează pe felul în care se înlănțuie logic ideile în succesiunea lor. De aceea, între modurile de folosire a virgulei în limbi diferite nu există deosebiri esențiale.

§ 213. Virgula marchează grafic anumite pauze scurte făcute în cursul rostirii unei propoziții sau fraze. În felul acesta virgula, alături de alte semne de punctuație, servește la redarea grafică a ritmului vorbirii și a intonației.

Virgula se folosește pentru a reda grafic pauzele scurte ori de cîte ori marcarea lor este considerată necesară de către autor. În vorbire, asemenea pauze sînt folosite în mod intenționat în două situații:

a) pentru a grupa la un loc cuvintele și grupurile de cuvinte care formează unități de înțeles și a le despărți, în felul acesta, de restul frazei sau al propoziției;

b) pentru a atrage atenția în mod deosebit asupra unor cuvinte, prin despărțirea lor de restul frazei.

§ 214. Se pune virgulă între părți de propoziție de același fel cînd nu sînt legate prin și copulativ ori prin sau.

a) Subiecte, urmate sau nu de determinări:

Chipul rumen [,] gura fragedă [,] apele ochilor și focul părului spuneau atîta frumusețe cutezătoare și iritantă. GALACTION, O. I 133—134.

b) Nume predicative, urmate sau nu de determinări:

Sala era naltă [,] susținută de stîlpi și de arcuri. EMINESCU, N. 6.

c) Atribute de același fel (substantivale, adjectivale, pronominale, verbale, adverbiale), urmate sau nu de determinări:

Ascundeam în mine o viață, străină celorlalți [,] blîndă [,] frumoasă [,] neînțeleasă. DELAVRANCEA, H. T. 171.

d) Complemente de același fel (directe, indirecte, de agent sau circumstanțiale de același fel), urmate sau nu de determinări:

Danțul [,] muzica [,] pădurea [,]

Pe acestea le-ndrăgii. EMINESCU, O. I 102.

Ieșea în panerașul ei cu doi cai la arat [,] la secerat [,] la mașină. SADOVEANU, O. VIII 409.

§ 215. Nu se despart prin virgulă părțile de propoziție de același fel cînd sînt legate prin și copulativ ori prin sau:

Cîte-un vîrtej de aer se răsucea pe stradă, măturînd praful, ridicîndu-l și aruncîndu-l pe trotuare. REBREANU, R. I 43.

Nu mai țin minte care școli sau care școală filozofică din vechime se întreba și discuta dacă femeia are sau nu un suflet. GALACTION, O. I 96.

Notă. Se despart prin virgulă părțile de propoziție de același fel cînd sînt legate prin și adverbial.

§ 216. Nu se desparte prin virgulă subiectul de predicat:

a) subiectul poate apărea fără determinări:

Manoila se uita la gura ei cu admirație. SADOVEANU, O. V 377.

b) subiectul poate fi însoțit de determinări (un atribut determinativ sau o propoziție atributivă determinativă):
Unii mai poznași îmi zvrleau câte o glumă. SADOVEANU, O. I 55.

Câinele care latră nu mușcă.

§ 217. În locul unui verb predicativ omis prin elipsă, se poate pune virgulă:

Adesea, puse alături, caietul lui ai fi zis că este modelul de caligrafie tipărit, iar modelul de caligrafie [...] scris de mână. CARAGIALE, O. II 68.

§ 218. Se desparte prin virgulă un substantiv de o apozitie explicativă. Dacă după apozitie urmează altă parte de propoziție, apozitia se intercalează între virgule:

Zeus [...] feciorul lui Cronos [...] făcu semn din sprânceană că primește. ODOBESCU, I 280.

§ 219. Complementele directe și indirecte așezate după predicat nu se despart prin virgulă:

El a măritat pe fiică-sa după un om bun și harnic. CREANGĂ, P. 294.

Se duce acasă și-și spune nevestii tot amarul. SADOVEANU, O. V 481.

§ 220. Între predicat și un complement circumstanțial așezat după el, în genere nu se pune virgulă:

Animalul se apropiase fără zgomot de noi și făcuse ocolul săniei. SADOVEANU, O. V 216.

§ 221. Construcțiile gerunziale și participiale, cu sau fără determinări, așezate la începutul frazei, se despart prin virgulă, indiferent de funcțiunea sintactică pe care o au:

Fiind mediocru și ca învățătură și ca inteligență [...] n-a putut să izbutească. GALACTION, O. II 113.

Ajuns calfă la găitanărie [...] vorbea frumos și cu patimă în mijlocul tovarășilor săi. DELAVRANCEA, H. T. 16.

§ 222. Se pun de obicei între virgule complementele circumstanțiale așezate între subiect (însoțit sau nu de determinări) și predicat, dar numai când subiectul e așezat înainte de predicat:

Povestea bătrână [...] în măreția codrului [...] aduce înfiorări pe chipurile lor trudite. SADOVEANU, O. I 283.

Grigore [...] abia stăpînindu-și revolta [...] întrerupsese vehement pe arendaș. REBREANU, R. I 40.

Deci viața ei [,] ca și a Radului [,] se strecură de atunci ca într-un șir de dulci și neturburate plăceri. ODOBESCU, I 149.

Dacă subiectul e așezat după predicat, complementele circumstanțiale se intercalează între virgule numai când autorul vrea să atragă atenția asupra lor:

S-au urcat pe spinările noastre cîțiva. STANCU, D. 145.

A ars repede curtea boierească. STANCU, D. 147.

A venit [,] pe neașteptate [,] toamna.

§ 223. Se intercalează între virgule un complement circumstanțial așezat înainte de locul pe care îl ocupă în ordinea normală a complementelor. Această schimbare de topică are rolul de a atrage atenția în mod deosebit asupra acestui complement circumstanțial. De pildă:

Acesta e autorul pe care l-ai citit [,] cu alita nevinovată primăvară sufletească [,] acum cîțiva ani? GALACTION, O. I 487,
spre deosebire de:

Ședeam ziua și noaptea lungit moale pe covoare. ODOBESCU, III 203.

§ 224. Se despart prin virgulă de restul propoziției cuvintele și construcțiile incidente:

Și iată cum [,] mulțumită atotputerniciei făcătoare de minuni a prosopului meu [,] ieșii din o neașteptată și grea încurcătură. HOGAȘ, M. N. 95.

Subt influențele mahometane și venețiane și chiar [,] poate [,] sub clima... nordică. ODOBESCU, I 389.

§ 225. Se pune virgulă după adverbele de afirmație și de negație când acestea sînt echivalente ale unei propoziții:

Desigur [,] e amoretzat. DELAVRANCEA, H. T. 186.

Da [,] fac mărturisire

Că moartea pentru mine e dreaptă răsplătire. CARAGIALE, O. VI 256.

Nu [,] nu mai fac. CARAGIALE, O. VI 30.

Dacă după un adverb din această categorie urmează o propoziție subiectivă introdusă prin *că*, folosirea virgulei nu mai este îngăduită:

Desigur că normele sînt o adaptare a speciei, au de scop, în ultimă analiză, să prezeve viața în lungime. IBRĂILEANU, C 184.

§ 226. Se despart de obicei prin virgule de restul frazei substantivele în cazul vocativ:

Cucoane Matei [,] dumneata nu ştii cine-i cuconiţa care a trecut. SADOVEANU, O. V 104.

Am trei copii [,] Costică! CARAGIALE, O. II 42.

§ 227. Se despart prin virgulă de restul frazei interjecţiile:

Ei [,] ce veste ne mai aduci de pe la târg? CREANGĂ, P. 44.

Ha [,] ce este?... S-a întâmplat ceva? DELAVRANCEA, H. T. 103.

După interjecţii se poate pune însă şi semnul exclamării, dar când acestea sînt urmate de un vocativ cu care formează în rostire o unitate nu se pune nici un semn:

Ei Cătălin, acu-i acu

Ca să-ţi încerci norocul. EMINESCU, O. I 174.

O Doamne! Da greu somn am dormit. ISPIRESCU, L. 119.

Du-te, măi băiete. SADOVEANU, O. I 290.

Bre Ilie, vină-ncoace. SADOVEANU, O. I 301.

Nu se recomandă această punctuaţie cînd substantivul în vocativ este de genul feminin:

O lăcrămioară! suspinăm noi, abia ne anunţi primăvara şi treci cum au trecut iluziunile noastre. NEGRUZZI, I 97.

Interjecţia *ia* nu se desparte de verbul următor, cu care formează o unitate:

Ia lasă-mă, monşer! CARAGIALE, O. II 57.

Ia fii bun d-la şi-i pune imediat la loc. CARAGIALE, O. II 60.

§ 228. Conjuncţiunile *însă*, *deci* şi *totuşi*, aşezate în interiorul unei propoziţii, nu se despart prin virgulă:

Din partea însă a familiei domneşti, Cantacuzenul întâmpină o mult mai vie împotrivire. ODOBESCU, I 151.

Numai în cugetele cele mai eminente ale veacului păgîn, fără însă ca nimeni să bănuiască, amurgul contemporan avea tonuri şi clarităţi. GALACTION, O. I 341.

Era deci încă o dată nevoie de un spirit critic. IBRĂILEANU, SP. CR. 21.

Şi vezi, eu totuşi am venit. REBREANU, R. I 244.

§ 229. Conjuncţiunile *aşadar* şi *prin urmare*, aşezate în interiorul unei propoziţii, se pun între virgule:

Simbătă [,] aşadar [,] de la amiazi, amîndouă aceste doamne încep să se pregătească de plecare. CARAGIALE, O. II 1.

La ea [,] așadar [,] nu poate fi deloc vorba de neprevăzut, de discontinuitate. IBRĂILEANU, S. 187.

Trebuie [,] prin urmare [,] prealabil să fiu informat despre ce fel de vreme e pe la dv. CARAGIALE, O. VII 31.

ÎN FRAZĂ

Coordonarea

§ 230. Se pune virgulă între propozițiile coordonate juxtapuse, fie că sînt, fie că nu sînt determinate de alte propoziții:

Mi-ai făcut un bine [,] și l-am făcut și eu. EMINESCU, N. 20.

Ca să ajungi scriitor [,] ca să te impui opiniei publice... și trebuie un singur lucru. GALACTION, O. I 486.

S-a sculat binișor [,] a strîns cîtă drojdie se mai găsea pe fundul lăzii [,] s-a dat jos la grajd. CARAGIALE, O. II 232.

§ 231. Se pune virgulă între coordonatele de orice fel:

a) între copulative, cînd sînt legate prin nici, nu numai... ci și:

Nu caut vorbe pe ales [,]

Nici știu cum aș începe. EMINESCU, O. I 173;

b) între copulative, cînd au nuanță adversativă și sînt legate prin iar sau și adversativ:

Tata a jucat... degetele mîinii stîngi [,] iar Nae Gheorghidiu a clătinat din cap. CAMIL PETRESCU, P. 254.

Care va să zică să intri dumneata în casă la mine cu pumnalul, cu toporul, cu conspirații, cu comploturi și asasinaturi [,] și eu să stau cu mîinile în șolduri. CARAGIALE, O. II 57;

c) între coordonate adversative:

I se părea că nu fuge [,] ci cade din înaltul ceriului. EMINESCU, N. 23.

Aduse mai întîi pe popa Năstase [,] dar iute îl schimbă. HOGAȘ, DR. 150.

Boii ară [,] și caii mănîncă;

d) între coordonate disjunctive, cînd încep amîndouă cu ba, cînd, fie, ori sau sau:

Nu știu cum s-a făcut, că ori chersinul a crăpat [,] ori cumătrul a strănutat. CREANGĂ, P. 24.

Sau că strada aceea nu mai este [...] sau că amintirea mea
a strămutat-o într-o lume ireală. GALACTION, O. I 503;
e) înainte de o coordonată concludivă:

Isprăvnicelul... se alegea totdeauna printre fruntașii satu-
lui [...] așa că niciodată nu era țirgoveț. MACEDONSKI, O.
III 139.

§ 232. Coordonatele de orice fel legate prin și copu-
lativ ori sau nu se despart prin virgulă.

Turcul se apropie tacticos, descălecă de pe cal și lăasă
frîul în mâinile ciobanului. GALACTION, O. I 287.

Spuie-ți morții din mormînt

De sînt eu om sau nu sînt. ALECSANDRI, P. II 25.

Notă. În stilul narativ se întîlnesc grupuri de mai multe propoziții
coordonate care încep toate cu și copulativ. În asemenea cazuri se folo-
sește virgula:

Și de drag te-aș semăna [...]
Și cu drag te-aș secera [...]
Și te-aș face stog în prag [...]
Și te-aș îmblăți cu drag [...]
Și te-aș cerne prin sprîncene [...]
Și te-aș frămînta-n inele [...]
Și te-aș da inimei mele.

JARNÍK-BÎRSEANU, D. 8.

Subordonarea

§ 233. Propozițiile subiective și predicative nu se des-
part de regentă prin virgulă, indiferent de locul lor față
de regentă.

Nici vorbă că ar rîde cine i-ar ști aceste gînduri. MACE-
DONSKI, O. III 28.

Ce simțea era că... va intra într-un necunoscut prăpăstios.
MACEDONSKI, O. III 22.

§ 234. Propoziția atributivă.

a) Atributiva explicativă (izolată) se desparte prin vir-
gulă de cuvîntul pe care îl determină:

Mesrur a dus pe Abu-Hasan într-altă o d a i e [...] unde
așteptau o droaie de cîntărețe. CARAGIALE, O. II 268.

b) Atributiva determinativă (neizolată) nu se desparte
prin virgulă de cuvîntul pe care îl determină:

El putea să fie asemănat și cu un om care ar fi primit o zăravănă lovitură în creștetul capului. MACEDONSKI, O. III 81.

Într-un săltar, acolo mai aveam niște chei pe care le-aș fi putut întrebuința. SADOVEANU, O. VIII 418.

Regula se aplică și când propoziția determină un grup de cuvinte (substantiv + atribut):

...Genele răsrînte li s-au albit de pulberea măruntă din bolovanii de piatră în care izbesc de dimineată pînă seara. DELAVRANCEA, O. I 225.

§ 235. Propozițiile complete directe și indirecte se despart de obicei prin virgulă când sînt așezate înaintea regentei.

Ce știu [...] nu vreau să țin secret. COȘBUC, B. I. 61.

Cui e obișnuit cu mersul trenurilor [...] o oprire în afară de cele prevăzute în itinerar îi dă de gîndit. CARAGIALE, O. I 294.

Completele directe și indirecte așezate după regentă nu se despart prin virgulă de aceasta:

D. Georgescu nu ia seama că muzica a plecat. CARAGIALE, O. II 5.

§ 236. Propozițiile complete de agent în general nu se despart prin virgulă de regenta lor:

Am procedat, mai întîi, la examinarea resturilor de limbă tracă și iliră, insistînd asupra precauțiunilor ce trebuie luate de cine operează cu elemente de limbă nesigure. AL. ROSETTI, *Istoria limbii române*, vol. al II-lea (1962), p. 127.

§ 237. Propoziția circumstanțială de loc se desparte prin virgulă când e așezată înaintea regentei și când nu se insistă în mod deosebit asupra ei:

Cînd a început iapa a fugi, unde pica nuca[...] pica și din Talpa-Iadului bucățica. CREANGĂ, P. 101, dar:

Unde mi-ai poruncit mă duc (subînțeles: nu în altă parte).

Așezată după regentă, ea nu se desparte prin virgulă: *Știința sfîrșește acolo unde născocirea începe.* MACEDONSKI, O. III 74.

§ 238. Propoziția circumstanțială de timp așezată înaintea regentei se desparte prin virgulă când nu se insistă în mod deosebit asupra ei:

Cînd îmi coborî ochii [...] părintele Pantelimon zîmbea.
SADOVEANU, O. V 507,
dar:

*Cînd vreau eu o să vin (subînțeles: nu cînd vrei tu).
Așezată după regentă, ea nu se desparte prin virgulă:
Frica i se risipi cînd îi văzu așa, înspăimîntător de triști
și de singuri.* SADOVEANU, O. VIII 367.

Cînd propoziția temporală e așezată după o regentă care cuprinde un complement circumstanțial sau o propoziție circumstanțială, ea se desparte prin virgulă:

Nevasta a murit de mult [...] de pe cînd eram om teafăr.
SADOVEANU, O. V 530.

L-am observat de departe [...] pe cînd eram în dreptul cofetăriei. SADOVEANU, O. VIII 419.

§ 239. Propoziția cauzală se desparte de regenta ei prin virgulă, indiferent de locul pe care îl are în frază:

Fiindcă ziua aceea era cea din urmă zi de tîrg [...] viața care se zbatuse în Rîureni atîtea zile se readunase îndîrjită.
GALACTION, O. I 262.

La toată lumea plăcea [...] fiindcă era om deștept și blind.
CARAGIALE, O. II 223.

Dacă însă prin formularea cauzalei autorul ține să arate că ea exprimă singura cauză (sau singurele cauze) care justifică acțiunea din regentă, cauzala nu se mai desparte prin virgulă, indiferent de locul ei față de regentă.

Te cert atît de aspru pentru că n-ai învățat (subînțeles: nu pentru că nu știi sau pentru alt motiv).

Pentru că n-ai învățat te cert (subînțeles: nu pentru alt motiv).

§ 240. Propoziția finală se desparte de obicei de regentă prin virgulă cînd se află înaintea acesteia:

Ca să ajungem la epoca instituirii ei [...] trebuie să suim pînă aproape de leagănul bisericii. CARAGIALE, O. II 174.

După regentă, propoziția finală se desparte prin virgulă numai cînd vrem să subliniem că ea nu-i un element esențial în frază:

Se duce drept la frate-său [...] ca să-i ducă bucuria. CREANGĂ, P. 44.

Propozițiile finale introduse prin conjuncția *de* nu se despart prin virgulă:

În toate zilele se ducea el la un puț de aducea apă pentru casă. ISPIRESCU, L. 386.

§ 241. Propoziția circumstanțială de mod se desparte prin virgulă când e așezată înaintea propoziției regente și când nu se insistă în mod deosebit asupra ei:

Fără să se turbure cît de cît de neajunsuri[,] Pandeale călca întîia oară pe calea cunoștințelor înalte. MACEDONSKI, O. III 57.

Ca și cum ar fi lunecat înadins pe lingă punctul meu de întrebare[,] se aplecă în mod foarte firesc. HOGAȘ, M. N. 102, dar:

Cum ai vrut tu s-a întîmplat (subînțeles: nu cum am vrut eu).

După regentă, propoziția modală se desparte prin virgulă când nu se insistă asupra ei:

Copacii Cișmigiului, cît și cascade de pe ulițele din vale, spărgeau întunericul cu înfățișarea lor [,] după cum batea vîntul. MACEDONSKI, O. III 56.

§ 242. Subordonatele consecutive se despart în genere prin virgulă de regentă:

Încep a i se încurca cărările[,] încît nu se mai pricepe... încotro să apuce. CREANGĂ, P. 201.

I-o face eu cumătrului una [,] de și-a mușca labele. CREANGĂ, P. 29.

Așezate imediat după predicatul regentei, consecutivele introduse prin *de* nu se despart prin virgulă:

*Cloncăniurile deznădăjduite ale cloștelor răsunau de luan-
aurezul.* MACEDONSKI, O. III 50.

§ 243. Subordonatele concesive, așezate înainte sau după regentă, se despart întotdeauna prin virgulă:

Cu toate că întunericul s-a lăsat deplin[,] domnișoara vede. SADOVEANU, O. III 173.

Cetatea n-avem gînd să i-o dăm cu una cu două [,] măcar că nu sînt în ea nici averi, nici merinde. NEGRUZZI, I 172.

§ 244. Propozițiile condiționale, când nu se insistă în mod deosebit asupra lor (vezi explicațiile d. pentru propoziția cauzală, § 239), se despart prin virgulă:

Dacă ar fi fost după Georgescu[,] nici Virgiliu, nici Horatiu n-ar fi fost în facultate. CARAGIALE, O. II 31.

Aș fi ajuns cu înghițitul la capătul celalt al năfrămii[,] dacă nu mă oprea la timp mărunțul meu călugăr. HOGAȘ, M. N. 125.

§ 245. Propozițiile opoziționale și cumulative se despart prin virgulă de regenta lor:

Află că fiul se îndeletnicește cu mofturi[,] în loc să învețe carte. CARAGIALE, O. V 323.

Pe lângă că era curat[,] apoi obișnuia să se îmbrace foarte elegant. CARAGIALE, O. I 307.

§ 246. Propozițiile instrumentale, sociative, de excepție și predicative suplimentare în general nu se despart prin virgulă de regenta lor:

Cu ce arde acolo știu c-ar fi trăit boierește un an de zile tot satul. REBREANU, R. II 109.

Fugeau toți în toate părțile cu ce apuca a lua. GHICA, S. 319.

N-a stat mult la gânduri spre a vedea că alta nu-i enai rămîne decît să spele degrabă putina. CARAGIALE, O. II 232.

Ipate se trezește într-o zi cu socru-său că vine și-l cheamă la nunta unui frate al femeii sale. CREANGĂ, P. 169.

§ 247. Propozițiile incidente de orice fel se despart prin virgulă:

În cap mergeau [,] ca să deschidă drumul [,] dorobanții cu gîrbace. ODOBESCU, I 73 [finală].

Căpitanul era înduioșat și simțea că[,] dacă ar deschide gura[,] l-ar năpădi plînsul. REBREANU, I. S. 83 [con condițională].

§ 248. Considerate tot ca incidente, propozițiile intercalate într-o frază sau într-o propoziție redată în vorbire directă (sau care urmează unei astfel de fraze sau propoziții) se pun între virgule sau linii de pauză (vezi și § 279):

— *Ia citește-mi-o și mie[,] zise Grigoriță cum stătea cu fața-n sus și căsca[,] să văd ce prostie ai scris.* HOGAȘ, DR. 27.

— *Am să-l trimet[,] răspunse ea scurt.* HOGAȘ, DR. 80.

Iar pe la capătul albiuței am găsit cîteva rubiele, puse de turci [,] se vede [,] la capul copilei. CREANGĂ, 21.

PUNCTUL ȘI VIRGULA

§ 249. Punctul și virgula este semnul de punctuație care marchează o pauză mai mare decât cea redată prin virgulă și mai mică decât cea redată prin punct.

O astfel de pauză este adesea necesară pentru a despărți propoziții sau grupuri de propoziții care formează unități relativ independente în cadrul unei fraze. Fraza câștigă astfel în claritate și se evită legarea greșită a unei subordonate dinaintea pauzei marcate prin punct și virgulă de propoziția imediat următoare. Alteori, punctul și virgula corespunde unei pauze pe care vorbitorul o face pentru a arăta că partea de frază care urmează e o întregire, o explicație sau o concluzie a celor afirmate anterior.

§ 250. Propozițiile separate prin punct și virgulă sînt mai mult sau mai puțin legate între ele prin conținutul lor de idei, iar natura acestei legături este uneori exprimată și prin structura lor gramaticală. Ele pot face parte din povestirea de mai mare întindere a unui fapt, din descrierea unui peisaj. În asemenea cazuri, semnul punct și virgulă desparte de obicei propoziții echivalente cu niște coordonate copulative (uneori determinate, fiecare în parte, de alte propoziții). Dar aceste propoziții pot fi legate și prin raporturi sintactice, cauzale, conclusive, concesive. Aceste raporturi se deduc din succesiunea ideilor și din structura gramaticală a propozițiilor, iar punctul și virgula nu face decât să le accentueze, deci corespunde unor intenții stilistice. În genere, pauza notată prin punct și virgulă nu este absolut indispensabilă; omiterea sau înlocuirea ei cu virgula sau cu punctul nu duce la denaturarea sensului frazei.

§ 251. Există situații cînd structura frazei nu permite această omitere sau înlocuire.

De pildă, în exemplul următor, propoziția incidentă rupe complet legătura dintre regentă și subordonată. Spre a se restabili această legătură, incidenta trebuie să fie despărțită printr-o pauză mai mare de propoziția care îi urmează:

Nici un pedestru nu era pe uliți, afară de fanaragiii care strigau regulat raita [;] pentru că la 1827 septembrie, nime nu s-ar fi riscat a merge pe jos singur pe uliți după ce înnopta.
NEGRUZZI, I 15. -

Între incidentă (*afară de fanaragiii care strigau regulat raila*) și subordonată cauzală (*pentru că... nime nu s-ar fi riscat...*) nu se poate pune decât punct și virgulă, ca în citatul nostru, sau punct. Altfel, cauzala ar putea fi raportată la predicatul incidente (*strigau*) și fraza n-ar mai avea nici un sens.

§ 252. Punctul și virgula fiind mai mult un mijloc stilistic decât gramatical, folosirea lui e dictată de preferința celui care scrie textul.

§ 253. În textele alcătuite din fraze lungi, punctul și virgula apare mai des. Astfel de fraze trebuie fragmentate, pentru a putea fi urmărite cu ușurință la citit. Ele cuprind un număr mare de proporții, mai mult sau mai puțin legate între ele prin diverse raporturi sintactice. Gruparea acestor propoziții în unități sintactice relativ independente, în cadrul frazei, e ușurată de folosirea semnului punct și virgulă:

Nici n-a apucat Măria sa a porunci paharnicului să-î umple cupa, ca să poată gândi mai bine [...] și nici chemarea către adunarea sfinților de taină nu țese [...] când Șatun cea preafrumoasă a năvălit sunându-și brățările și i se zbătea simul ca de un visor al durerii. SADOVEANU, D. P. 87.

Aici punctul și virgula ar fi putut foarte bine să fie înlocuit cu virgula fără ca sensul frazei să sufere. Punctul și virgula este însă preferabil, pentru că fraza este lungă și pauza astfel redată, mai mare decât aceea marcată prin virgulă, ușurează înțelegerea textului la lectură.

§ 254. În stilul științific, punctul și virgula apare în fraze lungi, în care se fac pauze mai mari între diversele observații referitoare la același obiect, diverse raționamente etc.

Lupta opiniilor în știință va netezi calea dezvoltării celor mai înaintate idei [...] va îngădui judecarea realizărilor oamenilor de știință [...] va face să progreseze cuceririle științei. T. SĂVULESCU, în „Lucrările Sesiunii generale științifice a Academiei R.P.R.”, martie 1951, p. 19.

§ 255. Punctul și virgula desparte de multe ori propoziții sau grupuri de propoziții între care există raporturi de coordonare sau de subordonare. În asemenea cazuri, valoarea punctului și virgulei e analoagă cu a punctului când marchează fărâmițarea frazei, ca procedeu stilistic, la unii scriitori (vezi Punctul, § 180):

a) propoziții adversative:

Mă-nchin fără-ndoială l-această teorie[:] —
Victoria în parte-mi cred însă c-o să fie

În lupta întreprinsă cu Iadeșul știut. MACEDONSKI,
O. II 13;

b) propoziții conclusive:

O luptă-i viața [:] deci te luptă

Cu dragoste de ea, cu dor. COȘBUC, F. T. 10;

c) propoziții cauzale:

Nu era un iaz ca orișicare[:] pentru că pe fața lui nu se
îzvodea, niciodată, nici o undă. GALACTION, O. I 44.

*Pe lângă aceasta, mai avea strînse și părăluțe albe pentru
zile negre[:]* căci lega paraua cu zece noduri și tremura după
ban. CREANGĂ, P. 3;

d) o propoziție concesivă de regenta ei sau de altă
concesivă (urmată de alte propoziții care o determină):

*Cu toate că dorința de a avea aproape ființa iubită, cînd
tristețea naturii face pe om să se simtă mai singur, poate s-o
aibă oricine[:]* cu toate că „paserile” (= „rîndunelele”) apar
la Eminescu abia în ultima redactare a poeziei sale (a cincea)[:]
totuși forma strofei sale, acel „De ce nu-mi vii” ca concluzie
a sosirii toamnei, figurată prin căderea frunzelor și plecarea
paserilor, e un argument destul de valabil ca să admitem că
Eminescu a cunoscut cîntecul unguresc (de la vreun ardelean)
și s-a inspirat de el pentru prima strofă. IBRĂILEANU, ST.
222—223.

§ 256. Punctul și virgula apare uneori, în dialog, după
adverbe de afirmație și de negație sau după unele adverbe
de mod:

Nu[:] nu te las, pentru că te iubesc. CARAGIALE, O.
VI 201.

Bine[:] să stea gîdea și să nu-și ascută sabia. SADO-
VEANU, D. P. 190.

§ 257. Punctul și virgula apare de multe ori în texte
care cuprind redarea unei vorbiri directe, și anume între
propoziția (incidentă) prin care se dau indicații asupra celui
care vorbește și comunicarea propriu-zisă:

Proșt!, dar mulț!, răspunse Lăpușneanul cu sînge rece[:]
să omori o mulțime de oameni pentru un om, nu ar fi păcat?
NEGRUZZI, I 155.

DOUĂ PUNCTE

§ 258. Două puncte anunță vorbirea directă sau
o enumerare, o explicație, o concluzie și marchează tot-

odată o pauză, în genere mai mică decât pauza indicată de punct. Ele se pun atît la sfîrşitul unei fraze, cît şi în interiorul ei:

Erau în casa aceea trei oameni [:] Busuioc, Iorgovan, Sofron. SLAVICI, O. I 269.

Umblînd baba, de colo-colo, rebegită de frig, vede pe fecioru-său răzimat cu şalele de-o stîncă şi prinde a-i grăi [:] „Aba, Dragomire maică, lumea se prăpădeşte de frig, şi tu stai şi cînţi din fluier!” VLAHUŢA, O. A. 411.

Două puncte se pun:

§ 259. Înaintea unei vorbiri directe:

a) după un verb de declaraţie:

DL. Goe este foarte impacient şi, cu ton de comandă, zice încruntat[:] — *Mam-mare, de ce nu mai vine?* CARAGIALE, O. I 267;

b) după un verb de declaraţie subînţeles:

Şi, după ce mă încredinţai, numărînd cu îngrijire, că eu şi Pisicuţa la un loc aveam tocmai şase picioare de vită, scosei 15 bani şi, dîndu-i somnorosului meu individ[:] — *Ține, prietene: iaca 15 bani.* HOGAŞ, M. N. 56;

c) după un substantiv care anunţă vorbirea directă:

În minutul acesta, strigătul [:] „*Foc! dăm foc la mănăstire!...*”, repetat de mai multe sute de glasuri, făcu pe călugări să-şi piardă cu totul minţile. ODOBESCU, I 90.

§ 260. După verbul care anunţă reproducerea unor zgomote sau sunete:

Căpitanul Cozmuţa s-a lăsat pe vine şi, întorcînd spre undă cupa ispolului, a bătut o dată [:] clonc! ca şi cum ar fi sărit o broască din cele mari în bulboană. SADOVEANU, N. P. 182.

§ 261. Înaintea citării unui text, a unui proverb, a unei zicale, a unui principiu:

O altă idee esenţială a lui Eminescu din această epocă e preocuparea... de valoarea etică a operei de artă [:]

„Voim ca piesele, de nu vor avea valoarea estetică mare, cea etică însă să fie absolută... nu numai să placă, ci să şi folosească, ba înainte de toate să folosească”. IBRĂILEANU, SP. CR. 168.

§ 262. Înaintea unei enumerări, în descrieri sau narraţiuni:

Văd poeţi ce-au scris o limbă ca un fagure de miere [:]

Cichindeal gură de aur, Mumulean glas cu durere. EMINESCU, O. I 31.

Cînd cuvintele sau propozițiile care anunță enumerarea se așază la sfîrșitul ei, se pun două puncte după enumerare:

Un mintean negru cu găitane de fir, cioareci la fel, cu pajeji pe genunchi, o mantie scurtă pe umeri, cizme-nalte în picioare, cu pîteni de argint; la coapsă un paloș scurt și drept și în mînă o țurcă de samur cu surguci[:] iată îmbrăcămintea sa. ODOBESCU, I 112.

§ 263. Înaintea unei explicații sau a unei dezvoltări cu privire la un obiect, la un fenomen:

Sultânica e leită-poleită răposatul[:] cînd se aprinde e vai de om, nu te poți apropia cale de-o poștie; cînd vrea ceva, apoi vrea, nu se încurcă; de se minie, apoi nu mai vede naintea ochilor. DELAVRANCEA, S. 11.

De obicei aceste explicații și dezvoltări sînt propoziții apozitive, care se raportează la o propoziție regentă, întregindu-i înțelesul:

În mijlocul acestei buiguieli, un singur lucru era hotărît în gîndul lui[:] că trebuie să se încredințeze dacă e ori nu un cazan cu comoară acolo. SLAVICI, O. I 318.

Deocamdată, eu numai atîta aș vrea să știu[:] ce plănuiește Varvara asupra mea acuma. SADOVEANU, O. VIII 231.

Se pot pune două puncte după cuvinte ca: (de) exemplu, astfel, anume, iată, care anunță explicări, precizări, exemplificări făcute de vorbitor la ceea ce s-a spus mai înainte:

Apoi o cascadă, un torent de invective la adresa autorităților, care e compusă din pungași, din zbiri complici cu briganzii! exemplu[:] d. inspector care s-a-nvoit cu țigancele. CARAGIALE, O. I 158.

*Astfel[:] fiindcă apogeul la care sufletul atinge,
Cînd poartă cîntece-ntre aripi dă naștere la răzvrătiri,
Se poate crede că vreodată ce e foc sacru se va stinge...?
MACEDONSKI, O. I 162.*

Iată-î[:] preocupat și grav, depănîndu-și pașii mărunți spre redacție. VLAHUȚĂ, O. A. 199.

§ 264. Se pun două puncte înaintea unei propoziții care exprimă o concluzie sau o consecință:

Călărețul cobora coasta în săltăturile roibului. Poarta țarinii era deschisă[:] intră pe ea. SADOVEANU, O. I 369.

§ 265. În construcțiile în care verbul nu e exprimat, cele două puncte marchează și locul verbului. În astfel de situații, în locul acestui semn de punctuație se poate folosi virgula sau pauza (vezi §§ 217 și 281):

Sufletul vostru [:] un înger, inima voastră [:] o liră. EMINESCU, O. I 35.

În ușa amvonului [:] draci cu gheare de trei ori mai lungi ca degetul, oameni cu părul vulvoi. DELAVRANCEA, H. T. 7.

§ 266. Uneori două puncte apar și între propoziții principale. De exemplu, între principale cauzale, pentru a accentua raportul de cauzalitate dintre cele două propoziții:

Nu voi, tată, să usuce

Al meu suflet tânăr, vesel [:]

Eu iubesc vînatul, jocul;

Traiul lumii alții lese-l. EMINESCU, O. I 65.

Veniți [:] privighetoarea cîntă și liliacul e-nflorit! MACEDONSKI, O. I 62.

Două puncte nu se pun între toate categoriile de coordonate principale; în exemplul:

Basmul meu e cam copilăros [:] dar pare-mi-se că nu e tocmai fără de folos. ODĂBESCU, III 175,

folosirea acestui semn de punctuație (în loc de virgulă) între două propoziții adversative nu este justificată.

SEMNELE CITĂRII (GHILIMELELE)

§ 267. Semnele citării sau ghilimelele („...” ori «...») sînt semne grafice care se întrebuintează atunci cînd reproducem întocmai un text spus sau scris de cineva.

§ 268. Semnele citării se pun la începutul și sfîrșitul unei citări, închizînd vorbirea directă:

A doua zi nepoată-sa îl găsi pe jumătate înghețat. Abia putu să zică: [„] Leano, foc că mor [”] și îi întinse un bănuș de aur, închizînd ochii. DELAVRANCEA, H. T. 36.

În această situație se disting mai multe cazuri de folosire a ghilimelelor, după cum propoziția pe care o anunță e așezată la sfîrșitul, la începutul sau înăuntrul vorbirii directe.

a) Cînd reproducerea merge în continuarea cuvintelor care o anunță, ea este precedată de două puncte și începe cu majusculă (vezi Scrierea cu litere majuscule, § 150).

Cînd după vorbirea directă se pune punct, semnele citării pot sta atît înaintea punctului, dacă vorbirea directă intervine în cursul unei propoziții sau fraze, cît și după punct, dacă vorbirea directă constituie o propoziție sau o frază independentă:

Această stare socială e apoi caracterizată, cum constată și Eminescu, [„]prin dezvălirea corupției, lipsei de rușine, de convingeri, de conștiință la partidele noastre politice[“]. IBRĂILEANU, SP. CR. 200.

Dacă vorbirea directă se termină cu semnul întrebării sau al exclamării, atunci ghilimelele se pun după aceste semne:

Suliță se gîndea la badea Ghiță Botgros și la pățania popii și-și zicea: „Uite ursita omului... Cine știe dacă ne-om mai vedea!” SADOVEANU, O. I 119.

Au început să sforăie caii și să-și ciulească urechile în-spre partea de unde venea zgomotul. Împăratul zice: „Ce să fie?” [“] *că nu se vede nici o mișcare în iarba înaltă a pașii.* CARAGIALE, O. I 117.

Cineva mă luă de mîină și-mi zise, sărutîndu-mă pe amîndoi obraji: „Iorgule, Iorgule, plîngi, Iorgule, pe acela care nu se va mai întoarce!” DELAVRANCEA, H. T. 53.

b) Cînd cuvintele care arată cui îi aparține vorbirea directă stau după aceasta, semnele citării se pun imediat ce se termină vorbirea directă și se separă de restul propoziției prin virgulă sau pauză:

„Baba asta îmi cunoaște taina[“], s-a mirat mezinul. SADOVEANU, N. P. 49.

„Bădiță, ce livește e asta?” [“] — *îl întrebam, trecînd pe niște guși de vâi.* ODOBESCU, III 173.

c) Dacă cuvintele care arată cui îi aparține vorbirea directă se află în mijlocul acesteia, atunci ele se despart prin virgule sau pauze. În acest caz nu se pun semnele citării înainte și după intercalare:

[„]Și asta-i o minune a vremii de-acuma, gîndea în sine călărețul, că și minunea steei ce a ieșit în cer; nu vrea să se-ntoarcă din crivăț vîntul cu nici un chip. Se vede că întăi trebuie să isprăvim lucrarea ce avem noi aici, la Iași...” [“] SADOVEANU, N. P. 375.

Cînd reproducem un cuvînt sau un grup de cuvinte care nu constituie o propoziție, aceste cuvinte se pun între ghilimele:

De-mi zici [„]dragă[“], rîd cu hohot,
Ascunzînd obraji mei. COȘBUC, P. 178.

Răzășul sta gînditor, luminat de foc și aștepta răstimpul cînd [„]clopotul moșneagului[“], cum îi spunea el, conținește. SADOVEANU, N. P. 180.

§ 269. Semnele citării se pun înainte și după reproducerea unui text:

Frate-meu mă învățase să citesc ca pe apă în cartea de citire. La [„]cînd cu Ciuma lui Caragea se răspîndeau orășenii prin sate și sătenii prin pustii[“], nu m-ar fi oprit nimeni din turuială. DELAVRANCEA, H. T. 90.

§ 270. Semnele citării pot exprima ironia față de cel care folosește cuvîntul sau grupul de cuvinte reprodus:
Prietenii tîn să afle pentru care afacere [„]foarte serioasă[“] a venit în capitală munteanul lor. CARAGIALE, O. II 44.

§ 271. Se pot închide între semnele citării cuvintele asupra cărora vorbitorul vrea să insiste, să atragă atenția în mod deosebit sau să le dea o mai mare importanță decît au în realitate:

Brînzovenescu. — Nu pricepi, neică Zahario, vorba noastră? Adică [„]noi[“], partidul nostru, pentru cine votăm noi, pentru cine lucrăm noi? Noi încă nu știm... CARAGIALE, O. VI 101.

§ 272. Se pot pune între semnele citării titlurile operelor de literatură, de artă sau de știință și ale publicațiilor, atunci cînd aceste titluri sînt reproduse într-o frază:

Eram în gimnaziu cînd am citit primele poezii ale lui Eminescu și fantastica lui nuvelă, [„]Sărmanul Dionis[“]. VLAHUȚĂ, O. A. 441.

§ 273. În lucrările de lingvistică se obișnuiește ca traducerea, sensul unui cuvînt, să se dea între ghilimele:

Aceste nume de locuri au la bază cuvintele românești dohotar, care însemna [„]meșter care extrăgea prin distilare dohot (păcură, catran), din lemn de mesteacăn sau alți copaci[“], și dohotărie, [„]instalație primitivă, o simplă groapă pentru distilarea dohotului[“]. STUDII ȘI CERCETĂRI LINGVISTICE, 1954, nr. 1—2, p. 27.

Cînd în cadrul unui citat intervine un alt citat, este nevoie de două rînduri de ghilimele. Pentru o mai mare claritate, e bine ca în astfel de cazuri să se folosească ambele feluri de ghilimele, și anume ghilimelele « ... » se așază în interiorul textului cuprins între ghilimelele „...”:

[„]Spiritul i-a rămas limpede pînă la urmă. [«] M-au uitat prietenii ! [»] spunea cu amărăciune celor pușini care-și

petreceau câteodată timpul lângă suferința lui. [«] Sînt ocupați: ce să-și piardă vremea cu un bolnav! [»] adăuga apoi singur, cu tristețe [']. M. SEVASTOS, Amintiri de la „Viața românească”, 1956, p. 312.

LINIA DE DIALOG ȘI DE PAUZĂ

§ 274. Același semn de punctuație (—) are două funcțiuni cu totul diferite: linia de dialog indică începutul vorbirii fiecărei persoane care ia parte la o convorbire, iar linia de pauză marchează, ca și alte semne de punctuație, pauza dintre diferitele părți ale propoziției, dintre propoziții sau fraze.

§ 275. Linia de dialog:

Domnul se uită lung la un pahar ce stă pe masă aproape gol, și din care a băut impieगतul.

[—] Mă rog, dacă nu vă supărați, aveți apă?

[—] Da.

[—] E rece?

[—] Potrivită.

[—] Nu-i puneți gheață?

[—] Ba da.

[—] Așa? îi puneți gheață?

[—] Firește!

[—] E flir... e fir! ăsta...

[—] Da, avem filtru.

[—] Monșer! te superi dacă te-oi ruga pentru un pahar de apă? CARAGIALE, O. II 35.

Este greșită folosirea semnelor citării împreună cu linia de dialog, așa cum apare în exemplul:

— „Bună vreme, măi băiete!” — „Mulțămim, voinic străin!”
EMINESCU, O. I 84.

(Pentru situațiile cînd pasajele în vorbire directă sînt încadrate între ghilimele, vezi Semnele citării, § 268).

§ 276. Linia de pauză se folosește în interiorul propoziției sau al frazei, pentru a delimita cuvintele și construcțiile incidente sau apozitiile explicative:

Moșneagul nostru [—] Ilie Aldea a lui Ion [—] era om vechi. SADOVEANU, O. V 50.

În acest exemplu, apozitia explicativă poate fi despărțită de restul propoziției atît prin linia de pauză, cît și prin virgulă.

Se preferă linia de pauză acolo unde construcția incidentă are în interiorul ei una sau mai multe virgule. Caracterul incident al construcției este astfel evident, pentru cititor, și ușurează înțelegerea frazei:

Toate ~~dis~~purile din comediiile lui Caragiale [—] din cauza ocupațiilor lor neserioase, adică fără legătură cu realitățile adevărate ale vieții [—] sufăr de această goliciune de suflet. IBRĂILEANU, S. 66.

Uneori incidenta este despărțită de restul frazei atât prin linia de pauză, cât și prin virgulă. În astfel de cazuri, virgula e așezată întotdeauna înaintea liniei de despărțire. Linia de despărțire izolează incidenta de restul frazei, iar virgula are aici rolul de a despărți anumite părți de propoziție sau propoziții care ar fi fost despărțite prin virgulă chiar dacă nu ar fi intervenit incidenta:

Cît a ~~ținut~~ calea [,—] vro șase ore [—,] gurița nu i-a tăcut. ODOBESCU, III 173.

În Iorgu de la Sadagura [,—] întâia manifestare critică a lui Alecsandri [—] el a criticat aproape tot ce avea să critice în viața sa. IBRĂILEANU, SP. CR. 142.

§ 277. De multe ori pauza creată de o atitudine afectivă a vorbitorului, de o intonație deosebită, este notată prin linia de pauză. Astfel, în:

Bătrîna trecu înainte liniștită, pe neșimțite [—] o umbră. SADOVEANU, O. I 46,

pauza e așezată înaintea unei explicații, atrage atenția asupra ei și marchează totodată o schimbare a intonației. Toate aceste funcțiuni nu le poate îndeplini, în cazul de față, virgula.

§ 278. Uneori se pune linie de pauză înaintea unei comparații care nu e introdusă printr-un adverb (de obicei *ca*). Astfel de comparații se numesc *asindetice*:

Pe pod, morarul fereca piatra: Barbă sivă, sprîncene de mușchi uscat, nasul [—] cioc de cucurăie. GALACTION, O. I 47.

§ 279. Intervenția autorului în cursul vorbirii directe sau la sfîrșitul ei se pune fie între virgule, fie între linii de pauză (vezi și § 248):

Hotărît [—] îmi zisei eu [—] că acest diavol de Magda ~~nu~~ mă slăbește nici în lumea aceasta. HOGAȘ, M. N. 59.

Las' că l-am prins [—] mormăi Bricicag, pornind să tragă eu mai multă încredere. REBREANU, I. I 25.

Folosirea liniei de pauză însoțite de virgulă este nerecomandabilă în asemenea situații:

— *Cam așa, dar iar nu prea, [—] îmi răspunse muntea-
nul.* ODOBESCU, III 196.

§ 280. Se recomandă folosirea liniei de pauză după
semnul întrebării sau al exclamării, când acestea se pun
după un pasaj în vorbire directă și sînt urmate de inter-
venția autorului.

— *Sărăcuț de maica mea! [—] strigă din băierile inimei*
Bisocceanul. ODOBESCU, II 189.

§ 281. Linia de pauză marchează, în construcțiile elip-
tice, lipsa predicatului sau a verbului copulativ:

În stînga [—] margine de pădure, pînă în rîpa unui pîrău.
SADOVEANU, N. P. 166.

§ 282. Linia de pauză poate preceda o explicație, avînd
aceeași funcțiune ca două puncte (vezi § 258):

— *Cum te cheamă, măi copile? — Ca pe tată-meu [—]*
Călin. EMINESCU, O. I 84.

PARANTEZELE

§ 283. Parantezele rotunde () sau drepte
[] arată un adaos în interiorul unei propoziții sau al unei
fraze.

§ 284. Parantezele rotunde cuprind o explicație, o pre-
cizare, un amănunt, care îmbogățesc înțelesul propoziției
sau al frazei de care sînt legate. În acest sens, parantezele
au aceeași funcțiune ca linia de pauză sau virgula, cînd
acestea cuprind comunicări care explică sau întregesc pro-
poziția sau fraza în interiorul căreia se află:

*Ca apărători ai originalității limbii și literaturii, tot la
popor [() la limba, spiritul și viața lui ()] și la istorie [() la
viața trecută și la limba cronicarilor ()] trebuiau să se adreseze.*
IBRĂILEANU, SP. CR. 94.

Parantezele închid fie un cuvînt, fie o propoziție sau
o frază:

*Ziua strălucea ca o zi de primăvară și malurile Oltului
amestecau verdele cu galbenul și cu roșul [() cireșilor ()] în fel
și fel de potriviri măiestre.* GALACTION, O. I 263.

Nastratin era un hoga [() dascăl sau învățător ()]

Care a rămas de basmu pînă astăzi tuturilor. PANN,
N. H. 8.

*Merșeră și ziua a treia și în seara acestei zile [() după ce
rătăciseră drumul și nu-l mai găsiră decît o dată cu Argeșul ()]
urcară încet-încet pînă la Pitești.* GALACTION, O. I 278.

Uneori, explicația din paranteză este subtitlul sau titlul unei lucrări:

Din durerile lumii [() Nuvele ()]. VLAHUȚĂ, O. A. 93.
Bîjbîind merse la patul lui, își aprinse lumînarea la căpății, se descălță... își scoase de sub pernă o carte, pe care abia o începuse [() „Noua generație” de Turgheniev ()]. VLAHUȚĂ, O. A. 106.

§ 285. Se pun între paranteze rotunde cuvintele sau propozițiile care exprimă atitudinea vorbitorului față de cele spuse înainte:

Și-n adevăr, Neculai Isac, căpitan de mazili de la Bălăbănești [() *ce nume! ce titlu! ce gintă!* ()], *face parte din spița aceloră care în vremuri legendare se băteau cu tătarii și cu leșii*. IBRAÎLEANU, S. 15.

În sfîrșit, nu e numai un bărbat spiritual, inteligent și umblat în lume [() *observi ce banală am devenit cu epitetele?* ()], *dar pare să fie om activ și cu inițiativă*. CEZAR PĂTRESCU, I. II 67.

L-am strîns încă o dată în brațe și l-am lăsat să plece în fuga mare după o birjă și un birjar, ai cărui cai semăna [() *sic* ()] *cu cutia*. CARAGIALE, O. VII 256.

§ 286. În piesele de teatru se dau în paranteze rotunde indicațiile scenice:

Îpingescu [() *către Spiridon, bătîndu-i din picior* ()]: *Urgent!* [() *Spiridon iese degrabă în stînga* ()]. CARAGIALE, O. VI 41.

Eu am promis? [() *repede* ()] *cînd am promis? cui am promis? țe am promis?* [() *aducîndu-și deodată aminte* ()] *A!* CARAGIALE, O. VI 169.

Astfel de indicații referitoare la gesturile și mișcările personajelor se dau în paranteze uneori și în scrieri literare care aparțin altor genuri:

Sedeși, băieți... [() *noi, în picioare, nu ne mișcăm* ()] *aveam și eu un băiat...* [() *în ochii lui două lacrimi* ()]... *ar fi fost acum ca tine...* [() *și arată pe nea Bănică* ()]. DELAVRANCEA, H. T. 281.

Cuvintele sau propozițiile închise în paranteze constituie o propoziție (respectiv frază) de sine stătătoare din punct de vedere gramatical sau fac parte din aceeași propoziție sau frază ca și grupul sintactic al cărui înțeles îl explică. În primul caz, cuprinsul parantezei e despărțit prin punct (semnul întrebării, semnul exclamării) atît de grupul sintactic anterior, cît și de cel care urmează. Punctul (semnul întrebării, al exclamării) al doilea se pune înaintea ultimei paranteze (vezi, Punctul, § 187, b).

Bunicul are mâinile pătate de puncte roșii, ca la păstrăvi.
[()] *Numele acela de pește, care i-i drag, îl ține minte bine*
Puiu [.] SADOVEANU, O. III 236.

În al doilea caz, între propoziția sau fraza explicată și adaosul cuprins în paranteze nu trebuie să apară nici un semn de punctuație; altfel, legătura dintre cele două grupuri sintactice n-ar mai fi exprimată și grafic. De exemplu, în citatul următor, folosirea virgulei e incorectă:

Iată dovada instințelor eroice de copil!... Coiful de cruciat[.]
[()] *pune coiful de cruciat pe cap [.]*, *sabie cu lamă de damasc [.]* [()] *agită săbiuța de tablă [.]*. CEZAR PETRESCU. Î. I 201.

Dacă fraza se încheie o dată cu explicația din paranteză, se pune punct (semnul întrebării, al exclamării) după ultima paranteză (vezi Punctul, § 187, a). Când fraza continuă, trebuie folosită virgula după ultima paranteză în toate situațiile în care, dacă n-ar fi parantezele, s-ar pune virgulă:

Știa de prima lui nenorocire [()] boala de care acum scăpase[.] [,] *dar nu știa de a doua [()] căsătoria de care nu putea să mai scape[.]*. GALACTION, O. I 609.

§ 287. Parantezele drepte se folosesc cu scopul de a închide un adaos făcut de noi într-un text citat. Ele ajută deci la separarea spuselor noastre de ale altuia ori de câte ori este nevoie să intervenim cu o lămurire:

[[] *Oltul [.]*] *va continua să crească și printre brazi, fără ca în acest timp totuși vreun afluent să i se ivească pe maluri.* BOGZA, C. O. 89.

Am găsit de cuviință să te poftesc [.] la praznic [.] și pe d-ta. CREANGĂ, P. 31.

Se închid de asemenea între paranteze drepte cuvintele sau semnele de punctuație asupra cărora vrem să atragem atenția cititorului (așa cum s-a procedat în lucrarea de față):

D. Goe este foarte impacient și, cu ton de comandă, zice încruntat[:] — *Mam-mare, de ce nu mai vine?* CARAGIALE, O. I 267 (exemplu dat la capitolul Două puncte, § 259).

PUNCTELE DE SUSPENSIE

§ 288. Punctele de suspensie arată o pauză mare în cursul vorbirii. Spre deosebire de punct, punctele de suspensie nu marchează sfârșitul unei propoziții sau al unei fraze, ci indică, în general, o întrerupere a șirului vorbirii.

Comunicarea care e așezată înaintea pauzelor redată în scris prin punctele de suspensie are întotdeauna o intonație caracteristică: cînd pauza este neintenționată, intonația este descendentă, iar cînd pauza este intenționată, intonația comunicării este ascendentă.

§ 289. Funcțiunea principală a punctelor de suspensie este de a arăta o întrerupere a vorbirii. Întreruperea vorbirii se poate face după orice parte a propoziției sau a frazei:

Într-o zi, pe cînd ședeam la masă în umbra copacilor din grădina de la Mircești, zăresc un străin cu surtuc de Nankin și cu picioarele goale [...]. Figura lui nu-mi părea necunoscută, o privesc cu luare-aminte. Ce să văd? Porojan! [...]. Cine poate spune bucuria mea! [...]. Tovarășul meu de copilărie trăiește! Iată-l! Iată-l plîngînd și sărutîndu-mi mîinile! [...]. Nu știam ce să-i dau ca să-i fac mulțămire [...]. ALECSANDRI, la GHICA, S. 648.

Adesea vorbitorul se oprește imediat după ce a rostit conjuncția care introduce o propoziție (subordonată sau coordonată):

Ai făcut bine că i-ai tăiat; pentru că [...] NEGRUZZI, I 153.

Punctele de suspensie apar și între propoziții coordonate:
Se mișcă fata [...]. clipește din ochi [...]. își ridică mîna la frunte [...]. își dă frumos părul într-o parte [...]. zîmbește [...]. se scoală... CARAGIALE, O. I 121.

Dacă nu mi s-or mai întoarce feciorii, ne-om duce și noi, eu și baba Cireașa, unde se duc toate [...]. unde se duc și-aceste frunze de frasin zburate de vînt... SADOVEANU, N. P. 8

sau după propoziții interogative ori exclamative:

Am înțeles... Nu ți-am spus eu? [...]. ghicisem. CARAGIALE, O. I 286.

Spune: să mă căiesc și să mă ierți! [...]. Iartă-mă! [...]. Fie-ți milă de un biet păcătos de bătrîn. CARAGIALE, O. I 49.

Între fraze:

Eu atunci iute mă răsucesc într-un picior, fac vro două sărituri mai potrivite, mă azvîrl peste gard de parcă nici nu l-am atins și-mi pierd urma, ducîndu-mă acasă și fiind foarte cuminte în ziua aceea [...] Dar mai îndeseară iaca și moș Vasile, cu vornicelul și paznicul și strigă pe tata la poartă. CREANGĂ, A. 50.

Punctele de suspensie pot despărți de restul frazei cuvintele sau propozițiile incidente:

Cîteodată [...] prea arare [...]

A tîrziu cînd arde lampa,

Inima din loc îmi sare,

Cînd aud că sună cleampla. EMINESCU, O. I 106.

§ 290. Întreruperea vorbirii poate fi momentană sau definitivă. Vorbitorul își poate opri pentru un moment expunerea înaintea unei afirmații care provoacă surprinderea. Pauza făcută într-o astfel de împrejurare mărește efectul urmărit de vorbitor:

Îmi pun mîinile la ochi și trec repede peste acest șir de ani, în care Eminescu și-a dat cea mai scumpă și mai nobilă parte din viața și inteligența lui pentru [...] o mizerabilă bucățică de pîine. VLAHUȚĂ, O. A. 237.

Întreruperea definitivă a vorbirii apare ori de cîte ori vorbitorul nu vrea să-și exprime pînă la sfîrșit gîndirea, considerînd restul ușor de subînțeles sau recurgînd la mimică și gesturi. Comunicarea cîștigă astfel în expresivitate:

— *Dai cartea asta, căpitane Cozmuță. Dacă este vreo pricină de împotrivire [...]*

— *Nu poate fi nici o împotrivire, Măria ta.* SADOVEANU, N. P. 175.

Întreruperea se poate datora intervenției neașteptate a unui interlocutor:

— *Ba să nu te amesteci, Ionel, și să-ți vezi de necazuri, că avem destule, că pe urmă iar o să zică boierii că ții partea oamenilor și o să te asuprească și iar [...]*

— *Bine, bine, lăsați-mă-n pace acuma!* REBREANU, R. I 102.

§ 291. Punctele de suspensie apar în povestire fie pentru a marca pauzele lungi pe care le face vorbitorul, căutînd cuvintele, expresiile cele mai potrivite, fie pentru a sugera ritmul lent cu care vorbește povestitorul:

— *Era odată [...] începutu bătrînului; era odată, măi băieți [...] o zîină [...]* Ce vă spun eu e o poveste ca toate poveștile [...]
Era o fată, frumoasă coz. SADOVEANU, O. III 154.

§ 292. În dialog, punctele de suspensie indică întârzierea răspunsului pe care trebuie să-l dea cel întrebat:

— Cănuță!

— Prezent!

— Cîți domni a avut Țara Românească?

— Mulți, domnule.

— Mulți, mulți, da cîți? neghiobule!

— [...] Cîți, domnule? CARAGIALE, O. I 131.

§ 293. Punctele de suspensie marchează și o vorbire incoerentă:

Ce este gramatica, română, este [...] ce este, este [...] este arata [...] nu arata; arta [...] arta [...] ce [...] ce [...] ce ne învață, învață [...] învață [...] ce ne învață; a vorbi [...] bi [...] bi [...] ce ne învață; [...] ce este, este [...] este arata, uile dracu! nu arata, arta ce ne învață [...] ce este este [...] și tot așa dondăinind foarte răpede, bîlbăit și fără pic de cugtare, pînă la „a scrie într-o limbă corect” rar ajungea, sărmanul! CREANGĂ, A. 89—90.

§ 294. În citate, punctele de suspensie marchează lipsa unor propoziții sau a unor fraze:

Acolo-n ochi de pădure [...]

Vom ședeă în foi de mure. EMINESCU, O. I 54, în loc de:

Acolo-n ochi de pădure,

Lîngă trestia cea lîină

Și sub bolta cea senină

Vom ședeă în foi de mure.

§ 295. Unii scriitori pun puncte de suspensie după titluri de poezii cînd acestea sînt formate din primul vers sau din primele cuvinte ale versului cu care încep poeziile:

O, mamă [...] EMINESCU, O. I 129.

Departa sînt de tine [...] EMINESCU, O. I 107.

Slăvit e versul [...] VLAHUȚĂ, O. A. 58.

§ 296. Cînd o dată este nesigură sau autorul nu vrea să o scrie în întregime se pun puncte de suspensie în locul părților care lipsesc:

Într-o scrisoare din 184 [...] zice corespondentul său. IBRAILEANU, SP. CR. 83.

În epistola ta din [...] 1883 îmi vorbești de regretatul nostru amic, căpitanul Laurent. GHICA, S. 361.

§ 297. Când, într-o convorbire, persoana întrebată nu răspunde sau își arată numai prin mimică mirarea, surprinderea față de cele auzite, atitudinea ei este sugerată, în scriere, prin puncte de suspensie, uneori însoțite de semnul întrebării sau al exclamării:

— *Am ris alaltăieri cu el la Continental!...*

— *!! [...]*

— *Era și Barbu...*

— *Dl. Delavrancea?*

— *Da... și Nicu...*

— *Dl. Filipescu?*

— *Ei, da! și Costică...*

— *? [...]* CARAGIALE, O. I 300.

§ 298. În construcțiile eliptice, punctele de suspensie țin uneori locul predicatului sau al verbului copulativ omis:

— *Ei, flăcăule, de pe unde? [...]* *Ce vânturi? [...]* *Pe la noi... ai?* DELAVRANCEA, H. T. 5.

Iară noi? noi, epigonii? [...] *simțiri reci, harfe zdrobite.* EMINESCU, O. I 35.

CRATIMA (LINIUȚA DE UNIRE ȘI DE DESPĂRȚIRE)¹

§ 299. Ca semn de punctuație, cratima (liniuța de unire sau de despărțire) se folosește:

1. În repetiții, când cuvântul repetat (substantiv, adjectiv, adverb, interjecție) formează o unitate:

Gânduri[-]gânduri... treceau prin cugetul lui Dănilă. GALACTION, O. I 167.

La început nu văzu nimic, apoi încet[-]încet începu să vadă. GALACTION, O. I 322.

He[-]he[-]he[-]he! că bune tinerețe ai mai avut! SADOVEANU, D. Î. 203.

Notă. În această situație este posibilă și folosirea virgulei:

Începu a se strînge în cete, cete și a se întreba unii pe alții ce să ceară. NEGRUZZI, I 154.

2. În interiorul unor expresii formate din două substantive, un substantiv și un adverb, din două adverbe sau din două interjecții. De exemplu: *calea[-]valea, ciine[-]cîinește, ici[-]colo, nitam[-]nisam, talmeș[-]balmeș, tîriș[-]grăpiș, trosc[-]pleosc.*

¹ Pentru a se evita confuzia dintre cratimă și linia de pauză, cele două semne de punctuație trebuie deosebite atît în scrisul de mină, cît și în cel de tipar; linia de pauză este mai lungă decît cratima.

Pe cer nouri: icu[-]colo clipec stele. SADOVEANU, O. VI 282.

3. Între două numerale, pentru a arăta că indicația numerică e aproximativă:

Numai cînd silea pe Sultănica să mestece doi[-]trei dumi-cași, se socotea în rav. DELAVRANCEA, S. 50.

Notă. În această situație este posibilă folosirea virgulei:

Ce focul, bade, te fine

De nu vii seara la mine,

Batăr la două[-]trei zile?

JARNÍK-BÎRSEANU, D. 237.

4. Între cuvinte care arată limitele unei distanțe, ale unui interval de timp:

Șoseaua București[-]Ploiești.

Perioada 1 ianuarie[-]31 martie.

1[-]250 km.

E bine să se scrie orele 14[-]16 sau între orele 14 și 16. Formula între orele 14[-]16 este greșită.

SEMNELE ORTOGRAFICE

Semnele ortografice sînt înrudite cu semnele de punctuație. Uneori chiar semnele de punctuație se folosesc ca semne ortografice. De exemplu, punctul marchează de obicei abrevierile. Semnele ortografice propriu-zise sînt cratima și apostroful.

§ 300. Cratima marchează rostirea împreună a două sau mai multe cuvinte, fie că lipsesc sunete, în care caz înlocuiește apostroful din vechea ortografie, fie că nu lipsesc:

Î[-]am citit, să[-]mi arăți, s[-]a dus, m[-]a văzut, du-su[-]s[-]a, v[-]a scris, într[-]o zi, se[-]înțelege, n[-]o[-]mpramut.

Cratima se folosește și la scrierea unor cuvinte compuse (vezi mai sus § 148).

Cratima se întrebuințează la despărțirea cuvintelor în silabe (vezi mai sus § 176).

Cratima se mai folosește între două numerale (vezi mai sus § 299, pct. 3).

§ 301. Apostroful marchează absența accidentală în rostire a unor sunete:

Las['] pe mine. Un['] te duci? Da['] cine sînteți voi?
Dom[']le. Odat[']. Pin['].

LISTĂ DE ABREVIERI

<i>aăf.</i>	= adjectiv	<i>Meteor.</i>	= meteorologie
<i>Adm.</i>	= administrație	<i>Mil.</i>	= militarie
<i>aăv.</i>	= adverb	<i>Mineral.</i>	= mineralogie
<i>Anat.</i>	= anatomie	<i>Mit.</i>	= mitologie
<i>Arhit.</i>	= arhitectură	<i>Muz.</i>	= muzică
<i>art.</i>	= articulat	<i>n.</i>	= neutru
<i>Astron.</i>	= astronomie	<i>neg.</i>	= negativ
<i>Biol.</i>	= biologie	<i>nehot.</i>	= nehotărît
<i>Bot.</i>	= botanică	<i>num.</i>	= numeral
<i>Chim.</i>	= chimie	<i>opt.</i>	= optativ
<i>cit.</i>	= citește	<i>Opt.</i>	= optică
<i>conj.</i>	= conjunctiv	<i>oră.</i>	= ordinal
<i>Econ.</i>	= economie	<i>Ornit.</i>	= ornitologie
<i>f.</i>	= feminin	<i>part.</i>	= participiu
<i>fig.</i>	= figurat	<i>perf.</i>	= perfect
<i>Fin.</i>	= finanțe	<i>perf. c.</i>	= perfect compus
<i>Fiz.</i>	= fizică	<i>perf. s.</i>	= perfect simplu
<i>gen.</i>	= genitiv	<i>pl.</i>	= plural
<i>Geogr.</i>	= geografie	<i>pr.</i>	= pronume
<i>Geol.</i>	= geologie	<i>prez.</i>	= prezent
<i>Geom.</i>	= geometrie	<i>pron.</i>	= pronunțat
<i>ger.</i>	= gerunziu	<i>refl.</i>	= reflexiv
<i>Gram.</i>	= gramatică	<i>sg.</i>	= singular
<i>Iht.</i>	= ihtiologie	<i>Sericic.</i>	= sericultură
<i>imper.</i>	= imperativ	<i>sil.</i>	= silabă
<i>imperf.</i>	= imperfect	<i>subst.</i>	= substantiv
<i>ind.</i>	= indicativ	<i>s.a.</i>	= și altele
<i>invar.</i>	= invariabil	<i>Tehn.</i>	= tehnică
<i>Jur.</i>	= științe juridice	<i>Telef.</i>	= telefonie
<i>m.</i>	= masculin	<i>Tipogr.</i>	= tipografie
<i>m.m.c.perf.</i>	= mai mult ca perfect	<i>v.</i>	= vezi
<i>Mar.</i>	= marină	<i>vb.</i>	= verb
<i>Mat.</i>	= matematică	<i>viii.</i>	= viitor
<i>Mec.</i>	= mecanică	<i>Vin.</i>	= vinătoare
<i>Med.</i>	= medicină	<i>voc.</i>	= vocativ
		<i>Zool.</i>	= zoologie

BIBLIOGRAFIE

- ALECSANDRI, P. II *Vasile Alecsandri*. Opere complete. Vol. II. Mărgăritărele. Editura Librăriei Socec și Comp., București, 1875.
- ALECSANDRI, T. *Vasile Alecsandri*. Opere complete. Partea întâi. **Teatru**. Vol. I. Canțonete comice, scenete și operete; vol. II. Vodeviluri; vol. III. Comedii. Editura Librăriei Socec & Comp., București, 1875.
- BĂLCESCU, O. I—II N. *Bălcescu*. Opere. Vol. I. Studii și articole; vol. II. Istoria românilor sub Mihai-Vodă Viteazul. Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1953.
- BOGZA, C. O. *Geo Bogza*. Cartea Oltului. Editura pentru Literatură și Artă, București, 1945.
- CARAGIALE, O. I—VII I. L. *Caragiale*. Opere. Vol. I. Nuvele și schițe. Ed. „Cultura Națională”, București, 1930; vol. II. Nuvele și schițe. Ed. „Cultura Națională”, București, 1931; vol. III. Reminiscențe și notițe critice. Ed. „Cultura Națională”, București, 1932; vol. IV. Notițe critice, literatură și versuri. Fundația pentru Literatură și Artă, București, 1938; vol. V. Articole politice și cronici dramatice. București, 1938; vol. VI. Teatru. Fundația pentru Literatură și Artă, București, 1939; vol. VII. Corespondență. Fundația pentru Literatură și Artă, București, 1942.
- COȘBUC, B. I. *George Coșbuc*. Balade și idile. Editura Librăriei Socec & Comp., București, 1893.
- COȘBUC, F. T. *George Coșbuc*. Fire de tort. Versuri. Ediția a II-a. Editura Librăriei Casa Școalelor, C. Sfetea, București, 1898.
- COȘBUC, P. *George Coșbuc*. Poezii. Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1952.
- CREANGĂ, A. *Ioan Creangă*. Scrierile lui... Vol. II. Diverse. Iași, 1892.
- CREANGĂ, P. *Ioan Creangă*, Scrierile lui... Vol. I. Povești, Iași, 1890.
- DELAVRANCEA, H. T. B. *Delavrancea*. Hagi-Tudose. Tipuri și moravuri. Editura Librăriei Socec & Comp., București, 1903.
- DELAVRANCEA, O. B. *Delavrancea*. Opere. I, II. Editura pentru Literatură și Artă, București, 1954.
- DELAVRANCEA, S. B. *Delavrancea*. Sultănica. București, 1855.
- DELAVRANCEA, T. B. *Delavrancea*. Trubadurul. Ed. Ig. Haimann, București, 1887.
- EMINESCU, N. M. *Eminescu*. Nuvele. Editura Librăriei Școalelor. Frații Șaraga, Iași, f.a.

- EMINESCU, O. I M. *Eminescu*. Opere. Ediție critică îngrijită de Perpessicius. Vol. I. Fundația pentru Literatură și Artă, București, 1939.
- GALACTION, O. I *Gala Galaction*. Opere. Vol. I. Editura pentru Literatură și Artă a Societății Scriitorilor din R.P.R., București, 1949.
- GHIERA, ST. CR. I—III I. *Ghera (C. Dobrogeanu)*. Studii critice. Vol. I. Edițiunea a III-a. Editura Librăriei „Universala” Alcalay & Comp., București; vol. II. Edițiunea a II-a. „Viața românească”, București, 1923; vol. III. Edițiunea a III-a. Ed. „Viața românească”, București, f. a.
- GHICA, S. *Ion Ghica*. Scrisori către V. Alecsandri. București, 1940.
- GRAM. ROM. I—II *Gramatica limbii române*, Vol. I—II. Ediția a II-a revăzută și adăugită. București, 1963.
- HOGAȘ, DR. C. *Hogaș*. Pe drumuri de munte. Răzlețe și diverse. Fundația pentru Literatură și Artă, București, 1947.
- HOGAȘ, M. N. *Calistrat Hogaș*. În munții Neamțului. Ediția a III-a. Editura „Cartea Românească”, București (1937).
- IBRĂILEANU, S. G. *Ibrăileanu*. Scriitori români și străini. Editura „Viața românească”, Iași, 1926.
- IBRĂILEANU, SP. CR. G. *Ibrăileanu*. Spiritul critic în cultura românească. Ed. a II-a. Editura „Viața românească”, Iași, 1922.
- IBRĂILEANU, ST. G. *Ibrăileanu*. Studii literare. Ed. a III-a. Editura „Cartea Românească”, București, 1931.
- ISPIRESCU, L. P. *Ispirescu*. Legende sau basmele românilor. Adunate din gura poporului. București, 1892.
- JARNÍK-BÎRSEANU, D. *Dr. Ioan Urban Jarník și Andrei Bîrseanu*. Doine și strigături din Ardeal. Date la iveală de... Edițiunea Academiei Române, București, 1885.
- MACEDONSKI, O. I—III *Alexandru Macedonski*. Opere. Ediție critică cu studiu introductiv, note și variante de Tudor Vianu. Vol. I—III. Fundația pentru Literatură și Artă, București, 1939.
- NEGRUZZI, I *Constantin Negruzzi*. Scrierile lui... Vol. I. Păcatele tineretelor. Librăria Socec & Comp., București, 1872.
- ODOBESCU, I—III A. I. *Odobescu*. Scrieri literare și istorice. Vol. I—III. Editura Librăriei Socec & Comp., București, 1887.
- PANN, N. H. *Anton Pann*. Năzdrăvăniile lui Nastratin Hoge. Culese și versificate de... Tipografia lui Anton Pann, București, 1853.
- PANN, P. V. I *Anton Pann*. Culegere de proverburile sau Povestea vorbiilor. În tipografia lui Anton Pann. Vol. I. București, 1852.
- CAMIL PETRESCU, P. *Camil Petrescu*. Patul lui Procust. Roman. Ed. a II-a. Editura „Națională” S. Ciornei (București), f. a.
- CAMIL PETRESCU, T. I—III *Camil Petrescu*. Teatru. Fundația pentru Literatură și Artă, București, vol. I—II, 1946; vol. III, 1947.
- CAMIL PETRESCU, U. N. *Camil Petrescu*. Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război. Fundația pentru Literatură și Artă, București, 1946.
- CEZAR PETRESCU, I. I—II *Cezar Petrescu*. Întunecare. Roman. Partea I—II. Scrisul Românesc, Craiova, 1928.
- CEZAR PETRESCU, S. R. *Cezar Petrescu*. Scrisorile unui răzeș. Cultura Națională, București, 1922.
- REBREANU, I. I—II *Liviu Rebreanu*. Ion. Roman. Vol. I—II. Edit. „Cartea Românească”, București, 1939.

- REBREANU, P. S. *Liviu Rebreanu. Pădurea spinzuraților*. Roman. Editura „Cartea Românească”, București, 1922.
- REBREANU, R. I—II *Liviu Rebreanu, Răscoala*. Roman. Vol. I—II. Editura „Adevărul”, București (1932).
- RUSSO, S. *Alecu Russo*. Scrieri. Publicate de Petre V. Haneș. Edițiunea Academiei Române. Institutul de Arte Grafice „Carol Göbl”, București, 1908.
- SADOVEANU, B. *Mihail Sadoveanu*. Baltagul. Roman. Editura „Cartea Românească”, București, 1930.
- SADOVEANU, D. I. *Mihail Sadoveanu*. Dureri înăbușite. Editura „Minerva”, București, 1904.
- SADOVEANU, D. M. *Mihail Sadoveanu*. Dumbrava minunată. Editura „Cartea Românească” (București), 1933.
- SADOVEANU, D. P. *Mihail Sadoveanu*. Divanul persian. Poveste orientală. Editura „Cartea Românească”, București, 1940.
- SADOVEANU, E. *Mihail Sadoveanu*. Evocări. E.S.P.L.A. (București), 1954.
- SADOVEANU, F. J. I—III *Mihail Sadoveanu*. Frații Jderi. Roman istoric. Vol. I—III. București (1942—1943).
- SADOVEANU, H. A. *Mihail Sadoveanu*. Hanu-Ancuței. Roman. Ediția a V-a. Editura „Cartea Românească”, București (1947).
- SADOVEANU, N. P. *Mihail Sadoveanu*. Nicoară Petcoavă. Povestire istorică. Editura Tineretului, București, 1952.
- SADOVEANU, O. I—VIII *Mihail Sadoveanu*. Opere. Vol. I—VIII. Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1954—1959.
- SLAVICI, N. I—II *Ioan Slavici*. Nuvele. Vol. I—II. Edit. Librăriei Socec & Comp., București, 1892—1896.
- SLAVICI, O. I *Ioan Slavici*. Opere. Vol. I. Nuvele. Editura de Stat pentru Literatură și Artă (București), 1952.
- STANCU, D. *Zaharia Stancu*. Desculț. Editura de Stat, București, 1949.
- TEODORESCU, P. P. G. *Dem. Teodorescu*. Poezii populare române. Tipografia Modernă Grigorie Luis, București, 1885.
- TOPÎRCEANU, P. G. *Topirceanu*. Poezii. Ediție îngrijită, prefață și bibliografie de Al. Săndulescu. E.S.P.L.A. (București), 1953.
- VLAHUȚĂ, N. A. *Vlahuță*. Nuvele. Stabilimentul Grafic Socec & Teclu, București, 1886.
- VLAHUȚĂ, O. A. *Alexandru Vlahuță*. Opere alese. Editura de Stat, București, 1949.

INDEX DE CUVINTE

- A, pron. a**
 abajúr, *pl.* abajúruri
 abanós
 abatáj, *pl.* abatáje
 abatór, *pl.* abatoáre
 abcsés, *pl.* abcsése
 abdomén, *pl.* abdoméne
 abdúctie, *pron.* -*ti-e*; *gen.*
 abdúctiei
 abecedár, *pl.* abecedáre
 aberáție, *pron.* -*ti-e*; *gen.*
 aberátiei
 abia (2 sil.)
 abîl, *pl.* abîli, *f.* abîlă, *pl.*
 abîle
 abilită
 abiótíc, *pron.* -*bi-o-*
 abís, *pl.* abísuri
 abisál
 abjécție, *pron.* -*ti-e*; *gen.* ab-
 jécției
 ablațiúne, *pron.* -*ti-u-*
 abnegáție, *pron.* -*ti-e*; *gen.*
 abnegátiei
 abolitióism, *pron.* -*ti-o-*
 abolitiúne, *pron.* -*ti-u-*
 abordá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 abordează
 abordáj
 aborigén
 abraziúne, *pron.* -*zi-u-*
 abrazív
 abrazór, *pl.* abrazoáre
 abreviá, *pron.* -*vi-a*; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* abreviază, 1 *pl.*
 abreviém, *pron.* -*vi-em*, 2 *pl.*
 abreviați; *ger.* abreviínd;
 part. abreviát, *pron.* -*vi-at*
 abreviáție, *pron.* -*vi-a-ti-e*; *gen.*
 abreviátiei
 abreviere, *pron.* -*vi-e-*
 abrogá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 abrogă; *conj.* abróge
 abrutizá
 abscisă, *pron.* sci
 absraziúne, *pron.* -*sci-zi-u-*
 absént
 absídă, *pl.* absíde
 absidiál, *pron.* -*di-al*
 absínt, *pl.* absínturi
 absolut
 absolutism
 absolví, *ind. prez.* 1 *sg.* și
 3 *pl.* absolvésc „termin un
 an școlar” și 3 *sg.* și *pl.*
 absolvă „scutește de pe-
 deapsă”
 absorbí
 absorbtie, *pron.* -*ti-e*; *gen.*
 absorbției
 abstinent
 abstract
 abstrácție, *pron.* -*ti-e*; *gen.*
 abstrácției
 abstracționism, *pron.* -*ti-o-*
 absurd, *pl.* absurdzi, *f.* absurdă,
 pl. absurde
 abtíbîld, *pl.* abtíbîlduri
 abține, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 abțin; *conj.* abțină
 abúlic (Med.)
 abulfe (Med.), *gen.* abulfei
 abundá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 abundă
 abundență
 ábur, *pl.* áburi
 abúz, *pl.* abúzuri
 abuzív

acadea
 academicián, *pron.* -ci-an
 academie, *gen.* academei
 acajú
 acalmie, *gen.* acalmiei
 acantacée, *pron.* -ce-e (*nu* : -ce-ie)
 acántă
 acarét, *pl.* acaréturi
 acatist
 acătării
 accelerá, *pron.* ac-ce-
 accelerátie, *pron.* ac-ce-, -ți-e; *gen.*
 accelerátiei
 accént, *pron.* ac-cent
 accentuá, *pron.* ac-cen-tu-a; *ind.*
prez. 3 *sg.* și *pl.* accentueáză
 accépt, *pron.* ac-cept; *pl.* accépte
 acceptá, *pron.* ac-cep-; *ind.* *prez.*
 1 *sg.* accépt, 3 *sg.* și *pl.* accéptă
 accéptie, *pron.* ac-cep-ți-e; *gen.*
 accéptiei
 accés (Med.) *pron.* ac-ces; *pl.*
 accése
 accés „intrare”, *pron.* ac-ces
 accesóriu, *pron.* ac-ce-, -rîu
 accidént, *pron.* ac-ci-; *pl.* ac-
 cidénte; (Muz.) accidénți
 aceá (*f. sg.*; acea casă), *pron.* a-cea
 aceásta (*f. sg.*), *pron.* a-ceas-
 acea (*f. sg.*; casa aceea), *pron.*
 a-ce-ea
 acéeași (*f. sg.*), *pron.* a-ce-eași
 acéia (*m. pl.*)
 acéiași (*m. pl.*), *pron.* a-ce-iași
 acélași (*m. sg.*), *pron.* a-ce-lași
 acélea (*f. pl.*)
 acéleași (*f. pl.*), *pron.* a-ce-leași
 acéleia (*f. gen.*), *pron.* a-ce-le-ia
 acéleiași (*f. gen.*), *pron.* a-ce-le-
 iași
 acéluia (*m. gen.*), *pron.* a-ce-lu-ia
 acéluiashi (*m. gen.*), *pron.* a-ce-lu-
 iași
 acéstia (*m. pl.*), *pron.* -tia și -ti-a
 acetilénă
 achizítie, *pron.* -ți-e; *gen.* a-
 chizítiei
 achiziționá, *pron.* -ți-o-
 aci
 acioáie, *pron.* -ci-oa-
 aciúá, *pron.* -ciu-a; *ind.* *prez.*
 1 *sg.* aciúéz, 1 *pl.* aciúám, *ger.*
 aciúínd

aclamá, *ind.* *prez.* 1 *sg.* aclám,
 3 *sg.* și *pl.* aclámă; *conj.*
 acláme
 aclamáție, *pron.* -ți-e; *gen.* a-
 clamátiei
 aclimatizá
 acnéé, *pron.* -ne-e (*nu* : -ne-ie);
gen. acnéei
 acoládă, *pl.* acoláde
 acólo
 acompaniá, *pron.* -ni-a; *ind.* *prez.*
 3 *sg.* și *pl.* acompaniáză, 1 *pl.*
 acompaniém, *pron.* -ni-em;
ger. acompaniínd
 acónt, *pl.* acónturi
 acoperámínt, *pl.* acoperámínte
 acoperí, *ind.* *prez.* 1 *sg.* acópăr,
 3 *sg.* și *pl.* acóferă; *conj.* acó-
 pere
 acoperíș, *pl.* acoperíșuri
 acordá, *ind.* *prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 acórdă „dă, face acordul gra-
 matical” și acordeáză (un in-
 strument)
 acordeón, *pron.* -de-on; *pl.* a-
 cordeoa e
 acordeoníst, *pron.* -de-o-
 acordór, *pl.* acordóri (persoană)
 și acordoáre (instrument)
 acrobație, *gen.* acrobației
 acrópolă
 acrostih, *pl.* acrostihuri
 actínie (Zool.), *pron.* -ni-e; *gen.*
 actíniei
 actíniu (Chim.), *pron.* -nîu
 actór
 actríță
 actual, *pron.* -tu-al
 actualménte, *pron.* -tu-al-
 acționá, *pron.* -ți-o-
 acțiúne, *pron.* -ți-u-
 acuarélă, *pron.* a-cua-
 acuitáte, *pron.* -cu-i-
 acúm și acúma
 acumulatór, *pl.* acumulatoáre
 și acumulatóri
 acupláj, *pl.* acuplájé
 acúrátéșe
 acústică, *gen.* acústicii
 acusticián, *pron.* -ci-an; *pl.* acus-
 ticiéni
 acúși și acúșa
 acuzátie, *pron.* -ți-e; *gen.* acu-
 zátiei
 acvafórté, *invar.*

acvamarin
 acváriu, *pron.* -ríu; *pl.* acvárii
 acvátic
 acvifér
 ácvilă
 adágio (Muz.), *pron.* -gi-o
 adágiu „dicton”, *pron.* -giu; *pl.* adágii
 adáos, *pron.* -da-os; *pl.* adáosuri
 adăpă, *ind. prez.* 1 *sg.* adăp
 adăstă, *ind. prez.* 1 *sg.* adăst
 adăugă, *pron.* -dă-u; *ind. prez.* 1 *sg.* adăug, 1 *pl.* adăugăm; *conj.* adăuge; *ger.* adăugînd; *part.* adăugăt
 adecvăt
 ademeni
 aderă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* aderă
 adésea
 adéseori
 adeziune, *pron.* -zi-u
 adeziv
 ad-hóc
 adia, *pron.* -di-a; *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* adie; *ger.* adiînd
 adiacént, *pron.* -dia-
 adică și ádică
 adicătelea
 adineáuri, *pron.* -nea-uri; și: adineáori, *pron.* -nea-ori, adinioárea, *pron.* -ni-oa-rea
 ad-interim
 adío
 adíție (Chim., Mat.), *pron.* -ți-e; *gen.* adíției
 adițional, *pron.* -ți-o-
 adjectív
 adjúnt
 adjutánt
 ad lítteram
 administráție, *pron.* -ți-e; *gen.* administráției
 admiráție, *pron.* -ți-e; *gen.* admiráției
 admisiúne, *pron.* -si-u-
 admíte
 admonestă
 adnotáție, *pron.* -ți-e; *gen.* adnotáției
 adolescent, *pron.* sce

adoptă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* adóptă; *conj.* adópte
 adóptie, *pron.* -ți-e; *gen.* adóptiei
 adrenalínă
 adresánt
 adrésă
 adsórbție, *pron.* -ți-e; *gen.* adsórbției
 adúce, *imper.* 2 *sg.* ádu (*dar:* ád-o), *neg.* nu adúce
 adúctie, *pron.* -ți-e; *gen.* adúctiei
 adulátie, *pron.* -ți-e; *gen.* adulátiei
 adulmecă
 adultér
 adverbíal, *pron.* -bi-al
 aéđ, *pron.* a-ed (*nu:* a-ied)
 áer, *pron.* a-er (*nu:* a-ier)
 aeráj, *pron.* a-e-
 aeríán, *pron.* a-e-ri-an
 aeriseálă, *pron.* a-e-
 aerisí, *pron.* a-e-
 aerób, *pron.* a-e-
 aerodinámic, *pron.* a-e-
 aerodróm, *pron.* a-e; *pl.* aerodrómuri
 aerogără, *pron.* a-e; *pl.* aerogări
 aerolít, *pron.* a-e-
 aeromodél, *pron.* a-e; *pl.* aeromodéle
 aeronáut, *pron.* a-e-
 aeronáutică, *pron.* a-e; *gen.* aeronáuticii
 aeronávă, *pron.* a-e; *pl.* aeronáve
 aeroplán, *pron.* a-e; *pl.* aeropláne
 aeropórt, *pron.* a-e; *pl.* aeropórturi
 aeroscóp, *pron.* a-e; *pl.* aeroscóape
 aerosól, *pron.* a-e; *pl.* aerosóli
 aerostát, *pron.* a-e; *pl.* aerostáte
 afabuláție, *pron.* -ți-e; *gen.* afabuláției
 afazie, *pron.* -zi-e; *gen.* afaziei
 afectă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* afectéază; *conj.* afectéze
 afectuós, *pron.* -tu-os
 afectiúne, *pron.* -ți-u-
 afét, *pl.* aféturi

afiliă, *pron.* -li-a; *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* afiliază, 1 *pl.* afiliem, *pron.* -li-em; *ger.* afiliind
afiliatie, *pron.* -li-a-ți-e; *gen.* afiliației
afin (plantă)
afin „rudă”, *f.* afină
afină (fruct)
afion, *pron.* -fi-on
afirmatie, *pron.* -ți-e; *gen.* afirmatiei
afișă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* afișează, 1 *pl.* afișăm; *ger.* afișind
afișaj, *pl.* afișaje
afișier „cadru pe care se afișează”, *pron.* -și-er; *pl.* afișiere
afișor „persoană care afișează”
afluent, *pron.* -flu-ent (*nu:* -flu-ient)
aflux, *pl.* afluxuri
afon, *pl.* afoni, *f.* afonă, *pl.* afone
aforism
afrodiziac, *pron.* -zi-ac
ăftă, *pl.* ăfte
afumă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* afumă; *conj.* afume
afurisenie, *pron.* -ni-e; *gen.* afuriseniei
agăpă, *pl.* agăpe
agăt (piatră semiprețioasă)
ăgă, *pl.* agi, și agă, *pl.* agăle
agătă (*nu:* acătă) *ind. prez.* 1 *sg.* agăt, 2 *sg.* agăți, 3 *sg.* și *pl.* agăță
agățătoare „atîrnătoare”, *pl.* agățători
agendă
agenție, *gen.* agenției
agheasmă
aghiotant, *pron.* -ghio-
Aghiută, *pron.* -ghi-u-
agil
ăgio, *pron.* -a-gi-o
agitatie, *pron.* -ți-e; *gen.* agitației
aglică, *pl.* aglice
aglomeratie, *pron.* -ți-e; *gen.* aglomeratiei
agnosticism
agoră
agrăfă, *pl.* agrafe
agramat
agreă, *pron.* -gre-a; *ind. prez.* 1 *sg.* agreez, 3 *sg.* și *pl.* agrează, 1 *pl.* agreăm; *ger.* agreind; *part.* agreat
agreabil, *pron.* -gre-a-

agregat (obiect), *pl.* agregate
agregatie, *pron.* -ți-e; *gen.* agregatiei
agrement, *pl.* agremente
agresiune, *pron.* -si-u-
agricultor
agricultură, *gen.* agriculturii
agrimensură
ăgrishă, *pl.* ăgrise
agrobiolog, *pron.* -bi-o-
agrominim
agrotéhică, *gen.* agrotéhică
agrozootehnic, *pron.* -zo-o-
agrozootehnie, *pron.* -zo-o-
agrozootehnician, *pron.* -zo-o-, -ci-an
aguridă
ahtiăt, *pron.* -ti-at
ăibă, *v.* aveă
aici și aicea
aidoma, *pron.* a-i-
aiëvea
ăisberg (*nu:* iceberg), *pl.* ăisberguri
aiură
aiurea
ajur, *pl.* ajururi
ajustaj
ajutaj, *pl.* ajutaje
alăi, *pl.* alăiuri
alaltăieri, *pron.* -tă-ieri
alaltăseară
alamă, *gen.* alamei; *pl.* alămuri (obiecte de alamă)
alambic, *pl.* alambicuri
alandăla
alărmă, *gen.* alărmelor; *pl.* alărmelor
alaun, *pron.* -la-un
alătură, *ind. prez.* 1 *sg.* alătur
alături și alătura
albanéz, *pl.* albanézi
albăstru, *pl.* albaștri
albatros, *pl.* albatroși
albăstreală
albăstriu *f.* albăstrie, *pl.* *m.* și *f.* albăștrii
albăstrui, *f.* albăstruie, *pl.* *m.* și *f.* albăștrui
ălbie, *pron.* -bi-e; *pl.* ălbii
album, *pl.* albume
albumen
alburii, *pl.* alburii, *f.* alburie, *pl.* alburii
albuș, *pl.* albușuri
alcătui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* alcătuiesc; *conj.* alcătuiască
alcătuială, *pl.* alcătuieli

alchimie, *gen.* alchimiei
alchimist
alcoól, *pron.* -co-ol; *pl.* alcoóliuri
„spirturi, băuturi”, alcoóli
(Chim.)
alcoólic, *pron.* -co-o-
alcoholism, *pron.* -co-o-
alcoólmétru, *pron.* -co-ol-; *pl.* al-
coolmétre
alcóv, *pl.* alcóvuri
aldămăș, *pl.* aldămășuri
álde
aldehydă
aldín, *f.* aldínă
aleán, *pron.* a-lean
aleatóriu, *pron.* -le-a-, -ríu
alée, *pron.* -le-e (nu: -le-ie); *pl.*
aléi
alegăție, *pron.* -ți-e; *gen.* alegăției
alegorie, *gen.* alegoriei
aleluia
aléne
alezáj, *pl.* alezáje
alezór, *pl.* alezoáre
alfabét, *pl.* alfabéte
álgă, *gen.* álgei; *pl.* álge
aliá, *pron.* -li-a; *ind. prez.* 1 *pl.*
aliém, *pron.* -li-em; *gen.* aliénd
aliáj, *pron.* -li-aj; *pl.* aliáje
aliánță, *pron.* -li-an-
alibi, *pl.* alibiuri
alícă și alíce, *pl.* alíce
alidádă, *pl.* alidáde
aliená (Jur.), *pron.* -li-e-
alienát, *pron.* -li-e-
alienátie, *pron.* -li-e-, -ți-e; *gen.*
alienátiei
aligátor
alimentátor, *pl.* alimentatoáre
alimentátie, *pron.* -ți-e; *gen.* ali-
mentátiei
aliná, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* aliná;
conj. alíne
alineát, *pron.* -ne-at; *pl.* alineáte
aliniá, *pron.* -ni-a; *ind. prez.* 1 *sg.*
aliniéz; *ger.* aliniénd
aliniamént, *pron.* -ni-a-
aliniére, *pron.* -ni-e-
aliór (plantă), *pron.* -li-or
Aliotmán, *pron.* -li-ot-
alishveris
aliterátie, *pron.* -ți-e; *gen.* alite-
rátiei
alizée, *pron.* -ze-e (nu: -ze-ie)
allegretto
allégre

almanáh, *pl.* almanáhuri
aló
alocá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* alócă
alocátie, *pron.* -ți-e; *gen.* alocátiei
alócuri și alócurea
alocuțiune, *pron.* -ți-u-
alóe
alogén
alónjá, *pl.* alónje
alotropie, *gen.* alotropiei
alpacá (animal), *pl.* alpacále
alpéstru, *pl.* alpéstri, *f.* alpéstră,
pl. alpéstre
alpinism
áltădată „odinioară”
áltă dată „în altă împrejurare”,
pl. álte dăți
áltceva
áltcineva
áltcum
áltcumva
álteori
alterátie, *pron.* -ți-e; *gen.* alterá-
ției
altercátie, *pron.* -ți-e; *gen.* alter-
cátiei
alterná, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
alternează
alternatív
alternatór, *pl.* alternatoáre
altétă, *pl.* altéte
Altétă (termen de adresare)
áltfel „altminteri”
ált fel „nu același fel”
altmínteri și: altmínterea, alt-
míntrelea
altói, *pl.* altoáie
altói, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
altoiesc; *conj.* altoiáscă
altoiálă
altruism
áltunde
aluát, *pron.* -lu-at; *pl.* aluáturi
alumíniu, *pron.* -nú
alunecá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
alúnecă
alunecúș, *pl.* alunecúșuri
aluníș, *pl.* aluníșuri
alúrá, *pron.* -liu-
aluviál, *pron.* -vi-al
aluvionár, *pron.* -vi-o-
aluviúne, *pron.* -vi-u-
alúzie, *pron.* -zi-e; *gen.* alúziel
alveolár, *pron.* -ve-o-
alveolă, *pron.* -ve-o-
alvítă
amalgám, *pl.* amalgáme

amanet, *pl.* amanete
 amăgeală
 amănunt, *pl.* amănunte
 amărăciune
 amăreală
 amăriu, *f.* amărie
 amări, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 amărăsc, *imperf.* 3 *sg.* amără;
conj. amărăscă
 ambalaj, *pl.* ambalaje
 ambarcadér, *pl.* ambarcadere
 ambarcăție, *pron.* -ți-e; *gen.* am-
 barcăției
 ambiânt, *pron.* -bi-ant
 ambiântă, *pron.* -bi-an-
 ambiguu, *pron.* -gu-u; *pl.* am-
 bigui, *pron.* -gui; *f.* ambiguă,
pron. -gu-ă; *pl.* ambiguous, *pron.*
 -gu-e
 ambiție, *pron.* -ți-e; *gen.* ambiției
 ambițios, *pron.* -ți-os
 ambransământ, *pl.* ambransămén-
 te
 ambreia, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 ambreiază, *imperf.* 3 *sg.* am-
 breia; *conj.* ambreieze; *ger.*
 ambreind, *pron.* -bre-ind
 ambreiaj, *pl.* ambreiaje
 ambrozie, *pron.* -zi-e; *gen.* am-
 bróziei
 ambulatoriu, *subst., pron.* -rîu;
pl. ambulatorii
 ambulatoriu, *f.* ambulatorie
 amuscadă, *pl.* amuscăde
 amelioră, *pron.* -li-o-
 amenajă, *ind. prez.* 3 *sg.* amenajează,
 1 *pl.* amenajăm; *ger.* amenajind
 amenajare, *pl.* amenajări
 amendă, *pl.* amenzi
 amenință, *ind. prez.* 1 *pl.* améninț,
 3 *sg.* și *pl.* aménință
 amentăce, *pron.* -ce-e (*nu:*
 -ce-ie); *pl.* amentăce
 ameriză
 amestec, *pl.* amestecuri
 amestecă
 ametist, *pl.* ametiste
 amețeală
 amfibiu, *pron.* -bliu
 amfibrăh
 amfiteătru, *pron.* -fi-tea-; *pl.* am-
 fiteătre
 amfitrion, *pron.* -tri-on
 ámforă
 amiântă și amiânt, *pron.* -mi-
 amiáză, *pron.* a-mia-; *pl.* amiezi
 amsbă, *pl.* amfbe

amicitie, *pron.* -ți-e; *gen.* amicitiei
 amigdálă, *pl.* amigdále
 amîn
 amirál, *pl.* amiráli
 amină, *ind. prez.* 1 *sg.* amîn;
conj. amîne
 amindoi, *gen.* amindúrora (*cînd*
urmează după substantiv sau îi
ține locul), amindúror (*cînd pre-*
cedă substantivul)
 amindúror, *v.* amindoi
 amindúrora, *v.* amindoi
 amnezie, *gen.* amneziei
 amnistia, *pron.* -ti-a; *ind. prez.* 1
pl. amnistiém, *pron.* -ti-em;
ger. amnistiind
 amnistie, *gen.* amnistiei
 amoniác, *pron.* -ni-ac
 amór
 amortismént, *pl.* amortismén-te
 amortiză
 amortizór, *pl.* amortizoăre
 amorteală
 ampenáj, *pl.* ampenaje
 ampermétru, *pl.* ampermétre
 ampér-óră, *pl.* ampér-óre
 amperormétru
 amplasamént, *pl.* amplasamén-te
 amplifică, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 amplifică
 amplificatór, *pl.* amplificatoăre
 amploăre, *gen.* amplórii
 amploiát
 ampréntă, *pl.* amprén-te
 ampută, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 amputează; *conj.* amputeze
 amuză, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 amúză
 anacolút, *pl.* anacolúte și anaco-
 lúteri
 anacreóntic, *pron.* -cre-on-
 anaforá (raport), *pl.* anaforále
 anafóră (figură de stil), *pl.* anafóre
 anáfură (prescură)
 anagráma, *pl.* anagráme
 anahorét
 anále, *numai pl.*
 analizatór, *pl.* analizatoăre
 analóg, *pl.* analógi, *f.* analoágă,
pl. analoáge
 anánghie, *pron.* -ghi-e; *gen.* anán-
 ghiei
 anapést, *pl.* anapéști
 anápoda
 anarhie, *gen.* anarhiei
 anarhism
 anarhosindicalism

anascîn
 anătemă și anătemă
 anatomopatologic
 anchetatör
 anchiloză
 âncie, *pron.* -ci-e; *pl.* âncii
 ancorăj, *pl.* ancorăje
 âncoră, *pl.* âncore
 andezit
 andreă, *pron.* -drea; *pl.* andréle
 androcéu, *pl.* androcée, *pron.* -ce-e
 (nu: -ce-ie)
 anelid, *pl.* anelide
 anemiă, *pron.* -mi-a; *înd. prez.* 1
pl. anemiém, *pron.* -mi-em; *ger.*
 anemiind
 anemométru, *pl.* anemomètre
 aneroïd, *pl.* aneroide
 anesteză, *pron.* -zi-a; *înd. prez.* 1
pl. anesteziém, *pron.* -zi-em;
ger. anestezînd
 anevöie
 anxietune, *pron.* -xi-u-
 anfilădă
 angajă, *înd. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 angajează, 1 *pl.* angajăm; *ger.*
 angajînd
 angajăre, *pl.* angajări
 angară, *pl.* angarale
 anghinăre
 anghină și angină
 angiospérn, *pron.* -gi-o-
 anglicanism
 angóra
 angrenăj, *pl.* angrenăje
 angró
 ângstrom (Fiz.)
 anilínă
 animă, *înd. prez.* 3 *sg.* și *pl.* animă
 animalier, *pron.* -li-er
 animăție, *pron.* -ți-e; *gen.* animă-
 ției
 animism
 anină, *înd. prez.* 3 *sg.* și *pl.* anină
 aniön, *pron.* -ni-on; *pl.* aniöni
 aniversăre, *pl.* aniversări
 anormál
 anóst și ánost
 anotimp, *pl.* anotimpuri
 ansámblu, *pl.* ansámbluri
 antagonism
 antárctic
 antebélic
 antedată
 antediluvian, *pron.* -vi-an
 antemeridián

antepenúltim
 anteproiect, *pl.* anteproiecte
 anteră
 anterior, *pron.* -ri-or
 anterior, *pl.* anterie
 antét, *pl.* antéturi
 antetrén
 antetrúpiță
 antevorbitor
 antiaerián, *pron.* -a-e-ri-an
 antialcoólic, *pron.* -ti-al-co-o-
 antibiötic, *pron.* -bi-o-
 antic, *f.* antică
 anticămeră
 anticár (persoană) (nu: antiquar)
 anticariát, *pron.* -ri-at
 antichitate
 anticiclón, *pl.* anticicloáne
 anticipă, *înd. prez.* 1 *sg.* anticipéz
 și anticip, 3 *sg.* și *pl.* antici-
 pează și anticipă
 anticipăție, *pron.* -ți-e; *gen.* anti-
 cipăției
 anticórp, *pl.* anticóрпи
 antidót, *pl.* antidóturi
 antiepidémic, *pron.* -ti-e-
 antifascist, *pron.* sci
 antihrist „eretic, nemernic”
 antiimperialist, *pron.* -ti-im-, -ri-a-
 antinóniu, *pron.* -nlu
 antinomie, *gen.* antinomie
 antipirínă
 antipód, *pl.* antipózi
 antispasmódic
 antiștiințific
 antitífic
 antónim, *pl.* antónime
 antonimie, *gen.* antonimiei
 antonomasie, *gen.* antonomasiei
 antráct, *pl.* antrácte
 ántrax
 antrenamént, *pl.* antrenaménte
 antrepózit, *pl.* antrepózite
 antreprenör
 antrepriză
 antréu, *pl.* antréuri
 antricót, *pl.* antricoáte
 anturáj, *pl.* anturáje
 anuál, *pron.* -nu-al
 anuár, *pron.* -nu-ar; *pl.* anuáre
 anuitate, *pron.* -nu-i-
 anunț, *pl.* anunțuri
 anvelópă, *pl.* anvelópe
 anxietate, *pron.* -xi-e-
 aoléu, *pron.* a-o-leu, și: aoleó,
pron. a-o-leo, auléu

acrist, *pl.* acriste
aórtă
apanáj, *pl.* apanáje
aparat, *pl.* aparâte
aparatáj, *pl.* aparatáje
apariție, *pron.* -ți-e; *gen.* apariției
apartamént, *pl.* apartamén-te
apárte
apartíne, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
apartín; *conj.* apartínă
apărătoáre (obiect), *pl.* apărători
apăreá, *ind. prez. 1 pl.* apărém,
viit. 3 sg. va apăreá; *cond.* ar
apăreá
apásá, *ind. prez. 1 sg.* apás; *conj.*
apése
apedúct, *pl.* apedúcte
apél, *pl.* apéluri
apéndice „adaos”, *pl.* apéndice
apéndice și apendice (Anat.)
apercépție, *pron.* -ți-e; *gen.* aper-
cépției
apetít, *pl.* apettturi
apícol
apicultór
aplaudá, *pron.* -pla-u-; *ind. prez. 1*
pl. aplaudám
apláuze, *pron.* -pla-u-, *numai pl.*
aplicáție, *pron.* -ți-e; *gen.* apli-
cáției
apocópă
apód
apogéu, *pl.* apogée, *pron.* -ge-o
(nu: -ge-ie)
apogiatúră, *pron.* -gi-a-
apói
apolitísm
apologie, *gen.* apologiei
apométru, *pl.* apométre
apoplexie, *gen.* apoplexiei
apórt, *pl.* apórturi
apostazie, *gen.* apostaziei
a posterióri, *pron.* -ri-o-ri
apostrof, *pl.* apostrofuri
apoteóză, *pron.* -te-o-; *gen.* apo-
téozei
apozíție, *pron.* -ți-e; *gen.* apozíției
apreciá, *pron.* -ci-a; *ind. prez.*
3 sg. și pl. apreciază, *pron.*
-ci-a-; *1 pl.* apreciem, *pron.*
-ci-em; *ger.* apreciind
apreciere, *pron.* -ci-e-
aprehensiúne, *pron.* -si-u-
apréť, *pl.* apréturi
apretúră, *pl.* apretúri
áprig
aprílie, *pron.* -li-e

aprinde, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
aprínd; *conj.* apríndă
a prióri, *pron.* pri-o-ri
aprióric, *pron.* -pri-o-
apród
apropiá „a fi sau a ajunge a-
proape”, *pron.* -pi-a; *ind. prez. 1*
sg. aprópii; *ger.* apropiind
apropó
apropriá „a face propriu, a-și
ínsuși”, *pron.* -pri-a; *ind. prez.*
1 sg. apropiéz, *pron.* -pri-ez,
3 sg. și pl. apropiáză, *pron.*
-pri-a-, *1 pl.* apropiém, *pron.*
-pri-em; *ger.* apropiind; *part.*
apropriát
aprovizioná, *pron.* -zi-o-
aproximáție, *pron.* -ți-e; *gen.* a-
proximáției
apsidă (Astron.)
aptér (Zool.)
apúne, *conj.* apună
apuseán
arabésc, *pl.* arabéscuri
arác, *pl.* aráci
aragáz, *pl.* aragázuri (sobe)
arahídă, *pl.* arahíde
arahnidă, *pl.* arahnide
arahnoídă
arámă, *gen.* arámei
aranjá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
aranjeáză, *1 pl.* aranjám; *ger.*
aranjind
aranjäre
aráp
aráreori
aráci
arámiu, *f.* arámie
aráťá, *ind. prez. 1 sg.* arát, *2 sg.*
aráťi, *3 sg. și pl.* arátă; *conj.*
aráte
arbitráj, *pl.* arbitráje
arbitráł „de arbitru”
arbitráł „după bunul plac”
arbitru, *pl.* arbitri, *art.* arbitrii
árbore
arborescént, *pron.* sce
arborét (pădure), *pl.* arboréturi
arbúst, *pl.* arbúști
arc (Geom.), *pl.* árce
arc „resort”, *pl.* árcuri
arcádă, *pl.* arcáde
arcán, *pl.* arcáne
archebúză
archebuziér, *pron.* -zi-er
árcťic
arcúș, *pl.* arcúșuri

árde, *ind. prez.* 1 sg. ard; *conj.*
 árdă (*dar și: árză-l focul*)
 ardéi
 ardeá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 ardeáază, 1 *pl.* ardeiem; *ger.*
 ardeind
 ardeleáncă
 ardézie, *pron.* -zi-e; *gen.* ardéziei
 arendăș
 arendă, *pl.* arénzi și arénde
 arendășesc, *f.* arendășescă
 areometrie, *pron.* -re-o; *gen.* areo-
 metriei
 areométru, *pron.* -re-o; *pl.* areo-
 métre
 areopág, *pron.* -re-o
 arést, *pl.* arésturi
 argăseálă
 argéa, *pron.* -gea
 argentiér
 argilă, *pl.* argile
 argintă, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 argintéază; *conj.* argintéze; *ger.*
 argintind
 argintărie, *gen.* argintăriei
 argintiu, *pl.* argintii, *f.* argintie,
pl. argintii
 argint-viu
 argonaút
 argóu, *pl.* argóuri
 argumentăție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 argumentăției
 arháic
 arháism
 arháizánt
 arheológ, *pron.* -he-o
 arhetíp, *pl.* arhetipuri
 arhiδιάcon, *pron.* -di-a
 arhiepiscop, *pron.* -hi-e
 arhieréu, *pron.* -hi-e
 arhipelág, *pl.* arhipeláguri
 arhitéct, *pl.* arhitécți
 arhitrávă
 arhivár
 arhívă
 árhon
 arhondaric
 arhónte
 arián, *pron.* -ri-an
 ariceálă
 arici
 arid
 árie, *pron.* -ri-e; *gen.* áriei, *pl.* árii
 ariergárdă, *pron.* -ri-er; *pl.* a-
 riergárzi
 arin
 áripă și arípă, *pl.* áripi și arípi

aripioară, *pron.* -ri-pioa-
 aristocrație, *gen.* aristocrației
 aritmétică, *gen.* aritméticii
 aritmográf, *pl.* aritmográfe
 aritmométru, *pl.* aritmométre
 arlechin, *pl.* arlechíni „personaje
 comice”, arlechíne „culise”
 armán, *pl.* armáne
 armatúra (Muz.), *pl.* armatúri
 armăsár
 armătúra (Tehn.; nu: armatúra)
 armeáncă
 ármie, *pron.* -mi-e; *gen.* ármiei
 armínden „pom, crengi verzi”
 armistítiu, *pron.* -țiu; *pl.* armis-
 tíții
 armónică, *gen.* armónicii; *pl.* ar-
 mónici
 armoníe, *gen.* armoníci
 armoniós, *pron.* -ni-os
 armóniu, *pron.* -nlu; *pl.* armónii
 armúra, *gen.* armúrii; *pl.* armúri
 armuriér, *pron.* -ri-er
 arníci, *pl.* arníciuri (soiuri)
 arogá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* arógă;
conj. aróge
 aromatizá
 arómă
 aromán
 arománcă
 arománesc
 arománéște
 arpacáš
 arpagic
 arpégíu, *pron.* -gliu; *pl.* arpégii
 arsenal, *pl.* arsenále
 arșic, *pl.* arșice
 árșită, *pl.* árșite
 arteriál, *pron.* -ri-al
 arterioscleróză, *pron.* -ri-o
 artezián, *pron.* -zi-an
 artícol, *pl.* artícole
 articulăție, *pron.* -ți-e; *gen.* arti-
 culăției
 artifiціаль, *pron.* -ci-al
 artifičíer, *pron.* -ci-er
 artíficiu, *pron.* -clu
 artilérie, *pron.* -ri-e; *gen.* artilériel
 artizán
 artrític
 artrítism
 artropód, *pl.* artropóde
 arțăg
 arțăgós
 arvúnă
 arvuní

asambláj, *pl.* asambláje
ascendénță, *pron.* sce
ascensiúne, *pron.* sce, -si-u-
ascensór, *pron.* sce; *pl.* ascensoáre
asclepiád, *pron.* -pi-ad
ascúnde, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
ascúnd; *conj.* ascúndă
ascuți, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
ascút; *conj.* ascútă
ascuțiș, *pl.* ascuțișuri
ascuți toáre
aseárá
asediá, *pron.* -di-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
și *pl.* asediáză, 1 *pl.* asediém,
pron. -di-em, 2 *pl.* asediáți;
ger. asediind
asediere, *pron.* -di-e-
asédiu, *pron.* -dlu
asemánă, *ind. prez.* 1 *sg.* asemán,
2 *sg.* asémeni, 3 *sg.* și *pl.* aseá-
mánă; *conj.* asémene
asémenea
asemuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
asemuiesc; *conj.* asemuiască
aserțiúne, *pron.* -ți-u-
asexuát, *pron.* -xu-at
asfált, *pl.* asfálturi
asfixiá, *pron.* -xi-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
și *pl.* asfixiáză, 1 *pl.* asfixiém,
pron. -xi-em; *ger.* asfixiind
asfixie, *gen.* asfixiei
asiátic, *pron.* -si-a-
asiduitáte, *pron.* -du-i-
asíduu, *pron.* -du-u, *pl.* asidui,
f. asíduă, *pl.* asídue
asimiláție, *pron.* -ți-e; *gen.* asimi-
láției
asimptótă
asin
asindét și asíndeton
asirián, *pron.* -ri-an
asistá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* asistă
asistént
asmuți, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
asmút; *conj.* asmută
asociá, *pron.* -ci-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
și *pl.* asociáză, 1 *pl.* asociém,
pron. -ci-em; *ger.* asociind
asociație, *pron.* -ci-a-ți-e; *gen.* aso-
ciáției
asociere, *pron.* -ci-e-
asolamént, *pl.* asolaménte
asortimént, *pl.* asortiménte
aspéct, *pl.* aspécte
aspectuós, *pron.* -tu-os

aspirá, *ind. prez.* 1 *sg.* aspir; *conj.*
aspíre
aspiráție, *pron.* -ți-e; *gen.* aspi-
ráției
áspru, *pl. m.* áspri
ástă dátă (*in construcția:* de ástă
dată)
ástă-lárnă
ástă-noápte
ástă-primăvară
ástă-seáră
ástă-toámnă
ástă-váră
ástăzi
astérie (Zool.), *pron.* -ri-e; *gen.*
astériei
asterisc, *pl.* asteriscuri
asteroid, *pl.* asteroizi
ástfel
astimpără
ástmă și astm
astragál, *pl.* astragále
astrahán
astringént
astroláb, *pl.* astrolábi
ástru, *pl.* ástri și ástre
asumá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
asúmă
asúpra
aș (verb auxiliar)
aș (interjecție)
așá
așadár
așá-numít
așá-zís
ášchie, *pron.* -chi-e; *pl.* áschii
áșezá, *ind. prez.* 1 *sg.* áșez, 3 *sg.*
și *pl.* áșáză
ásijderea și asíjderi
áșterne, *conj.* áșteárnă
atacá, *ind. prez.* 1 *sg.* atác; *conj.*
atáce; *ger.* atacínd
atáš, *pl.* atáșe
atașá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* ata-
șeáză, 1 *pl.* atașám; *ger.* ata-
șínd
atașáre, *pl.* atașári
atavísm
ateísm
ateláj, *pl.* ateláje
ateliér, *pron.* -li-er
atenánsă, *pl.* atenánse
atenéu, *pl.* atenée, *pron.* -ne-o
(nu: ne-ie)
aténție, *pron.* -ți-e; *gen.* aténției

atenuă, *pron.* nu-a; *ind. prez.* 1 sg. atenuiez, 3 sg. și *pl.* atenuează, 1 *pl.* atenuiăm
 aterizaj, *pl.* aterizaje
 atestă, *ind. prez.* 1 sg. atest, 3 sg. și *pl.* atestă
 atestat, *pl.* atestate
 ateu, *pl.* atei, *f.* atee, *pl.* atee, *pron.* -te-e (nu: -te-ie)
 átíc (Arhit.), *pl.* átice
 aticism
 atit și atita (*dar numai:* atit ... cit și ...) *adv.*
 atita și atit (*adj., pr.*)
 atîția
 atlas (Geogr., Anat.), *pl.* atlase
 atláz (stofă)
 atól, *pl.* atóli
 atotcuprinzător
 atotputernic
 atotștiutor
 atotvăzător
 atracție, *pron.* -ți-e; *gen.* atracției
 atrăge, *perf. s.* 1. sg. atrăséi
 atribui, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* atribuie
 atribut, *pl.* atribute
 atribúție, *pron.* -ți-e; *gen.* atribúției
 átrium și átriu, *pron.* -tri-u(m)
 atróce, *adj. invar.*
 atrofiă, *pron.* -fi-a; *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* atrofiază, 1 *pl.* atrofiém, *pron.* -fi-em; *ger.* atrofiünd
 atú, *pl.* atúuri „elemente care oferă cuiva un avantaj sau o șansă în plus”; atúuri și atále „culoare la jocul de cărți”
 atúnci și atúncea
 aține, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.* atín; *conj.* atínă; *ger.* atínind
 atínti
 atípí, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.* atípesc
 atítá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* atítá
 aú, *v.* auzí
 aúdá, *v.* auzí
 audiá, *pron.* a-u-di-a; *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* audiază, 1 *pl.* audiém, *pron.* -di-em; *ger.* audifind
 audiénță, *pron.* a-u-di-en-
 audiere, *pron.* a-u-di-e-
 audiométru, *pron.* a-u-di-o-
 auditív, *pron.* a-u-
 auditór „persoană care audiază, ascultător”, *pron.* a-u-
 auditóriu „sală și public ascultător”, *pron.* a-u-, -riu

audíție, *pron.* a-u-di-ți-e; *ger.* audíției
 augmentatív, *pron.* aug-men-
 augúr (preot), *pron.* au-; *pl.* augúri
 áugust (luna), *pron.* au-gust;
 dar: 23 August
 augúst, *adj., pron.* au-gust
 áulă, *pron.* a-u-
 auléu, *v.* aoléu
 áur, *pron.* a-ur
 aureólă, *pron.* a-u-re-o-
 auricul „compartiment al inimii”, *pron.* a-u-; *pl.* auricule
 aurifér, *pron.* a-u-
 auriu, *pron.* a-u-
 auróră, *pron.* a-u-
 auscultá (Med.), *pron.* aus-; *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* auscultá
 auspiciu, *pron.* a-us-, -ciu
 austér, *pron.* a-us-
 australián, *pron.* a-us-, -li-an
 austriác, *pron.* a-us-tri-ac; *pl.* austriéci
 áustru, *pron.* aus-tru, și áústru, *pron.* a-us-
 aúsel, *pron.* a-u-
 aut (Sport; 1 sil.)
 auténtic, *pron.* a-u-
 autentificá, *pron.* a-u-; *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* autentificá
 autoadministráre, *pron.* a-u-to-ad-
 autoapărare, *pron.* a-u-to-a-
 autobáză, *pron.* a-u-
 autobiografie, *pron.* a-u-, -bi-o-; *gen.* autobiografiei
 autobúz, *pron.* a-u-; *pl.* autobúze
 autocamión, *pron.* a-u-, -mi-on
 autocistérná, *pron.* a-u-
 autoconservá, *pron.* a-u-; *ind. prez.* 1 sg. autoconsérv; *conj.* autoconsérve
 autocontról, *pron.* a-u-
 autocrát, *pron.* a-u-
 autocrație, *pron.* a-u-; *gen.* autocrației
 autocritică, *pron.* a-u-
 autodafé, *pron.* au-; *pl.* auto-daféuri
 autodetermináre, *pron.* a-u-
 autodidáct, *pron.* a-u-
 autogáră, *pron.* a-u-; *pl.* autogári
 autográf, *pron.* a-u-
 autohtón, *pron.* a-u-
 autoimpúnere, *pron.* a-u-
 automat, *subst., pron.* a-u-; *pl.* automáte
 automatizá, *pron.* a-u-

automobil, *pron.* a-u
 automotor, *pron.* a-u
 autonom, *pron.* a-u
 autoportrét, *pron.* a-u
 autopsie, *pron.* a-u; *gen.* autopsiei
 autor, *pron.* a-u
 autorapid, *pron.* a-u
 autoritate, *pron.* a-u
 autorizatie, *pron.* a-u, -ti-e; *gen.* autorizatiei
 autostradă, *pron.* a-u; *pl.* autostrăzi
 autosugestie, *pron.* a-u, -ti-e; *gen.* autosugestiei
 autoturism, *pron.* a-u
 autovehicul, *pron.* a-u
 auxiliar, *pron.* a-u-gzi-li-ar
 auzi, *pron.* a-u; *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.* auz; *conj.* auză
 avalanșă, *pl.* avalanșe
 avangardă, *pl.* avangărzi
 avanpóst
 avanpremieră, *pron.* -mi-e
 avanscenă
 avantaj, *pl.* avantaje
 avantajă, *ind. prez.* 1 *pl.* avantajăm, 3 *sg.* și *pl.* avantajează; *ger.* avantajind
 avantajós
 avantrén
 avariă, *pron.* -ri-a; *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* avariază, 1 *pl.* avariém, *pron.* -ri-em; *ger.* avariind
 avarie, *gen.* avariei
 avatár, *pl.* avatäre și avatáruri
 aveá, *perf. s.* 1 *sg.* avúi și avuséi, *m.m.c.perf.* 1 *sg.* și *pl.* avusésem; *conj.* áibă
 aveá a fáce și aveá de-a fáce
 aventuriér, *pron.* -ri-er
 aversiúne, *pron.* -si-u
 avertizór, *pl.* avertizoáre
 aviatór, *pron.* -vi-a
 aviație, *pron.* -vi-a-ti-e; *gen.* aviației
 avicultór
 avid
 avión, *pron.* -vi-on
 avíz, *pl.* avíze
 avintá, *ind. prez.* 1 *sg.* avínt; *conj.* avínte
 avocát
 avuábil, *pron.* -vu-a-
 ax, *pl.* (Tehn., Anat.) áxuri și áxe, (Mat., Fiz. numai) áxe
 áxă, *pl.* áxe
 axiómă, *pron.* -xi-o-

axión, *pron.* -xi-on
 azalée, *pron.* -le-e (*nu:* -le-ie), *pl.* azalée
 azbést
 azi
 azi-dimineáță
 azíl, *pl.* azíluri
 ázimă
 azuríu
 azvírl. *ind. prez.* 1 *sg.* azvírl, 3 *sg.* azvírlă și azvírle, 3 *pl.* azvírlă și azvírl; *conj.* azvírle

A. *pron.* á
 ála, *gen.* áluia
 álalalt și: állalt, álalalt, *f.* áállaltă și áialaltă
 ásta, *gen.* ástuiua
 ástálalt și ástalalt, *f.* ástálaltă

Â. *pron.* â

B. *pron.* be
 bába-oárba
 babiloníe, *gen.* babiloniei
 babórd, *pl.* babórduri
 babórniță
 bacalaureát, *pron.* -la-u-re-at
 bacanála, *pl.* bacanále
 bácă, *pl.* báce
 bachelítă
 baci (1 *sil.*)
 bacíl
 bacșis, *pl.* bacșisuri
 bacterián, *pron.* -ri-an
 bactérie, *pron.* -ri-e; *gen.* bactériei
 bacteriolog, *pron.* -ri-o-
 badijoná
 bagá
 bagáj, *pl.* bagáje
 bagatélă
 báhic
 báie
 báieră, *pl.* báieri
 baionetá, *pron.* ba-io-
 bairám, *pron.* bai-; *pl.* báirámuri
 baiť (1 *sil.*)
 balaláică, *pron.* -lai-că; *pl.* balaláicai
 balamá, *pl.* balamále
 baláns
 balansá
 balansiér, *pron.* -si-er
 balansoár, *pron.* -soar
 balántă
 balastieră, *pron.* -ti-e
 baláur, *pron.* -la-ur
 baldachín
 baleiáj, *pl.* baleiáje

baleniéră, *pron.* -ni-e
 balét, *pl.* baléte
 báligă, *pl.* báligi
 balistică, *gen.* balisticii
 balizăj, *pl.* balizăje
 bámoș
 balneár, *pron.* -ne-ar
 balneoclimateric, *pron.* -ne-o
 balneológ, *pron.* -ne-o
 balneologie, *pron.* -ne-o-; *gen.* bal-
 neologiei
 balneoterapie, *pron.* -ne-o-; *gen.*
 balneoterapie
 balót, *pl.* balóturi
 balotáj, *pl.* balotáje
 balsám, *pl.* balsámuri
 baltág, *pl.* baltáge
 balustrádă, *pl.* balustráde
 balústru, *pl.* balústri
 bámbus, *pl.* bámbuși
 bananiér, *pron.* -ni-er
 báncăizăn
 banchét, *pl.* banchéte
 bancnótă
 bandáj, *pl.* bandáje
 bandajá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 bandajează, 1 *pl.* bandajăm;
ger. bandajind
 bandajáre, *pl.* bandajári
 bándă, *pl.* bánde „grupuri” și
 benzi „fișii”
 bandiéră, *pron.* -di-e
 bándulă (Mar.)
 banduliéră, *pron.* -li-e
 bandúră (instrument muzical), *pl.*
 bandúri
 báníță, *pl.* báníțe
 banjó, *pl.* banjóuri
 bántă, *pl.* bentși
 baobáb
 barácă, *pl.* baráci
 baráj, *pl.* baráje
 barajíst
 barbár
 bárbă, *pl.* bárbi
 barcagiú, *pl.* barcagii
 barcáz, *pl.* barcázuri
 bárdă, *pl.* bárzi
 barém, *pl.* baréme
 bárem, *adv.*
 barhét și bárhet
 baricádă, *pl.* baricáde
 bariéră, *pron.* -ri-e
 baríl, *pl.* barlíi
 baríș
 baritón (instrument), *pl.* bari-
 toáne

baritón și baritón „cintăreț”; *pl.*
 baritóni și baritóni
 báriu, *pron.* -riu
 baróo, *f.* barócă
 barós, *pl.* bároáse
 baróu, *pl.* baróuri
 bárză, *pl.* bérze
 bas (instrument), *pl.* básuri
 bas „cintăreț”, *pl.* bași
 báscă „beretă”, *pl.* băști
 báschet
 basculă
 basm
 basmă, *pl.* basmále
 basoreliéf, *pron.* -li-ef; *pl.* baso-
 reliéfuri
 bastingáj, *pl.* bastingáje
 bastión, *pron.* -ti-on; *pl.* bastioáne
 bașbuzúc
 batalión, *pron.* -li-on
 batardóu, *pl.* batardóuri
 bátcă, *pl.* bátcе
 báte, *ind. prez.* 1 *pl.* bátem, 2 *pl.*
 báteți; *viii.* va báte; *imper.*
neg. 2 *sg.* nu báte
 baterie, *gen.* bateriei
 batíc, *pl.* batícuri
 batjocóri
 batjócură, *pl.* batjócuri
 batóg
 batón, *pl.* batoáne
 batracián, *pron.* -ci-an; *pl.* ba-
 traciéni
 bauxítă, *pron.* ba-u-
 bazacónie, *pron.* -ni-e; *gen.* baza-
 cóniei
 bazált, *pl.* bazálturi
 bazár, *pl.* bazáruri
 bázedov (Med.)
 bázie
 bazílică, *pl.* bazílici
 bazín, *pl.* bazíne
 băbátie, *gen.* băbátiei
 băcăuán (3 *sil.*)
 băiát, *pl.* băiéti
 băieri, *v.* báiera
 băietél
 băițui, *pron.* băi-
 băjenár
 băjeni
 băjénie, *pron.* -ni-e-; *gen.* băjéniei
 bálái, *f.* báláie
 bálăceálă
 bálmalı
 báltoacă
 bănát
 bănățeán

bănuî, *ind. prez. 1 sg. şi 3 pl.*
 bănuîesc; *conj. bănuî* scă
 bănuială, *pl. bănuieli*
 bărbier, *pron. -bi-er*
 bărbieri
 bărbînţă
 bărzăun
 băscă, *pl. băşici*
 băşicută
 băştinaş, *pl. băştinaşi; f. băşti-*
năşă, pl. băştinaşe
 bătaie
 bătători
 băteală, *pl. băţeli*
 bătrîneţe, *gen. bătrînetii*
 băutură, *pron. bă-u-*
 bea, *ind. prez. 1 sg. şi 3 pl. beau,*
2 sg. bei; imperf. 1 sg. şi pl.
beam (1 sil.), 2 sg. beai (1 sil.);
perf. s. 1 sg. băui; part. băut
 beatifică, *pron. be-a-*
 beatitudine, *pron. be-a-*
 becăr, *pl. becări*
 becăţă
 becaţină, *pl. becaţine*
 bechie
 beci (1 sil.)
 becşnic
 beduin
 begonie, *pron. -ni-e; gen. begóniei*
 beilic, *pron. bei-lic*
 beizadea, *subst. f., pron. bei-za-dea*
 belciug, *pl. belciüge*
 beldie, *pron. -di-e; gen. beldiei*
 béle-árte
 belşug
 bemól, *pl. bemóli*
 benchetuî, *ind. prez. 1 sg. şi 3 pl.*
 benchetuiesc; *conj. benchetu-*
iască
 beneficiă, *pron. -ci-a; ind. prez.*
3 sg. şi pl. beneficiază, pron.
-ci-a; 1 pl. beneficiem, pron.
-ci-em; ger. beneficiind
 beneficiu, *pron. -ciu*
 benghi (1 sil.)
 benţi, *v. bantă*
 benzi „fişii”, *v. bândă*
 benzoát, *pron. -zo-at*
 benzóic, *pron. -zo-ic*
 berárie, *gen. beráriei*
 berbéc
 bére, *gen. bérii*
 beregată, *pl. beregáte*
 berétă
 bergamótă şi pergamútă
 béri-béri (4 sil.)

beríl (Mineral.)
 beriliu (Chim.), *pron. -liu*
 besactea
 bestial, *pron. -ti-al*
 béstie, *pron. -ti-e; gen. béstiei*
 beteág, *pl. betégi, f. Leteágă,*
pl. betége
 beteală
 betejí, *conj. betejească*
 betelie, *gen. beteliei*
 betón
 betoniéră, *pron. -ni-e-*
 bezmécic
 béznă, *gen. béznei*
 bianuál, *pron. bi-a-nu-al*
 bibelóu
 bíber
 biberón, *pl. biberoáne*
 bibliofil, *pron. -bli-o-*
 bibliografie, *pron. -bli-o-; gen. bi-*
bliografiei
 biblioráft, *pron. -bli-o-; pl. biblio-*
ráfturi
 bibliotécă, *pron. -bli-o-*
 bicarbonát, *pl. bicarbonáţi*
 bíceps, *pl. bícepsi*
 bici (1 sil.), *pl. bíce*
 biciuî, *ind. prez. 1 sg. şi 3 pl.*
 biciuiesc; *conj. biciuiască*
 biciuiálă
 bicórn, *pl. bicórnuri*
 bidineá
 bidiviú
 biélă, *pron. bi-e-*
 bielorus, *pron. bie-lo-*
 bienál, *pron. bi-e-*
 biet, *f. biátă*
 bíftec, *pl. bíftecuri*
 bifurcă, *ind. prez. 3 sg. şi pl. bi-*
fúrcă
 bígi-bígi (4 sil.)
 bijutiér, *pron. -ti-er*
 bilabiál, *pron. -bi-al*
 bilánt, *pl. bilánturi*
 biliár, *pron. -li-ar*
 biliárd, *pron. -li-ard*
 bílingv
 bilión, *pron. -li-on*
 bimensuál, *pron. -su-al*
 bine crescút „inalt, bine educat”
 bine cunoscut
 binecuvîntá, *ind. prez. 3 sg. şi pl.*
 binecuvîntéază
 binefácere
 bineînţeles „desigur”
 bine înţeles „înţeles bine”
 binemerită

bine mirositor
 binețe
 bine yenit
 binevoi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 binevoiesc; *conj.* binevoiăscă
 binóclu, *pl.* binócluri
 binóm, *pl.* binoáme
 biobibliografie, *pron.* bi-o-, -bli-o-;
 gen. biobibliografie
 biochimie, *pron.* bi-o-; *gen.* bio-
 chimiei
 biografie, *pron.* bi-o-; *gen.* bio-
 grafiei
 biologie, *pron.* bi-o-; *gen.* biologiei
 biosferă, *pron.* bi-o-
 bioxid, *pron.* bi-o-
 bipătrât
 biplán, *pl.* bipláne
 birefringent
 birjă, *pl.* birje
 biocrát
 biocrație, *gen.* biocrației
 biróu
 biruí, *ind. prez. 1 sg.* birui, 3 *sg.*
 și *pl.* biruie; *conj.* lăruie
 biruință, *pl.* biruințe
 biséct
 bisectoare, *pl.* bisectoăre
 bixuát, *pron.* -xu-at
 bismút și bismut
 bisturíu, *pl.* bisturie
 bitúm
 bitúmen
 biurétă, *pron.* biu-re-
 bívoliță
 bivuác, *pron.* -vu-ac; *pl.* bivuácuri
 bizét, *pl.* bizéțuri și bizéte
 bizón
 bizuí, *ind. prez. 3 sg. și pl.* búzie
 biiguí, *ind. prez. 1 sg.* biigui, 3 *sg.*
 și *pl.* biigui
 biiguiálă, *pl.* biiguiéli
 bijbíí, *ind. prez. 3 sg. și pl.* bijbiie
 bílbíí, *ind. prez. 3 sg. și pl.* bílbiie
 bílbííálă, *pl.* bílbííeli
 bílci (1 *stil.*)
 bíntuí, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 bíntuie; *conj.* bíntuie
 bítlán
 bízíí, *ind. prez. 1 sg.* bízii, 3 *sg.*
 și *pl.* bízii
 blachéu, *pl.* blachéuri
 blájín
 blánă, *pl.* „scinduri” blăni, „piei
 prelucrate” blăni și blănuri,
 (haine) blănuri
 blazón, *pl.* blazoáne

blăjeán
 bleojdi, *pron.* bleoj-di
 blestém, *pl.* blestème
 blestemá, *ind. prez. 1 sg.* bléstem
 și blestém
 blestemát
 bleu, *pron.* blø
 bleumarín, *pron.* blōmarín (*nu:*
 blōmarén)
 blid, *pl.* blide
 blindáj, *pl.* blindáje
 blindéte, *gen.* blindétii
 bloc, *pl.* blócuri
 blocá, *ind. prez. 3 sg. și pl.* blo-
 cheáză
 blocáj, *pl.* blocáje
 blocnótes, *pl.* blocnótesuri
 bluf, *pron.* blöf
 blúming
 bóa, *pron.* bo-a
 boálă, *pl.* boli (*in expr. și boále:*
 a băga în boale)
 bobér
 bobináj, *pl.* bobináje
 bóbslei (2 *sil.*)
 bocánc, *pl.* bocánci
 bocceá, *pron.* boc-cea
 bodogáni, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 bodogănesc
 boém, *pron.* bo-em
 bogdapróste
 boí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.* boiész;
 conj. boiăscă
 boiá
 boiálă, *pl.* boiéli
 boiangíu
 boicotá, *pron.* boi-co-
 boiér
 boiernás
 bóiler, *pron.* boi-ler; *pl.* bóilere
 boișteán, *pron.* bo-iș-
 bojdéucă, *pron.* -deu-că; *pl.* boj-
 déuci
 bojóc
 bolborosí
 boldéi
 boleró (dans spaniol), *pl.* boleróuri
 boleróu (ilic), *pl.* boleróuri
 bolnáv
 bóltă, *pl.* bolți
 bombardiér, *pron.* -di-er
 bómă
 bombáni, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 bombănesc
 bomboánă
 bombonierá, *pron.* -ni-e
 bomfáier, *pl.* bomfáiere

bomprés, *pl.* bomprésé
 bondóc
 boniér, *pron.* -ni-er
 bonificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 bonifică
 bórax
 bordéi, *pl.* bordéie
 borderóu, *pl.* borderóuri
 bordó
 boreál, *pron.* -re-al
 borhót
 bórsașină
 boroánă
 bórviz
 boschét, *pl.* boschéte
 bosniác, *pron.* -ni-ac
 bostónși boston „vals, joc de cărți”
 bóston „presă tipografică”
 bosumflá
 botgrós (pasăre)
 botróș
 bouár
 bóur, *pron.* bo-ur
 bovindóu
 boxer
 braconiér, *pron.* -ni-er
 bractée, *pron.* -te-e (*nu:* -te-ie);
 pl. bractée
 bragagiú
 brahiál, *pron.* -hi-al
 brahicefál
 brancardiér, *pron.* -di-er
 brandenbúrg
 bránhie, *pron.* -hi-e; *pl.* bránhii
 bránșă, *pl.* bránșe
 bras (Sport)
 brasárdă
 brasieră, *pron.* -si-e-
 brașoveán
 brávo
 brázdă
 brățără, *pl.* brățări
 brăzdă
 breáslă
 brec, *pl.* brécuri
 brelóc, *pl.* brelócuri
 bresláš
 breteá (la îmbrăcăminte)
 breviár, *pron.* -vi-ar
 briantínă, *pron.* bri-an-
 brici (1 *sil.*), *pl.* bríce
 bridge, *pron.* briği (1 *sil.*)
 brigádă, *pl.* brigăzi
 brigadiér, *pron.* -di-er
 brillánt, *pron.* -li-ant
 brióșă, *pron.* bri-o-
 brișcă, *pl.* briști

brizbíz, *pl.* brizbíze și brizbízuri
 briie, *v.* briu
 brinci (1 *sil.*)
 brîndúșă, *pl.* brîndúșe
 brinză, *gen.* brînzei
 brînzoáică, *pl.* brînzoáice
 briu „cingătoare, parte a corpului,
 șir, ornament”, *pl.* briie
 briu „dans”, *pl.* briuri
 brocárt, *pl.* brocárturi
 brodéză
 bromúrá, *pl.* bromúri
 bronhiál, *pron.* -hi-al
 brónhie, *pron.* -hi-e; *gen.* brónhie; *pl.* brónhii
 bronhopneumoníe, *gen.* bronho-
 pneumoníei
 bronșită
 brontozáur
 broscói
 broșá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* bro-
 șează, 1 *pl.* broșăm; *ger.* broșând
 bróșă, *pl.* bróșe
 bruftuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 bruftuíesc; *conj.* bruftuíască
 bruión
 brumáriu
 brusc, *pl.* bruști, *f.* brúscă, *pl.*
 brúște
 bruschéte
 brústure
 brúto
 bubuí, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* búbuie
 bucătă, *pl.* bucăți
 bucáláie, *adj. f.*
 buceá
 búche, *pl.* buchí
 búcium
 buclucáš, *pl.* buclucáși, *f.* buclu-
 cášă, *pl.* buclucáșe
 búcsă, *pl.* búcșe
 budoár, *pron.* bu-doar
 bufét, *pl.* buféte
 bufetiér, *pron.* -ti-er
 bufní, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 bufnesc; *conj.* bufnească
 búfniță, *pl.* búfnițe
 búged, *adj.*
 bugét, *subst., pl.* bugéte
 buhái „taur”, *pl.* buhái
 buhái (instrument), *pl.* buháiuri
 buhái-de-báltă
 buiandrúg
 buiéstru
 buimăci, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 buimăcésc; *conj.* buimăcească
 bujíe, *gen.* bujíei

bulboană
buldóg
baldózer, *pl.* buldózere
bulevárd, *pl.* bulevárde
búlgăre și búlgăr
bulină și bulin, *pl.* buline
bulión (de culturi de microbi),
pron. -li-on; *pl.* bulioáne
bulión (preparat culinar), *pron.*
-li-on; *pl.* buliónuri
bulón, *pl.* buloáne
bulumác, *pl.* bulumáci
bulz, *pl.* bulzi
bumeráng, *pl.* bumeránguri
Búna-Vestire
búnă-credință, *gen.* búnei-credințe
búnă-cuviință, *gen.* búnei-cuviințe
bunăoară
bunăstăre, *gen.* bunăstării
bunăvoie, *gen.* bunăvoiei
bunăvoință, *gen.* bunăvoinței
buncăr
búndă, *pl.* bünde
bungét, *pl.* bungéturi
bun-gúst, *gen.* búnului-gúst
bun-símț, *gen.* búnului-símț
burátic
burdúf, *pl.* burdúfuri
burduși, *conj.* burdușească
burghéz, *pl.* burghézi
burghézo-moșieresc
burghíu, *pl.* burghíe
buríu, *pl.* buríe
bursiér, *pron.* -si-er
burtávérde
burtiéră, *pron.* -ti-e-
buruiánă, *pl.* buruiéni
burzuluí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
burzuluíesc; *conj.* burzuluíască
burzuluíală
busuióc
buși, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
bușesc; *conj.* bușească
butăși, *conj.* butășească
búte, *pl.* buti
butélie, *pron.* -li-e; *gen.* butéliei
butói, *pl.* butoáie
butón „comutator”, *pl.* butoáne
butón „nasture”, *pl.* butóni
butoniéră, *pron.* -ni-e-
butúc, *pl.* butúci
buturúgă, *pl.* buturúgi
búzer
buzdugán, *pl.* buzdugáne
búzna
buzunár, *pl.* buzunáre

C, *pron.* ce
cabalín
cabaniér, *pron.* -ni-er
cabanós
cabarét, *pl.* cabaréte
cabinét, *pl.* cabinéte
cablogramă
cáblu, *pl.* cábluri
cabotáj, *pl.* cabotáje
cabotiér, *pron.* -ti-er
cabotinism
cabriolétă, *pron.* -bri-o-
cacáo, *pron.* -ca-o; *art.* cacáua
cacóm
cactée, *pron.* -te-e (*nu:* -te-ie);
pl. cactée
cad, cádă, *v.* cădeá
cádă, *pl.* căzi
cádmíu, *pron.* -míu
cadrilát
cafeá
cafegíu
cafeiná și cefeiná, *pron.* -fe-i-
cafeneá
cafeníu
caftán, *pl.* caftáne
caiá, *pl.* caiéle
caiác, *pl.* caiáce
caíc, *pl.* caíce
cáier
caiét
caimác, *pron.* cai-mac
caimacám
caimán, *pron.* cai-man
cainozóic (Geol.), *pron.* cai-, -zo-ic
caís
caísă
calaicán, *pron.* ca-lai-
calambúr, *pl.* calambúruri
calapár
calapód, *pl.* calapoáde
calc, *pl.* cálcuri
calcán (Arhit.), *pl.* calcáne
calcán (Iht.), *pl.* calcáni
calcár și cálcár, *pl.* calcáre și
cálcare
calchiá, *pron.* -chi-a; *ind. prez.*
3 *sg.* și *pl.* calchiáză, 1 *pl.* cal-
chiém, *pron.* -chi-em; *ger.* cal-
chiind
calcifiá, *pron.* -fi-a; *ind. prez.* 3
sg. și *pl.* calcifiáză, 1 *pl.* calci-
fiém, *pron.* -fi-em; *ger.* calcifiind
calcificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
calcificá
calcifiére, *pron.* -fi-e-
cálcio-véccchio

calcit
 călcui, *pron.* -cui
 calcografie, *gen.* calcografeii
 calcopirită
 călcui (Mat.), *pl.* călcule
 călcui (Med.), *pl.* călcui
 caldarim, *pl.* caldarimuri
 călea-vălea
 calească, *pl.* caléști
 caleidoscóp, *pron.* -lei-; *pl.* calei-
 doscoápe
 calendár
 calibru, *pl.* calibre
 caliciu, *pron.* -cui; *pl.* calícii
 calificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 calificá
 caligrafia, *pron.* -fi-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* caligrafiază, 1 *pl.*
 caligrafie, *pron.* -fi-em; *ger.*
 caligrafieind
 calomfir, *pl.* calomfiri
 calomniá, *pron.* -ni-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* calomniáză, 1 *pl.*
 calomnie, *pron.* -ni-em; *ger.*
 calomnieind
 calorifér, *pl.* calorifére
 calorimétru, *pl.* calorimétre
 caltabós
 calúp, *pl.* calúpuri
 calvinism
 cămbie, *pron.* -bi-e; *gen.* cămbiei
 camée, *pron.* me-e (*nu:* -me-ie);
pl. camée
 cameleon, *pron.* -le-on
 camélie, *pron.* -li-e; *gen.* caméliei
 camerier, *pron.* -ri-er
 camerton, *pl.* camertonuri
 cămfor
 cămgarn
 camión, *pron.* -mi-on
 camionagiú, *pron.* -mi-o-; *pl.* ca-
 mionagii
 camionáj, *pron.* -mi-o-; *pl.* canio-
 náje
 camionétă, *pron.* -mi-o-
 camizól, *pl.* camizóle
 campanie, *pron.* -ni-e; *gen.* cam-
 pániei
 campion, *pron.* -pi-on
 camufláj, *pl.* camufláje
 canadián, *pron.* -di-an
 canáf, *pl.* canáfuri și canáfii
 canafás
 canál, *pl.* canale, (*Geogr.*) canáluri
 și canale
 canálie, *pron.* -li-e; *gen.* canáliei
 canapeá, *pl.* canapéle

canát (*în* pielărie), *pl.* canáte
 canát „parte a ușii”, *pl.* canáturi
 canavá, *pl.* canavále
 cână (vas), *pl.* căni (1 *sil.*)
 cancelárie, *pron.* -ri-e; *gen.* can-
 celáriei
 cándelă, *pl.* cándele
 candid
 candidát
 caneá, *pl.* canéle
 canelură, *pl.* canelúri
 canevás (desen), *pl.* canevásuri
 cänge, *pl.* cängi
 cangrená
 caniculă
 canóe (Sport), *pron.* -no-e (*nu:*
 -no-ie); *pl.* canóe
 canónic
 canoniéră, *pron.* -ni-e-
 canotáj
 canotiéră, *pron.* -ti-e-
 canotór
 cantaragiú
 cantiniér, *pron.* -ni-er
 cantoniér, *pron.* -ni-er
 canțonétă
 canúlă
 caolin
 cap „parte a corpului, individ,
 extremitate, motiv, capitol”,
pl. căpete
 cap „conducător”, *pl.* capi
 cap (Geogr.), *pl.* căpuri
 capác, *pl.* capáce
 capáucă, *pron.* -pau-cá; *gen.* ca-
 páucei
 capcánă, *pl.* capcáne
 capélă, *pl.* capéle
 capélmaistru, *pron.* -mais-tru
 cáperă
 capișón, *pl.* capișóane
 capitál, *pl.* capitáluri
 capitală
 capitalism
 capitalúlă, *pl.* capitalúlăte
 capitél, *pl.* capitéluri
 capitol, *pl.* capítule
 capítul (Bot.), *pl.* capítule
 capituláție, *pron.* -ți-e; *gen.* capi-
 tuláției
 cápiu, *pron.* -piu
 capintórtură
 capodóperă, *pl.* capodópere, *art.*
 capodóperele
 caporál
 capót
 capriciós, *pron.* -ci-os

capriciu, *pron.* -cîu; *pl.* capricii
 caprifoi
 capsulă, *pl.* capsule
 capitală
 capucîn
 capuținer
 car (vehicul), *pl.* căre; (Zool.)
pl. cari (1 sil.)
 carabiniér, *pron.* -ni-er
 caracátiță, *pl.* caracátițe
 caractér, *pl.* caractére
 caracteristic, *adj.*, *pl. m.* caract-
 eristici, *pl. f.* característice
 característică, *subst.*, *pl.* caract-
 eristici
 căracúl
 caráfă și garáfă, *pl.* caráfe și
 garáfe
 caragățá
 caraghiós, *pron.* -ghios
 caraghioslic
 caramból, *pl.* carambóluri
 caramél „zahăr ars, cremă”
 caramelă „bomboană”, *pl.* cará-
 méle
 carantină
 carapáce, *pl.* carapáce
 carás
 carát, *pl.* caráte
 caraúlă, *pron.* -ra-u-
 caravánă, *pl.* caraváne
 carbíd
 carbonár
 carburáție, *pron.* -ți-e; *gen.* car-
 buráției
 carbúră, *pl.* carbúri
 cárcerà, *pl.* cárcere
 cardíac, *pron.* -di-ac; *pl.* cardíaci
 cardiográf, *pron.* -di-o-
 cardiologie, *pron.* -di-o-; *gen.* car-
 diologiei
 cardiovascular, *pron.* -di-o-
 căre, *gen.* cărui(a), *f.* cărei(a);
pl. m. și f. căre, *gen.* căror(a)
 carénă, *pl.* caréne
 carétá
 caréu, *pl.* caréuri
 carevá
 căre va să zică
 cargobót, *pl.* cargobóturi
 cariá, *pron.* -ri-a; *ind. prez.* 3 sg.
 și *pl.* carιάză
 cariatidă, *pron.* -ri-a-
 cărie, *pron.* -ri-e; *gen.* căriei
 carieră, *pron.* -ri-e-
 carierism, *pron.* -ri-e-
 cariópsă, *pron.* -ri-op-

carímb, *pl.* carímbi
 carlíngă, *pl.* carlíngi
 carnáj, *pl.* carnáje
 carnasiér, *pron.* -si-er
 carnáție, *pron.* -ți-e; *gen.* carnáției
 carnavál, *pl.* carnaváluri
 caró, *pl.* carále
 carosiér, *pron.* -si-er
 carotáj, *pl.* carotáje
 caróu, *pl.* caróuri
 cárpen
 cart
 cărtá „manifest, act fundam.en-
 tal” (*nu:* chártă), *pl.* cárte
 cárte (de citit, poștală, de vizită),
pl. cărti
 cartél, *pl.* cartéluri
 cartelă, *pl.* cartele
 cárter (Tehn.)
 cartezián, *pron.* -zi-an
 cartiér, *pron.* -ti-er
 cartilaginós
 cartiláj, *pl.* cartiláje
 cartirui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 cartiruiésc; *conj.* cartiruiáscă
 cartóf, *pl.* cartófi (*nu:* cartófă,
 cartoáfă, *pl.* cartófe, cartoáfe)
 cartografiá, *pron.* -fi-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* cartografiáză, 1 *pl.*
 cartografiém, *pron.* -fi-em; *ger.*
 cartografiind
 cartonáj, *pl.* cartonáje
 cartotécá, *pl.* cartotéci
 cartúș, *pl.* cartúșe
 cartușiéră, *pron.* -și-e-; *pl.* car-
 tușiére
 casáp
 casátá
 casáție (Jur.), *gen.* casáției
 căsá (*nu:* cassá)
 căscă, *pl.* căști
 casétá
 casiér, *pron.* -si-er
 casierie, *pron.* -si-e-; *gen.* casieriei
 căsnic
 căsolétá
 castánă, *pl.* castáne
 castaniétă, *pron.* -nie-tă
 castél, *pl.* castéle
 castravéte
 cașétá (în farmacie), *pl.* cașéte
 cașexie, *gen.* cașexiei
 ca și cum
 cașmir, *pl.* cașmiruri (sorturi)
 cataclism, *pl.* cataclisme
 catadicsi
 catafálc, *pl.* catafálcuri

catagrafie, *gen.* catagraffiei
 catahréză
 cataif, *pl.* cataifuri
 catalige, *numai pl.*
 catalizator, *pl.* catalizatori
 cataliză
 catalog, *pl.* cataloage
 catapeteasmă
 cataplasmă
 catapultă, *pl.* catapulte
 catár, *pl.* catáruri
 catarámă, *pl.* cataráme
 catárg, *pl.* catárge
 catastif, *pl.* catastife
 categorie, *gen.* categoriei
 catehism
 catehúmen
 caterpilár, *pl.* caterpiláre
 cátgut
 catifeá, *pl.* catiféle
 catión, *pron.* -ti-on
 catolicism
 catrán
 catrință
 cațavéică, *pl.* cațavéici
 caúo (potcap), *pl.* caúce
 caucazián, *pron.* ca-u-, -zi-am
 cauciúc, *pron.* ca-u-ciuc
 caústic, *pron.* ca-us-
 cautér, *pron.* ca-u-
 cauterizá, *pron.* ca-u-
 cautiúne, *pron.* ca-u-ți-u-
 cauzá, *pron.* ca-u-
 cáuzá, *pron.* ca-u-
 cavál (fluier), *pl.* cavále
 cavál (șanțuleț), *pl.* caváluri
 cavalérie (Mil.), *pron.* -ri-e; *gen.*
 cavalériei
 cavalerism
 cavatină (Muz.)
 caviár, *pron.* -vi-ar
 cazangiu, *pl.* cazangfi
 cazármă, *pl.* cazármii
 cazeină, *pron.* -ze-i-
 cazemátă, *pl.* cazemáto
 cazier, *pron.* -zi-er
 cazinóu
 eazmá, *pl.* eazmále
 cáznă
 eazuál, *pron.* -zu-al
 eazuár, *pron.* -zu-ar
 eádeá, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 cad, 1 pl. eádem, *viii.* va cá-
 deá; *conj.* cáđá; *cond.* ar cá-
 deá

căina, *pron.* cá-i-; *ind. prez.* 3 sg.
 și *pl.* cáineáză
 căláu
 căláuzá, *pron.* -lá-u-
 călcii
 căldărúșă, *pl.* căldărúșe
 călimárá, *pl.* călimári
 călúgăriță
 călúș, *pl.* călúșuri
 călușár
 cămárá, *pl.* cămári
 cămáșă, *pl.* cămáși
 cămășúță
 cămíla, *pl.* cămíle
 cămín (instituție, casă părin-
 tească), *pl.* cămíne
 cămín (sobă, vatră, horn; încă-
 pere subterană), *pl.* cămínuri
 căpátii, *pl.* căpátie
 căpátui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 căpátuiesc; *conj.* căpátuiască
 căpátuiálă
 căpátína, *pl.* căpátini
 căpcáun
 căpeténie, *pron.* -ni-e; *gen.* căpe-
 téniei
 căpețeá
 căpiá, *pron.* -pi-a; *ind. prez.* 3 sg.
 și *pl.* căpiáză; *gen.* căpiind
 căpiță, *pl.* căpițe
 căprioára, *pron.* -pri-oa-
 căprúí, *pl.* căprúi
 căpșúnă (fruct.), *pl.* căpșune
 căptușeálă
 căptuși, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 căptușesc, *imperf.* 3 sg. căp-
 tușeá; *conj.* căptușească
 căpuí, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 căpuíesc; *conj.* căpuíască
 căpúșă (Bot., Zool.), *pl.* căpúșe
 căpútă, *pl.* căpúte
 cărámídă, *pl.* cărámizi
 cărámiziu
 cărărúie
 căráușie, *pron.* -rá-u-; *gen.* căráu-
 șiei
 cărdășie, *v.* cirdășie
 cărpánós
 cărpiníș, *pl.* cărpiníșuri
 căruntéțe, *gen.* căruntétii
 căsnicie, *gen.* căsniciei
 căsoáie, *pl.* căsoáie
 cășárie, *gen.* cășáriei
 cătánă
 cătínă, *pl.* cătini
 cătinél

către
 cătun, *pl.* cătune
 cătună, *pl.* cătuse
 cătără, *ind. prez. 1 sg. cătar, 2 sg. cătări, 3 sg. și pl. cătără*
 căteá
 cătelușă, *pl.* cătelușe
 cătuie, *gen.* cătúi
 căuș, *pl.* căușe
 căută, *pron. că-u-; ind. prez. 1 sg. căut, pron. ca-ut*
 căzni
 ceacir
 cea
 ceafă, *gen.* céfei; *pl.* céfe
 ceai
 ceáinic, *pl.* ceáinice
 ceáir, *pl.* ceáíruri
 ceálaltă
 ceápă, *pl.* cépe
 ceapráz, *pl.* ceaprázuri
 ceaprazár
 ceáră, *gen.* cérii
 ceárcán
 ceárdaș, *pl.* ceárdașuri
 ceársáf, *pl.* ceársáfuri
 ceártă, *gen.* cérteti; *pl.* cérturi
 ceas
 ceaslóv, *pl.* ceaslóave
 ceášcă, *pl.* cești
 ceátă
 ceatlău, *pl.* ceatláie și ceatláie
 ceátă, *gen.* céții; *pl.* céțuri
 ceaún, *pl.* ceaúne
 ceaúș
 cec (Anat.) (*nu:* cécum)
 cédru
 ceea ce
 cefalopód, *pl.* cefalopóde
 cefalorahidián, *pron. -di-an*
 ceferíst
 cégă, *pl.* cegi
 célalalt
 celúla, *gen.* celúlei; *pl.* celúle
 celulóid
 celulózá, *pl.* celulóze
 cenáalu, *pl.* cenácluri
 cens
 centezimál
 centimă (*nu:* santimă)
 centimétru, „panglică de măsurat”,
pl. centimétre
 centimétru (unitate de măsură),
pl. centimétruri
 centirón, *pl.* centiroáne
 centralism
 centrifúgă, *pl.* centrifúge

centripét, *adj. m., pl.* centripéti;
f. sg. centripétă, *pl.* centripéte
 centrism
 céntru (punct central, localitate, instituție), *pl.* centre
 céntru (punct anatomic, jucător sportiv), *pl.* céntri
 centură, *gen.* centúrii; *pl.* centúri
 centúrie, *pron. -ri-e; gen. centúriei*
 centurión, *pron. -ri-on*
 cenușă, *gen.* cenușii
 cenușăreášă
 cenușári
 cenușérniță
 cenușiu
 cenzitár
 cénzor
 censură
 cep, *pl.* cépuri
 cerámică, *gen.* cerámicii
 cérber
 cerbice
 cerceveá, *pl.* cercevéle
 cercuí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. cercuíesc; conj. cercuíască*
 cerdác, *pl.* cerdáce și cerdácuri
 cére, *ind. prez. 2 sg. ceri; conj. ceară*
 cereálă, *pron. -re-a-*
 cerealiér, *pron. -re-a-li-er*
 cerebrosplinál
 ceremoniál, *pron. -ni-al*
 ceremonie, *gen. ceremoniei*
 ceremoniós, *pron. -ni-os*
 cérere
 cériu (Chim.), *pron. -ríu*
 cérne
 cerneálă (substanță), *gen. cernélii; pl. cernéluri (sorturi)*
 cernozióm, *pron. -ziom; pl. cernoziómuri (varietăți de sol)*
 cerșetór
 certificá, *ind. prez. 3 sg. și pl. certifică*
 ceruí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. ceruíesc; conj. ceruíască*
 ceruíálă, *pl.* ceruíeli
 cerúmen
 cerúză, *gen. cerúzei*
 ceruzít
 cesioná, *pron. -si-o-*
 césiu, *pron. -slu*
 cesiúne, *pron. -si-u-*

cestălalt
 cetacéu, *pl.* cetacée, *pron.* -ce-e
 (*nu:* -ce-ie)
 cetăţeană şi cetăţeancă
 cetăţenesc
 cetăţuie
 cétină, *pl.* cétini
 cetioără, *pron.* -ti-oa-
 cécucă
 cevá
 ce va să zică
 cezár „împărat”
 cezariănă, *pron.* -ri-a-
 cezură, *pl.* cezuri
 cheag (1 sil.)
 cheámă, *v.* chemá
 chebáp
 cheffr
 chefui, *ind. prez.* 3 *sg.* chefu-
 işte; *conj.* chefuiască
 chei, *art.* chéiul; *pl.* chéiuri
 chéie
 chel, *pl.* chei, *f.* cheală, *pl.* chéle
 chelălái, *ind. prez.* 3 *sg.* şi 3 *pl.*
 chelălăie; *conj.* chelălăie
 chelfăneală
 chelie, *gen.* cheliei
 chélner
 chélneriţă
 chelonián (Zool.), *pron.* -ni-an
 cheluf, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 cheltuiesc; *conj.* cheltuiască
 cheltuiálă, *pl.* cheltuiéli
 cheltuitór, *pron.* -tu-i-
 chemá, *ind. prez.* 3 *sg.* şi 3 *pl.*
 cheámă
 chémbrică
 chenár, *pl.* chenáre
 chenáruí, *ind. prez.* 3 *sg.* che-
 náruişte; *conj.* chenáruiască
 chenzínă, *pl.* chenzíne
 cheotoáre, *pron.* che-o-; *pl.* cheo-
 tóri
 chepéng, *pl.* chepénguri
 cherci (1 sil.)
 cherém
 cherestéa
 cherestegiu
 cherhaná, *pl.* cherhanále
 chermésă
 chesón, *pl.* chesoáne
 chesoniér, *pron.* -ni-er
 chestioná, *pron.* -ti-o-
 chestionár, *pron.* -ti-o-
 chestiuíne, *pron.* -ti-u-
 chezás, *pl.* chezási, *f.* chezásă,
pl. chezáshe

chezáshe, *gen.* chezási
 chezásui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 chezásuiesc; *conj.* chezásuiască
 chiabúr
 chiar
 chiasm (figură de stil) (1 sil.)
 chibrít, *pl.* chibríturi
 chibzui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 chibzuiesc; *conj.* chibzuiască
 chibzuiálă, *pl.* chibzuiéli
 chfcíurá, *gen.* chícíuri
 chicotí
 chiftea
 chihái, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 chiháiiesc; *conj.* chiháiiască
 chihlimbár, *pl.* chihlimbáre, (*sor-
 turi*) chihlimbáruri
 chilím
 chilioără, *pron.* -li-oa-
 chilipír, *pl.* chilipíruri
 chilóti
 chímen
 chimiôn, *pron.* -mi-on
 chimír, *pl.* chimíre
 chimonóu, *pl.* chimonóuri
 chimvál, *pl.* chimvále
 chindie, *gen.* chindiei
 chinéz, *pl.* chinézi
 chinezoáică
 chingá, *pl.* chingi (1 sil.)
 chinónă (Chim.)
 chinoróz
 chinoviál, *pron.* -vi-al
 chinóvie, *pron.* -vi-e; *gen.* chi-
 nóviei
 chintál, *pl.* chintále
 chintesénță
 chinuí, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 chinuiesc; *conj.* chinuiască
 chiolhán
 chiorái şi ghiorái, *ind. prez.* 3 *sg.*
 şi 3 *pl.* chióráie şi ghióráie
 chioráiálă şi ghioráiálă
 chiorí, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 chiorásc; *conj.* chioráscă
 chioríş
 chioşc (1 sil.)
 chiót (2 sil.)
 chiotí, *pron.* chi-o-
 chiparóasă „tuberoză”
 chiparós „arbore”
 chipíu, *pl.* chipíe şi chipturi
 chiríárh, *pron.* -ri-arh

chiriăș, *pron.* -ri-aș; *pl.* chiriăși,
f. chiriășă, *pl.* chiriășe
chirigiu, *pl.* chirigii
chirilic
chiromanție, *gen.* chiromanției
chirpici
chirûrg
chiseă, *art.* chiseăua
chiselită
chisnovăt
chist, *pl.* chisturi
chișită, *pl.* chișite
chișleag
chiștoc „muc de țigară”, *pl.* chiș-
toăce
chitanțier, *pron.* -ți-er
chitară, *pl.* chitare
chitui, *ind.* prez. 1 *sg.* și 3 *pl.*
chituiesc; *conj.* chituiască
chițai, *ind.* prez. 3 *sg.* și *pl.*
chițăie; *conj.* chițăie
chițibûș, *pl.* chițibûșuri
chiui, *pron.* chi-u-; *ind.* prez.
1 *sg.* chiui, 3 *sg.* și *pl.* chiuite
chiuit, *pron.* chi-u-it
chiuitură, *pron.* -u-i-
chiulangiu, *pron.* chiu-lan-
chiuli, *pron.* chiu-li
chiup (1 *sil.*), *pl.* chiupuri
chiurătă, *pron.* chiu-re-
chiuvătă, *pron.* chiu-ve-
chivără
chiverniseală, *pl.* chiverniseli
chivot, *pl.* chivoturi și chivote
chix
cian (Chim.), *pron.* ci-an
cianhidric, *pron.* ci-an-
cianură, *pron.* ci-a-
cibernetică
cicatrice, *pl.* cicatrice
cică
cicăleală
cicerone „călăuză”, *pl.* ciceroni
ciclămă (Bot.)
ciclism
ciclocrôs
cicloidă, *pron.* -clo-i-
ciclôn, *pl.* cicloâne
ciclotrôn, *pl.* ciclotroâne
cicoăre
cidru
cifră, *pl.* cifre
cifru, *pl.* cifruri
ciliâr, *pron.* -li-ar
cilibiu

cilindru (corp geometric), *pl.* ci-
lindri
ciment
cimentă
cimilitură
cimitir
cimotie, *pron.* -ti-e-; *gen.* cimotiei
cimpanzeu
cimpoi, *pl.* cimpoaie
cimpoiér
cinăbru
cînă, *pl.* cîne
cincantîn
(a) cîncea
cînchi
cincîla, *v.* șinșilă
cincinál, *pl.* cincinále
cîncisprezece
(al) cîncisprezecelea
cinci sîte
cincisutist
cincizéci
(a) cincizecea
(al) cincizecilea
cineást, *pron.* -ne-ast
cinegétic
cinél-cinél
cinematografiă, *pron.* -fi-a; *ind.*
prez. 3 *sg.* și *pl.* cinematogra-
fiáză, 1 *pl.* cinematografiém,
pron. -fi-em; *ger.* cinematogra-
fiind
cînescóp, *pl.* cînescoăpe
cînetică
cinevă
cingătoare
cinism
cînteză
cîntezői
cinzeacă, *pl.* cînzeci
cioară, *pl.* ciori
cioăreci
cioată, *pron.* cio-a-tă; *gen.* cioătei
ciocán (unealtă, păhărel), *pl.* cio-
câne
ciocán „știulete”, *pl.* ciocáni
ciocăllău
ciocănită, *pl.* ciocănitóri
ciochină
ciocni
ciocói
ciocoiesc
ciocolată, *gen.* ciocolátei
ciomág, *pl.* ciomége
ciomăgeală

ciondăneală
 ciopârteală
 ciopîrți
 ciopór, *pl.* ciopoăre
 cioráp
 ciorchine, *pl.* ciorchini
 ciórnă, *pl.* ciórne
 ciorováí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 ciorováiesc; *conj.* ciorováiască
 ciorováială, *pl.* ciorováiei
 ciorsái, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 ciórsăie; *conj.* ciórsăie
 ciot, *pl.* cióturi
 cioturós
 ciovică, *pl.* ciovici
 ciozvirtă
 circuit, *pl.* circuite
 circulá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 circulă
 circulără, *pl.* circulăre
 circulator
 circulație, *pron. -ți-e; gen. circulației*
 circumferință
 circumfléx
 circumlocúție, *pron. -ți-e; gen. circumlocúției*
 circumscrípție, *pron. -ți-e; gen. circumscrípției*
 circumscrís
 circumspéct
 circumstánță
 circumstanțial, *pron. -ți-al*
 circumvolúție, *pron. -ți-e; gen. circumvolúției*
 cireádă, *pl.* cirézi
 cireášă, *pl.* ciréșe
 ciróză
 cisticérc (Zool.), *pl.* cisticérci
 cistoscóp, *pl.* cistoscoápe
 cișmeá
 citáție, *pron. -ți-e; gen. cităției*
 cití
 cititór
 citronádă
 ciubăr, *pl.* ciubére
 ciubotár
 ciubótă
 ciubúc „pipă; ornament”, *pl.* ciubúce

ciubúc „bacșiș”, *pl.* ciubúcuri
 ciúcure
 ciuf (persoană, pasăre), *pl.* ciufi
 ciuf „smoc de păr”, *pl.* ciufuri
 ciufulí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 ciufulesc; *conj.* ciufulească
 ciumăfaie
 ciunt (1 sil.)
 ciuntí
 ciupeálă
 ciupí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 ciupesc; *conj.* ciupească
 ciur, *pl.* ciúruri
 ciúrdă, *pl.* ciúrde
 ciuruí, „a se găuri; a trece prin ciur”, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 ciuruiesc; *conj.* ciuruiască
 ciuruí, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 ciúruie (curge cu zgomot)
 ciuruială
 ciut „fără coarne”
 ciúturá, *pl.* ciúturi
 civil
 civilíe, *gen. civilei*
 civilizație, *pron. -ți-e; gen. civilizației*
 civism
 cizelá
 cizmár
 cizmă, *pl.* cizme
 cíine
 cíine-lup
 cîmpeán
 cîndvá
 cînepîște
 cîntár, *pl.* cîntáre
 cîntec
 circéie (piesă de legătură), *pl.*
 circéie și circéi
 circél (Med., Bot., Zool.), *pl.*
 circéi
 circiogár
 circiumár
 circiumă, *pl.* circiumi
 cîrdășie și cîrdășie, *gen. cîrdășiei și cîrdășiei*
 ciríí, *ind. prez. 3 sg. și pl. círiie*
 círiiálă
 ciríitór, *pron. -rí-i-*
 círjă, *pl.* círje
 círlíg, *pl.* círlige
 círlíont, *pron. -li-onț*

cîrliontăt, *pron.* -li-on-
 cîrmăci
 cîrmă, *pl.* cîrme
 cîrmî, *înd. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 cîrmesc; *conj.* cîrmească
 cîrmui, *înd. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 cîrmuiesc; *conj.* cîrmuiască
 cîrnăt și cîrnăt
 cîrpăci (2 *sil.*)
 cîrpăceală
 cîrpător
 cîrțiță, *pl.* cîrțițe
 cișiță
 ciști (1 *sil.*)
 ciștiș
 (a) cîta, *pr. f., adj. (nu: (a) cîtea)*
 citeodată „uneori”, *pron.* ci-teo-
 citeșitrei, *pron.* ci-teși-
 citîme
 cițuși (2 *sil.*)
 cițvă, *pl.* cițivă
 clăie
 clămă, *pl.* clăme
 clănță, *pl.* clănțe
 clarifică, *înd. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 clarifică
 clarinăt, *pl.* clarinete
 clarobscur
 clăvăzător
 clărviziune, *pron.* -zi-u-
 clăsă, *pl.* clăse
 clasicism
 clasifică, *înd. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 clasifică; *conj.* clasifice
 clasór, *pl.* clasoare
 claustră, *pron.* cla-us-
 clăuză, *pron.* cla-u-
 claviatură, *pron.* -vi-a-; *gen.* cla-
 viaturii
 claviculă
 claxon, *pl.* claxoane
 clămpăni
 clănțani
 clătină, *înd. prez.* 1 *sg.* clătin
 clăfăi, *înd. prez.* 3 *sg.* și *pl.* clă-
 făie
 clei
 clenci (1 *sil.*)
 clepsidra
 clericalism

clêște, *pl.* clêști și clêște
 clică, *pl.* clici
 cliéat, *pron.* cli-ent
 climatic
 climatologie, *gen.* climatologiei
 clin, *pl.* clini și clínuri
 clînă „pantă”, *pl.* clîne
 clincăni, *înd. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 clîncăne
 clîcher
 clingherit
 clînică, *pl.* clinici
 clinician, *pron.* -ci-an; *pl.* cli-
 nicieni
 clipeală
 clipeceală, *pl.* clipoceli
 clipoci, *înd. prez.* 3 *sg.* clipo-
 cește; *conj.* clipecească
 clîring
 clismă
 clișeu, *pl.* clișee, *pron.* -șe-e
 (nu: -șe-ie)
 clivăj, *pl.* clivăje
 cloacă, *pron.* cloa-că; *pl.* cloăce
 cloceală
 clócot, *pl.* clócote
 clondîr, *pl.* clondîre
 clópot, *pl.* clópote
 clopótniță, *pl.* clopótnițe
 clorhidric
 clorofiliană, *pron.* -li-a-
 cloroformiză
 cloromicetină
 clorură, *pl.* cloruri
 closét, *pl.* closéte
 clóșcă, *pl.* cloști
 clovn
 clujean
 cneaz (1 *sil.*); *pl.* cneji
 cnócaut, *pron.* cnoc-aut (*pre-*
 scurtat: k.o.)
 cnócdau, *pron.* cnoc-daun
 coabită, *pron.* co-a-
 coácăză, *pron.* coa-că-
 coăce, *înd. prez.* 1 *pl.* coăcem
 coacuzăt, *pron.* co-a-
 coadă, *pl.* cozi
 coafă, *pron.* coa-
 coaféză, *pron.* coa-; *pl.* coaféze

coafór, *pron.* coa-
 coafură, *pron.* coa-; *pl.* coa-
 furi
 coagulă, *pron.* co-a-
 coajă, *pron.* coa-jă; *pl.* coji
 coală, *pl.* coli
 coaliție, *pron.* co-a-, -ți-e; *gen.*
 coaliției
 coardă, *pl.* coarde, (strună, parte
 a năvodului, spadă) coarde și
 corzi
 coase, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* cos,
 1 *pl.* coasem, *imperf.* 1 *pl.*
 coseam; *conj.* coasă
 coasociat, *pron.* co-a-, -ci-at
 coște-goale
 coautor, *pron.* co-a-u-
 cobai, *pl.* cobai
 cobalt și cobalt
 cobe
 cobilă și cobilă
 cobilită
 cobori, *imperf.* 3 *sg.* coboră
 coboriș, *pl.* coborișuri
 cobur
 cocaină
 cocainoman, *pron.* -ca-i-
 cocardă, *pl.* cocarde
 cōcă „copil”, „aluat”; *gen.* cō-
 căi
 cōccis, *pron.* coc-cis
 coccan
 cochilie, *pron.* -li-e; *gen.* co-
 chiliei
 cōcină, *pl.* cōcini
 cociōrvă
 cocirjât
 coclăuri, *pron.* -cla-uri, numai
pl.
 cocoășă, *pl.* cocoășe
 cocoloș, *pl.* cocoloășe și cocoloși
 cocór, *pl.* cocóri
 cocōș (la arme, ciocane), *pl.* co-
 coășe
 cocōș „pasăre; miez de pepene;
 boxer”, *pl.* cocōși
 cocoșă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 cocoșează, 1 *pl.* cocoșăm; *ger.*
 cocoșind
 cocotiér, *pron.* -ti-er
 cocoță, *ind. prez.* 1 *sg.* cocóț,
 3 *sg.* și *pl.* cocoăță
 eocs

cocsagiz
 cocserie, *gen.* cocseriei
 cōcteil (2 sil.), *pl.* cōcteiluri
 cōda (Muz.)
 codălb
 codăș, *pl.* codăși, *f.* codășă, *pl.*
 codășe
 cōdice, *pl.* cōdice
 codicil, *pl.* codicile și codiciluri
 codifica, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 codifică
 cōdină
 codirîște, *pl.* codirîști
 codirlă și codirlă, *pl.* codirle și
 codirle
 codobătură, *pl.* codobături
 coechipier, *pron.* -pi-er
 coeficient, *pron.* -ci-ent; *pl.* coefi-
 cienți
 coercție, *pron.* -ți-e; *gen.* co-
 ercției
 coerde, *pron.* co-e-
 coerent, *pron.* co-e-
 coexistă, *pron.* gz
 coexistență, *pron.* gz
 coeziune, *pron.* co-e-zi-u-
 cofeină, *v.* cafeină
 cofrăj, *pl.* cofrăje
 cofrét, *pl.* cofréte
 cogeămite, *pron.* -gea-mi-
 coincide, *pron.* co-in-
 coincidentă, *pron.* co-in-
 cointeresă, *pron.* co-in-
 cojeală
 coji, *conj.* cojească
 cojoc, *pl.* cojoace
 cōla
 colaboraționist, *pron.* -ți-o-
 colác, *pl.* coláci
 coláps, *pl.* colápsuri
 colaționare, *pron.* -ți-o-
 colațiune, *pron.* -ți-u-
 colărezi
 colbăi, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 colbăiesc; *conj.* colbăiască
 colcăi, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 cōlcăie
 colcăiálă
 coleá și cólea
 coleășă
 colectór (obiect), *pl.* colectoáre
 colectór (persoană), *pl.* colectóri,
f. sg. și *pl.* colectoáre

colecție, *pron.* -ți-e; *gen.* co-
 lecției
 colecționă, *pron.* -ți-o
 colég
 colegiál, *pron.* -gi-al
 colégiu, *pron.* -glu
 coleoptér, *pron.* -le-op-
 coléric
 colét „pachet”, *pl.* coléte
 coletărie, *gen.* coletăriei
 colhóz, *pl.* colhózuri
 colibri
 cólică, *pl.* cólici
 coliér, *pron.* -li-er
 colilie, *gen.* coliliei
 coliniár, *pron.* -ni-ar
 coliziúne, *pron.* -zi-u-
 colnic, *pl.* colnice
 cólo
 colócviu, *pron.* -viu
 colódiu, *pron.* -diu
 colofóniu, *pron.* -niú
 cologarítm
 coloid, *pl.* coloizi
 colonél „ofițer”, *pl.* colonéi
 coloniál, *pron.* -ni-al
 colonialism, *pron.* -ni-a-
 colontítlu (Tipogr.)
 colós, *pl.* colóși și colósuri
 colportáj
 coltúc, *pl.* coltúce
 colț „dinte”, *pl.* colți
 colț „unghi, extremitate”, *pl.*
 colțuri
 colțár „sobă, poliță, echer”, *pl.*
 colțare
 cóma (Optică)
 comandă, *pl.* coménzi
 comasăre
 cómă (Med., Muz.)
 comănac
 combinatór, *pl.* combinatoáre
 combinație, *pron.* -ți-e; *gen.*
 combinației
 combină, *pl.* combine
 combinér
 combinezón, *pl.* combinezoáne
 combústie, *pron.* -ti-e; *gen.*
 combústiei
 comedían, *pron.* -di-an; *pl.*
 comediéni
 comediant, *pron.* -di-ant; *pl.*
 comediánți
 comedie (piesă de teatru),
gen. comediei

comédie „intimplare ciudată”
pron. -di-e; *gen.* comediei
 comensurábil
 comentáriu, *pron.* -rîu; *pl.* co-
 mentárii
 comerciant, *pron.* -ci-ant
 comérț
 comeseán, *pron.* -me-sean; *pl.*
 comeséni
 cometă
 cominatoriu, *pron.* -rîu
 cómis (rang boieresc)
 comis „angajat comercial”, *in*
expr. comis-voiajór
 comisariat, *pron.* -ri-at
 comisie, *pron.* -si-e; *gen.* co-
 misiei
 comisió, *pron.* -si-on
 comisionár, *pron.* -si-o-
 comisóriu (Jur.), *pron.* -rîu
 comitagiu
 commódo (Muz.)
 comóție, *pron.* -ți-e; *gen.* co-
 móției
 companie „tovărășie”, „societate”,
gen. companiei
 companie (Mil.), *pron.* -ni-e;
gen. companiei; *pl.* companii
 comparatór, *pl.* comparatoáre
 comparație, *pron.* -ți-e; *gen.*
 comparației
 compartimént, *pl.* compartiménte
 compás, *pl.* compásuri
 compasiúne, *pron.* -si-u-
 compatriót, *pron.* -tri-ot; *f.*
 compatriotă
 compăreá, *ind. prez. 1 pl.* com-
 părém, *viit. va* compăreá
 compătími
 compéndiu (rezumat), *pron.* -diu
 compensăție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 compensăției
 competént
 competénță
 competitiv
 competiție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 competiției
 compilăție, *pron.* -ți-e; *gen.* com-
 pilăției

complăceá, *v.* plăceá
 complément (Gram., Mat.), *pl.*
 complémenté
 complementár
 complét
 completá, *ind. prez. 1 sg. com-*
pletéz
 completáre
 compléx, *adj., pl. complécsi;*
f. complexă, pl. complexe
 compléx, *subst., pl. complexe și*
(construcții) compléxuri
 complezent
 complezénță
 complicație, *pron. -ți-e; gen. com-*
plicației
 complice, *pl. complici; f. com-*
plice, pl. complice
 compliment, „cuvînt de măgu-
lire”, pl. compliménte
 comportá, *ind. prez. 3 sg. și*
pl. compórtă; conj. compóрте
 compotieră, *pron. -ti-e-*
 compozée, *pron. -ze-e (nu: -ze-ie);*
pl. compozée
 compozit
 compoziție, *pron. -ți-e; gen.*
compoziției
 comprehensiune, *pron. -si-u-*
 comprésă
 compresiune, *pron. -si-u-*
 compresór, *pl. compresoáre*
 comprimá, *ind. prez. 3 sg. și*
pl. comprímă; conj. compríme
 compromis, *subst., pl. compro-*
mísuri
 compromíte, *ind. prez. 1 sg.*
compromít
 compúne, *ind. prez. 1 sg. și*
3 pl. compún; conj. compúnă
 consomolist
 comúnă, *pl. comúne*
 comunicáție, *pron. -ți-e; gen.*
comunicáției
 comunísm
 comuniune, *pron. -ni-u-*
 comutá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
comútă, conj. comúte
 comutatór, *pl. comutatoáre*
 conáe, *pl. conáce*
 conaționál, *pron. -ți-o-*

concéde, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
concéd, 3 sg. concéde; conj.
conceádă
 concediá, *pron. -di-a; ind. prez.*
3 sg. și pl. concediáză, 1 pl.
concediém, pron. -di-em; ger.
concediínd
 concediére, *pron. -di-e-*
 concédiu, *pron. -dîu*
 concentrație, *pron. -ți-e; gen.*
concentráției
 concépt, *pl. concépte*
 conceptuál, *pron. -tu-al*
 concéptie, *pron. -ți-e; gen. con-*
céptiei
 concérn, *pl. concérne*
 concértmaístru
 concésie „îngăduință”, *pron. -si-e;*
gen. concésiei
 concesioná, *pron. -si-o-*
 concesiúne, „drept de exploa-
tare”, pron. -si-u-
 concetățean
 conchíde, *ind. prez. 3 sg. con-*
chíde, conj. conchídă; ger. con-
chizínd, part. conchís
 conchistadóř
 concí (1 sil.)
 conciliá, *pron. -li-a; ind. prez.*
3 sg. și pl. conciliáză, 1 pl.
conciliém, pron. -li-em; ger.
conciliínd
 conciliábul, *pron. -li-a; pl. con-*
ciliábule
 conciliatór, *pron. -li-a-*
 conciliáție, *pron. -li-a-ți-e; gen.*
conciliáției
 concínă
 concízie, *pron. -zi-e; gen. con-*
cíziei
 conclusív
 conclúzie, *pron. -zi-e; gen. con-*
clúziei
 concordá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
concórdă
 concrescénță, *pl. concrescénțe*
 concrețiúne, *pron. -ți-u-*
 condéi, *pl. condéie*
 condensatór, *pl. condensatoáre*

condensór, *pl.* condensoáre
condimént, *pl.* condiménte
condiție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
diției

condițional, *pron.* -ți-o
condoleánțe, *pl. pron.* -le-an
condominiu, *pron.* -nlu
condotiér, *pron.* -ti-er
conductór (aparat), *pl.* conduc-
toáre

conductór (persoaná), *pl.* con-
ductóri

conduită, *pron.* -du-i
conectór, *pl.* (Mat.) conectóri, (apa-
rat) conectoáre

conexiune, *pron.* -xi-u
confécție, *pron.* -ți-e; *gen.*
confécției

confecționá, *pron.* -ți-o
confederáție, *pron.* -ți-e; *gen.*
confederáției

conferențiár, *pron.* -ți-ar
conferință, *pl.* conferințe
confesional, *pron.* -si-o
confesiúne, *pron.* -si-u
confesór

conféti (3 sil.), numai *pl.*

confidențial, *pron.* -ți-al
configuráție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
figuráției

confirmá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
confirmă

conflagráție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
flagráției

confluent, *pron.* -flu-ent
confluentă, *pron.* -flu-en-

conformá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
conformează

conformáție, *pron.* -ți-e; *gen.*
conformáției

conformism

confort

confortábil

confundá, *ind. prez.* 8 sg. și
pl. confúndă

confúzie, *pron.* -zi-e; *gen.* con-
fúziei

congéstie, *pron.* -ti-e; *gen.* con-
géstiei

congestioná, *pron.* -ti-o

conglomerát, *pl.* conglomeráte

congregáție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
gregáției

congruent, *pron.* -gru-ent

coniác, *pron.* co-niac

conifer, *pl.* conifére (clasă de
arbori)

conjectură, „ipoteză”, *pl.* con-
jectúri

conjunctív

conjunctivită

conjunctór, *pl.* conjunctoáre

conjunctură, „împrejurare”

conjuncție, *pron.* -ți-e; *gen.*
conjuncției

conjuncțional, *pron.* -ți-o

conjuráție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
juráției

conlocuitór, *pron.* -cu-i

conopidă, *pl.* conopide

consacrá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*

consacră; *conj.* consácre

consangvin

consăteán

consecință, *pl.* consecințe

consecúție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
secúției

consecvént

consecvență

consemná, *ind. prez.* 3 sg. și
pl. consemnează

conséns

conservátór (instituție), *pl.* con-
servatoáre

consfátuí, *ind. prez.* 1 sg. și
3 *pl.* consfátuiésc; *conj.* con-
sfátuiáscă

consideráție, *pron.* -ți-e; *gen.*
consideráției

consignáție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
signáției

consiliá, *pron.* -li-a

consliu, *pron.* -llu; *pl.* con-
slii

consliu de miniștri „guvern”

Consliul de Miniștri (al...) „Gu-
vernul (...)”

consimțămînt

consimți, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*

consimt; *conj.* consimță

consistá

consistént

consoaná

consonantism
 consorțiu, *pron.* -țiu
 conspirație, *pron.* -ție; *gen.* conspirăției
 constă, *ind. prez.* 3 *sg.* constă și *constă*, 3 *pl.* constău și *cônstă*; *conj.* constea și *cônste*
 constelație, *pron.* -ție; *gen.* constelației
 constipație, *pron.* -ție; *gen.* constipației
 constituânt „referitor la constituție”, *pron.* -tu-ant
 constituenț „constitutiv”, *pron.* -tu-ent
 constitui, *ind. prez.* 1 *sg.* constituie, 3 *sg.* și *pl.* constituie
 constituție, *pron.* -ție; *gen.* constituției
 constituțional, *pron.* -ți-o
 constrictor
 construcție, *pron.* -ție
 construtor, *subst.*
 construcție, *pron.* -ție; *gen.* construcției
 cónsul
 consult, *pl.* consulturi
 consultă, *ind. prez.* 1 *sg.* consult
 consultăție, *pron.* -ție; *gen.* consultăției
 consumație, *pron.* -ție; *gen.* consumației
 conștient, *pron.* -ști-ent
 conștiincios, *pron.* -ști-in-cios
 conștiinciozitate, *pron.* -ști-in-cio-
 conștiință, *pron.* -ști-in; *pl.* conștiințe
 contabil
 contact, *pl.* contacte
 contactor, *pl.* contactoare
 contagiă, *pron.* -gi-a, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* contagiază, 1 *pl.* contagiem, *pron.* -gi-em; *ger.* contagiind
 contagiós, *pron.* -gi-os
 contagiune, *pron.* -gi-u
 contéiner, *pron.* -tei-
 contemplăție, *pron.* -ție; *gen.* contemplăției
 contemporán
 contemporaneitate, *pron.* -ne-i-

contenciós, *pron.* -ci-os
 contestă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* contestă
 contestație, *pron.* -ție; *gen.* contestației
 contiguitate, *pron.* -gu-i-
 contíguu, *pron.* -gu-u
 contingent
 continuă, *pron.* -nu-a; *ind. prez.* 1 *sg.* continuu, 2 *sg.* continui
 continuatör, *pron.* -nu-a-
 continuitate, *pron.* -nu-i-
 continuu, *pron.* -nu-u; *pl.* continui, *f.* continuă, *pl.* continue
 contondent
 contör, *pl.* contoäre
 contorsionat, *pron.* -si-o-
 contorsiune, *pron.* -si-u-
 contraamiral, *pron.* -tra-a-
 contraatác, *pron.* -tra-a-
 contrabás, *pl.* contrabásuri (*instrumente muzicale*)
 contrabás, *pl.* contrabási „contrabasiști”
 contráct, *pl.* contrácte
 contráct-tip
 contractual, *pron.* -tu-al
 contrăție, *pron.* -ție; *gen.* contrăției
 contradictóriu, *pron.* -riu
 contradicție, *pron.* -ție; *gen.* contradicției
 contraexpertiză
 contrafört, *pl.* contraförturi
 contraindicație, *pron.* -ție; *gen.* contraindicației
 contralovitură
 contráltă (persoană)
 contrálto (voce)
 contramáistru
 contraofensivă
 contrapágină, *pl.* contrapáginii
 contrapondere, *pl.* contrapónderi
 contraproiect
 contrapúncț
 contrár, *adj. m. pl.* contrári, *f.* contrără, *pl.* contráre
 contrarevolúție, *pron.* -ție; *gen.* contrarevolúției

contrarevoluționăr, *pron.* -ți-o-
 contrariă, *pron.* -ri-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* contrariază, 1 *pl.*
 contrariem, *pron.* -ri-em; *gen.*
 contrariind
 contrăriu, *subst. n.*, *pron.* -rîu
 contraspionaj, *pron.* -spi-o-
 contrăst, *pl.* contrăste
 contratimp
 contratorpilor
 contravaloare
 contravenient, *pron.* -ni-ent; *pl.*
 contravenienți
 contravenție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
 contravenției
 contravizită
 contribuabil, *pron.* -bu-a-
 contribui, *pron.* -bu-i; *ind. prez.*
 1 sg. contribui, 3 sg. și *pl.*
 contribuie
 contribuție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
 tribuției
 control, *pl.* controale
 contumacie, *gen.* contumaciei
 contúr, *pl.* contúruri
 contúzie, *pron.* -zi-e; *gen.* con-
 túziei
 contuzionă, *pron.* -zi-o-
 conține, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 conțin; *conj.* conțină
 convalescență
 convéier, *pl.* convéiere
 conveniență, *pron.* -ni-en-; *gen.*
 convenienței
 convenție, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
 venției
 convențional, *pron.* -ți-o-
 converge
 conversație, *pron.* -ți-e; *gen.* con-
 versăției
 conversiune, *pron.* -si-u-
 convertizór, *pl.* convertizoare
 convéx, *pl.* convécși, *f.* convéxă,
pl. convéxe
 convicțiune, *pron.* -ți-u-
 conviețui, *pron.* -vie-țu-
 convocă, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 convoacă
 convói, *pl.* convoaie
 convulsie, *pron.* -si-e; *gen.* con-
 vulsiei
 convulsionă, *pron.* -si-o-
 cooperă, *pron.* co-o-; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* cooperează

cooperativă, *pron.* co-o-
 cooperatór, *pron.* co-o-
 cooperăție, *pron.* co-o-, -ți-e; *gen.*
 cooperăției
 cooptă, *pron.* co-op-
 coordonă, *pron.* co-or-; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* coordonează
 coordonare, *pron.* co-or-
 coordonată, *pron.* co-or-
 coordonatór, *pron.* co-or-
 copăie, *pl.* copăi
 copărtăș
 cōpcă „agrafă, gaură”, *pl.* copci
 copică, *pron.* co-pe-i; *pl.* co-
 pēici
 copértă, *pl.* copérte
 copia, *pron.* -pi-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* copiază, 1 *pl.* co-
 piém, *pron.* -pi-em; *gen.* co-
 piind
 copie, *pron.* -pi-e; *gen.* copii,
pl. copii
 copiere, *pron.* -pi-e-
 copil, *pl.* copii, *pl. art.* copiii
 cōpil, *pl.* cōpili „lăstare”
 cōpil, *pl.* cōpile și cōpili „cuie”
 copios, *pron.* -pi-os
 copoi
 coproprietăr, *pron.* -pri-e-
 corăbie, *pron.* -bi-e; *gen.* coră-
 bie și corăbiei, *pl.* corăbii
 corái (culoare), *invar.*
 corál, *pl.* corále „cînteț reli-
 gios”
 corál, *pl.* coráli „mărgear”
 coraliér, *pron.* -li-er
 corapórt, *pl.* corapoárte
 coráslă
 corăbiér, *pron.* -bi-er
 corcodușă, *pl.* corcodușe
 cordiál, *pron.* -di-al
 coréctor (persoană)
 corectór (aparát)
 corécție, *pron.* -ți-e; *gen.* coréc-
 ției
 corecțional, *pron.* -ți-o-
 coreeán, *pron.* -re-ean
 coregráf
 coregrafie, *pron.* -fi-e; *gen.* core-
 grafiei
 corelăție, *pron.* -ți-e; *gen.* core-
 lăției
 coreligionăr, *pron.* -gi-o-
 corepetitór
 corespondent
 corespondență

coriándru, *pron.* -ri-an-
 coridór, *pl.* coridoáre
 corigént
 corigibil
 corijá, *ind. prez. 8 sg. și pl.*
 corijeáză, *1 pl. corijăm; ger.*
 corijind
 corintían, *pron.* -ti-an
 cormánă
 corn (Bot.), *pl.* corni
 corn (Muz.), *pl.* corni
 corn (Zool.), *pl.* coárne
 corn, *pl.* córnuri „franzeluță”
 cornée, *pron.* -ne-e (*nu:* -ne-ie);
gen. cornéei, *pl.* cornée
 cornét, *pl.* cornéte
 cornișă, *pl.* cornișe
 corói
 coroidă, *pl.* coroide
 coropíșniță, *pl.* coropíșnițe
 corosiv
 corozíune, *pron.* -zi-u-
 corp, *pl.* córpuri, (Chim., Fiz.)
 córpuri și corpi
 corpolént
 corporáție, *pron.* -ți-e; *gen.* cor-
 poráției
 córpus, *pl.* córpusuri
 corpúscul, *pl.* corpúsculi și cor-
 púscule
 corsáj, *pl.* corsáje
 cortégíu, *pron.* -gíu; *pl.* cor-
 tégii
 corúpe
 corúpt
 corúptie, *pron.* -ți-e; *gen.* co-
 rúptiei
 corvádă și corvoádă, *pl.* corvézi
 cos, *v.* coáse
 cósinus, *pl.* cósinusuri
 cositoáre (unealtă), *pl.* cositóri
 cosmetică, *gen.* cosmeticii
 cosmeticián, *pron.* -ci-an
 cósmic
 cosmopolitism
 costișă, *pl.* costișe
 costréi
 costúm, *pl.* costúme
 coșár, *pl.* coșári „hornari”
 coșár, *pl.* coșáre „construcție de
 nuiele”
 coșciúg, *pl.* coșciúge
 coșcogeá

coșcogeámite, *pron.* -gea-mi-
 coșmár, *pl.* coșmáruri
 cóșniță, *pl.* cóșnițe
 cot (parte a corpului), *pl.* coáte
 cot (unitate de măsură), *pl.*
 coți
 cot, *pl.* cóturi „unghi, indoitu-
 ră”
 cótă-párte, *gen.* cótei-părți, *pl.*
 cóte-părți
 cotcodác
 cotéi
 coteneáță și cotineáță
 cotét, *pl.* cotéțe
 cotidián, *adj., pron.* -di-an; *pl.*
 cotidiéni; *f.* cotidiánă, *pl.* coti-
 diéne
 cotidián, *subst., pron.* -di-an; *pl.*
 cotidiéne
 cotigár
 cotigă, *pl.* cotígi
 cotilíon, *pron.* -li-on
 cotizáție, *pron.* -ți-e; *gen.* coti-
 záției
 cotlét, *pl.* cotléte
 cotlón, *pl.* cotlóane
 cotói, *pl.* cotói „motan”
 cotrobái, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 cotrobáiesc; *conj.* cotrobáiască
 cotropí
 cotúrn, *pl.* cotúrni
 coțolánă, *pl.* coțoléne
 coulómb, *pron.* cu-
 covátă, *pl.* covéți
 covăseálă
 cóvercot, *pl.* cóvercoturi
 covértă, *pl.* covérte
 coxalgíe, *gen.* coxalgiei
 cozoróc, *pl.* cozoroáce
 crácă, *pl.* crăci
 crah, *pl.* cráhuri
 crai
 craidón, *pron.* crai-
 crailíc, *pron.* crai-
 cranián, *pron.* -ni-an
 crániu, *pron.* -nńu
 crater și cráter, *pl.* crátère și
 crátère
 crátimă
 crátiță, *pl.* crátițe
 crátăr, *pl.* crátăre
 craul (Sport) (1 sil.)
 cravașá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 cravașeáză, *1 pl. cravașăm; ger.*
 cravașind

cravășă, *pl.* cravășe
 cravată, *pl.* cravăte
 crăcănă, *pl.* crăcăne
 crăiășă, *pl.* crăiăse
 crăiăsc
 crăpă, *ind. prez. 1 sg.* crăp;
conj. crăpe
 creă, *pron.* cre-a; *ind. prez. 1 sg.*
 creéz, *3 sg.* și *pl.* creează,
1 pl. creăm; *ger.* creînd; *part.*
 creăt
 creadă, *v.* créde
 creănță, *pron.* cre-an-
 creăre, *pron.* cre-a-
 creator, *pron.* cre-a-
 creatură, *pron.* cre-a-
 creație, *pron.* cre-a-ți-e; *gen.* cre-
 ăției
 créde, *ind. prez. 1 sg.* și *3 pl.*
 cred; *conj.* creadă
 crédit, *pl.* créдите
 creditor
 creează, *v.* creá
 creéz, *v.* creá
 créier (Anat.), *pl.* créieri
 créier (persoană), *pl.* créiere
 creiôn, *pron.* cre-ion; *pl.* cre-
 ioăne
 creițar, *pron.* crei-țar; *pl.* crei-
 țari
 creînd, *v.* creá
 cremaliéră, *pron.* -li-e-
 crematôriu, *pron.* -rîu; *pl.* cre-
 matôrii
 •remațiune, *pron.* -ți-u-
 crémene, *gen.* créménii
 crenél, *pl.* crenéluri
 crénvurșt, *pl.* crénvurști
 creól, *pron.* cre-ol
 creolină, *pron.* cre-o-
 creozôt, *pron.* cre-o-
 crep (pînză; nu: crêpe)
 crepúscul, *art.* crepúscul; *gen.*
 crepúsculului, *pl.* crepúscule
 crescêndo, *pron.* sce
 crestomație, *gen.* crestomației
 crésă, *pl.* crêșe
 créstet, *pl.* crêștete
 cretacéu, *f.* cretacée, *pron.* -ce-e
 (nu: -ce-ie)

crétă, *pl.* créte
 cretinism
 creuzét, *pron.* cre-u-; *pl.* creu-
 zéte
 crevétă, *pl.* crevéte
 crichét (Sport)
 criolít, *pron.* cri-o-
 criptogámă (Bot.)
 criptogramă „scriere secretă”
 crisalidă
 crispăție, *pron.* -ți-e; *gen.* cris-
 păției
 cristál (Mineral.), *pl.* cristále
 cristál, *pl.* cristáluri „obiecte de
 cristal”
 cristaloid, *pl.* cristaloiți și crista-
 loide
 cristéi și cristél, *pl.* cristéi
 critériu, *pron.* -rîu
 crític, *pl.* críticos, *f.* crítică, *pl.*
 crítice
 crítică, *subst.*, *pl.* críticos
 crivát, *pl.* criváturi
 crivăț
 crizantémă
 crimpéi, *pl.* crîmpéie
 crîsnic, *pl.* crîsnice (unealtă de
 pescuit)
 crîsnic, *pl.* crîsnici „paracliser”
 crîșmă, *pl.* crîșme
 croát, *pron.* cro-at
 croaziéră, *pron.* croa-zi-e-
 crochét
 crochétă, *pl.* crochéte
 crochiu, *pl.* crochiuri
 croi, *pron.* cro-i; *ind. prez. 1 sg.*
 și *3 pl.* croiăsc; *conj.* croiăscă;
ger. croînd
 croiálă, *pl.* croiéli
 croitôr, *pron.* cro-i-
 crom
 cromatism
 cromatografie, *gen.* cromatogra-
 fiei
 cromofotografie, *gen.* cromofoto-
 grafiei
 cromolitografie, *gen.* cromolitogra-
 fiei
 cromosféră
 cromotipie, *gen.* cromotipiei
 cromozóm, *pl.* crómózómi
 croncănî, *ind. prez. 3 sg.* cron-
 cânêste
 crónic, *pl.* crónici, *f.* crónică, *pl.*
 crónice
 crónică, *subst.*, *pl.* crónici

cronograf (scriere), *pl.* cronografe
 cronograf, *pl.* cronografii „au-
 țori de cronici”
 cronologie, *gen.* cronologiei
 cronometrór, *pl.* cronometróri
 cronómetru, *pl.* cronométre
 cros
 crósă
 crósnă
 croșetă, *pl.* croșete
 cruciadă, *pron.* -ci-a-
 cruciál, *pron.* -ci-al
 cruciát, *pron.* -ci-at
 crucifix, *pl.* crucifixe și cruci-
 fixuri
 cruciș, *pl.* cruciși, *f.* crucișă, *pl.*
 crucișe
 crucișátór, *pl.* crucișătoáre
 crud, *m. pl.* cruzi
 crupiér, *pron.* -pi-er
 crustacéu, *pl.* crustacée, *pron.*
 -ce-e (*nu:* ce-ie)
 ctitor
 cuántă, *pron.* cuan-tă
 cuántum, *pron.* cuan-tum
 cuartet (*pron.* cuar-) și cvartét,
pl. cuartéte și cvartéte
 cuarț (1 sil.)
 cuaternár, *pron.* cua-ter-
 cubáj, *pl.* cubáje
 cubilóu
 cubism
 cúbitus
 cucoánă
 cucón
 cuconét, *pl.* cuconéturi
 cuconită
 cucúi, *pl.* cucúie
 cucuiát
 cúcură, *pl.* cúcure
 cucurbitacée, *pron.* -ce-e (*nu:*
 -ce-ie)
 cucurúz „porumb, con de brad”,
pl. cucurúzi
 cucurúz „porumbiște”, *pl.* cucu-
 rúze
 cucútă, *pl.* cucúte
 cucuveá, *pl.* cucuvéle
 cu de-amănúntul
 cu de-a síla
 cufundă
 cúhnie, *pron.* -ni-e; *gen.* cúh-
 niei
 cui, *pl.* cúie
 cuiér
 cuirasát, *pron.* cu-i-
 cuirásă, *pron.* cu-i-

cuișoáre, *pron.* cu-i-
 cújbă
 culásă (Tehn.)
 culbutór, *pl.* culbutoáre
 culcús, *pl.* culcúșuri
 culión, *pron.* -li-on, *pl.* culioáne
 culmináție, *pron.* -ți-e; *gen.* cul-
 mináției
 culoár, *pron.* cu-loar; *pl.* cu-
 loáre
 culoáre, *pron.* cu-loa-; *pl.* cu-
 lóri
 cultivá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 cultivă
 cumátru, *voc.* cumétre
 cumetrie, *gen.* cumetriei
 cuminecă
 cumínțenie, *pron.* -ni-e; *gen.* cu-
 mínțeniei
 cumís
 cúmpănă, *pl.* cúmpene
 cumpăneală
 cumpáni
 cumsecáde, *adj.* și *adv.*
 cúmul, *pl.* cúmuli
 cúmulus (Meteor.)
 cumvá
 cuneifórm, *pron.* -ne-i-
 cunoștínță, *pl.* cunoștínțe
 cunúnă, *pl.* cunúni
 cupéu, *pl.* cupéuri
 cupláj, *pl.* cupláje
 cuprínde, *conj.* cuprindă
 cuptór, *pl.* cuptoáre
 curáj
 curajós
 curátór (Jur.)
 curáță, *ind. prez.* 2 *sg.* cúreți
conj. cúrețe
 curbilíniu, *pron.* -nău
 curcubéu, *pl.* curcubéie
 cureá, *pl.* curéle
 curelúșă, *pl.* curelúșe
 curént (de aer), *pl.* curénți
 curént (literar, de idei), *pl.* cu-
 rénte
 curentă
 cúrie, *pron.* -ri-e; *gen.* cúriei
 curie (unitate de măsură), *pron.*
 cū-ri
 curiér, *pron.* -ri-er
 curiós, *pron.* -ri-os; *f.* curioásă
 curiozitate, *pron.* -ri-o-
 curméi, *pl.* curméie
 cúrpen

cursór, *pl.* cursoáre
 curtezán
 curtiér, *pron.* -ti-er
 curtoazie, *gen.* curtoaziei
 cusătoreásă
 cusătură
 custóde, *pl.* custózi
 custodie, *gen.* custodiei
 cüşcă, *pl.* cüşti
 cuşcuş
 cüşmă
 cutanéu, *pl.* cutanéi, *f. sg.* şi
 pl. cutanee, *pron.* -ne-e (*nu:*
 -ne-ie)
 cüte „gresie”, *pl.* cüte
 cüter
 cu toate că
 cutreieră, *pron.* -tre-ie-; *ind. prez.*
 3 *sg.* şi *pl.* cutreieră
 cutremur, *pl.* cutremure
 cuţitoáie
 cuviincióş, *pron.* -vi-in-cios
 cuviinţă, *pron.* -vi-in-
 cuviós, *pron.* -vi-os
 cuzinét, *pl.* cuzinéti
 cvadragenár
 cvadránt, *pl.* cvadránţi
 cvadrát
 cvadtratúra
 cvadrumán
 cvadruplá
 cvadruplu
 cvartál, *pl.* cvartále
 cvártă
 cvartét, *v.* quartét
 cvartír, *pl.* cvartíruri
 cvas
 cvasiunaním, *pron.* -si-u-
 cvintă, *pl.* cvinte
 cvintét, *pl.* cvintéte

D, *pron.* de

da, *ind. prez.* 1 *pl.* dăm, 2 *pl.*
 daţi, *imperf.* dădeám, *perf. s.*
 dădúi, *m.m.c.perf.* dădúsem;
 conj. dea

da capo

dacă

dacoromán

dactíl, *pl.* dactíli

dactilografiá, *pron.* -fi-a

dactilografiére, *pron.* -fi-e

dadaísm

dáfin

daghereotíp, *pron.* -re-o-; *pl.* da-
 ghereotípuri

daghereotipíe, *pron.* -re-o-; *gen.*
 daghereotipiei

daireá, *pron.* da-i-; *art.* daireáua

dájdíe, *pron.* -di-e; *pl.* dájdi

dálai-láma

dálie, *pron.* -li-e; *gen.* dăliei, *pl.*
 dălii

dáltă, *pl.* dălţi

daltonísm

damblá

damigeánă, *pl.* damigéne

damnaţiúne, *pron.* -ţi-u-

dáncing, *pron.* dansing; *pl.* dán-
 cinguri

dandaná

danéz, *pl.* dănézi

dănie, *pron.* -ni-e; *gen.* dăniei,
pl. dănii

dans

dantură

danubián, *pron.* -bi-an

dará, *art.* daráua

darác, *pl.* daráce

daravéră, *pl.* daravéři

dărămite şi dărmité

darwinism

dátină, *pl.* dătini

datorá şi datori, *ind. prez.* 3 *sg.*

şi *pl.* datoreáză şi datoreşte

dăună, *pron.* da-u-

dădăcă, *pl.* dădáce

dădeám, *v.* da

dădúi, *v.* da

dădúsem, *v.* da

dăinuá, *ind. prez.* 3 *sg.* dăinu-

iéşte; *conj.* dăinuie;

conj. dăinuie

dălcăuc

dăltuí, *ind. prez.* 3 *sg.* dăltu-

iéşte; *conj.* dăltuiască

dăráb, *pl.* dăráburi şi dărábe

dărăpănă, *ind. prez.* 1 *sg.* dă-

răpăn, 3 *sg.* şi *pl.* dărăpănă;

conj. dărăpene

dărimă, *ind. prez. 1 sg. dărim, 1 pl. dărimăm; part. dărimăt*
dăruí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. dăruiesc; conj. dăruiască*
dăună, *pron. dă-u-dea, v. da*
de-a berbeleacul
de-abiá
de-a binelea
de-a búșilea
de acéa
de-a curmezíșul
de-a dreápta
de-a dréptul
de-a dúra
de-a fáce
de-a fir-a-păr
de-a gáta
de aici și de aci (*și: de-aici, de-aci*)
de ajuns și de-ajuns
de-a látul
de-álde
de-al dóilea și de al dóilea
de ált fel „în alt chip”
de áltfel „de altminteri”
de altmínteri și: de altmínterea, de altmíntrelea
de-a lúngul
deápán, *v. depăná*
de aproape și de-aproápe
de-a púia-gáia
de-a púruri și de-a púrurea
de-a ríndul
de-a rostogólul
de asemenea și de asémeni
de-a síla
deasúpra
de-a súrda
de-a válma
debará
debarcă, *ind. prez. 3 sg. și pl. debárcă*
debíl
débit, *pl. débite*
debitór
debléu, *pl. debléuri*
deblocá, *ind. prez. 3 sg. și pl. deblocheáză*
debreiá, *ind. prez. 3 sg. și pl. debreiáză, 1 pl. debreiém; ger. debreínd*

debreiáj
debușéu, *pl. debușéuri și debușée*
decadentísm
decaédru, *pron. -ca-e- (nu: -ca-ie-); pl. decaédre*
decaláj
decalficiá, *pron. -fi-a; ind. prez. 3 sg. și pl. decalcificáză; part. decalcificát*
decalcificére, *pron. -fi-e-*
decalibrá
decalíttru, *pl. decalíttri*
decantáre
decapítáre
decapód, *pl. decapóde*
decarburá
decatlón, *pl. decatloáne*
de ce
decémbrie, *pron. -bri-e*
decemvír
decéptie, *pron. -ți-e; gen. decéptiei*
deceptionát, *pron. -ți-o-*
deceptionísm, *pron. -ți-o-*
decerná, *ind. prez. 3 sg. și pl. decerneáză și decérná; conj. decerneze și deceárnă*
decés, *pl. decése*
decilíttru, *pl. decilíttri*
decimá, *ind. prez. 3 sg. și pl. decimeáză*
decimál
deciméttru, *pl. decimétrtri*
decisív
decízie, *pron. -zi-e; gen. decíziei*
decít (mai bine azi, decít mîne)
de cît (de cît timp)
declamá, *ind. prez. 3 sg. și pl. declámă*
declamatór
declamáție, *pron. -ți-e; gen. declamáției*
declanșá, *ind. prez. 3 sg. și pl. declanșeáză; ger. declanșínd*
declanșatór (Tehn.), *pl. declanșatoáre*
declanșór (Tehn.), *pl. declanșoáre*
declaráție, *pron. -ți-e; gen. decláráției*
declíc (Tehn.), *pl. declícuri*
declín, *pl. declínuri*

declinătoriu, *pron.* -riu
declinație (Fiz.), *pron.* -ți-e; *gen.* declinației
decóct *pl.* decócturi
decócție, *pron.* -ți-e; *gen.* decócției
decolorá
decoltéu, *pl.* decoltéuri
deconsiliere, *pron.* -li-e
decontá
decoráție, *pron.* -ți-e; *gen.* deco-
rației
decorticá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
decortichează
decovíl, *pl.* decovíle și decovíluri
decrescéndo, *pron.* sce
decretá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
decretează
decupáj, *pl.* decupáje
decúrie, *pron.* -ri-e; *gen.* decúriei
decurión, *pron.* -ri-on
de curínd (de cind?)
de cu seárá
decuváj
de cu vréme
dedál, *pl.* dedáluri
de demúlt
dedesúbt
dedicá, *ind. prez.* 1 *sg.* dedíc,
3 *sg.* și *pl.* dedicá; *conj.* dedíce
dedicáție, *pron.* -ți-e; *gen.* dedi-
cáției
de dimineáță
deditél, *pl.* deditéi
dedúcție, *pron.* -ți-e; *gen.* dedúc-
ției
defalcá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
defalchează
defavoáre
defáimá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
defáimează
deféct, *pl.* defécte
defectoscóp, *pl.* defectoscoápe
defectuós, *pron.* -tu-os
defectuoziátate, *pron.* -tu-o
defecțiúne, *pron.* -ți-u-
de tel
defél „deloc”
defensív
defensór
deferéntă „respect, stimá”
deterí (Jur.)
defertilizá
defetísm
deficiént, *pron.* -ci-ent
deficiéntă, *pron.* -ci-en-
deficít, *pl.* deficíte
defiléu, *pl.* defiléuri

definitóriu, *pron.* -riu
definiție, *pron.* -ți-e; *gen.* defi-
niției
defláție, *pron.* -ți-e; *gen.* defláției
deformá
deformáție, *pron.* -ți-e; *gen.* defor-
máției
defraudá, *pron.* -fra-u-
defrișá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
defrișează, 1 *pl.* defrișám; *ger.*
defrișínd
defrișáre, *pl.* defrișári
degajá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
degajează, 1 *pl.* degajám; *conj.*
degajéze; *ger.* degajínd („a răs-
píndi, a emana” și: *ind. prez.*
3 *sg.* și *pl.* degájá; *conj.* de-
gáje)
degajáre, *pl.* degajári
degeába
degenerá
degenerescénță, *pron.* sce
déget
degetél
deghizá
deglutiție, *pron.* -ți-e; *gen.* deglu-
tiției
degrábá
degresá
degrevá
degustá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
degústá
dehiscént (Bot.), *pron.* sce
deísm
deimpárțít
deínmulțít
dejá
dejalén, *pl.* dejalénuri
dejécție, *pron.* -ți-e; *gen.* dejécției
dejucá
dejugá
dejuná, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
dejunează
de jur ímprejúr
de la
delatór
delatiúne, *pron.* -ți-u-
deleátur, *pron.* -le-a-
delegá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
deleagá
delegáție, *pron.* -ți-e; *gen.* dele-
gáției
delicatése, *pl.*
delicatéte
deliciós, *pron.* -li-cios
delícíu, *pron.* -cíu
delictuós, *pron.* -tu-os

delicvescēt, *pron.* sce
 delimită, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 delimitează
 delincvēt
 delîrium (Med.), *pron.* -ri-um
 de loc „originar”
 delóc „nicidecum”
 demachiére, *pron.* -chi-e
 demagnetiză
 demaráj, *pl.* demaráje
 demarcăție, *pron.* -ți-e; *gen.* de-
 marcăției
 demarór, *pl.* demaróare
 demască, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 demască; *conj.* demăște
 dematerializăt, *pron.* -ri-a
 demisie, *pron.* -si-e; *gen.* demisiei
 demisionă, *pron.* -si-o
 demisól
 demíte
 demíu, *pl.* demíuri
 demiürg, *pron.* -mi-urg
 demivoléu (Sport)
 demîncăre, *subst.*
 demobiliză
 democratism
 democrație, *gen.* democrației
 demonetiză
 démon
 demoniác, *pron.* -ni-ac
 demonstrăție, *pron.* -ți-e; *gen.* c'e-
 monstrăției
 demontă
 de mult (răspunde la întrebarea:
 de când ?)
 demúlt (răspunde la întrebarea:
 când ?)
 denazifică, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 denazifică
 dendrită
 déníc, *pron.* -ni-e; *gen.* dénici
 denotá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 denótă
 densimétu, *pl.* densimétre
 dentíst
 dentiție, *pron.* -ți-e; *gen.* dentiției
 denudăție (Geol.), *pron.* -ți-e; *gen.*
 denudăției
 denutriție, *pron.* -ți-e; *gen.* denu-
 triției
 deoarecé
 de obicéi
 de óbște
 deocamdătă, *pron.* deo-cam-
 deocheá, *pron.* de-o; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* deoáche; *ger.* decchînd
 deóchi

deodată, *pron.* deo-da-
 de o parte (opus lui: de altă
 parte)
 deopărte „izolat, la o oarecare
 depărtare”, *pron.* deo-par-
 deopotrivă, *pron.* deo-po-
 deosebí, *pron.* de-o-
 deosebíre, *pron.* de-o-
 depanór (Tehn.), *pl.* depanoáre
 deparazită
 depánă, *ind. prez.* 1 sg. deápán,
 3 sg. și *pl.* deápănă; *conj.* depene
 de pe
 de pe la
 de pe lingă
 depésă, *pl.* depése
 depilă
 depilatór, *pl.* depilatoáre
 deplasamént, *pl.* deplasaménte
 deplin
 depopulă
 depóu
 depózit, *pl.* depózite
 depozíție, *pron.* -ți-e; *gen.* depo-
 zíției
 depreciá, *pron.* -ci-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* depreciáză, 1 *pl.*
 depreciém, *pron.* -ci-em; *ger.*
 depreciînd
 depreciére, *pron.* -ci-e
 depresiúne, *pron.* -si-u-
 deraiá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 deraiáză, 1 *pl.* deraiém; *ger.*
 deraiînd
 deranjá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 deranjeáză, 1 *pl.* deranjám;
ger. deranjînd
 deranjamént, *pl.* deranjaménte
 derapá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 derapeáză
 deratiză
 derdelúș, *pl.* derdelúșuri
 déreș, *pl.* déreși, *f.* déreșă, *pl.*
 déreșe
 deretică
 derivăție, *pron.* -ți-e; *gen.* deri-
 văției
 derizóriu, *pron.* -ríu
 dermatóză
 dérmă
 derogá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 derógă
 derogatóriu, *pron.* -ríu
 dervîș
 deságă și deság, *pl.* desági
 desără, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 desăreáză

desărcină
 desăvîrși, *conj.* desăvîrșească
 descalifică, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 descalifică
 descălecă, *ind. prez.* 1 *sg.* descălec
 descăltă
 descăpățină
 descătușă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 descătușează, 1 *pl.* descătușăm;
ger. descătușind
 descăzút
 descendént, *pron.* sce
 descentrá, *pron.* sce
 descentralizá, *pron.* sce
 descheiá, *ind. prez.* 1 *sg.* deschéi,
 3 *sg.* și *pl.* deschéie, 1 *pl.* des-
 cheiém; *gen.* descheiénd
 deschiaburi
 deschide, *ind. prez.* 1 *sg.* deschíd;
conj. deschidă
 deschingá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 deschingă, 1 *pl.* deschingăm
 descifrá, *pron.* sci
 descinde, *pron.* sci
 descinge, *pron.* sci
 descleiá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 descleiáză, 1 *pl.* descleiém
 descleiere
 descleștá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 descleștează
 descoáse, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 descós; *conj.* descoáșă
 descojí, *conj.* descojească
 descolăci
 descompletá
 desconcentrá
 descongestioná, *pron.* -ti-o-
 desconsiderá
 descoperi, *ind. prez.* 1 *sg.* descópăr,
 3 *sg.* și *pl.* descóperă; *conj.*
 descópere
 descós, *v.* descoáse
 descovoíát
 descreierát
 descrie, *ind. prez.* 1 *pl.* descriem,
 2 *pl.* descrieți
 descuamá, *pron.* -cua-
 descuiá, *ind. prez.* 1 *sg.* descúi,
 3 *sg.* și *pl.* descúie, 1 *pl.* descu-
 iém; *ger.* descuind
 descurajá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 descurajează, 1 *pl.* descurajăm;
ger. descurajînd
 deseără și diseără „astă-seară”
 de seără (masa de seară)

desemnă „a indica”
 desén, *pl.* deséne
 desená „a face un desen”
 dēseori
 desért, *pl.* desérturi
 desesizá
 desetină și desétinë
 desfacă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 desfacă
 desfășá, *ind. prez.* 1 *sg.* desfăș,
 2 *sg.* desféși, 3 *sg.* și *pl.* desfășă,
 1 *pl.* desfășăm; *ger.* desfășînd
 desfășurá, *ind. prez.* 1 *sg.* desfășór,
 3 *sg.* și *pl.* desfășoără
 desfátá, *ind. prez.* 1 *sg.* desfát și
 desfátéz, 3 *sg.* și *pl.* desfátá și
 desfátează
 desfătă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 desfătă
 desferecá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 deslérecă
 desființă
 desfoiát
 desfriú, *pl.* desfriuri
 deshámá
 deshidratá
 deshumá
 desigilá
 desigur
 desinență
 de sine stătător
 desistá
 desluși, *conj.* deslușească
 desolidarizá
 despachetá
 despăducheá, *ger.* despăduchînd
 despăduri
 despăienjeni
 despărțămînt
 despăturí și despăturá
 despecetluí, *ind. prez.* 3 *sg.* des-
 pecetluiéște; *conj.* despecetlu-
 iască
 desperá și disperá, *ind. prez.* 1 *sg.*
 després și dispér
 desperáre și disperáre
 desperecheá, *ind. prez.* 3 *sg.* și
pl. desperechează, 1 *pl.* despe-
 rechém; *ger.* desperechînd
 despiedicá
 despletí
 despodobí
 despót și despót
 despotcoví
 despotism
 despotmolí
 despovără

déspre
desprejmui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
desprejmuiesc; *conj. desprejmu-*
iască
despresură, *ind. prez. 1 sg. des-*
presór, 3 sg. și pl. despresoără
desprimăvără
despriponi
despuia, *ind. prez. 1 sg. despói,*
3 sg. și pl. despoaie, 1 pl. des-
puiem
destăinu, *ind. prez. 1 sg. și 3*
pl. destăinuiesc; conj. destăi-
nuiască
destinație, *pron. -ți-e; gen. des-*
tinăției
destitui, *ind. prez. 1 sg. destitui,*
3 sg. și pl. destituie
destrămă, *ind. prez. 1 sg. destrâm*
destroieni
destructor
deșteleni
de sub
desuét, *pron. -su-et*
desuetúđine, *pron. -su-e-*
desuflecă
desulfurare
deszăpezí
deszăvorí, *ind. prez. 1 sg. des-*
zăvorâsc; conj. deszăvorâscă;
ger. deszăvorînd; part. desză-
vorit
deșártă, *v. deșért și deșertă*
deșăntăt
deșelá, *ind. prez. 1 sg. deșél, 3 sg.*
și pl. deșálă
deșért, *adj., pl. deșérți, f. deșártă,*
pl. deșárte
deșért, *subst., pl. deșérturi*
deșertá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
deșártă; conj. deșárte
deșertăciúne
deșeu, *pl. deșeuri*
deșeuá, *pron. -șe-ua; part. de-*
șeuát
deșucheát
deșurubá
detaliát, *pron. -li-at*
detáliu, *pron. -líu; pl. detálíi*
detașá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
detașeáză, 1 pl. detașám; ger.
detașînd
detașáre, *pl. detașári*
detectív
detécție, *pron. -ți-e; gen. detécției*
detențiúne, *pron. -ți-u-*
deteriorá, *pron. -ri-o-*

determiná, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
determínă
determinîsm
detestá, *ind. prez. 1 sg. detést*
detonátor, *pl. detonatoáre*
de tot
detractor
de treábă
deține, *ind. prez. 1 sg. dețin;*
conj. dețină
deúnăzi, *pron. -u-năzi*
devále, „în jos”
de vale „referitor la vale”
developátor, *pl. developatoáre*
devení, *ind. prez. 1 sg. devín;*
conj. devínă
deúnăzi, *pron. -u-năzi*
devále, „în jos”
de vale „referitor la vale”
developátor, *pl. developatoáre*
devení, *ind. prez. 1 sg. devín;*
conj. devínă
déver
deversór, *pl. deversoáre*
deviá, *pron. -vi-a; ind. prez. 3 sg.*
și pl. devíáză, 1 pl. deviém,
pron. -vi-em; ger. deviînd
deviatór, *pron. -vi-a-*
deviátție, *pron. -vi-a-ți-e; gen. de-*
viátției
deviére, *pron. -vi-e-*
devíz (Fin.), *pl. devíze*
devorá, *ind. prez. 1 sg. devoréz*
devoțiúne, *pron. -ți-u-*
devréme
de vréme ce
dexteritate
dezaboná
dezacórd
dezadaptá
dezagreábil, *pron. -gre-a-*
dezagregá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
dezagregă și dezagregheáză
dezagrement, *pl. dezagremente*
dezamági
dezamețit
dezaprobá
dezarmá
dezarticulá
dezasimiláție, *pron. -ți-e; gen.*
dezasimilátiei
dezastruós, *pron. -tru-os*
dezavantáj, *pl. dezavantáje*
dezavantajós
dezavúá, *pron. -vu-a*
dezaxá
dezbáte
dezbátore
dezbără
dezbătă
dezbíná
dezbobíná

dezbracă
 dezbrobodi
 dezdăună
 dezdoi, *ind. prez. 8 sg. și pl.*
 dezdoaică
 dezechilibră
 dezechipă
 dezertă
 dezghet
 dezgheță, *ind. prez. 8 sg. și pl. dezgheță*
 dezghiocă, *pron. -ghio-*
 dezgoli
 dezgrădi
 dezgropă
 dezgust
 dezice
 deziderat, *pl. deziderate*
 dezilúzie, *pron. -zi-e; gen. dez-ilúziei*
 deziluzionat, *pron. -zi-o-*
 dezinfectă
 dezinfectant
 dezinfecție, *pron. -ți-e; gen. dez-infecției*
 dezintegră
 dezinterés
 dezintoxică, *ind. prez. 3 sg. și pl. dezintoxică*
 dezinvoltură
 dezlănțui, *ind. prez. 1 sg. dezlănțui; 3 sg. și pl. dezlănțuie*
 dezlegă
 dezlipi
 dezlinaț
 dezmăț
 dezmembra
 dezmetici
 dezmierdă, *ind. prez. 3 sg. și pl. dezmiárdă*
 dezminți
 dezmiriști
 dezmîniă
 dezmormintă
 dezmorți
 dezmoșteni
 deznaționaliză, *pron. -ți-o-*
 deznădăjdui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. deznădăjduiesc; conj. deznădăjduiască*
 deznodă

deznodămînt
 dezobișnui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. dezobișnuiesc; conj. dezobișnuiască*
 dezonoră
 dezordine
 dezorganiză
 dezorientat, *pron. -ri-en-*
 dezoxidă
 dezrădăcină
 dezrăsuci
 dezrobi
 dezumaniză
 dezumflă
 dezunî
 dezvălui, *ind. prez. 1 sg. dezvălui, 3 sg. și pl. dezvăluie*
 dezvăță
 dezveli
 dezvinovăți
 dezvoltă
 diabét, *pron. di-a-*
 diabólic, *pron. di-a-*
 diác, *pron. di-ac; pl. diéci*
 diácon, *pron. di-a-*
 diacritic, *pron. di-a-*
 diacronic, *pron. di-a-*
 diadémă, *pron. di-a-*
 diafán, *pron. di-a-*
 diafragmă, *pron. di-a-; pl. diafragme*
 diagnostic, *pron. di-ag-; pl. diagnosticie*
 diagnosticián, *pron. di-ag-, -ci-an*
 diagnóză, *pron. di-ag-*
 diagonală, *pron. di-a-*
 diagramă, *pron. di-a-*
 dialéct, *pron. di-a-*
 dialéctică, *pron. di-a-; gen. dialécticii*
 dialecticián, *pron. di-a-, -ci-an; pl. dialecticién*
 dialectológ, *pron. di-a-*
 dialectologie, *pron. di-a-*
 dializă, *pron. di-a-*
 dialóg, *pron. di-a-; pl. dialó-guri*
 diamánt, *pron. di-a-; pl. diámante*
 diametrál, *pron. di-a-*

diamétru, *pron.* di-a; *pl.* dia-
 métre
 diapazón, *pron.* di-a; *pl.* di-
 apazoáne
 diapozitiv, *pron.* di-a
 diarée, *pron.* di-a-re-e (*nu!* -re-ie)
 diastáză, *pron.* di-a
 diástolă, *pron.* di-a
 diatermie, *pron.* di-a
 diatéză, *pron.* di-a
 diatribă, *pron.* di-a
 diávol, *pron.* dia-
 diávolită, *pron.* dia-
 dibáci
 dibui, *ind. prez.* 1 sg. *dibui și*
 dibuiesc, 3 sg. *dibui și dibuieste*
 dichís, *pl.* dichísuri
 dictatór
 dictatorial, *pron.* -ri-al
 dictón, *pl.* dictóane
 dicționár, *pron.* -ți-o
 dicțiune, *pron.* -ți-u
 didacticism
 diecéł, *pron.* di-e
 diecéză, *pron.* di-e
 diédru, *pron.* di-e
 dieréză, *pron.* di-e
 diesel (Tehn.), *pron.* dízel
 diétă, *pron.* di-e
 dietétic, *pron.* di-e
 diéz, *pron.* di-ez; *pl.* diézi
 diferénd, *pl.* diferénde
 diferénță
 diferențiá, *pron.* -ți-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* diferențiáză, 1 *pl.*
 diferențiem, *pron.* -ți-em; *ger.*
 diferențiind
 diferențial, *pron.* -ți-al
 diferi „a se deosebi”
 difórm
 diformitate
 difracție, *pron.* -ți-e; *gen.* di-
 frácției
 difterie, *gen.* difteriei
 diftină
 difuziune, *pron.* -zi-u-
 digerá, *ind. prez.* 1 sg. digér
 digéstie, *pron.* -ti-e; *gen.* di-
 géstiei
 digitáție, *pron.* -ți-e; *gen.* di-
 gitáției
 digresiune, *pron.* -si-u-
 dihór și díhor

dihotomie
 dijmă
 dijmuí, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 dijmuiesc; *conj.* dijmuiescă
 dilatáție, *pron.* -ți-e; *gen.* di-
 latáției
 diletantism
 diluá, *pron.* -lu-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* dilueáză
 diluvián, *pron.* -vi-an
 dimensioná, *pron.* -si-o
 dimensiune, *pron.* -si-u
 dimerlie, *gen.* dimerliei
 dimineață, *pl.* diminéți
 diminué, *pron.* -nu-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* diminueáză
 dimpotrivă
 dimprejúr
 dimpreună
 din
 dinadíns
 din afára
 dinafără, *v.* pe dinafără
 din afără „din exterior”
 dinainte
 dinám, *pl.* dinámuri
 dinamism
 dinapói
 dínă, *pl.* díne
 dinăuntru
 dincoace „în această parte, aici”
 dincoace „din această parte, de
 aici”
 díncolo „acolo”
 dincólo „de acolo”
 dincotró
 dindărát
 dinéu, *pl.* dinéuri
 dinotériu, *pron.* -ríu
 dinozaur, *pron.* -za-ur
 dínspre
 dintii
 dintotdeauna
 dintr-adíns
 dîntre
 dîntr-o
 dîntr-o dată
 dîntr-un
 dióic, *pron.* di-o-ic
 dionisiác, *pron.* di-o-, -si-ac
 dioptrie, *pron.* di-op; *gen.* di-
 optriei
 diorámă, *pron.* di-o-
 díplomă
 diptíc
 directoáre, *subst., pl.* directoáre

director, *subst.*
 director, *adj.*
 directorial, *pron. -ri-al*
 direcție, *pron. -ți-e; gen. di-
 recției*
 dirigent
 dirigentie, *gen. dirigenției*
 diriginte
 dirigitor, *pron. -gu-i-*
 dirijă, *ind. prez. 3 sg. și pl. di-
 rijează, 1 pl. dirijăm; ger.
 dirijînd*
 dirijabil, *pl. dirijabile*
 dirijare, *pl. dirijări*
 dirijor
 discernămint, *pron. sce*
 discerne, *pron. sce*
 disciplină, *pron. sci*
 discipol, *pron. sci*
 discontinuu, *pron. -nu-u*
 disocórdie, *pron. -di-e; gen. dis-
 córdiei*
 discredită
 discreție, *pron. -ți-e; gen. dis-
 creției*
 discreționár, *pron. -ți-o-*
 discriminatóriu, *pron. -ríu*
 disculpă, *ind. prez. 3 sg. și pl.
 discúlpă*
 discúție, *pron. -ți-e; gen. discúției*
 dis-de-dimineată
 disecă, *ind. prez. 3 sg. și pl. disécă*
 disecție, *pron. -ți-e; gen. di-
 secției*
 disensiune, *pron. -si-u-*
 disertăție, *pron. -ți-e; gen. di-
 sertăției*
 disident
 disidentă
 disimilăție, *pron. -ți-e; gen. di-
 similăției*
 disjunctív
 disjunctór, *pl. disjunctoare*
 dislocă, *ind. prez. 1 sg. dislóc,
 3 sg. și pl. dislócă*
 disocia, *pron. -ci-a; ind. prez.
 3 sg. și pl. disociază, 1 pl.
 disociém, pron. -ci-em; ger.
 disociînd*
 disociativ, *pron. -ci-a-*
 disociație, *pron. -ci-a-ți-e; gen.
 disociației*
 disociere, *pron. -ci-e-*
 disonanță
 dispariție, *pron. -ți-e; gen. dispa-
 riției*

dispărea
 dispecer
 dispensár
 disperá, *v. desperá*
 disperare, *v. desperare*
 dispersive, *pron. -si-e; gen. dispérsiei*
 displăceá, *v. plăceá*
 dispnee, *pron. -ne-e (nu: -ne-ie)*
 dispoziție, *pron. -ți-e; gen. dispo-
 ziției*
 disprêț
 disprețuí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.
 disprețuiesc; conj. disprețuiască*
 disproporție, *pron. -ți-e; gen. dis-
 proporției*
 disproporționát, *pron. -ți-o-*
 dispune, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.
 dispún; conj. dispună*
 disputá, *ind. prez. 1 sg. dispút*
 distih, *pl. distihuri*
 distilá, *inđ. prez. 1 sg. distiléz,
 3 sg. și pl. distilează*
 distilerie, *gen. distilieriei*
 distincție, *pron. -ți-e; gen. dis-
 tinției*
 distorsiune, *pron. -si-u-*
 distrație, *pron. -ți-e; gen. dis-
 tracției*
 distribuí, *ind. prez. 1 sg. distribui,
 3 sg. și pl. distribuie*
 distribuitór, *pron. -bu-i-*
 distribúție, *pron. -ți-e; gen. dis-
 tribúției*
 districtuál, *pron. -tu-al*
 distructív
 distrúge
 ditirámb, *pl. ditirámbi*
 diurétic, *pron. di-u-*
 diureză, *pron. di-u-*
 diurnă, *pron. di-ur-*
 divagație, *pron. -ți-e; gen. diva-
 găției*
 diván, *pl. diváne și divánuri*
 divergენტá
 diversioníst, *pron. -si-o-*
 diversiune, *pron. -si-u-*
 divertismént, *pl. divertisménte*
 divide (se întrebuințează numai
 la prez.)
 divízie, *pron. -zi-e; gen. divíziei*
 divizion, *pron. -zi-on*
 divizionár, *pron. -zi-o-*
 diviziune, *pron. -zi-u-*
 divortá
 dizenterie, *gen. dizenteriei*

dizeur, *pron.* dizör
 dizeuză, *pron.* dizöză
 dizgrătiă, *pron.* -ți-a; *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* dizgrătiáză, 1 *pl.* dizgrătiém, *pron.* -ți-em; *ger.* dizgrătiind
 dizgrăție, *pron.* -ți-e; *gen.* dizgrăției
 dizgrătiós, *pron.* -ți-os
 dizolvá
 dizolváre
 diră, *pl.* dire
 dirdii, *ind. prez.* 1 *sg.* dirdii; 3 *sg.* și *pl.* dirdiie
 dirdiálă, *pl.* dirdiéli
 dirjálă, *pl.* dirjále
 dirlóg, *pl.* dirlógi
 dirz, *pl.* dirji
 dirzénie, *pron.* -ni-e; *gen.* dirzéniei
 doágă, *pl.* doáge
 doar
 dobíndă, *pl.* dobínzi
 dobindí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* dobîndesc
 dobori, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* doboară; *conj.* doboáre
 dobrogeán
 docár, *pl.* docáre
 dochér
 dóctor
 doctorie, *gen.* doctoríei
 dóctoriță
 doctrinár
 document, *pl.* documente
 documentăție, *pron.* -ți-e; *gen.* documentăției
 dodecaédru, *pron.* -ca-e (nu: -ca-ie-); *pl.* dodecaédre
 dogărie, *gen.* dogăriei
 dóge, *pl.* dogi
 dogmatism
 dogorí, *ind. prez.* 3 *sg.* dogoréște
 dogoritór
 dóhot
 doi, *f.* două
 (al) dóilca, *pron.* doi-lea și do-i-lea
 dóină, *pron.* doi-nă; *gen.* dóinei
 dóisprezece
 (al) dóisprezecelea
 dojánă, *pl.* dojéni
 dol, *pl.* dóluri
 dolár
 dóldora
 doleántă, *pron.* -le-an; *pl.* doleánțe
 dolihocéfál

dóliu, *pron.* -liu
 dolmán, *pl.* dolmáne
 dolmén, *pl.* dolméne
 dolomită
 dom, *pl.* dómuri
 doméniu, *pron.* -nău
 domiciliă, *pron.* -li-a; *ind. prez.* 1 *sg.* domiciliéz, *pron.* -li-ez
 3 *sg.* și *pl.* domiciliáză, 1 *pl.* domiciliém, *pron.* -li-em; *ger.* domiciliínd
 domiciliu, *pron.* -liu
 dominație, *pron.* -ți-e; *gen.* dominației
 dominión, *pron.* -ni-on
 dómino (joc)
 domínó (haină), *pl.* domínóuri
 Domnia ta (sa, lui)
 donăție, *pron.* -ți-e; *gen.* donăției
 donchihotism
 dondăni, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* dondănesc
 doniță, *pl.* donițe
 donjón, *pl.* donjoáne
 donjuán, *pron.* -ju- și -hu-
 dorința, *pl.* dorințe
 dorméză
 dorobánț
 dósnic
 dotăție, *pron.* -ți-e; *gen.* dotăției
 douăsprezece
 (a) dónăsprezecea
 două sute
 douăzeci
 (al) douăzecilea
 douăzeci și unu
 dozáj
 drăcilă
 drag, *adj.*, *pl.* dragi, *f.* dragă, *pl.* dragi
 dragáj
 dragă (aparăt), *pl.* dráge
 draglină
 dragón
 drágoste, *pl.* drágoste
 drálmă
 drajú, *pl.* drajúuri
 dramatism
 drániță, *pl.* dránițe
 drapel, *pl.* drapéle
 drăcuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* drăcuíesc
 drágălășenie, *pron.* -ni-e; *gen.* drágălășeniei
 drágăstós

drămuș, *ind. prez.* 1 sg. și 3
 pl. drămuiesc
 dregător
 drege
 drenaj, *pl. drenaje*
 dreptunghi
 dresaj
 drezină, *pl. drezine*
 driadă (Mitol.), *pron. dri-a-*
 dribling
 dric, *pl. dricuri*
 drișcuș, *ind. prez.* 1 sg. și 3
 pl. drișcuiesc; conj. drișcuiască;
 ger. drișcuind
 droaie
 drogherie, *gen. drogheriei*
 droghist
 drójdie, *pron. -di-e; gen. drójdiei*
 dromadér, *pl. dromadéri*
 drópgol (Sport)
 drópie, *pron. -pi-e; gen. drópiei*
 dropiói, *pron. -pi-oi*
 dróșcă, *pl. dróște*
 drug (bară, parte a războiului de
 țesut), *pl. drugi*
 drum-de-fier
 drumeág, *pl. drumeáguri*
 drúșcă, *pl. drúște*
 dualism, *pron. du-a-*
 dualitate, *pron. du-a-*
 dubiós, *pron. -bi-os*
 dúbiu, *pron. -biu*
 dubláj
 dublé „metal aurit”
 dublét, *pl. dubléte*
 dublu
 dublu-decalítru, *pl. dubli-decalítri*
 dublu-decimétru
 dublură
 dublu-stér, *pl. dubli-stéri*
 ducát (monedă), *pl. ducáti*
 dúce
 dúcipal
 dudáu, *pl. dudáie*
 dudúcă, *pl. dudúci*
 dudui, *ind. prez.* 3 sg. și *pl. dúduie*
 duél, *pron. du-el (nu: du-iel)*
 duét, *pron. du-et (nu: du-iet),*
 pl. duéte
 dugheánă, *pl. dughéne*
 dúgliș
 dulámă, *pl. duláme*
 duláp (scindură), *pl. dulápi*
 duláp (mobilă), *pl. dulápuri*
 dulceág
 dulceáță, *pl. dulcéturi (preparate*
 alimentare) și dulcéți (lucruri

 plăcute)
 dulghér
 dulíe, *gen. dulíei, pl. dulii*
 dumbrávă
 dumerí, *ind. prez.* 1 sg. și 3
 pl. dumeresc
 dumatică, *ind. prez.* 1 sg. *dumíc și*
 dúmic
 dumaticát, *pl. dumaticáti*
 duminică
 dumisále, *v. dumneasá*
 dumitále, *v. dumneată*
 dumneaéi
 dumnealór
 dumneasá, *gen. dumisále*
 dumneată, *gen. dumitále*
 dumneavoaștră
 dúmping
 dúngă, *pl. dungi*
 dúo
 duodecimál, *pron. du-o-*
 duodén, *pron. du-o-*
 dúpă
 dúpă-amiáză
 dúpă-masă
 dupăoláltă
 dúpă-prínz
 duralumíniu, *pron. -nľu*
 duramén, *pl. duraménuri*
 durdulű
 dușmán
 dușumeá
 du-te-víno
 dúză, *pl. dúze*
 duzină, *pl. duzini*

E, *pron. e*
 ea, *v. el*
 ebén „abanos”
 ebonítă
 ebóșă, *pl. ebóșe*
 ebrietáte, *pron. -bri-e-*
 ebulimétru, *pron. -li-o; pl. ebu-*
 liométre
 ebulíție, *pron. -ți-e; gen. ebulíției*
 ecarisáj
 echér, *pl. echére*
 echilateral
 echilibrór, *pl. echilibroáre*
 echinoctíal, *pron. -ți-al*
 echinócțiu, *pron. -țľu*
 echipáj, *pl. echipáje*
 echipamént, *pl. echipaménte*
 echipiér, *pron. -pi-er*
 echitáție, *pron. -ți-e; gen. echi-*
 táției
 echivóc, *f. echivócă*

eclectism
 ecleziárh, *pron.* -zi-arh
 ecleziástic, *pron.* -zi-as-
 eclisá (Tehn.)
 ecloziúne, *pron.* -zi-u-
 eclúză, *pl.* eclúze
 económ, *f.* econoámă
 economism
 economizór, *pl.* economizoáre
 ecoséz, *adj. invar.*
 ecóu
 ecran, *pl.* ecráne
 ecru, *adj. invar., pron.* ecrú
 ecruisáj, *pron.* -cru-i-; *pl.* ecruisáje
 ecténie, *pron.* -ni-e; *gen.* ecténiei
 ecuatór, *pron.* -cu-a-
 ecuatoriál, *pron.* -cu-a-, -ri-al
 ecuáíte, *pron.* -cu-a-; *gen.* ecuáítei
 ecvéstru
 eczémă
 edéc
 edém (Med.)
 edén
 edícul
 edificiu, *pron.* -cľu
 edíl
 editór
 editoriál, *pron.* -ri-al
 ediție, *pron.* -ți-e; *gen.* ediției
 educáție, *pron.* -ți-e; *gen.* educáției
 eféct, *pl.* efécte
 efectuá, *pron.* -tu-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* efectueáză
 eféndi
 efervescéntă, *pron.* sce
 eficáce, *adj. invar.*
 eficient, *pron.* -ci-ent
 eficiéntă, *pron.* -ci-en-
 efigie, *pron.* -gi-e; *gen.* efigiei
 eflorescéntă, *pron.* sce
 eflúviu, *pron.* -vľu; *pl.* eflúvľi
 éfor
 eforie, *gen.* eforiei
 efráctie, *pron.* -ți-e; *gen.* efráctiei
 efuziúne, *pron.* -zi-u-
 egalitarism
 egidă, *pl.* egide
 egipteán
 eglógă, *gen.* eglógei
 egocentrism
 egoism
 egotism
 egrétă
 egúmen
 ejectór, *pl.* ejectoáre
 ejecție, *pron.* -ți-e; *gen.* ejecției
 el, *pl.* ei, *f.* ea, *pl.* éle

elán, *pl.* eláni (cerbi)
 elán, *pl.* elánuri (avinturi)
 electricián, *pron.* -ci-an; *pl.* elec-
 triciéni
 electroanalíză
 electrocardiogramă, *pron.* -di-o-
 electrocauté, *pron.* -ca-u-
 electrochimic
 electrocută
 electrodinám, *pl.* electrodinámuri
 electrodinámică
 electrofór
 electrogén
 electromagnét, *pl.* electromagnéti
 electromagnétic
 electromagnetism
 electromecánică
 electromotór
 electroscóp, *pl.* electroscóape
 electrostátică
 electotéhnic
 electotéhnică, *gen.* electotéhnicii
 electroterapie, *gen.* electroterapii
 elefantiazis, *pron.* -ti-a-
 elegiác, *pron.* -gi-ac
 elegie, *gen.* elegiei
 elemént, *pl.* eleménte
 elén
 elenism
 elevatór, *pl.* elevatoáre
 eleváție, *pron.* -ți-e; *gen.* eleváției
 elice, *pl.* elice
 elicoidál, *pron.* e-li-co-i-
 elicotér
 elidă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* eli-
 uează, *pari.* elidát
 eliminá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 elimínă
 eliminatóriu, *pron.* -rľu
 elipsoid, *pl.* elipsoide
 elipsoidál, *pron.* -so-i-
 elixír, *pron.* gz; *pl.* elixíre
 elizéu, *pl.* elizéc, *pron.* -ze-e (nur
 -ze-ie)
 eliziúne, *pron.* -zi-u-
 elocutiúne, *pron.* -ți-u-
 elocvént
 elocvéntă
 elogiá, *pron.* -gi-a; *ger.* elogiánd
 elogiós, *pron.* -gi-os
 elógľu, *pron.* -glu; *pl.* elógľi
 elucubrátie, *pron.* -ți-e; *gen.* elu-
 cubrátiei
 eludă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* elu-
 deáză
 elvetián, *pron.* -ți-an
 emáil, *pron.* e-mail

emailá, *pron.* -mai-
 emailór, *pron.* -mai-
 emanáție, *pron.* -ți-e; *gen.* ema-
 nației
 emancipá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 emancipează
 embargó, *pl.* embargóuri
 emblémă
 embriologie, *pron.* -bri-o-; *gen.*
 embriologiei
 embrión, *pron.* -bri-on; *pl.* em-
 brióni
 emergént
 emerí
 emfáză
 emfizém, *pl.* emfizéme
 emigráție, *pron.* -ți-e; *gen.* emi-
 grăției
 eminescián, *pron.* -ci-an
 emisfēră
 emisiúne, *pron.* -si-u-
 emistfh
 emoliént, *pron.* -li-ent
 emóție, *pron.* -ți-e; *gen.* emóției
 emoționát, *pron.* -ți-o-
 empiriocriticism, *pron.* -ri-o-
 empirism
 emúl, *pl.* emúli
 emuláție, *pron.* -ți-e; *gen.* emulá-
 ției
 emúlsie, *pron.* -si-e; *gen.* emúlsiei
 emulsioná, *pron.* -si-o-
 emulsór, *pl.* emulsoáre
 enciclică, *pl.* enciclice
 enciclopedie, *gen.* enciclopediei
 enclávă, *pl.* encláve
 endocrinoterapie, *gen.* endocrino-
 terapie
 endodérm, *pl.* endodérme
 englez, *pl.* englézi
 englezădică, *pron.* -zoai-; *pl.* en-
 glezoáice
 enologie, *gen.* enologiei
 enoriás, *pron.* -ri-aș
 enterocolită
 entuziásm, *pron.* -zi-asm
 enumerá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 enúmerá; *conj.* enúmere
 enumeráție, *pron.* -ți-e; *gen.* enu-
 meráției
 enunțiativ, *pron.* -ți-a-
 eocén, *pron.* e-o-
 eolián, *pron.* e-o-li-an
 eolític, *pron.* e-o-
 eparhiál, *pron.* -hi-al
 epávă, *pl.* epáve
 epicurián, *pron.* -ri-an

epicurism
 epidemiologie, *pron.* -mi-o-; *gen.*
 epidemiologiei
 epidérmă
 epidiascóp, *pron.* -di-a-; *pl.* epi-
 diascoápe
 epilóg, *pl.* epilóguri
 episcóp (Tehn.), *pl.* episcoápe
 episcóp „rang bisericesc”, *pl.* epis-
 copi
 episód, *pl.* episoáde
 epistát, *pl.* epistáți
 epistolă
 epitáf, *pl.* epitáfuri
 epitalám, *pl.* epitalámuri
 epiteliál, *pron.* -li-al
 epitéliu, *pron.* -líu
 épitrop
 epizootie, *pron.* -zo-o-; *gen.* epi-
 zootiei
 épocă, *gen.* épocii
 epolét, *pl.* epoléți
 epónj (tesătură)
 epopée, *pron.* -pe-e (nu: -pe-ie);
pl. epopéi
 épos, *pl.* éposuri
 eprubétă
 epuizá, *pron.* -pu-i-
 epuráție, *pron.* -ți-e; *gen.* epurá-
 ției
 epură, *pl.* epúre
 erám, erái, erá, eráți, eráu, *v.* fi
 erátă
 éră, *pl.* ére
 erbacée, *pron.* -ce-e (nu: -ce-ie)
 erbicíd
 erbivór, *pl.* erbivóre
 erés, *pl.* erésuri
 erétic
 erijá, *ind. prez. 3 sg. și pl.* eri-
 jeáză, *1 pl.* erijám; *ger.* erijind
 eritém
 erizipél
 ermétic
 ermetism
 ermitáj
 eroicómic, *pron.* -ro-i-
 eroísm
 erotism
 Erón al Múncii Socialiste
 eroziúne, *pron.* -zi-u-
 erudiție, *pron.* -ți-e; *gen.* erudiției
 erúpție, *pron.* -ți-e; *gen.* erúpției
 erzát, *pl.* erzáturi
 escádră
 escadrílă
 escadrón

escamotă
 eschimós, *pl.* eschimóși
 escortă
 escórtă
 escroc
 esențial, *pron.* -ți-al
 eseu, *pl.* eséuri
 esplanadă, *pl.* esplanade
 est
 este, *v.* fi
 estetică, *gen.* esteticii
 estetician, *pron.* -ci-an
 estimăție, *pron.* -ți-e; *gen.* esti-
 măției
 estonian, *pron.* -ni-an
 estradă, *pl.* estrade
 estropiat, *pron.* -pi-at
 estuár, *pron.* -tu-ar
 eșafodáj, *pl.* eșafodáje
 eșalón, *pl.* eșaloáne
 eșantion, *pron.* -ti-on; *pl.* eșan-
 tioáne
 eșarfă
 ești, *v.* fi
 eșuá, *pron.* -șu-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
 și *pl.* eșueáză
 etáj, *pl.* etáje
 etajá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* eta-
 jeáză, 1 *pl.* etajám; *ger.* etajínd
 etaláj, *pl.* etaláje
 etalón, *pl.* etaloáne
 etáns, *pl.* etánși, *f.* etánșă, *pl.*
 etánșe
 etansáre
 etanseitate, *pron.* -șe-i
 etc., *pron.* et cétera
 etér (Chim.), *pl.* etéri, (*fig.*) eté-
 ruri
 eteric, *gen.* eterici
 eteroclít și heteroclít
 eterodóx și heterodóx *pl.* etero-
 dócși și heterodócși
 eterogén
 eterogenitate
 étică, *gen.* éticii
 etilénă
 etimologie, *gen.* etimologiei
 etiologie, *pron.* -ti-o-; *gen.* etio-
 logici
 etiopian, *pron.* -ti-o-pi-an
 eu
 eucalipt, *pron.* e-u-
 eudiometrie, *pron.* e-u-di-o-; *gen.*
 eudiometricei
 eufemism, *pron.* e-u-

eufonie, *pron.* e-u-; *gen.* eufoniei
 euforie, *pron.* e-u-; *gen.* euforiei
 eugenie, *pron.* e-u-; *gen.* eugeniei
 euharistie, *pron.* e-u-; *gen.* eu-
 haristiei
 eunúc, *pron.* e-u-
 euritmíc, *pron.* e-u-
 euritmie, *pron.* e-u-; *gen.* euritmiei
 european, *pron.* e-u-, -pean; *pl.*
 européni, *f.* europeánă, *pl.* euro-
 péne
 ev, *pl.* évuri
 evacuá, *pron.* -cu-a; *ind. prez.*
 1 *sg.* evacuez, 3 *sg.* și *pl.* eva-
 cuează
 evaluá, *pron.* -lu-a; *ind. prez.*
 1 *sg.* evaluéz, 3 *sg.* și *pl.* eva-
 lueáză
 evangheliár, *pron.* -li-ar; *pl.* evan-
 gheliáre
 evanghelic
 evantái, *pl.* evantáie
 evaporá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 eváporă și evaporeáză
 evazáre
 evazioníst, *pron.* -zi-o-
 evaziune, *pron.* -zi-u-
 eváziv
 eventual, *pron.* -tu-al
 evicțiúne, *pron.* -ți-u-
 evident
 evidentiá, *pron.* -ți-a; *ind. prez.* 1
pl. evidențiem, *pron.* -ți-em;
ger. evidențiínd
 evidențiére, *pron.* -ți-e-
 eviscerá, *pron.* sce
 evlávie, *pron.* -vi-e; *gen.* evláviei
 evlaviós, *pron.* -vi-os
 evoluá, *ind. prez.* 1 *sg.* evolueáz;
 3 *sg.* și *pl.* evolueáză
 evoluție, *pron.* -ți-e; *gen.* evoluției
 evoluționism, *pron.* -ți-o-
 evreiesc, *f.* evreiască
 évrica
 exáct, *pron.* gz
 exactitate, *pron.* gz
 exalá, *pron.* gz
 exaltá, *pron.* gz; *ind. prez.* 3 *sg.*
 și *pl.* exáltă
 exaltáție, *pron.* gz, -ți-e; *gen.*
 exaltáției
 exámen, *pron.* gz
 exantemátic, *pron.* gz
 exárh, *pron.* gz
 exasperá, *pron.* gz
 excavátór, *pron.* ecs-ca-
 excaváție, *pron.* ecs-ca-, -ți-e; *gen.*

excavații
 excedent, *pron.* ecs-ce-
 excelá, *pron.* ecs-ce-
 exceléntă, *pron.* ecs-ce-
 excéntric, *pron.* ecs-cen-
 excépție, *pron.* ecs-cep-ți-e; *gen.*
 excépției
 excepțional, *pron.* ecs-cep-ți-o-
 excés, *pron.* ecs-ces
 excesív, *pron.* ecs-ce-
 excitá, *pron.* ecs-ci-
 excitátie, *pron.* ecs-ci-, -ți-e; *gen.*
 excitátiei
 exclamá, *pron.* ecs-cla-; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* exclámă
 exclamátie, *pron.* -ți-e; *gen.* excla-
 máției
 exclusív, *pron.* ecs-clu-
 exclusivism
 excomunicá
 excrescénță, *pron.* sce
 excrétie, *pron.* ecs-cre-ți-e; *gen.*
 excrétiei
 excúrsie, *pron.* -si-e; *gen.* excúrsiei
 excursionist, *pron.* -si-o-
 execrábil
 executá, *pron.* gz
 executór, *pron.* gz
 executóriu (Jur.), *pron.* gz, -rlu
 execuție, *pron.* gz, -ți-e; *gen.* exe-
 cútiei
 exemplár, *pron.* gz
 exémpļu, *pron.* gz
 exercitá, *pron.* gz
 exercítiu, *pron.* gz, -țlu
 exersá, *pron.* gz
 exfoliere, *pron.* -li-e-
 exhaustív, *pron.* -ha-us-
 exhibíție, *pron.* ecs-hi-, -ți-e; *gen.*
 exhibíției
 exhumá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 exhumeáză
 exigénță
 exil, *pron.* gz; *pl.* exiluri
 existá, *pron.* gz
 existență, *pron.* gz
 existențialism, *pron.* gz, -ți-a-
 exód
 exorbitánt
 exórdiu, *pron.* -dlu
 exótic, *pron.* gz
 exotism, *pron.* gz
 expansionism, *pron.* -si-o-
 expansiune, *pron.* -si-u-
 expatriá, *pron.* -tri-a-
 expatriere, *pron.* -tri-e-
 expectativă

expectorátie, *pron.* -ți-e; *gen.* ex-
 pectorátiei
 expediá, *pron.* -di-a; *ind. prez.* 2
sg. și *pl.* expediáză, 1 *pl.* expe-
 diám, *pron.* -di-em; *ger.* expe-
 diind
 expediént, *pron.* -di-ent
 expeditór
 expediție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 expediției
 expediționár, *pron.* -ți-o-
 experiență, *pron.* -ri-en-
 experiment, *pl.* experimente
 expiá, *pron.* -pi-a
 expiátór, *pron.* -pi-a-
 expiátie, *pron.* -pi-a-ți-e
 expirátie, *pron.* -ți-e; *gen.* expirá-
 ției
 explicá
 explicátie, *pron.* -ți-e; *gen.* expli-
 cáției
 exploată, *pron.* -ploa-
 exploatatór, *pron.* -ploa-
 explodá
 explózie, *pron.* -zi-e; *gen.* explóziei
 exploziv, *pl.* explozive
 exponént, *pl.* exponenți
 exportá, *ind. prez.* 1 *sg.* expórt
 expozánt
 expozíție, *pron.* -ți-e; *gen.* expo-
 zíției
 exprés, *adj.*, *pl.* exprési, *f.* exprésă,
pl. exprése
 exprésie, *pron.* -si-e; *gen.* exprésiei
 expresionism, *pron.* -si-o-
 exprimá
 expropriá, *pron.* -pri-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* expropriáză, 1 *pl.*
 expropriém, *pron.* -pri-em; *ger.*
 expropriind
 expropriere, *pron.* -pri-e-
 expúlsie, *pron.* -si-e; *gen.* expúlsiei
 expulzá
 expúne, *ind. prez.* 1 *sg.* expún;
conj. expúnă; *ger.* expunind
 exsicator
 exsudátie, *pron.* -ți-e; *gen.* exsu-
 dáției
 extaziá, *pron.* -zi-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* extaziáză, 1 *pl.*
 extaziém, *pron.* -zi-em; *ger.*
 extaziind
 extemporál
 extensiune, *pron.* -si-u-
 extensór, *pl.* extensoáre

extenuá, *pron.* -nu-a; *ind. prez.*

1 *sg.* extenuéz, 3 *sg.* și *pl.*

extenucăză

extenuánt, *pron.* -nu-ant

extenuát, *pron.* -nu-at

exteriór, *pron.* -ri-or

exteriorizá, *pron.* -ri-o-

exterioriál, *pron.* -ri-al

exterminá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*

extérmină

extinctór, *pl.* extinctoare

extincție, *pron.* -ți-e; *gen.* extinc-
ției

extinde

extirpá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*

extirpă

extrabugetár

extráct

extrácție, *pron.* -ți-e; *gen.* extrác-
ției

extraordinár

extrás, *pl.* extráse

extrașcolár

extraurbán

extrauterín

extravagánt

extrádá

extrém

extremísm

extrínséc, *pl.* extrínséci; *f. ex-*
trínsécă, pl. extrínséce

exuberánt

exultá, *pron. gz*

ezitá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* ezitá

ezetóric

F, *pron.* fe (în simboluri și: ef)

fabricáție, *pron.* -ți-e; *gen.* fabri-
cátiei

fábrică, *pl.* fábrica

fáce, *ind. prez.* 1 *pl.* fácem, 2 *pl.*

fáceți; *imper. neg.* nu fáce

fachír

faciál, *pron.* -ci-al

fácies, *pron.* -ci-es; *pl.* fáciesuri

facíl

facsímil și facsímil, *pl.* facsímile
și facsímile

factáj

factíce, *adj. învar.*

fáctór

factómie, *gen.* factoriei

factótúm

facturiér, *pron.* -ri-er

factiúne, *pron.* -ți-u-

fáding, *pron.* féding

faetón, *pron.* fa-e- (nu: fa-ie-))

pl. faetoáne

fagocít, *pl.* fagocíte

fagót, *pl.* fagóturi

fágure

faiánță, *gen.* faiánței

fáimă, *pl.* fáime

falángă, *pl.* falánge

falanstér, *pl.* falanstére

fálcă, *gen.* fálcii

fald, *pl.* fálhuri

faléză

fálie, *pron.* -li-e; *gen.* fáliei

falimént, *pl.* faliménte

fals, *adj., pl.* fálși, *f.* fálșă, *pl.*

fálse

fals, *subst., pl.* fálhuri

falsificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*

falsifică

falsitate

familiál „de familie”, *pron.* -li-al

familiár „prietenos; obișnuit”,

pron. -li-ar

familiarísm, *pron.* -li-a-

fámilie, *pron.* -li-e; *gen.* fámiliei

fanariót, *pron.* -ri-ot

fanfárá, *pl.* fanfáre

fanfarón

fanión, *pron.* -ni-on

fantasmagóric

fantásmă

fántă (Tehn.), *pl.* fánte

fantezie, *gen.* fanteziei

fantómă

fantóșă, *pl.* fantóșe

farfurioárá, *pron.* -ri-oa-

faringián, *pron.* -gi-an

fariseísm

farmaceútíc, *pron.* -ce-u-

farmaceútică, *pron.* -ce-u-} *gen.*

farmaceúticii

farmacodinámie, *gen.* farmacodi-
námiei

farmacopée, *pron.* -pe-e (nu! -pe-
-ie)

farmacoterapie, *gen.* farmacotera-
piei

fármec, *subst., pl.* fármece

farniénte, *pron.* -ni-en-

farsór

fascícul (Opt.), *pron.* sci; *pl.* fas-
cícule

fasciculá (publicație), *pron.* sci;
pl. fascicule

fáscie, *pron.* fas-ci-e

fasciná, *pron.* sci

fasóle, *gen.* fasólei

fasón

fastuoş, *pron.* -tu-os; *f.* fastuoasă,
pron. -tu-oa-
 fásung (Tehn.), *pl.* fásunguri
 fášă, *pl.* feşi
 fatalism
 fatuităte, *pron.* -tu-i-
 fătă, *pl.* fete
 fătă de
 faună, *pron.* fa-u-
 favoare, *pron.* -voa-; *gen.* favórii,
pl. favóruři
 favorit, *subst.*, *pl.* favoriţi
 favoritism
 făcălui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 făcăluiesc; *conj.* făcăluiască
 făclie, *gen.* făcliei
 făgâş, *pl.* făgâşe
 făgădui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 făgăduiesc; *conj.* făgăduiască
 făgăduială, *pl.* făgăduieli
 fâină, *gen.* fâinii
 fâinos, *pron.* fâ-i-
 fălţui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 fălţuiesc; *conj.* fălţuiască
 făptui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 făptuiesc; *conj.* făptuiască
 fărâş, *pl.* fărâşe
 fărădelége
 fărîmă, *ind. prez.* 1 *sg.* fărîm,
 1 *pl.* fărîmăm
 fărîmiciós
 fărîmiţă
 fărîmiţă
 fărşerót
 Făt-Frîmós
 făţui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 făţuiesc; *conj.* făţuiască
 făţuială, *pl.* făţuieli
 făuri, *pron.* fă-u-
 febrifúg, *pl.* febrifúge
 februarie, *pron.* -bru-a-ri-e
 feciór
 fecundăţie, *pron.* -ţi-e; *gen.* fecun-
 dăţiei
 fedelêş, *pl.* fedelêşuri şi fedelêşe
 Federaţia Democratică Interna-
 ţională a Feméilor (F.D.I.F.)
 Federaţia Mondială a Tineretului
 Democrát (F.M.T.D.)
 Federaţia Sindicală Mondială
 (F.S.M.)
 federaţie, *pron.* ţi-e; *gen.* federa-
 ţiei
 fédervais
 feéric, *pron.* fe-e (nu: fe-ie-)

feerie, *pron.* fe-e (nu: fe-ie-);
gen. feeriei
 félcerită
 féldspat, *pl.* féldspati
 felegeán, *pl.* felegéne
 feleştíoc
 felicită, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.* felicită
 felle, *gen.* fellei
 felinár
 feméie, *gen.* feméii
 femeiesc, *f.* femeiască
 feminín
 fenicián, *pron.* -ci-an
 fénix, *pl.* fénicşi
 fenomén
 féntă (Sport), *pl.* fénte
 ferată (in: cale ferată)
 ferăstrău, *pl.* ferăstrăie
 fércheş, *pl.* fércheşi, *f.* fércheşă
pl. fércheşe
 ferchezui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 ferchezuiesc; *conj.* ferchezuiască
 fereastră, *pl.* ferestre
 ferecă
 ferestruí, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 ferestruiesc; *conj.* ferestruiască
 ferestruie
 férfeniţă
 ferfeniţi, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 ferfeniţesc
 feribót (Mar.), *pl.* feribóturi
 ferice, *adj. invar.*, *subst. f.*
 férigă, *pl.* férigi
 fermecă, *ind. prez.* 1 *sg.* fărmece,
 2 *sg.* fărmecei, 3 *sg.* şi *pl.* făr-
 mecă, 1 *pl.* fermecăm; *conj.*
 fărmece
 fermentăţie, *pron.* -ţi-e; *gen.* fer-
 mentăţiei
 fermiér, *pron.* -mi-er
 fermoár, *pron.* fer-moar
 feróce, *adj. invar.*
 feromagnétic
 feromagnetism
 feroviár, *pron.* -vi-ar
 festín, *pl.* festínuri
 feşi, *v.* fášă
 feştílă, *pl.* feştíle
 fetiş, *pl.* fetişuri
 fetişism
 fétru
 fétus, *pl.* fétuşi
 feudál, *pron.* fe-u-
 feudalism, *pron.* fe-u-
 feudă, *pron.* fe-u-

fi, *ind.* prez. sint, ești, *pron.* iești;
este, *pron.* ieste; sintem și
sintem, sinteți și sinteți, sint;
imperf. eram, erai, eră, eram,
erați, erau, *pron.* ie-; *conj.* 2
sg. fii; *imper.* afirmativ fii,
imper. neg. nu fi

fiacru, *pron.* fi-a-
fiară, *pron.* fia-ră; *pl.* fiare

fiască, *v.* fiesc

fiasco, *pron.* fias-co

fiăstru, *pron.* fi-as-

fibrôm, *pl.* fibroame

fibulă

ficât, *pl.* ficăți

ficși, *v.* fix

ficțiune, *pron.* -ți-u-

fideism

fider (*nu: feeder*)

fiduciar, *pron.* -ci-ar

fiecare, *gen.* fiecărui, fiecăruiă, *f.*
fiecărei, fiecăreia

fiecé

fiecine, *gen.* fiecui

fiecum

fiel, *pron.* fi-ef

fier, *pl.* fiare

fierăr

fierbe

fierbinte

fiere

fiert (*1 sil.*)

fiertură

fiesc, *pron.* fi-esc, *f.* fiască, *pron.*

fi-as-

fiestecare

figurăție, *pron.* -ți-e; *gen.* figurăției

figură, *pl.* figuri

fii, *v.* fi

fiică, *pl.* fiice

fiindcă, *conjuncție*

ființă

filamént, *pl.* filamente

filarmónică, *gen.* filarmónicii

filă, *pl.* file

fildeș

filé (carne), *pl.* filéuri

filét, *pl.* filéte (*Med.*)

filét, *pl.* filéturi (*Tehn.*)

filéu „plasă, rețea”, *pl.* filéuri

filfizón

filial, *pron.* -li-al

filială, *pron.* -li-a-

filiație, *pron.* -li-a-ți-e; *gen.* filiației

filieră, *pron.* -li-e-

filigrán, *pl.* filigrane

filmotécă, *pl.* filmotéci

filodéndron

filón, *pl.* filoane

filozóf

filozofie

filtru, *pl.* filtre

final, *pl.* finale

finalism

financiár, *pron.* -ci-ar

finét

finéte

finisáj, *pl.* finisaje

finisór (mașină), *pl.* finisoare

finisór (muncitor), *pl.* finisóri, *f.* fi-
nisoare, *pl.* finisoare

fiolă, *pron.* fi-o-

fiór, *pron.* fi-or

fiórd, *pron.* fi-ord

fiorín, *pron.* fio-

fioritură, *pron.* fio-

fiorós, *pron.* fi-o-

firav

firfiríc

firidă, *pl.* firide

firimitură

firmán, *pl.* firmáne

fírnis

fisă (de telefon etc.)

fiscalism

fisioná, *pron.* -si-o-

fisiune, *pron.* -si-u-

fistic

fistichiu

fistulă

fisură, *pl.* fisuri

fișă (de hirtie etc.), *pl.* fișe

fișier, *pron.* -și-er

fișiu

fitil, *pl.* fitiluri

fitopatologie, *gen.* fitopatologiei

fitotehnie, *gen.* fitotehniei

fitoterapie, *gen.* fitoterapiei

fitotóxic

fițuică, *pl.* fițuici

fíu, *pl.* fii, *art.* fiii

fix, *pl.* ficși

fizică, *gen.* fizicii

fizicián, *pron.* -ci-an; *pl.* fizicieni

pron. -ci-eni

fiziocrát, *pron.* -zi-o-

fiziológ, *pron.* -zi-o-

fiziológic, *pron.* -zi-o-

fiziologie, *pron.* -zi-o-1 *gen.* fizio-

logiei

fizionomie, *pron.* -zi-o-1 *gen.* fizio-

nomiei

fiziopatologie, *gen. fiziopatologiei*
 fizioterapie, *gen. fizioterapiei*
 filii, *ind. prez. 3 sg. și pl. filii*
 fină, *pl. finături și finățe*
 fintină, *pl. fintini*
 firtăt
 fisii
 fișie
 fișii, *ind. prez. 3 sg. și pl. fișii;*
conj. fișie
 fiții, *ind. prez. 3 sg. și pl. fiții*
 flăcără, *pl. flăcări*
 flacón, *pl. flacoane*
 flagél, „bici, calamitate”, *pl. fla-*
géluri
 flajolét
 flambáj
 flamíngo, *pl. flamíngi*
 flámură, *pl. flámuri*
 flanélă, *pl. flanelé*
 flánșă, *pl. flánșe*
 flăut, *pron. fla-ut; pl. flăute*
 flăcăiándru și flăcăuándru
 flăcăriie
 flăcăriie
 fleáncă
 fleándură, *pl. flénduri*
 flebită
 flec, *pl. flécuri*
 fler
 fleșcăi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
fleșcăiesc
 fleșcăiálă
 flexiúne, *pron. -xi-u-*
 fligörn, *pl. fligörnuri*
 flirt
 floárea-soárelui, *gen. flórii-soárelui*
 flotátie, *pron. -ți-e; gen. flotátiei*
 flotór, *pl. flotoáre*
 fluctuá, *pron. -tu-a; ind. prez.*
3 sg. și pl. fluctueáză
 fluctuátie, *pron. -tu-a-ți-e; gen.*
fluctuátiei
 fluíd, *pl. fluide*
 fluiditate, *pron. flu-i-*
 fluier
 fluierár
 fluierás
 fluór, *pron. flu-or*
 fluorescént, *pron. flu-o-, sce*
 fluorhídric
 fluorúră
 flușturátic
 flúture
 fluvíal, *pron. -vi-al*
 flúviu, *pron. -viu*
 flux, *pl. fluxuri*

fluxiúne, *pron. -xi-u-*
 foáie
 foaiér, *pron. foa-ier*
 foámete
 foárfece, *pl. foárfece*
 fobúrg, *pl. fobúrguri*
 fócă, *pl. foci*
 foehn, *pron. fön*
 fofeáză, *pl. foféze*
 foială
 foiletón, *pron. fo-i-; pl. foiletoáne*
 foiletoníst, *pron. fo-i-*
 foișór, *pron. fo-i-*
 folclór
 folícul (Anat.), *pl. folículi*
 folículă (Bot.), *pl. folicule*
 fólío, *pron. -li-o*
 foliólă, *pron. -li-o-*
 folós, *pl. foloáse*
 fondatór
 foneticián, *pron. -ci-an*
 fonetism
 fonf
 fonfái
 foráibăr, *pl. foráibăre*
 foráj
 fórceps, *pl. fórcepsuri*
 forestiér, *pron. -ti-er*
 fórfotă
 fórint
 forjá, *ind. prez. 3 sg. și pl. for-*
jeáză, 1 pl. forjám; ger. forjind
 fórjá, *pl. fórje*
 formalism
 formație, *pron. -ți-e; gen. formá-*
ției
 formulă
 fortáreată
 fortificá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
fortifică
 fortificátie, *pron. -ți-e; gen. for-*
tificátiei
 fortíssimo
 fósfor
 fostorescént, *pron. sce*
 fosílă, *pl. fosile*
 fótbal
 fotocópie, *pron. -pi-e; gen. foto-*
cópiei
 fotoeléctric
 fotoclemént
 fotografiá, *pron. -fi-a; ind. prez.*
3 sg. și pl. fotografiáză, 1 pl.
fotografiém, pron. -fi-em; ger.
fotografiind
 fotogrammétru (aparat), *pl. fo-*
toqrammétre

fotolitografie, *gen.* fotolitografiei
 fotóliu, *pron.* -liu; *pl.* fotólii
 fotoluminescénță, *pron.* sce
 fotomecánică
 fotometrie, *gen.* fotometriei
 fotomontáj, *pl.* fotomontáje
 fotón, *pl.* fotóni
 fotoreportáj
 fotorepórter
 fotosintéză
 fototelegrafie, *gen.* fototelegrafiei
 fototerapie, *gen.* fototerapíei
 fototipie, *gen.* fototipiei
 fotozincografie, *gen.* fotozincografiei
 fox, *pl.* focși
 foxteriér, *pron.* -ri-e
 fóxtrot
 fracție (Mat.), *pron.* -ți-e; *gen.* fracției
 fracționá, *pron.* -ți-o
 fracționism, *pron.* -ți-o
 fracțiúne, *pron.* -ți-u; *pl.* fracțiúni
 frágă (fruct), *pl.* fragi
 fráged
 fragíl
 fragmént, *p.* fragmente
 fraht, *pl.* fráhturi
 franc, *adj.*
 francá, *ind.* prez. 3 sg. și *pl.* franchează
 francéz, *pl.* francézi
 franchéte
 francmasón
 franj, *pl.* fránjuri
 fratricíd
 fraudă, *pron.* fra-u
 frazeologie, *pron.* -ze-o; *gen.* frazeologiei
 frătiór, *pron.* -ți-or
 freámăt, *pl.* freámáte
 frecvént
 fregátă, *pl.* fregáte
 frêscă, *pl.* frêsce, *pron.* sce
 frezór (mașină), *pl.* frezoáre
 frezór (persoană), *pl.* frezóri
 frică, *gen.* fricii
 fricționá, *pron.* -ți-o (nu: frecționa)
 fricțiúne, *pron.* -ți-u (nu: frecție)
 frigărúie
 frigían, *prog.* -gi-an
 frigid
 frigidár, *pl.* frigidóre
 friză
 frizér
 frizerie

frizură
 frină, *pl.* frine
 fringhie
 fringhiér, *pron.* -ghi-er
 friu, *pl.* (parte a hamului) fríie, (conducere politică) *pl.* fríne
 frontiéră, *pron.* -ti-e
 frontispíciu, *pron.* -cíu; *pl.* frontispíci
 frontón, *pl.* frontoáne
 fructiéră, *prog.* -ti-e
 fructóză
 fructuós, *pron.* -tu-os
 frumusește
 fruntăș, *pl.* fruntáși, *f.* fruntășă, *pl.* fruntáșe
 frunzár, *pl.* frunzáre
 frunziș, *pl.* frunzișuri
 frust, *pl.* fruști (*l^o sil.*); *f.* frústă, *pl.* frúste
 frustrá, *ind.* prez. 3 sg. și *pl.* frustrează
 ftiziológ, *pron.* -zi-o
 fucsínă, *gen.* frucsinei
 fugí, *ind.* imperf. 3 sg. fugecă
 fulguí, *ind.* prez. 3 sg. fulguiéște
 fulguráție, *pron.* -ți-e; *gen.* fulguráției
 fúlie (Bot.), *pron.* -li-e; *gen.* fúliei
 fulmicotón
 fumărăie
 fumigáție, *pron.* -ți-e; *gen.* fumi-gáției
 fumoár, *pron.* -moar
 fumuriú
 funciár, *pron.* -ci-ar
 fúncție (Mat. „mărimă variabilă”; rol, ocupație), *pron.* -ți-e; *gen.* fúncției
 fúncție, *pron.* -ți-e, și funcțiúne, *pron.* -ți-u (Chim., Gram., Med., contabilitate, filozofie, logică)
 funcționá, *pron.* -ți-o
 funcționál, *pron.* -ți-o
 funcționár, *pron.* -ți-o
 funcțiúne, *v.* fúncție
 fundá
 fundál, *pl.* fundále și fundáluri
 fundamént, *pl.* fundáménte
 fundáție, *pron.* -ți-e; *gen.* fundáției
 fúndă, *pl.* fúnde
 funerálii
 funerar, *adj.*, *pl.* funerári, *f.* fune-ráră, *pl.* funeráre
 funiculár
 fúnie, *pron.* -ni-e; *gen.* fúnies

funingine, *gen.* funinginii
 furáj, *pl.* furáje
 furajér
 furculiță, *pl.* furculițe
 fúrie, *pron.* -ri-e; *gen.* fúriei
 furiér, *pron.* -ri-er
 furișá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* furișáză, 1 *pl.* furișám; *ger.* furișind
 furnál, *pl.* furnále
 furnicár „mușuroi”, *pl.* furnicăre
 furnír, *pl.* furnire
 furniruí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* furniruiésc; *conj.* furniruiască
 furnizá
 furnizór, *f.* furnizoáre
 furséc, *pl.* fursécuri
 furtún, *pl.* furtúnuri
 furtunátic
 furtúnă, *pl.* furtúni
 furúncul, *pl.* furúncule
 fus (de tors), *pl.* fúse
 fús (Med., Tehn.), *pl.* fúsuri
 fuscél, *pron.* sce; *pl.* fuscéi
 fusifórm
 futurísm
 fuzeláj, *pl.* fuzeláje
 fuzioná, *pron.* -zi-o-
 fuziúne, *pron.* -zi-u-

G, *pron.* ghe (in abrevieri și: ge)
 gabarít, *pl.* gabaríte
 gábie, *pron.* -bi-e; *gen.* gábiei
 gabiér, *pron.* -bi-er
 gabión, *pron.* -bi-on
 gádină, *pl.* gádine
 gáică, *pron.* gai-că; *pl.* găici
 gáic, *p.* gái
 gáită, *pron.* ga-i; *pl.* găite
 galanterie, *gen.* galanteriei
 galantóm și galantón
 gálben
 galerie, *gen.* galeriei
 gáleș, *pl.* gáleși, *f.* gáleșă, *pl.* gáleșe
 galicísm, *pl.* galicísme
 galimátias, *pron.* -ti-as
 galinacée, *pl.* galinacée, *pron.* -ce-e (nu: -ce-ie)
 galión, *pron.* -li-on
 gáliță, *pl.* gálițe
 galițián, *pron.* -ti-an
 galón, *pl.* galoáne
 galvanocautér, *pron.* -ca-u-
 galvanocromie, *gen.* galvanocromiei

galvanométru, *pl.* galvanomètre
 galvanoplastie, *gen.* galvanoplastiei
 galvanoscóp, *pl.* galvanoscoápe
 galvanotéhnică
 galvanoterapie, *gen.* galvanoterapiei
 galvanotipie, *gen.* galvanotipiei
 gambít, *pl.* gambíturi
 gamélă, *pl.* gaméle
 gángă, *gen.* gángei, *pl.* gánge
 ganglión, *pron.* -gli-on; *pl.* ganglióni
 gángster, *pron.* gang-
 garáfă, *v.* caráfă
 garáj, *pl.* garáje
 garanție, *gen.* garanției
 gárdă, *pl.* gárzi
 garderób, „dulap pentru haine”,
pl. garderóburi
 garderóbă, *pl.* garderóbe
 garderobiér, *pron.* -bi-er
 gardián, *pron.* -di-an
 gárdină, *pl.* gárdini
 gargára
 gárniță, *pl.* gárnițe
 garnizoánă, *pl.* garnizoáne
 garsonieră, *pron.* -ni-e-
 gasteropód și gastropód
 gastrocenterită
 gastrointestínal
 gáșcă, *pl.* găști
 gáter
 gáură, *pron.* ga-u-
 gauss (1 sil.), *pl.* gauși
 gavanós, *pl.* gavanoáse
 gaz, *pl.* gáze
 gazbetón
 gazél, *pl.* gazéluri
 gazélă, *pl.* gazéle
 gazificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* gazifică
 gazométru, *pl.* gazomètre
 găinușă, *pron.* gă-i-; *pl.* găinușe
 găitán, *pron.* gă-i-; *pl.* găitáne
 gălăgie, *gen.* gălăgiei
 gălăgiós, *pron.* -gi-os
 gálbează, *gen.* gálbézei
 gálbeji
 gálbejós
 gálbeneálă „paliditate”, *pl.* gálbenéli
 gálbeneálă „vopsea galbenă”, *pl.* gálbenéle
 gálbenúș, *pl.* gálbeașuri

gălbînăre
 gălbior, *pron.* -bi-or
 gălbui, *pl.* gălbui, *f.* gălbúie,
pl. gălbúi
 găleată, *pl.* găléți
 găligán
 gălușcă, *pl.* găluște
 găoăce, *pl.* găoci
 gărgăriță
 gărgăun
 gătéj, *pl.* gătéje
 găti
 găunos, *pron.* gă-u-
 găuri, *pron.* gă-u-
 găván, *pl.* găvane
 găvozdi
 găzduí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3
pl. găzduiesc; *conj.* găzduiască
 geába
 gealát, *pl.* gealáți
 gealáu, *pl.* gealáie
 geam (1 *sil.*)
 geamandúrá, *pl.* geamandúri
 geamantán
 geámán, *pl.* gémeni, *f.* geámănă,
pl. gémene
 geámăt, *pl.* gémete
 geambăș
 geamblác, *pl.* geamblácuri
 geamgiu, *pl.* geamgiú
 geamparále
 geántă „servietă”, *pl.* genți
 geluí, „a da la rindea”, *ind.*
prez. 1 *sg.* și 3 *pl.* geluiesc;
conj. geluiască
 gem (*nu:* jam), *pl.* gémuri
 gemináție, *pron.* -ți-e; *gen.* ge-
 mináției
 genealogie, *pron.* -ne-a-; *gen.* ge-
 nealogiei
 generál-colonél
 generalísim
 generál-locotenént
 generál-maiór
 generatoáre (*nu:* generatrice), *pl.*
 generatoáre
 generatór, *pl.* generatoáre
 generație, *pron.* -ți-e; *gen.* ge-
 neráției
 geniál, *pron.* -ni-al
 genitív
 géniu, *pron.* -nū
 gentiléțe
 gențiánă, *pron.* -ți-a-
 genuflexiúne, *pron.* -xi-u-
 genúnchi

genunchiéră, *pron.* -chi-e-
 genúne
 geocéntric, *pron.* ge-o-
 geochimie, *pron.* ge-o-; *gen.*
 geochimiei
 geodezie, *pron.* ge-o-; *gen.*
 geodeziei
 geofizică, *pron.* ge-o-
 geograf, *pron.* ge-o-
 geografie, *pron.* ge-o-; *gen.* geo-
 grafiei
 geoid, *pron.* ge-o-
 geológ, *pron.* ge-o-, *f.* geológă
 geologie, *pron.* ge-o-; *gen.* geo-
 logiei
 geometrie, *pron.* ge-o-; *gen.* geo-
 metriei
 georgián, *pron.* geor-gi-an
 geosféră, *pron.* ge-o-
 geosinclínal, *pron.* ge-o-
 geotéhnică, *pron.* ge-o-
 geotermie, *pron.* ge-o-; *gen.* geo-
 termiei
 geotropism, *pron.* ge-o-
 gerá „a administra”
 geránt „administrator”
 gérlen și gérmene (*in locutiune*
numai gérmene: in ~), *pl.* gér-
 meni
 germináție, *pron.* -ți-e; *gen.* ger-
 mináției
 geruí, *ind. prez.* 3 *sg.* geru-
 iește; *conj.* geruiască
 geruiálă
 gerúnziu, *pron.* -zlu
 gestáție, *pron.* -ți-e; *gen.* ges-
 táției
 gesticuláție, *pron.* -ți-e; *gen.* ges-
 ticuláției
 gestionár, *pron.* -ti-o-
 gestiúne, *pron.* -ti-u-
 get-begét
 gheáră
 gheátă, *pl.* ghéte
 gheátă, *gen.* ghétii, *pl.* (întin-
 deri de gheată) ghéturi
 gheboșă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 gheboșeáză, 1 *pl.* gheboșám;
gen. gheboșind
 gheénă, *pron.* ghe-e- (*nu:* ghe-ie-)
 gheísă, *pron.* ghei-șă
 gheízer, *pron.* ghei-zer
 ghem, *pl.* ghéme
 ghemotóc, *pl.* ghemotoáce
 ghemuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 ghemuiesc; *conj.* ghemuiască

gherdáp, *pl.* gherdápuri
gherétá
gherghéf, *pl.* gherghéfuri
gherghiná
gheróc, *pl.* gherócuri
ghes (*in:* a da ghes)
ghetón, *pl.* ghetóuri
ghétrá, *pl.* ghétre
ghiaúr
ghici, *conj.* ghicească
ghid (carte), *pl.* ghiduri
ghid (persoană), *pl.* ghizi
ghidáj
ghidón, *pl.* ghidoáne
ghitui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
ghituiésc; *conj.* ghituiască
ghiliméle, *numai pl.*
ghilosí
ghilotiná
ghimbér și ghimbír
ghimírlie, *gen.* ghimírliei
ghimpe
ghindá, *pl.* ghinde
ghinión, *pron.* -ni-on
ghint, *pl.* ghinturi
ghintui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
ghintuiésc; *conj.* ghintuiască
ghioágá, *pron.* ghioa-gá
ghióc (Bot.), *pron.* ghi-oc; *pl.*
ghióci
ghióc (Zool.), *pron.* ghi-oc; *pl.*
ghiócuri
ghiol (1 sil.)
ghionoáie, *pron.* ghi-o-; *pl.* ghi-
onói și ghionoáie
ghiont (1 sil.), *pl.* ghionți și
ghionturi
ghiorái, *v.* chiorái
ghioráiálá, *v.* chioráiálá
ghióșá, *pron.* ghi-o-
ghióturá, *pron.* ghio-
ghiozdán, *pron.* ghioz-dan
ghips
ghirlándá, *pl.* ghirlánde
ghişéu, *pl.* ghişee, *pron.* -şe-e
(*nu:* -şe-ie)
ghiu-dén, *pron.* ghiu-den; *pl.* ghiu-
dénuri
ghivéci (de flori), *pl.* ghivéce
ghivéci (mîncare), *pl.* ghivéciuri
ghivént, *pl.* ghivénturi
ghizd, *pl.* gúizduri
ghízdav
ghizdái
gibón
gigánt
gimnást, *pl.* gimnáști

gimnaziál, *pron.* -zi-al
gimnáziu, *pron.* -zlu
ginere, *art.* ginerele
gingaş, *pl.* gîngási, *f.* gîngásá,
pl. gîngáşe
gingie, *gen.* gîngiei
gîntá, *pl.* gînti
giol (1 sil.), *pl.* gioále și gióluri
girá „a garanta”
giráfá, *pl.* giráfe
giránt „persoană care garantează”
gireádá „șiră de paie”
giroscóp, *pl.* giroscóape
giubeá
giúlgíu (2 sil.)
giuvaiér, *pl.* giuvaiére
giuvaiergiu, *pl.* giuvaiergii
gide, *art.* gidea și gidele, *gen.*
art. gidei și gidelui; *pl.* gizi
gidilá
gidilici
gífii, *ind. prez. 3 sg. și pl.* gífíio
gíglice, *pl.* gíglicí
gîlcá, *pl.* gîlci
gîlceává, *pl.* gîlcévi
gîlgíi, *ind. prez. 3 sg. și pl.* gîlgíio
gîlmá, *pl.* gîlme
gîngánie, *pron.* -ni-e; *pl.* gîn-
gánii
gînguri
gîrbáci
gîrbov
gîrlíci
gîrniță și gîrneățá
gîscá, *pl.* gîște
gitlán
gitláj, *pl.* gitlájuri
gitui, *ind. prez. 1 sg.* gítui,
3 sg. și *pl.* gítuie
glaciál, *pron.* -ci-al
glaciárá (Geol.), *pron.* -ci-a-
gladiátór, *pron.* -di-a-
gladiólá, *pron.* -di-o-
glagóre
glájá
glásbeton
gláspapír
glásvand, *pl.* glásvanduri
glaucóm, *pron.* glau-com
glazúră, *gen.* glazúrii
glásciór, *pron.* scio
glásui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
glásuiésc; *conj.* glásuiască

gléznă
 glicerină, *gen.* glicerinci
 glicină
 glie, *gen.* gliei
 glisieră, *pron.* -si-e-
 glob (Anat.), *pl.* globi
 glob, *pl.* globuri
 glodurós
 glonț, *pl.* gloanțe
 glorie, *pron.* -ri-e; *gen.* gloriei
 glorifică, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 glorifică
 gloriós, *pron.* -ri-os
 glósă
 gluciniu, *pron.* -nľu
 glügă, *pl.* glugi
 gnais (1 *sil.*), *pl.* gnáisuri
 gnoseologie, *pron.* -se-o; *gen.*
 gnoscologiei
 goblén, *pl.* goblénuri
 godín „sobă”, *pl.* godínuri
 goelétă, *pron.* go-e- (nu: go-ie-)
 gogoášă, *pl.* (obiecte) gogoáše și
 gogóși, (minciuni) gogóși
 gogomán
 gógoriță
 gol, *pl.* goi, *f.* goálă, *pl.* goále
 gol (Sport) (nu: goal), *pl.* góluri
 golás, *pl.* goláși, *f.* golášă, *pl.*
 goláše
 gondólă, *pl.* gondóle
 gondoliér, *pron.* -li-er
 goniometrie, *pron.* -ni-o; *gen.*
 goniometriei
 goniométru, *pron.* -ni-o; *pl.* go-
 niométre
 gorgán, *pl.* gorgáne
 gorlă, *pl.* gorle
 gorún
 gospodár
 gospodărie, *gen.* gospodăriei
 góștină
 gótcă, *pl.* gótce
 goz, *pl.* gózuri
 gráben, *pl.* grábene
 grad, *pl.* gráde
 gradăție, *pron.* -ți-e; *gen.* gra-
 dăției
 grádel
 gradén, *pl.* gradénuri
 graficián, *pron.* -ci-an

grafológ, *f.* grafológă
 grafométru, *pl.* grafométre
 grahám „piine”
 grai, *pl.* gráiuri
 gráifer, *pl.* gráifere
 grajd
 gramatică, *gen.* gramăticii, *pl.*
 gramătici
 graminée, *pl.* graminée, *pron.*
 -ne-e (nu: -ne-ie)
 gramofón, *pl.* gramofoaăne
 granát „piatră prețioasă”, *pl.*
 granáte
 granát (Bot.), *pl.* granáti
 granátă „rodie”
 grandilocvént
 grandióș, *pron.* -di-os
 grángur
 grániță, *pl.* gránițe
 granulatór, *pl.* granulatoáre
 granulăție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 granulăției
 granulă
 granulóm, *pl.* granuloaăme
 grápă, *pl.* grápe
 grátie, *pron.* -ti-e; *pl.* grátii
 gratifică, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 gratifică
 gratificăție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 gratificăției
 grațiá, *pron.* -ți-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* grațiáză, 1 *pl.*
 grațiém, *pron.* -ți-em; *ger.* gra-
 tiínd
 grăție, *pron.* -ți-e; *gen.* grá-
 ției
 grațiére, *pron.* -ți-e-
 grațiós, *pron.* -ți-os
 gráur
 gravitate, *gen.* gravității
 gravităție, *gen.* gravităției
 grădină, *gen.* grădinii
 grádiște
 grái, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 gráiesc; *conj.* gráiască
 grámádă, *pl.* grámézi
 grámăjoară
 grápă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 grápează
 grásulľu
 grătár, *pl.* grătáre
 grăunte, *pl.* grăunți

grăunță, mai ales la pl. gră-
 unțe
 greabăn, pl. grébene și grébeni
 greață, pl. gréțuri
 greblă, ind. prez. 3 sg. și pl.
 greblează
 gréder, pl. grédere
 greliér, pron. -li-er
 gréier
 grenadă „proiectil”
 grenadiér, pron. -di-er
 greói, pl. greói, f. greoáie, pl.
 greoáie
 grep, pl. grépuri (și: grépfrut,
 pl. grépfruturi)
 grésie, pron. -si-e; gen. grésici
 greș, pl. gréșuri
 greșcăla, pl. greșeli
 greși, conj. greșească
 greulét, pron. gre-u-
 greušér, pron. gre-u-
 greutate, pron. gre-u-
 gri
 grijanie, pron. -ni-e; gen.
 grijániei
 grijă, pl. griji
 griji, conj. grijească
 grijuliú
 griláj, pl. griláje
 grilă, pl. grille
 grimasă
 grimeur, pron. -mór
 grindă, pl. grinzi
 grindéi, pl. grindéie
 grindină, pl. grindine
 griș
 grizú, art. grizúul
 gríne, numai pl. „cereale”
 gríu, pl. gríie „lanuri de gríu”
 gríu, pl. gríuri „calități de gríu”
 griulét, pron. grí-u-
 groáznic
 grobián, pron. -bi-an
 grohái, ind. prez. 3 sg. și pl.
 gróhăie
 grohotiș, pl. grohotișuri
 gromóvnic, pl. gromóvnice
 gros-ciór, pron. scio
 grótă, pl. gróte
 grotésc, f. grotéscă
 grui, pl. grúuri și grúie
 grumáz, pl. grumáji
 grund, pl. grúnduri
 granz, pl. grunji și grúnzuri
 grunzurós

grup, pl. grúpuri
 grúpă, pl. grúpe
 guáno, pron. gua-
 guard (l sil.)
 guásă, pron. gua-; gen. ~~guáscă~~
 gubérnic, pron. -ni-e; gen.
 gubérnici
 gudrón, pl. gudroáne
 guguștiuc
 guiță, pron. gu-i-
 guițătúră, pron. gu-i-
 gúlaș, pl. gúlașuri
 guleráš, pl. guleráșe
 gulie, gen. gulici
 gunói
 gunoi, ind. prez. 1 sg. și 3 pl.
 gunoiésc; conj. gunoiáscă
 gunoiér
 gúra-léului
 gúra-cáscă
 gúreș, pl. gúreși, f. gúreșă, pl.
 gúreșe
 gurgúii, pl. gurgúie
 gúșă, pl. guși
 gutapércă
 gutúii
 gutúie
 guturái, pl. guturáiuri și gutu-
 ráie
 guzgán
 gúzla (Muz.)

H, pron. ha (în abrevieri și: haș)
 habár
 háchițe
 hagiográfíc, pron. -gi-o-
 háide
 haihúii
 haimaná, pl. haimanále
 haín, pl. haíni, f. haínă, pl.
 haíne
 háiná, subst.
 hainí, pron. ha-i-; ind. prez.
 1 sg. și 3 pl. hainésc
 háită, pl. háite
 haláj
 halát, pl. haláte
 hálcă, pl. hálci
 halebárdă, pl. halebárde
 halebardiér, pron. -di-er
 halimá, pl. halimále
 haló, pl. halóri

halogén
 háltă, *pl.* hálte
 haltéră (Sport)
 halucinăție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 halucinăției
 halvá
 hamác, *pl.* hamácuri și hamáce
 hambár, *pl.* hambáre
 haméi
 hamsie, *gen.* hamsiei, *pl.* ham-
 sii
 han (persoană), *pl.* hani
 han, *pl.* hánuri
 hándbal
 handicáp, *pl.* handicápuri
 hangár, *pl.* hangáre
 hangér
 han-tátár
 hántru, *pl.* hántri
 háos
 háplea
 hapsín
 harabá, *pl.* harabále
 harababúra
 harabagiú, *pl.* harabagii
 harabáie, *pl.* hărăbái
 harachiri, *pron.* -chi-ri
 haráci „tribut” (2 sil.)
 harápnic
 harbúz, *pl.* harbúji
 hárca-párcea
 hardughie, *gen.* hardughiei
 harém, *pl.* harémuri
 harnașamént
 harpagón
 hárpá și hárfá
 harpie și hárpie, *gen.* harpiei și
 hárpiei
 hartán, *pl.* hartáne
 hartoi, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 hartoiésc; *conj.* hartoiáscă
 hártă
 hárți (1 sil.)
 hasmatúchi, *pron.* -tuchi
 háspel, *pl.* háspeluri
 hatír, *pl.* hatíruri
 hátman și hatmán
 havéză
 havúz, *pl.* havúzuri
 hazard
 hazlíu
 hazná
 hábăúc
 hácuf, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 hácuiésc

hădărág
 hăităș, *pron.* hăi-
 hăitui, *pron.* hăi-; *ind. prez.*
 1 sg. și 3 pl. hăituiésc; *conj.*
 hăituiáscă
 hăituiálă, *pron.* hăi-
 hălădui, *ind. prez.* 1 sg. și 3
 pl. hălăduiésc; *conj.* hălădu-
 iáscă
 hămăi, *ind. prez.* 3 sg. și pl.
 hămăie
 hămeseálă
 hămesi
 hămesit
 hăpăi, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 hăpăiésc
 hărmălăie
 hărtăni
 hărțui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 hărțuiésc; *conj.* hărțuiáscă
 hărțuiálă
 hătăș, *pl.* hătăși (cai)
 hătăș, *pl.* hătășuri și hătășe (cá-
 rări)
 hățui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 hățuiésc; *conj.* hățuiáscă
 hăuli, *pron.* hă-u-
 hebdomadár, *pl.* hebdomadáre
 hecatómbă
 hectolitru
 hegelian, *pron.* he-ghe-li-an
 hegemon
 hegemonie, *gen.* hegemoniei
 heleșteu, *pl.* heleșteie
 heliocentrism, *pron.* -li-o-
 heliográf, *pron.* -li-o-; *pl.* he-
 liografe
 heliogravură, *pron.* -li-o-
 heliométru, *pron.* -li-o-
 heliostát, *pron.* -li-o-
 helioterapie, *pron.* -li-o-; *gen.*
 helioterapieci
 heliotróp, *pron.* -li-o-
 heliotropism, *pron.* -li-o-
 héliu, *pron.* -líu
 hematít
 hematóm, *pl.* hematóame
 hematóză
 hematozoár, *pron.* -zo-ar
 hemicílu
 hemiplegie, *gen.* hemiplegiei
 hemoglobină

hemoptizie, *gen.* hemoptiziei
 hemoragie, *gen.* hemoragiei
 hemoroidál, *pron.* -ro-i-
 hemoroizi, *numai pl.*
 hemostáză
 hent (Sport)
 hepátic
 hepatită
 heptagón, *pl.* heptagoáne
 heráldic
 herculeán, *pron.* -le-an
 herghelie, *gen.* hergheliei
 héring
 hermafrodít
 hermenéutică, *pron.* -neű-
 hermină
 hernie, *gen.* herniei
 hertzienne (unde hertziene), *pron.*
 -ți-e-
 eteroclit, *v.* eteroclit
 heterodóx, *v.* eterodóx
 heterózis
 hexaédru, *pron.* -xa-e-
 hexagón
 hexamétru, *pl.* hexamétri
 hexapód
 hiacint, *pron.* hi-a-; *pl.* hia-
 cinturi
 hiát, *pron.* hi-at; *pl.* hiáturi
 hibrid
 hibridáție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 hibridáției
 hidós
 hidraúlic, *pron.* -dra-u-
 hídră
 hidroavión, *pron.* -dro-a-vi-on
 hidrocarbúră
 hidrocefál
 hidrocentrálă
 hidrodinámică
 hidroeléctric, *pron.* -dro-e-
 hidrofil
 hidrofób
 hidrogén
 hidromecánică
 hidrométru, *pl.* hidrométre
 hidropizie, *gen.* hidropiziei
 hidrotehnician, *pron.* -ci-an
 hiénă, *pron.* hi-e-
 hierátic, *pron.* hi-e-
 higroscóp
 hilár (Anat.), *pl.* hilári, *f.* hi-
 lără, *pl.* hiláre
 himeră

hinghér
 hiperbolă
 hiperbólic, *f.* hiperbólică
 hipermetróp
 hipersecrétie, *pron.* -ți-e; *gen.*
 hipersecrétiei
 hipertensiúne, *pron.* -si-u-
 hipertrofie, *gen.* hipertrofiei
 hipísm
 hipnotism
 hipnotizá
 hipnóză
 hipocóndru (Anat.), *pl.* hipo-
 cóndre
 hipodróm, *pl.* hipodrómuri
 hipofiză
 hipopotám
 hipostáză (Med.)
 hipotensiúne, *pron.* -si-u-
 hipotracțiúne, *pron.* -ți-u-
 hirotonisí
 histologie, *gen.* histologiei
 histrión, *pron.* -tri-on
 hírbui, *ind. prez.* 1 sg. și 8 pl.
 hírbuiesc; *conj.* hírbuiască
 hírcii, *ind. prez.* 3 sg. și pl. hí-
 cicie
 hírciálă, *pl.* hírciéli
 hírdău, *pl.* hírdáie
 hírii, *ind. prez.* 3 sg. și pl. hí-
 riie
 híriálă, *pl.* híriéli
 hírlét
 hírsí
 hírși, *ind. prez.* 1 sg. hírși;
 3 sg. și pl. hírșie
 hírtie, *gen.* hírtiei
 hírtóp, *pl.* hírtóape
 hírtóágă, *pl.* hírtóage
 hírzób, *pl.* hírzoábe
 híși, *ind. prez.* 1 sg. și 8 pl. hí-
 șiiesc
 híșină
 hlamídă, *pl.* hlamíde
 hlei „argilă”
 hoárdă, *pl.* hoárde
 hóbot, *pl.* hóbote
 hóchei
 hodoróg
 hodorogeálă

înodorogî
 înodorônc-tronc
 hîge, *pl.* hîgi
 hîgeág
 hîhot, *pl.* hîhote
 hîol, *pl.* hîluri
 hîolbá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 holbeáză
 hîoldă, *pl.* hîolde
 hîoléră, *pl.* holére
 hîolmiu (Chim.), *pron.* -mîu
 holocáust, *pron.* -caust
 holotúrie (Zool.), *pl.* holotúrii
 holtéi
 homár
 homeopát, *pron.* -me-o-
 homéric
 honvéd
 hîoră, *pl.* hîóre
 hîorâi, *ind. prez.* 1 *sg.* hîorâi,
 3 *sg.* și *pl.* hîorâie
 hîorbotă, *pl.* hîorbote
 hîorcâi, *ind. prez.* 1 *sg.* hîorcâi,
 3 *sg.* și *pl.* hîorcâie
 hîorcâială, *pl.* hîorcâieli
 hormón, *pl.* hormóni
 horn, *pl.* hîornuri
 horoscóp, *pl.* horoscoápe
 horst, *pl.* hîorsturi
 horténsie, *pron.* -si-e; *gen.* hor-
 ténsiei
 hotârî, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 hotârâsc; *imperf.* 3 *sg.* ho-
 târă; *conj.* hotârâscă
 hîotel, *pl.* hîoteluri
 hoteliér, *pron.* -li-er
 hoț, *pl.* hoți, *f.* hoăță, *pl.* hoățe
 hoțomán
 hránă, *gen.* hrânei
 hrean (1 *sil.*)
 hrisóv, *pl.* hrisoáve
 hrișcă
 hrúbă, *pl.* hrúbe
 huc (*nu:* hook)
 huci (1 *sil.*)
 húdiță, *pl.* húdițe
 huhuréz
 huidui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 huiduiésc; *conj.* huiduiáscă
 huilă, *pron.* hu-i-
 húlă, *pl.* húle
 huligán, *pl.* huligáni

hûlpav
 hulúbă
 huludéț
 húmă, *gen.* húmei
 humoréscă
 hurducă
 hurie, *gen.* huriei
 hurmúz
 hurui, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 húruie
 huruiálă
 husár
 húșă
 husitísm
 húște, *numai pl.*
 huzurî

I, *pron.* i
 ia, *v.* luá
 iáca și iácă
 iácătă
 iacobín
 iádeș
 iahníe, *gen.* iahníei
 iaht
 ianuárie, *pron.* -nu-a-rie
 iar și iáră
 iárăși
 iárbă, *pl.* (buruieni) iérburi
 iard, *pl.* iarzi
 iarmaróc, *pl.* iarmaroáce
 iásă, *v.* ieși
 iasomie, *gen.* iasomieí
 iatác, *pl.* iatácuri
 iatagán, *pl.* iatagáne
 iau, *v.* luá
 iaurgíu, *pl.* iaurgíi
 iázmă, *pl.* iézme
 ibídem
 fbis, *pl.* fbiși
 ibríc, *pl.* ibríce
 ibrișín, *pl.* ibrișíne
 ici-cólo și ici, cólo
 icní
 iconoscóp, *pl.* iconoscoápe
 iconostás, *pl.* iconostáse
 ícre, *numai pl.*
 ícter, *pl.* íctere
 ideál, *pron.* -de-al
 idealism, *pron.* -de-a-

ideăție, *pron. -de-a-ți-e*
 idée, *pron. -de-e (nu: -de-ie)*
 idem
 identic
 identifică, *ind. prez. 3 sg. și pl. identifică*
 identitate
 ideografic, *pron. -de-o-*
 ideogramă, *pron. -de-o-*
 ideologie, *pron. -de-o-; gen. ideologiei*
 idilism
 idiom, *pron. -di-om; pl. idi-omuri*
 idiosincrasie, *pron. -di-o-; gen. idiosincrasiei*
 idiot, *pron. -di-ot*
 idiotism, *pron. -di-o-*
 ie, *pl. îi*
 ied
 iéderă, *gen. iéderei; pl. iédere*
 iéftin
 ieftini
 iei, *v. lua*
 iele
 ienibahár
 ienicér
 ienúpár
 ienúperă, *pl. ienúpere*
 iepure, *art. iepurele*
 iepuşoară
 ierarhie, *gen. ierarhiei*
 ierbár
 ieremiadă, *pron. -mi-a-*
 ieri
 ieri-noapte
 ieri-seară
 iernă
 iernatic
 ierononáh
 iertá
 ierúgá
 ierúncá
 iésle, *pl. iésle*
 ieşcău
 ieşi, *ind. prez. 3 sg. iése; conj. iasă*
 ieşire
 iezătúrá
 iézer
 iezuit
 ifos
 igiénagă, *pron. -gi-e-; gen. igi-enei*

igienist, *pron. -gi-e-*
 igliță
 ignobil, *pron. ig-no-*
 ignora, *pron. ig-no-; ind. prez. 3 sg. și pl. ignorează și ignora*
 ignoránt, *pron. ig-no-*
 igrasie, *gen. igrasiei*
 igrasiós, *pron. -si-os*
 ihtiofág, *pron. -ti-o-*
 ihtologie, *pron. -ti-o-; gen. ihtologiei*
 ihtiozáur, *pron. -ti-o-za-ur*
 ilár
 ilariánt, *pron. -ri-ant*
 ilaritate
 iláu, *pl. iláie*
 ilegítim
 ilíc, *pl. ilíce*
 ilizibil
 ilót
 iluminát
 ilumináție, *pron. -ți-e; gen. ilumináției*
 iluminísm
 ilustráție, *pron. -ți-e; gen. ilustráției*
 ilúzie, *pron. -zi-e; gen. ilúziei*
 iluzioná, *pron. -zi-o-*
 iluzionísm, *pron. -zi-o-*
 iluzóriu, *pron. -rúu*
 imagináție, *pron. -ți-e; gen. imagináției*
 imáGINE, *gen. imáginii, pl. imá-gini*
 imambaialdí
 imás, *pl. imášuri*
 imateriál, *pron. -ri-al*
 imbérb
 imbóld (*dar: ímboldí*)
 imediát, *pron. -di-at*
 imemoriál, *pron. -ri-al*
 imersiúne, *pron. -si-u-*
 imigráție, *pron. -ți-e; gen. imigráției*
 iminént
 imitá, *ind. prez. 3 sg. și pl. imită*
 imitáție, *pron. -ți-e; gen. imitáției*
 imixtiúne, *pron. -ti-u-*
 imn, *pl. imnuri*
 imobil, *adj.*

imóbil, *subst.*
 imortélă (Bot.)
 impacientă, *pron.* -ci-en-
 imparțial, *pron.* -ți-al
 impediment, *pl.* impedimente
 imperfectiune, *pron.* -ți-u-
 imperiál, *pron.* -ri-al
 imperialism, *pron.* -ri-a-
 imperiós, *pron.* -ri-os
 impériu, *pron.* -ríu
 impermeábil, *pron.* -me-a-
 imperturbábil
 impetuós, *pron.* -tu-os
 impiegát, *pron.* -pie-gat
 impietá, *pron.* -pi-e-
 implicá
 impolitété
 importá
 important
 importună
 imprecáție, *pron.* -ți-e; *gen.* im-
 precátiei
 imprecízie, *pron.* -zi-e; *gen.*
 imprecíziei
 impregná, *pron.* -preg-na
 impresár
 imprésie, *pron.* -si-e; *gen.* im-
 présiei
 impresioná, *pron.* -si-o-
 impresionánt, *pron.* -si-o-
 impresionism, *pron.* -si-o-
 impriméu, *pl.* impriméuri
 impropriu, *pron.* -priu
 improvizáție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 improvizátiei
 impúber
 impúls, *pl.* impúlsuri
 impúlsie, *pron.* -si-e, și impul-
 siúne, *pron.* -si-u- (Med.); *gen.*
 impúlsiei și impulsiónii
 impúne, *ind. prez.* 1 sg. impún;
conj. impúná
 imputá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 impútá
 imputáție, *pron.* -ți-e; *gen.* im-
 putátiei
 imuábil, *pron.* -mu-a-
 inactuál, *pron.* -tu-al
 inadecvát
 inalienábil, *pron.* -li-e-
 inamíc
 inaníție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 inanítiei
 inapreciábil, *pron.* -ci-a-
 inárită (Bot.)
 inaugurá, *pron.* i-nau-
 inavuábil, *pron.* -vu-a-

incandescént, *pron.* sce
 incarná
 incáso (Fin.)
 incendiá, *pron.* -di-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* incendiáză, 1 *pl.*
 incendiém, *pron.* -di-em; *ger.*
 incendiünd
 incendiár, *pron.* -di-ar
 incendiát, *pron.* -di-at
 incendiátór, *pron.* -di-a-
 incendiére, *pron.* -di-e-
 incéndiu, *pron.* -dîu
 incestuós, *pron.* -tu-os
 inchizitoriál, *pron.* -ri-al
 inchizíție, *pron.* -ți-e; *gen.* in-
 chizítiei
 incinerá
 incintă, *pl.* incînte
 incipient, *pron.* -pi-ent
 incisiv
 incită, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 incítă
 incízie, *pron.* -zi-e; *gen.* incí-
 ziei
 inclusiv
 incluziúne, *pron.* -zi-u-
 incoativ, *pron.* -co-a-
 incoerént, *pron.* -co-e-
 incoerénță, *pron.* -co-e-
 incógnito, *pron.* -cog-ni-
 incognoscíbil, *pron.* sci
 incommensurábil
 incompetentă
 incompłét
 incomprehensibil
 inconciliábil, *pron.* -li-a-
 inconsecvént
 inconstiént, *pron.* -ști-ent
 inconstiéntă, *pron.* -ști-en-
 inconveniént, *pron.* -ni-ent
 incorigíbil
 incorruptíbil
 incriminá
 incrimináre
 incrustá
 incrustáție, *pron.* -ți-e; *gen.* in-
 crustátiei
 incubáție, *pron.* -ți-e; *gen.* incu-
 bátiei
 incunábul
 incursiúne, *pron.* -si-u-
 in-cvárto
 indecént
 indelébil
 indelicatété

indemnizație, *pron. -ți-e; gen. indemnizației*
 independent
 indescifrabil, *pron. sci*
 indescrisibil
 indestructibil
 index (listă), *pl. indexuri*
 indezirabil
 indian, *pron. -di-an*
 indic, *adj.*
 indicator, *pl. indicatoare*
 indicație, *pron. -ți-e; gen. indicației*
 indice (număr), *pl. indici*
 indiciu, *pron. -cîu*
 indiferență
 indigestie, *pron. -ți-e; gen. indigestiei*
 indigó
 indisciplină, *pron. sci*
 indiscrție, *pron. -ți-e; gen. indiscrției*
 indispoziție, *pron. -ți-e; gen. indispoziției*
 indispuie, *ind. prez. 1 sg. indispuie; conj. indispuie*
 indiu (Chim.), *pron. -dîu*
 individual, *pron. -du-al*
 individualism, *pron. -du-a-*
 diviziune, *pron. -zi-u-*
 indo-european, *pron. -pean*
 inductór
 inducție, *pron. -ți-e; gen. inducției*
 indulgență
 înduratie, *pron. -ți-e; gen. înduratiei*
 industrial, *pron. -tri-al*
 industrializă, *pron. -tri-a-*
 industriaș, *pron. -tri-aș*
 industrie, *pron. -tri-e; gen. industriei*
 inechitate
 ineptie, *gen. ineptiei*
 inepuizabil, *pron. -pu-i-*
 inerție, *gen. inerției*
 inervă (Anat.)
 inexact, *pron. gz*
 inexistent, *pron. gz*
 inexorabil, *pron. cs*
 inexperienced, *pron. -ri-en-*
 infailibil, *pron. -fa-i-*
 infanterie, *pron. -ri-e; gen. infanteriei*
 infatuât, *pron. -tu-at*
 infecție, *pron. -ți-e; gen. infecției*
 infecțios, *pron. -ți-os*

inferior, *pron. -ri-or*
 infiltrație, *pron. -ți-e; gen. infiltrației*
 infinitezimál
 infirmerie, *gen. infirmeriei*
 infirmier, *pron. -mi-er*
 inflamație, *pron. -ți-e; gen. inflamației*
 inflație, *pron. -ți-e; gen. inflației*
 inflaționist, *pron. -ți-o-*
 inflexiune, *pron. -xi-u-*
 inflorescență, *pron. sce*
 influență, *pron. -flu-en- (nu) -flu-ien-)*
 in-folio, *pron. -li-o*
 informație, *pron. -ți-e; gen. informației*
 infraacustic
 infracțiune, *pron. -ți-u-*
 inframicrobiologie, *pron. -bi-o-; gen. inframicrobiologiei*
 infrarósu
 infrastructură
 infructuos, *pron. -tu-os*
 infuzie, *pron. -zi-e; gen. infuziei*
 infuzór (Tehn.), *pl. infuzoare*
 infuzór (Zool.), *pl. infuzóri*
 ingeniós, *pron. -ni-os*
 ingenuitate, *pron. -nu-i-*
 ingenuu, *pron. -nu-u*
 inghinál
 inginer
 ingredient, *pron. -di-ent*
 inhalatie, *pron. -ți-e; gen. inhalatiei*
 inhibiție, *pron. -ți-e; gen. inhibiției*
 inimă, *pl. inimi*
 inimicție, *pron. -ți-e; gen. inimicției*
 iniște
 iniția, *pron. -ți-a; ind. prez. 3 sg. și pl. inițiază, 1 pl. inițiem, pron. -ți-em; gen. inițiind*
 inițial, *pron. -ți-al*
 inițiativă, *pron. -ți-a-*
 inițiere, *pron. -ți-e-*
 injectór, *pl. injectoare*
 injecție, *pron. -ți-e; gen. injecției*
 injuriós, *pron. -ri-os*
 injustețe
 in-octávo
 inopinát
 inospitalier, *pron. -li-er*
 inovatie, *pron. -ți-e; gen. inovatiei*
 insatiabil, *pron. -ți-a-*

inscripție, *pron.* -ți-e; *gen.* inscrip-
 ției
 insensibil
 inseră
 înserție, *pron.* -ți-e; *gen.* înserției
 insesizabil
 insidiós, *pron.* -di-os
 insignă, *pl.* insigne
 insignifiant, *pron.* -sig-ni-fi-ant
 insinuánt, *pron.* -nu-ant
 insistá, *ind. prez. 1 sg.* insist
 insociabil, *pron.* -ci-a-
 insolátie, *pron.* -ți-e; *gen.* insolátiei
 insolit
 inspectoare
 inspector
 inspecție, *pron.* -ți-e; *gen.* inspec-
 ției
 inspirație, *pron.* -ți-e; *gen.* inspi-
 rației
 instalátie, *pron.* -ți-e; *gen.* instalá-
 ției
 instantanáu, *adj., pl.* instantanói,
f. instantanée, *pl.* instantanée,
pron. -ne-e (*nu:* -ne-ie)
 instantanáu, *subst., pl.* instantan-
 née, *pron.* -ne-e (*nu:* -ne-ie)
 instaurare, *pron.* -sta-u-
 instigátie, *pron.* -ți-e; *gen.* insti-
 gátiei
 instilátie, *pron.* -ți-e; *gen.* instilá-
 ției
 instinctuál, *pron.* -tu-al
 instituí, *ind. prez. 1 sg.* institui,
3 sg. și pl. instituie
 institút, *pl.* institúte
 institutór
 institúție, *pron.* -ți-e; *gen.* insti-
 túției
 instructáj
 instructor
 instrucție, *pron.* -ți-e; *gen.* instruc-
 ției
 instrucțiune „indicație”, *pron.*
 -ți-u-
 instruí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 instruiesc; *conj.* instruiască
 insuficiént, *pron.* -ci-ent
 insuflátie, *pron.* -ți-e; *gen.* insu-
 flátiei
 insultá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 insultă
 insurécție, *pron.* -ți-e; *gen.* insu-
 récției
 insurecționál, *pron.* -ți-o-
 integratór, *pl.* integratoáre

intelectuál, *pron.* -tu-al
 intelectualitate, *pron.* -tu-a-
 inteligénță
 inteligibil
 intemperie, *gen.* intemperiei
 intendént
 intendénță
 intenție, *pron.* -ți-e; *gen.* intenției
 intenționát, *pron.* -ți-o-
 interacțiune, *pron.* -ți-u-
 interabát, *pron.* -li-at
 interastrál
 interconexiune, *pron.* -xi-u-
 interdicție, *pron.* -ți-e; *gen.* inter-
 dicției
 interés, *pl.* interese
 interiór, *pron.* -ri-or
 interjécție, *pron.* -ți-e; *gen.* inter-
 jécției
 intermediár, *pron.* -di-ar
 intermédium, *pron.* -dlu
 intermézso, *pron.* intermeťo
 interministeriál, *pron.* -ri-al
 internaționál, *pron.* -ți-o-
 internaționálism, *pron.* -ți-o-
 interogá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 interogheáză
 interogatóriu, *pron.* -ríu
 interpenetrátie, *pron.* -ți-e; *gen.*
 interpenetrátiei
 interpolátie, *pron.* -ți-e; *gen.* in-
 terpolátiei
 interrégni, *pl.* interrégnuri
 intersécție, *pron.* -ți-e; *gen.* inter-
 sécției
 interstițiu, *pron.* -țíu
 intervál, *pl.* intervále
 intervení, *ind. prez. 1 sg.* intervin;
conj. intervină
 intervenție, *pron.* -ți-e; *gen.* inter-
 venției
 intervenționism, *pron.* -ți-o-
 intervenționist, *pron.* -ți-o-
 interviervá, *pron.* -vi-e-va
 intervíu, *pl.* interviuri
 íntim și íntim
 intitulá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 intitulează
 intoná
 intonație, *pron.* -ți-e; *gen.* into-
 náției
 intoxicátie, *pron.* -ți-e; *gen.* into-
 xicátiei
 intrá
 intramusculár, *pron.* se
 intransigént

întransigență
 intransitiv
 întrepid
 intrigă, *pl.* intrigi
 intrinsec, *f.* intrinsecă
 introduce
 introspecție, *pron.* -ți-e; *gen.* intro-
 specției
 intruziune (Mineral.), *pron.* -zi-u-
 intui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* intu-
 iesc; *conj.* intuiască; *ger.* intuind
 intuitiv, *pron.* -tu-i
 intuiție, *pron.* -ți-e; *gen.* intuiției
 inuman
 inundă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 inundă
 inundăție, *pron.* -ți-e; *gen.* inun-
 dăției
 invariabil, *pron.* -ri-a-
 invăzie, *pron.* -zi-e; *gen.* invăziei
 inventă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 inventează
 inventar
 inventariă, *pron.* -ri-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* inventariază, 1 *pl.*
 inventariem, *pron.* -ri-em; *ger.*
 inventariind
 invenție, *pron.* -ți-e; *gen.* invenției
 invers
 inversiune, *pron.* -si-u-
 investi (Econ.)
 investigație, *pron.* -ți-e; *gen.* in-
 vestigației
 investiție, *pron.* -ți-e; *gen.* inves-
 tiției
 inveterat „nvechit”
 invidiă, *pron.* -di-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* invidiază, 1 *pl.* in-
 vidiem, *pron.* -di-em; *ger.* invi-
 diind
 invidios, *pron.* -di-os
 inviolabil, *pron.* -vi-o-
 invitație, *pron.* -ți-e; *gen.* invita-
 ției
 invocă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* invocă;
conj. invoce
 invocăție, *pron.* -ți-e; *gen.* invo-
 căției
 involuție, *pron.* -ți-e; *gen.* invo-
 lутiei
 iobăgie, *gen.* iobăgiei
 iolă, *pron.* io-
 ión, (Fiz.), *pron.* i-on
 ionian „din Ionia”, *pron.* i-o-ni-an
 iónic (Fiz.), *pron.* i-o-
 iónic „din Ionia”, *pron.* i-o-
 ionizare, *pron.* i-o-

ionosferă, *pron.* i-o-
 iod și iot (*i* consonantic; 1 *sil.*)
 iotacism, *pron.* io-
 iperită
 ipocrit
 ipohondrie, *gen.* ipohondriei
 ipohondru
 ipostază
 ipotecă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 ipotechează
 ipotecă
 ipotenuză
 ipotetic
 ipotéză
 ípsos
 iradiă, *pron.* -di-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
 și *pl.* iradiază; *ger.* iradiind;
part. iradiat, *pron.* -di-at
 iradiație, *pron.* -di-a-ți-e; *gen.*
 iradiației
 iradiere, *pron.* -di-e-
 irascibil, *pron.* sci
 irațional, *pron.* -ți-o-
 iraționalism, *pron.* -ți-o-
 ireal, *pron.* -re-al
 irealizabil, *pron.* -re-a-
 ireconciliabil, *pron.* -li-a-
 iredent
 iredentism
 iremediabil, *pron.* -di-a-
 ireverențios, *pron.* -ți-os
 irezistibil
 iridu, *pron.* -dlu
 irigă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* iri-
 ghează
 irigație, *pron.* -ți-e; *gen.* irigației
 íris (Anat.), *pl.* irisuri
 íris „stînjenel”, *pl.* iriși
 iritație, *pron.* -ți-e; *gen.* iritației
 irizăție, *pron.* -ți-e; *gen.* irizăției
 irlandez, *pl.* irlandezi
 irmos, *pl.* irmoase
 irúpe
 irupție, *pron.* -ți-e; *gen.* irupției
 ischióon (Anat.), *pron.* -chi-on
 islamism
 islandez, *pl.* islandezi
 isón
 isoscél, *pron.* sce
 ispăși, *conj.* ispășească
 isprává, *pl.* isprávi
 isterie, *gen.* isteriei
 istorie, *gen.* istoriei
 istorioárá, *pron.* -ri-oa-
 istoriográf, *pron.* -ri-o-

istoriografie, *pron.* -ri-o-1 *gen.* is-
 toriografiei
 istorism
 istoromán
 işlic, *pl.* işlice
 italián, *pron.* -li-an
 italianism, *pron.* -li-e
 itinerár
 ită, *pl.* ite
 iugár
 iugosláv
 iúlie, *pron.* -li-e
 iúncher
 iúnie, *pron.* -ni-e
 iúreş
 iuteală
 ivăr, *pl.* ivăre
 ivóriu, *pron.* -riu
 izbă
 izbăví
 izbélişte
 izbí
 izbîndă, *pl.* izbînzí
 izbîndi
 izbucní
 izbutí
 izgoní
 izláz, *pl.* izlázuri
 izmă
 izmenít
 iznoává
 izobáră
 izocrón
 izoglósă
 izolăţie, *pron.* -ţi-e; *gen.* izolăţiei
 izomér
 izomórf
 izomorlism
 izotermă
 izotóp
 izotróp
 izvód
 izvór
 izvorí, *ind. prez.* 3 *pl.* izvorăsc,
imperf. izvorá; *conj.* izvorăscă
I, *pron.* í
 imbarcă, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 imbarcă
 îmbăia, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 îmbăiază, 1 *pl.* îmbăiem
 îmbăieră, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 îmbăierea; *conj.* îmbăiere
 îmbălsămă
 îmbelşugát

îmbia, *ind. prez.* 1 *sg.* îmbii, 3 *sg.*
 şi *pl.* îmbiei; *ger.* îmbiind
 îmbibă, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 îmbibă
 îmbietór, *pron.* -lu-e
 îmbină
 îmbicsí
 îmblăciu, *pl.* îmblăcie
 îmblinzí
 îmboboci
 îmbogăţi
 îmboldí (*dar:* îmbóld)
 îmbolnăví
 îmbracă
 îmbrăcăminte, *gen.* îmbrăcăminte
 îmbrăţişă, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 îmbrăţişează, 1 *pl.* îmbrăţişăm;
ger. îmbrăţişind
 îmbrăţişare, *pl.* îmbrăţişări
 îmbrínci, *conj.* îmbrincească
 îmbrobodí
 îmbucá
 îmbucurător
 îmbuibă
 îmbujorá
 îmbulzeală
 îmbulzi
 îmbună, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 îmbunează
 îmbunătăţi
 îmburghezí
 împachetá
 împacă, *ind. prez.* 2 *sg.* împáci-
conj. împáce
 împăciuí, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3
pl. împăciuiesc; *conj.* împăciu-
 iască
 împăciuitarism, *pron.* -ciu-i-
 împăduri
 împăia, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 împăiază, 1 *pl.* împăiem; *ger.*
 împăind
 împăienjení
 împămîntení
 împănă
 împărat
 împărăţie, *gen.* împărăţiei
 împărteală
 împărţi, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 împárt; *conj.* împártă; *gen.* îm-
 pârţind
 împărţire
 împătri
 împături, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3
pl. împăturesc
 împăună, *pron.* -pă-u-
 împeliţát

împerechea, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 împerechează, *1 pl. împere-*
 chem; *ger. împerechind*
 împetrișă
 împiedică, *pron. -pie-di-*
 împietri, *pron. -pie-*
 împilă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 împilează
 împinge
 împinzi
 impletî
 impletici
 implini
 implintă
 împodobi
 împopoțonă
 împotmoli
 împotriva, *prep.*
 împotrivă, *adv.*
 împrăștiă, *pron. -ti-a; ind. prez.*
 1 sg. împrăștiu, 3 sg. și pl.
 împrăstie, *pron. -ti-e; 1 pl. îm-*
 prăștiem; *ger. împrăștiind*
 împrejmui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 împrejmuiesc; *conj. împrejmu-*
 iască
 împrejúr, *adv.*
 împrejúrul, *prep.*
 împresură, *ind. prez. 1 sg. îm-*
 presor, 3 sg. și pl. împresoară;
conj. împresoare
 împreună, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 împreunează și împreună; *conj.*
 împreuneze și împreună
 împreună, *adv.*
 împricinăt
 împrietenî
 împroprietări, *pron. -pri-e-*
 împuiă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 împuiază, *1 pl. împuiem; ger.*
 împuind
 împușcă-n-lună
 împuternici
 împutî
 inadîns
 în afară
 înafinte, *adv.*
 înaintea, *prep.*
 înafinte-mergător
 înált
 înapói, *adv.*
 înapóia, *prep.*
 înapoiă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 înapoiază, *1 pl. înapoiem; ger.*
 înapoiind
 înăbușeală

înăbuși, *ind. prez. 1 sg. înăbuș,*
 3 sg. și pl. înăbușă; *conj. înă-*
 bușe
 înăcri
 înăduși, *conj. înădușească*
 înálbi
 înáltîme
 înăúntru, *adv.*
 înăúntrul, *prep.*
 încadră
 încăier, *v. încăieră*
 încăltea și încălțe
 încapsulă
 încartirui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 încartiruiesc; *conj. încartiruiască*
 încasă
 încăieră, *ind. prez. 1 sg. încăier,*
 3 sg. și pl. încăieră
 încăleacă
 încăltăminte, *gen. încăltămîntei*
 încăpătîină
 încăpătîinare
 încăpeă, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 încáp, 2 sg. încápi
 încárnă
 încăruntî
 încātușă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 încātușează, *1 pl. încātușăm;*
ger. încātușind
 încātușăre, *pl. încātușări*
 încercui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 încercuiesc; *conj. încercuiască*
 încetini, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 încetinesc
 încheă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 încheagă
 încheiă, *ind. prez. 1 sg. închei,*
 3 sg. și pl. încheie, *1 pl. în-*
 cheiem; *ger. încheind*
 încheietură
 închide, *ind. prez. 1 sg. închid;*
conj. închidă
 închipuî, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 închipuie
 închiriă, *pron. -ri-a; ind. prez.*
 3 sg. și pl. închiriază, *1 pl.*
 închiriem, *pron. -ri-em; ger.*
 închiriind
 închiriere, *pron. -ri-e-*
 închistă
 închizătoare, *pl. închizători*
 încălcedă
 încălci, *conj. încălcească*
 încirdui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 încirduiesc; *conj. încirduiască*
 în cit (în cit timp)
 încît (atît de mult) „că, de”

încleia, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 încleiază, *1 pl. încleiem; ger.*
 încleind
 încleiere
 înclină, *ină. prez. 3 sg. și pl.*
 înclină
 înclinăție, *pron. -ți-e; gen. inclinației*
 încoace
 încolo
 încondeia, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 încondeiază, *1 pl. încondeiem; ger. încondeind*
 înconjur, *subst.*
 înconjură, *ind. prez. 1 sg. înconjur și înconjor*
 încontinuu, *pron. -nu-u*
 încorporă
 încotoșmână
 încotró
 încovoia, *ind. prez. 1 sg. încovoi, 3 sg. și pl. încovoie, 1 pl. încovoiem; ger. încovoiind*
 încrede, *ind. prez. 1 sg. încred; conj. încreadă*
 încrengătură
 înrîncenă, *ind. prez. 3 sg. și pl. înrîncenă*
 înruciașă, *ind. prez. 3 sg. și pl. înruciașează, 1 pl. înruciașăm; ger. înruciașind*
 înruciașare, *pl. înruciașări*
 încuia, *ind. prez. 1 sg. încui, 3 sg. și pl. încuie, 1 pl. încuim*
 încuibă, *ind. prez. 3 sg. și pl. incuibează*
 încuietoare
 încumetă, *ind. prez. 3 sg. și pl. încumetă*
 încunoștință
 incunună, *ind. prez. 3 sg. și pl. incununează*
 încurajă, *ind. prez. 1 pl. încurajăm; ger. încurajind*
 încurcă-lume
 încuviință
 îndatoră
 îndărăt
 îndeajuns
 îndeaproape
 îndeminatic
 indemnă, *ind. prez. 3 sg. și pl. îndeamnă*
 îndeobște, *pron. -de-ob-*
 îndeosébi, *pron. -de-o-*
 îndiguí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. îndiguiesc*

îndoí, „a dubla”, *refl. „a avea o îndoială”;* *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. îndoiesc; conj. îndoiască*
 îndoí, „a încovoia”, *ind. prez. 1 sg. îndoi, 3 sg. și pl. îndoie*
 îndoială, *pl. îndoieli*
 îndoielnic
 îndoitură, *pron. -do-i-*
 îndolia, *pron. -li-a; ind. prez. 3 sg. și pl. îndoliază, 1 pl. îndoliiem, pron. -li-em; ger. îndolind*
 îndrăzneală
 îndrăzni
 îndrituí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. îndrituiesc*
 induioșă, *ind. prez. 3 sg. și pl. induioșează, 1 pl. induioșăm; ger. induioșind*
 induioșător
 înec, *pl. înecuri*
 înecă
 înecăcios
 înfăptuí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. înfăptuiesc; conj. înfăptuiască*
 înfășă, *ind. prez. 1 sg. înfăș, 3 sg. și pl. înfășă, 1 pl. înfășăm; ger. înfășind*
 înfășură, *ind. prez. 1 sg. înfășor*
 înfățișă, *ind. prez. 3 sg. și pl. înfățișează, 1 pl. înfățișăm ger. înfățișind*
 înfățișare, *pl. înfățișări*
 infeudă, *pron. -fe-u-*
 înfia, *pron. -fi-a; ind. prez. 3 sg. și pl. înfiază, 1 pl. înfiem, pron. -fi-em; ger. înfiind*
 înfieră, *pron. -fie-*
 înfierbintă
 înfiere, *pron. -fi-e-*
 înfiintă, *pron. -ti-in-*
 înfioră, *pron. -fi-o-; ind. prez. 1 sg. înfiór, 3 sg. și pl. înfioară*
 înfiorător, *pron. -fi-o-*
 înfiripă, *ind. prez. 1 sg. înfiripéz și înfirip*
 înfoia, *ind. prez. 1 sg. înfoi și înfoie, 3 sg. și pl. înfoie și înfoiază, 1 pl. înfoiem; ger. înfoind*
 înfoiere
 înfricoșă, *ind. prez. 3 sg. și pl. înfricoșează, 1 pl. înfricoșăm; ger. înfricoșind*
 înfricoșător
 înfrumuseță
 înfruptă, *ind. prez. 3 sg. și pl. înfruptă*

infulecă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 infulecă
 infundă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 infundă
 infuriă, *pron. -ri-a; ind. prez.*
 1 sg. *infurii*, 1 pl. *infuriem*,
pron. -ri-em; ger. infuriind
 îngădui, *ind. prez. 1 sg. îngădui*,
 3 sg. și pl. *îngăduie*
 îngăduială, pl. *îngăduieli*
 îngăimă, *pron. -găi-; ind. prez.*
 1 sg. *îngăim*, 3 sg. și pl.
îngăimă; conj. îngăime
 îngălbeni, *ind. prez. 3 sg. îngăl-*
beneste
 îngemănă
 ingenuncheă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 ingenunchează, 1 pl. *ingenun-*
chem; ger. ingenunchind
 inghesui, *ind. prez. 1 sg. inghesui*,
 3 sg. și pl. *inghesue*
 inghesuială, pl. *inghesuieli*
 inghetă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 ingheată
 inghetată, pl. *inghetate*
 inghioldi
 inghiți, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 inghit; *conj. inghită*
 îngimță, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 îngimță
 îngrășă, *ind. prez. 1 sg. îngrăș*,
 2 sg. *îngrăși*, 3 sg. și pl. *îngrășă*,
 1 pl. *îngrășăm; conj. îngrășe;*
ger. îngrășind
 îngrășăminte, pl. *îngrășăminte*
 îngrețoșă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 îngrețoșează, 1 pl. *îngrețoșăm;*
gen. îngrețoșind
 îngreuia, *pron. -gre-u-; ind. prez.*
 3 sg. și pl. *îngreuiază; ger. in-*
greuind
 îngrijă, *conj. îngrijească*
 îngroșă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 îngroășă, 1 pl. *îngroșăm; conj.*
 îngroășe; *ger. îngroșind*
 îngroșare, pl. *îngroșări*
 înhăită, *pron. -hăi-*
 înhăimă, *ind. prez. 1 sg. înhăm*
 înhumă
 înjghebă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 înjghebează și *înjghebă*
 înjumătăți
 înjunghia, *pron. -ghi-a; ind. prez.*
 1 sg. *înjunghii*, 1 pl. *înjunghiem*,
pron. -ghi-em; ger. înjunghind
 înjunghietură, *pron. -ghi-e-*
 înlăcrimăt

înlăntui, *ind. prez. 1 sg. înlăntui*,
 3 sg. și pl. *înlăntuie*
 în lături
 înlesni
 înlocui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 înlocuiesc; *conj. înlocuiesc*
 înmagazină
 înmănuncheă, *ind. prez. 3 sg. și*
 pl. *înmanunchează*, 1 pl. *in-*
mănunchem; ger. înmănunchind
 înmănușat
 înmărmuri
 înmiit
 înmiresmăt
 înmină
 înmlădiă, *pron. -di-a; ind. prez.*
 3 sg. și pl. *înmlădiază; ger.*
 înmlădiind
 înmormintă
 înmuguri
 innădi
 innămoli
 innăscut
 înnebuni
 innegri
 innegură
 innobilă
 innodă
 innoi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 innoiesc; *conj. innoiască*
 innoptă
 innoră
 innoroși
 inot
 inotă
 inotător
 in preajma
 înrăi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 înrăiesc
 înrăutăți, *pron. -ră-u-*
 înroși, *conj. inroșească*
 însăilă, *pron. -să-*
 însănotoși, *conj. însănotoșească*
 însănotoșit
 însăși (f. sg.)
 inscenă, *pron. sce*
 inscrie, *ind. prez. 1 pl. inscriem*,
 2 pl. *inscrieți; ger. inscriind*
 înseamnă
 înseamnă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 înseamnă și *înseamnă*
 însemină, *ind. prez. 3 sg. înse-*
nează
 insetoșă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 insetoșează, 1 pl. *insetoșăm;*
ger. insetoșind
 în sfârșit

înspăimintă, *ind. prez. 1 sg. în-*
spăimint, 3 sg. și pl. înspăimintă
 înspre
 înstrăină
 însumi
 însuși (*m. sg.*)
 înșelă, *ind. prez. 3 sg. și pl. înșală*
 înșeptit
 înșesit
 înșeuă, *pron. -șe-ua; ind. prez.*
3 sg. și pl. înșeuează
 înșfăcă, *ind. prez. 1 sg. înșfăo*
 înșirui, *ind. prez. 1 sg. înșirui,*
3 sg. și pl. înșiruie
 înștiință
 înșurubă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
înșurubează
 întărită, *ind. prez. 1 sg. întărit*
 întemeiă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
intemeiază, 1 pl. intemeiém;
ger. intemeiënd
 întemeiere
 întemeietór
 întinde, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
intind; conj. întindă
 întineri
 întii *invar.* (după nume: volumul
 întii, partea întii, *dar: întiiul*
volum, întiia parte)
 întiietate
 întimpină, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
intimpină
 întirziă, *pron. -zi-a; ind. prez.*
1 sg. întirzii, 1 pl. întirziém,
pron. -zi-em; gen. întirziënd
 întirziere, *pron. -zi-e-*
 întócmăi
 întortocheat
 întortochere
 întotdeauna
 întovărăși, *conj. întovărășească*
 într-adevăr
 într-adins
 intrajutorăre
 intraripăt
 întredeschide
 între timp
 întrei, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
intreięc; conj. intreiască
 întremă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
intremează
 întrepătrunde
 întreprinde
 întreprindere
 întretăiă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
intretăie, 1 pl. intretăiém; ger.

întretăind
 întretăiere
 întreține, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 întrețin; *conj. întrețină*
 întrevedere
 întristă
 într-o
 întroieni, *ind. prez. 3 sg. intro-*
ienéște
 intronă
 întru
 intrucit „deoarece”
 întru cit „în măsura în care”
 intrucitvă
 întru totul
 într-un
 întruna „mereu”
 întuneric
 întărcă, *ind. prez. 1 sg. întăro*
 înteleni
 întepă
 întesă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
intęsă
 învălmășeală
 învălmăși, *conj. învălmășească*
 învălui, *ind. prez. 1 sg. învălui,*
3 sg. și pl. învăluie
 învăpăiă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
invăpăiază, 1 pl. invăpăiém;
ger. invăpăiënd
 învățămînt
 învechi, *conj. invechească*
 învederat „vizibil”
 înveli
 înveliş, *pl. învelişuri*
 învelitoare, *pl. învelitóri*
 înversunat
 investi „a acorda un drept”
 investitură
 înveșmîntă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
inveșmintează
 înviă, *pron. -vi-a; ind. prez. 3 sg.*
și pl. invie; gen. inviind
 înviere, *pron. -vi-e-*
 inviforăt
 invinui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
inviniuiesc; conj. inviniuiescă
 invioră, *pron. -vi-o-*
 invirstă
 invirti, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
invirtesc și invirt
 invirtoșă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
invirtoșează, 1 pl. invirtoșăm;
ger. invirtoșind
 învoi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
invoięc; conj. invoiască

învoiălă, *pl.* învoieli
învolt, *f.* învoaltă
în zadăr
înzăpezi
înzdrăveni
înzestră

J, *pron.* je
jabou, *pl.* jabouri
jac (Telef.)
jacárd
jachetă, *pl.* jachete
jad
jaf
jaguár, *pron.* -guar
jálbă, *pl.* jálbe
jále
jaluzeá, *pl.* jaluzele
jamáică, *pron.* ja-mai-
jambieră, *pron.* -bi-e; *pl.* jam-
biere
jambón, *pl.* jamboane
jandárm, *pl.* jandármi
jandarmerie, *gen.* jandarmeriei
jántă (auto)
japonéz, *pl.* japonézi
jar
jardiniéră, *pron.* -ni-e-
jargón, *pl.* jargoane
jartiéră, *pron.* -ti-e
jasp
jaz, *pron.* jaz
jărátic
jărăgái
járui, *ind. prez. 1 sg. și 8 pl.*
járuiesc
jecomăneală
jecománi
jefui, *ind. prez. 1 sg. și 8 pl.*
jefuiesc; *conj.* jefuiască
jeg
jelánie, *pron.* -ni-e; *gen.* jelániei
jeléu, *pl.* jeléuri
jeli
jelui, *ind. prez. 1 sg. și 8 pl.*
jeluiesc; *conj.* jeluiască
jerséu, *pl.* jerséuri și jersée
jértfă, *pl.* jértfe
jertfi
jgheáb, *pl.* jgheáburi
jiclór, *pl.* jicloáre
jigánie, *pron.* -ni-e-; *gen.* jigániei,
pl. jigánii
jigări
jigni

jigódie, *pron.* -di-e; *gen.* jigódiei
jilav
jilétcă, *pl.* jilétci
jímblă
jinduí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
jinduiesc; *conj.* jinduiască
jintiță
jintuí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
jintuiesc; *conj.* jintuiască
jintuiálă
jir
jirébie, *pron.* -bi-e; *gen.* jirébiei
jitári
jítie, *pron.* -ti-e; *gen.* jítiei
jitnicér
jítităș
jiu-jítsu, *pron.* jlu-ji-țu
jivínă, *pl.* jivine
jivráj
jneápăn, *pl.* jnépeni
jnepeniș, *pl.* jnepenișuri
joágăr, *pl.* joágare
joárdă, *pl.* joarde
jobén, *pl.* jobénuri
jochéu, *pron.* jo-cheu
joi, *art.* jóia
joimăriță
joimír (2 sil.)
jóncă, *pl.* jonci
joncțiune, *pron.* -ți-u-
jonglér
jonglerie, *gen.* jongleriei
jos
jósnic
joule, *pron.* gful și jul
jovíal, *pron.* -vi-al
jubiléu, *pl.* jubilee, *pron.* -le-e
(nu: -le-ie)
jubiliár, *pron.* -li-ar
jucárie, *gen.* jucáriei
jucárioáră, *pron.* -ri-oa-
jucáuș, *pl.* jucáuși, *f.* jucáușă,
pl. jucáușe
júde
judecă
judecătă, *pl.* judecăți
judéț, *pl.* județe
judiciár, *pron.* -ci-ar
judiciós, *pron.* -ci-os
jugástru, *pl.* jugăștri
juisă, *pron.* ju-i-
jujéu, *pl.* jujeie
jumáră, *pl.* jumări
jumătate

jumult, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
jumulesc
juncă, *pl. junci*
junete
junghi (1 sil.), *pl. junghiuri*
junghiá, *pron. -ghi-a; ind. prez. 1 sg. junghii, 1 pl. junghiém, pron. -ghi-em; ger. junghiind*
junghietură, *pron. -ghi-e-*
junfincă, *pl. junfinci (2 sil.)*
juniór (Sport), *pron. -ni-ór*
júntă, *pron. hun-*
jupín
jupíneasă
jupuí, *ind. prez. 1 sg. jupói, 3 sg. și pl. jupoáie, ger. jupuind*
jupuiálă
jupufre
jurásic
jurámínt, *pl. jurámínte*
jurisconsúlt
jurisdicție, *pron. -ți-e; gen. juris-*
dicției
jurisdicționál, *pron. -ți-o-*
júriu, *pron. -ríu*
jurnál, *pl. jurnále*
juruí, *ind. prez. 1 sg. júruí*
justéte
justificá, *ind. prez. 3 sg. și pl. justifică*
justifiábil, *pron. -ți-a-*
justiție, *pron. -ți-e; gen. justiției*
juvát, *pl. juvéte*
juveníl
juxtaliniáră și juxtalineáră, *pron. j, -ni-a- și -ne-a-*
juxtapozíție, *pron. j, -ți-e; gen. juxtapozíției*
juxtapúne, *pron. j*
juxtapús, *pron. j*
júxtă, *pron. j*

K, *pron. ca*
kakí
káliu, *pron. -líu*
kantián, *pron. -ti-an*
kantianism, *pron. -ti-a-*
kieselgúr, *pron. chiz*
kilocalorie, *gen. kilocaloríei*
kilogram
kilogrammétru
kilolítru
kilometráj
kilométru, *pl. kilométri*
kilowátt, *pl. kilowáti*
kilowátt-óră

kriptón

L, *pron. le (în simboluri și: el)*
lábă, *pl. lábe*
labiál, *pron. -bi-al*
labiát, *pron. -bi-at*
labíl
labiodentál, *pron. -bi-o-*
labiovelár, *pron. -bi-o-*
labirínt, *pl. labirínturi*
laborátór, *pl. laboratoáre*
laboriós, *pron. -ri-os*
lácăt, *pl. lácáte*
lácrimă, *pl. lácrimi*
lacrimogén
lactée, *pron. -te-e (nu: -te-ie)*
lactóză
lacústru, *pl. lacústri*
lagúnă, *pl. lagúne*
lai, *adj., f. láie*
láic, *pron. la-ic*
laicizá, *pron. la-i-*
láitmotív, *pron. lait-mo-; pl. láit-*
motíve
láma (preot budíst)
lámă, *pl. láme*
lamelibranhiát, *pron. -hi-at*
lamentáție, *pron. -ți-e; gen. la-*
mentáției
laminór, *pl. laminoáre*
lampagiú, *pl. lampagú*
lampás, *pl. lampásuri*
lámpă, *pl. lámpi (1 sil.)*
lampión, *pron. -pi-on*
lancasterián, *pron. -ri-an*
lánce, *pl. lán-ci (1 sil.)*
lanceolát, *pron. -ce-o-*
lantérnă, *pl. lantérne*
laoláltă
la o párté
lapislazúli (5 sil.)
lápoviță
lápsus, *pl. lápsusuri*
larghéttó (Muz.)
larghéte
lárgo (Muz.)
lari, *numai pl. (1 sil.)*
laringál
laringó
laringián, *pron. -gi-an*
laringoscóp, *pl. laringoscoápe*
lasciv

laș, *pl.* lași, *f.* lășă, *pl.* lășe
 latifundiár, *pron.* -di-ar
 latifúndiu, *pron.* -diu
 láturá, *art.* látura; *pl.* láturi
 laureát, *pron.* la-u-re-at
 lavabóu
 lavalierá, *pron.* -li-e
 lavándă, *pl.* lavánde
 láviță, *pl.* lávițe
 lavoár, *pron.* la-voar
 lazarét, *pl.* lazaréte și lazaréturi
 lăcătușárie, *gen.* lăcătușáriei
 lăcrimá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 lăcrimeáză
 lăcrimioáră, *pron.* -mioa-ră
 lăcuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 lăcuiesc; *conj.* lăcuiască
 lăcústă, *pl.* lăcúste
 lădiță, *pl.* lădițe
 lăfái, *ind. prez.* 1 *sg.* lăfáiesc
 și lăfái; *conj.* lăfáiască și lăfáie
 lăicér, *pron.* lá-i-, și lăvicér
 lámíe
 lămpăș, *pl.* lămpășe
 lănciér, *pron.* -ci-er
 lărnuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 lărnuiesc; *conj.* lărnuiască
 lăsá, *ind. prez.* 1 *sg.* las, 2 *sg.*
 lași; *conj.* láse
 lăscáie, *pl.* lăscái, și lețcăie, *pl.*
 lețcăi
 lăstár, *pl.* lăstári
 lăstún
 lăturáš, *pl.* lăturáși, *f.* lăturášă,
pl. lăturáșe
 lătúri, *numai pl.*
 lăudá, *pron.* lá-u-
 lăudárós, *pron.* lá-u-
 lăúntic, *pron.* lá-un-
 lăutár, *pron.* lá-u-
 lăútă, *pron.* lá-u-; *pl.* lăúte
 lăúzá, *pron.* lá-u-
 leáfă, *pl.* leáfuri
 leágăn, *pl.* leágăne
 leah „polonez”, *pl.* leși
 leál, *pron.* le-al
 leándru, *pron.* le-an-
 leápădă, *v.* lepădă
 leápșă, *pron.* leap-șă
 leásă, *pl.* lése
 leaț, *pl.* leățuri
 lébădă, *pl.* lébede
 lébărvurșt
 lectică
 lectie, *pron.* -ți-e; *gen.* lecției

lecuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 lecuiesc; *conj.* lecuiască
 lefegiu, *pl.* lefegii
 lefterie, *gen.* lefteriei
 legáție, *pron.* -ți-e; *gen.* legáției
 legámínt, *pl.* legámínte
 legănă, *ind. prez.* 1 *sg.* leágăn și
 légăn, 2 *sg.* légeni, 3 *sg.* leá-
 gănă; *conj.* légene
 léghe, *pl.* léghe
 legisláție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 legisláției
 legítim
 legitimáție, *pron.* -ți-e; *gen.* legi-
 tímáției
 legiui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 leguiiesc; *conj.* leguiiască
 legúmă, *pl.* legúme
 lehámite
 leít, *pron.* le-it
 lejér
 lenáj, *pl.* lenájuri
 léneș, *pl.* léneși, *f.* léneșă, *pl.*
 léneșe
 leninísm
 lenjereášă
 lenjerie (nu: lingerie), *gen.* len-
 jeriei
 lénjuri, *numai pl.*
 lénto
 leoáică, *pron.* -oi-
 leoárcă, *pron.* leoar-că
 leonín, *pron.* le-o-
 leopárd, *pron.* le-o-; *pl.* leopárzi
 leorcái, *pron.* leor-; *ind. prez.* 1 *sg.*
 leorcáiesc și leórcái; *conj.*
 leorcáiască și leórcáie
 leorpái, *pron.* leor-
 lepădă, *ind. prez.* 1 *sg.* lépăd,
 3 *sg.* și *pl.* leápădă; *conj.* lépede
 leprozerie, *gen.* leprozeriei
 lésne
 leșín, *pl.* leșínuri
 leșíná, *ind. prez.* 1 *sg.* leșín, 3 *sg.*
 și *pl.* leșínă
 letopisét, *pl.* letopiséte
 léucă, *pron.* leu-că
 leucemie, *pron.* le-u-; *gen.* leu-
 cemiei
 leucocítă, *pron.* le-u-
 leucóm, *pron.* le-u-
 leucorée, *pron.* le-u-, -re-e (nu:
 -re-ic)
 leușór, *pron.* le-u-; *pl.* leușóri și
 leișóri
 leușteán, *pron.* le-uș-
 léva (monedă), *pl.* léve

levăntică
 lexicon, *pl.* lexicoane
 leziune, *pron.* -zi-u-
 lezmaiestăte
 liană, *pron.* li-a-
 liant, *pron.* li-ant
 libăție, *pron.* -ți-e; *gen.* libăției
 libelulă, *pl.* libelule
 liberalism
 liber arbitru
 liber-cugetător, *pl.* liber-cugetă-
 tóri
 liber-profesionist, *pron.* -si-o-; *pl.*
 liber profesionisti
 liber schimbism
 libertinaj
 librét, *pl.* libréte
 licăr
 licări, *ind. prez.* 3 *sg.* licărește
 licean, *pron.* -ce-an
 licență, *pron.* -ți-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* licențiază, 1 *pl.*
 licențiem, *pron.* -ți-em; *gen.* li-
 cențiind
 licéu, *pl.* licée, *pron.* -ce-e (*nu:*
 -ce-ie)
 lichefiă, *pron.* -fi-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
 și *pl.* lichefiază; *gen.* lichefiind
 lichén, *pl.* lichéni
 lichid, *pl.* lichide
 lichior, *pron.* li-chior; *pl.* lichioruri
 licitație, *pron.* -ți-e; *gen.* licitației
 licurici
 lider (*nu:* leader)
 lied, *pron.* lid
 ligament, *pl.* ligamente
 lighean, *pron.* -ghean; *pl.* lighéne
 lighioană, *pron.* -ghi-oa-; *pl.* li-
 ghioane
 lîhnit
 liliac, *pron.* -li-ac; *pl.* liliéci
 liliacé, *pron.* -li-a-ce-e (*nu:* -ce-ie)
 liliachiu, *pron.* -li-a-
 limán, *pl.* limánuri
 limbáj, *pl.* limbáje
 limbă, *pl.* limbi
 limfă, *pl.* limfe
 limonadă, *pl.* limonáde
 limonagiu, *pl.* limonagii
 limpeziș, *pl.* limpezișuri
 limuzină, *pl.* limuzíne
 lîndină
 lineál, *pron.* -ne-al
 lineár („rectiliiniu”, *Mat.*), *pron.*
 -ne-ar
 linearitate, *pron.* -ne-a-
 lînge-blîde

lingoáre și lingoáre
 linguál, *pron.* lin-gual
 lingură, *pl.* linguri
 lingurói, *pl.* linguroáie
 linguseálă
 lingusí, *conj.* linguseáscă
 lingvist
 lingvistică, *gen.* lingvisticii
 liniár „din linii”, *pron.* -ni-ar
 linioară, *pron.* -ni-oa-
 liniúță, *pron.* -ni-u-
 linoléum
 linotíp, *pl.* linotípuri
 linșá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* linșează
 linșáj, *pl.* linșáje
 lînte, *gen.* lînte
 lîntiță, *pl.* lîntițe
 lîntóliu, *pron.* -lîu
 linx, *pl.* linșii
 lotă, *pron.* li-o-
 lipái, *ind. prez.* 1 *sg.* lipái, 3 *sg.*
 și *pl.* lipáie
 lipíci
 lipie
 lipitoáre (*Zool.*), *pl.* lipitóri
 lipoveán
 lipsă, *pl.* lipsuri
 lipsí, *imper.* lipsése
 lirism
 lișită, *pl.* lișițe
 literal „cuvînt cu cuvînt”
 literár
 literă, *pl.* litere; *art.* literele
 litiáză (*Med.*), *pron.* -ti-a-
 litiéră, *pron.* -ti-e-
 litigiós, *pron.* -gi-os
 litígiu, *pron.* -giu; *pl.* litígii
 lîtiu, *pron.* -tîu
 litografiá, *pron.* -fi-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* litografiáză, 1
pl. litografiém, *pron.* -fi-em;
gen. litografiind
 litorál, *pl.* litoráluri
 lîtru, *pl.* lîtri
 liturghie, *gen.* liturghiei
 livadá, *pl.* livézi
 livrésce, *f.* livrésce
 livrét, *pl.* livréte
 lizibil
 liziéră, *pron.* -zi-e-
 lîná, *gen.* lînii, *pl.* lîni „lîna
 oilor”
 lîná, *gen.* lînii, *pl.* lînuri „varie-
 tăți de lîná”
 lincezeálă

locál, *subst., pl. locáluri*
 locántă și locándă, *pl. locánte și locánde*
 locás, *pl. locásuri*
 locátie, *pron. -ți-e; gen. locátiei*
 locomobil
 locomotór
 locomótie, *pron. -ți-e; gen. locomótiei*
 locotenént
 locşór și locuşór
 locţiitór, *pron. -ți-i*
 locuí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. locuíesc; conj. locuíască*
 locuitór
 locuíune, *pron. -ți-u*
 locváce, *adj. invar.*
 lóden
 loess, *pron. lős*
 logarítm, *pl. logarítmi*
 lógică, *gen. lógicii*
 logicián, *pron. -ci-an*
 logódná
 logorée, *pron. -re-e- (nu: -re-ie)*
 lógos, *pl. lógosuri*
 loíál, *pron. lo-ial*
 lóitră, *pron. loi-tră*
 lójă, *pl. loji*
 lonjerón, *pl. lonjeroáne*
 lornietă, *pron. -ni-etă*
 lornión, *pron. lor-nion*
 lótcă, *pl. lotci*
 loterie, *gen. loteriei*
 lóto
 loţiúne, *pron. -ți-u*
 lozíncă, *pl. lozínci (2 sil.)*
 luá, *pron. lu-a; ind. prez. 1 sg. și 3 pl. iau, 2 sg. iei, 3 sg. ia, 1 pl. luám, pron. lu-ám; m.m.c.perf. luásem, pron. lu-a-; conj. -ia; imper. ia; ger. luínd; part. luát*
 luáre-amínte
 lúbeniță
 lubrifíánt, *pron. -fi-ant*
 luceáfăr, *pron. -cea-; pl. luceáfəri*
 lucérná, *gen. lucérnei*
 luci, *conj. lucească*
 luciós, *pron. -cios*
 lúciu, *pron. -clu*
 lucrá, *ind. prez. 1 sg. lucréz; conj. lucréze*
 lugojeána (dans)
 lújer, *pl. lújeri*
 luleá

lúmen
 luminá, *ind. prez. 3 sg. și pl. luminează*
 lumină, *pl. lumíni*
 luminátór, *pl. luminátoáre*
 luminescént, *pron. sce*
 luminescéntă, *pron. sce*
 luminíš, *pl. luminíšuri*
 luminiță, *pl. luminițe*
 luminozitate
 lumináre
 lumpenproletariát, *pron. -ri-at*
 lunátic
 lúnea, *v. luni*
 lunecá, *ind. prez. 3 sg. și pl. lúnecă*
 lunecúș, *pl. lunecúșuri*
 lunguiet, *pl. lunguiéti, f. lunguiăță, pl. lunguiéte*
 luni, *art. lúnea*
 lúntre, *pl. lúntre*
 lúpíng (nu: looping)
 lustragíu, *pl. lustragii*
 lustrín
 lústru
 lustruí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. lustruíesc; conj. lustruíască*
 lustruíală
 luteranísm
 lutétíu, *pron. -țíu*
 lútru
 lux (Fiz.), *pl. lucși*
 luxátie, *pron. -ți-e; gen. luxátiei*
 luxuriánt, *pron. -ri-ant*
M. *pron. me (în simboluri, abrevieri și: em)*
 macadá, *pl. macadáhuri*
 macagíu, *pl. macagii*
 macaragíu, *pl. macaragii*
 macát, *pl. macáturi*
 macáz, *pl. macázuri*
 macedoromán
 macerátie, *pron. -ți-e; gen. macerátiei*
 machiá, *pron. -chi-a; ind. prez. 3 sg. și pl. machiáză, 1 pl. machiém, pron. -chi-em; ger. machiínd*
 machiáj, *pron. -chi-aj; pl. machiá-je*
 machiavélic, *pron. -chi-a-*
 machiór, *pron. -chi-or*
 macrobiótíc, *pron. -bi-o-*
 macrocós, *pl. macrocósuri*
 madípolón

madrepór, *pl.* madrepóri
 madrigál, *pl.* madrigále și madri-
 gáluri
 maéstră, *pron.* ma-es-
 maéstru, *pron.* ma-es-; *pl.* ma-
 éstri
 magazináj
 magazinér
 maghérniță, *pl.* maghérnițe
 maghiár
 mághirán
 magicián, *pron.* -ci-an
 magiún
 magnét, *pl.* magnéti
 magnetism
 magnetít
 magnetóu
 magnezít
 magnéziu, *pron.* -zfu
 magnólie, *pron.* mag-no-li-e;
gen. magnóliei
 mahalá, *pl.* mahalále
 maharajáh
 mahomedán
 mai (luna); *dar:* 1 Mai
 maiá, *pl.* maiéle
 maidán, *pron.* mai-dan; *pl.*
 maidáne
 mai demúlt „odinioară”
 mai de mult „de mai mult timp”
 maiestáte
 maiestuós, *pron.* ma-ies-tu-os
 mai-márele
 maimúță
 maionéză, *pron.* ma-io-
 maióu, *pron.* ma-iou
 máistru, *pron.* mais-tru; *pl.*
 máistri
 májá, *pl.* măji
 majolică
 majordóm
 majúsculă
 malacóf, *pl.* malacoáfe și mala-
 cófuri
 malahít
 malaiéz
 malárie, *pron.* -ri-e; *gen.* ma-
 láríei
 malaxór, *pl.* malaxoáre
 máldăr
 maleábil, *pron.* -le-a-
 malignitáte, *pron.* -lig-ni-
 malițiós, *pron.* -ți-os
 malițiozitáte, *pron.* -ți-o-
 malț
 malvacée, *pron.* -ce-e (*nu:*
 -ce-ie); *pl.* malvacée

mamífer
 máncă, *pl.* mánce
 manciurián, *pron.* -ciu-ri-an
 mandarină
 mandíbulă
 mandolină
 mandragóră (Bot.), *pl.* mandra-
 góre
 manechín, *pl.* manechíne
 manéj, *pl.* manéjuri
 mangál, (*vase*) *pl.* mangáluri
 manganít, *pl.* manganíți
 maniác, *pron.* -ni-ac
 manichiúră, *pron.* -chiu-
 manierát, *pron.* -ni-e-
 manieră, *pron.* -ni-e-
 manifestá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 manifestează (la demonstra-
 ții)
 manifestá, *ind. prez.* 3 *sg.* și
pl. manifestă „prezintă”
 manifestáție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 manifestáției
 maníla
 manióc, *pron.* -ni-oc
 manométru, *pl.* manomètre
 mansárdă, *pl.* mansárde
 mánșă, *pl.* mánșe
 manșón, *pl.* manșoáne
 mantá, *pl.* mantále
 mántie, *pron.* -ti-e; *gen.* mán-
 tiei
 mantóu, *pl.* mantóuri
 manúál, *pron.* -nu-al; *pl.* ma-
 núle
 manufactúră, *pl.* manufactúri
 manufacturiér, *pron.* -ri-er
 manuscrís, *pl.* manuscrise
 mapamónd, *pl.* mapamónduri
 mápă, *pl.* mápe
 marámă, *pl.* maráme
 maramureșeán
 marásm
 maratón
 marcá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 marcheáză
 marcáj, *pl.* marcáje
 marcasít
 márcă, *pl.* mărci
 marchíz, *pl.* marchízi
 marchizét
 marcotáj, *pl.* marcotáje
 máre, *adj.*, *gen. f. art.* mării,
pl. m. și *f. mari*
 máre-logosát
 máre-vórnic

Mărea Adunare Națională
 Mărea Revoluție Socialistă din
 Octombrie
 marée, *pron.* -re-e (*nu:* -re-ie);
pl. marée
 mărfa, *gen.* mărții, *pl.* măr-
 furi
 margarétă (floare)
 marginălia, *pron.* -li-a
 margine, *art.* mărghinea; *pl.* măr-
 gini
 marionetă, *pron.* -ri-o
 maritim
 marmeladă
 marmoraj, *pl.* marmoraje
 marmorean, *pron.* -re-an
 marmură, *pl.* marmuri
 maró
 marochin
 marochinărie, *gen.* marochinăriei
 marsupial, *pron.* -pi-al; *pl.* mar-
 supialii
 marșrút, *pl.* marșrúte
 mártie, *pron.* -ti-e; *dar:* 8 Martie
 martingálă, *pl.* martingále
 martiráj, *pl.* martiráje
 mártor
 marț (la jocul de table)
 mărtea, *v.* marți
 marțial, *pron.* -ți-al
 marți, *art.* mărtea
 marxism
 marxism-leninism
 masáj, *pl.* masáje
 masă (de oameni), *pl.* máse
 mască, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* mas-
 chează
 mascarádă, *pl.* mascaráde
 mascúl
 maséză
 masív, *subst., pl.* masíve
 máslu, *pl.* másluri și máslé
 masór
 masticăție, *pron.* -ți-e; *gen.* mas-
 ticăției
 mastoidită, *pron.* -to-i
 mașinăție, *pron.* -ți-e; *gen.* ma-
 șinăției
 mașină-uneáltă, *gen.* mașini-unél-
 te; *pl.* mașini-unélte
 mașinism
 măștehă și mășteră
 matahálă, *pl.* matahále
 mátcă, *pl.* mătci
 matematică, *pl.* matemátici
 matematicián, *pron.* -ci-an

material, *subst., pron.* -ri-al; *pl.*
 materiale
 materialism, *pron.* -ri-a
 materializă, *pron.* -ri-a
 materie, *pron.* -ri-e; *gen.* materiei
 matinéu (spectacol), *pl.* matinée,
pron. -ne-e (*nu:* -ne-ie)
 matisá
 matostát, *pl.* matostáte
 matriarhát, *pron.* -tri-ar-
 matrice (Mat.), *pl.* matrice
 matrice „uter”
 matricolă, *pl.* matricole
 matrimonial, *pron.* -ni-al
 matrițer
 matróz, *pl.* matrózi
 matúr, *f.* matúră
 maturáție, *pron.* -ți-e; *gen.* ma-
 turáției
 măte-frípte
 măte-goále
 măte-pestríțe
 máur, *pron.* ma-ur; *f.* máură
 mausoléu, *pron.* ma-u; *pl.* mau-
 solée, *pron.* -le-e (*nu:* -le-ie)
 máxim, *subst.*
 máximum, *adv.*
 mazagrán, *pl.* mazagránuri și ma-
 zagráne
 mázăre, *numai sg.*; *gen.* mázării
 mazíl
 mazúrcă, *pl.* mazúrci
 măcár
 măcár că
 măcăi, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* măcăie
 măcăleándru, *pron.* -că-lean-; *pl.*
 măcăléndri
 măceășă, *pron.* -cea-; *pl.* măcése
 măcél, *pl.* măcéluri
 măcés, *pl.* măcési
 măciníș, *pl.* măciníșuri
 măciúcă, *pl.* măciúci
 măcriș
 mădulár, *pl.* măduláre
 măduvă, *gen.* măduvei
 măgăoáie
 măgăriță și măgăriță
 măgură, *pl.* măguri
 măiestrie, *pron.* mă-ies-; *gen.* mă-
 iestriei
 măiestrit, *pron.* mă-ies-
 măiestru, *pl.* măieștri, *f.* măiastră,
pl. măiestre
 málái
 máláiăș
 máláiéț
 málín

málurá *și* málurá
 mănăstire *și* minăstire
 mănînc, *v.* mîncă
 mănunchi (2 sil.), *pl.* mănunchiuri
 mănúșă, *pl.* mănúși
 mănúșărie, *gen.* mănúșăriei
 mărăr
 mărăcine, *pl.* mărăcini
 mărăcinîș, *pl.* mărăcinîșuri
 măr_făr
 mărgărităr (perlă), *pl.* mărgărităre
 mărgeá *și* mărgică
 mărgeán
 mărgelúșă, *pl.* mărgelúșe
 măr_gináš, *pl.* măr_gináš, *f.* măr_ginášă, *pl.* măr_gináše
 mărşăluí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 mărşăluíesc
 măruntăie
 măruntîș
 măscăríci (3 sil.)
 măseá
 măselărítă
 măslín
 măslínă
 măslínfu
 măsluí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 măsluíesc; *conj.* măsluíăscă; *ger.*
 măsluínd
 măsurá, *ind. prez. 1 sg.* măsór
 mătănie, *pron.* -ni-e; *gen.* mătăniei, *pl.* mătănii
 mătăse, *gen.* mătăsii
 măturá, *pl.* mături
 măturói, *pl.* măturoáie
 mătúșă, *pl.* mătúși
 mázăríche
 meándru, *pron.* me-an-; *pl.* meándre
 meát (Anat.), *pron.* me-at; *pl.* meáturi
 mecánicá, *gen.* mecánicii
 mecanicism
 mecanísm, *pl.* mecanísmes
 meci (1 sil.) (*nu:* match)
 medálie, *pron.* -li-e; *gen.* medáliei
 medalión, *pron.* -li-on
 mediál, *pron.* -di-al
 medián, *pron.* -di-an
 mediántă (Muz.), *pron.* -di-an
 mediátor, *pron.* -di-a-
 mediátie, *pron.* -di-a-ți-e; *gen.* mediátiei
 medicamént, *pl.* medicamén-te

medicátie, *pron.* -ți-e; *gen.* medicátiei
 médico-farmaceutíc
 médico-legál
 médico-milităr
 médico-sanităr
 médico-veterinăr
 medie, *pron.* -di-e; *gen.* médiel
 mediévál, *pron.* -di-e-
 medióceru, *pron.* -di-o-; *f.* mediócră
 meditatór
 meditátie, *pron.* -ți-e; *gen.* meditátiei
 mediteraneán, *pron.* -ne-an
 médiu, *pron.* -díu
 megalít, *pl.* megalíti
 megalomaníe, *gen.* megalomaniei
 megatériu, *pron.* -ríu
 megíeș, *pron.* -gi-eș; *pl.* megíeși
 meglenoromán
 mei
 melancólic
 melancolíc, *gen.* melancoliei
 melé *și* meléu (Sport)
 melestéu, *pl.* melestéie
 melítă
 melodíe, *gen.* melodíei
 melodiós, *pron.* -di-os
 melón, *pl.* meloáne
 melopée, *pron.* -pe-e (*nu:* -pe-ie);
pl. melopéi
 mémbu, *pl.* mémbre (ale corpului)
 mémbu, *pl.* mémbri, *art.* mémbrii (persoane)
 memorándum
 memoriál, *pron.* -ri-al; *pl.* memoriále
 memórie, *pron.* -ri-e; *gen.* memóriei
 memóriu, *pron.* -ríu
 menáj, *pl.* menájuri
 menajá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 menajeáză, *1 pl.* menajám; *ger.*
 menajínd
 menajáre, *pl.* menajári
 menajeríe, *gen.* menajeriei
 ménghină, *pl.* ménghine
 menhír, *pl.* menhíre
 meningián, *pron.* -gi-an
 meningítă
 meníu, *pl.* meniuri
 mensuál, *pron.* -su-al
 méntă
 méntor

menține, *ind. prez. 1 sg.* mențin;
conj. mențină
 menționă, *pron.* -ți-o-
 mențiune, *pron.* -ți-u-
 mennét, *pron.* -nu-et (*nu:* -nu-
 iet); *pl.* menuéte
 mercantilism
 mercurial, *pron.* -ri-al
 mERGE, *ind. prez. 1 pl.* mérgem;
conj. meárgă
 meridián, *pron.* -di-an; *pl.* meri-
 diáne
 meridional, *pron.* -di-o-
 merinós, *adj. invar.*
 meritá, *ind. prez. 3 sg. și pl.* mé-
 rită
 meritóriu, *pron.* -ríu
 merituós, *pron.* -tu-os
 mesagér
 mesagerie, *gen.* mesageriei
 mesáj, *pl.* mesáje
 meseán
 meseriás, *pron.* -ri-aș
 Mesía
 mesianic, *pron.* -si-a-
 mesteácán, *pl.* mestéceci
 mestecá
 mestecánis, *pl.* mestecánisuri
 mész, *pl.* mēše
 mešină, *pl.* meșine
 méster-lăcătuș
 metabolism
 metacarpian, *pron.* -pi-an
 metafizician, *pron.* -ci-an
 metaforă
 metál, *pl.* metále
 metaloid, *pl.* metaloizi
 metaplásmă
 metastáză
 metazoár, *pron.* -zo-ar
 meteáhnă, *pl.* metéhne
 metempsihóză
 meteór, *pron.* -te-or
 meteorit, *pron.* -te-o-
 meteorologie, *pron.* -te-o-; *gen.*
 meteorologiei
 meteréz, *pl.* meteréze
 metilic
 metís
 metóc, *pl.* metócuri și metoáce
 metódă
 metodísm
 metráj, *pl.* metráje
 metronóm, *pl.* metronoáme
 metrópolă
 metróu
 meu (*nu:* mieu)

mezaliántă, *pron.* -li-an-
 mezanín, *pl.* mezaníne
 mezél, *pl.* mezéluri
 mezentér (Anat.)
 mezocárp
 mezodérm, *pl.* mezodérme
 mezzóic, *pron.* -zo-ic
 mézzo-fórte, *pron.* me-șo-
 mézzo-sopránă, *pron.* me-șo-
 miásmă, *pron.* mi-as-
 miáună, *v.* mieună
 miazánoapte
 miazăzi
 micașist, *pl.* micașisturi
 mică (Mineral.), *gen.* micii
 mic-burghéz, *pl.* mic-burghézi, *f.*
 mic-burghéză, *pl.* mic-bur-
 ghéze
 micirurism
 microbián, *pron.* -bi-an
 microbiológ, *pron.* -bi-o-
 microbiologie, *pron.* -bi-o-
 microcós
 microfilm, *pl.* microfilme
 microfón, *pl.* microfoáne
 microfotoradiografie, *gen.* micro-
 fotoradiografiei
 microlit, *pl.* microlite
 micrométru (instrument), *pl.* mi-
 crométre
 microorganism
 microradioscopie, *gen.* micro-
 radioscopiei
 microscóp, *pl.* microscóape
 microsión, *pron.* -si-on
 microzoáre, *pron.* -zo-a-
 micsándrá
 micșorá
 micșună
 mîdie, *pron.* -di-e; *gen.* mîdiei
 mied (1 sil.)
 miel, *pl.* miei
 mielină, *pron.* mi-e-
 miércuri, *pron.* mier-; *art.* miér-
 curea
 miére
 miérlá
 mierzlói, *pron.* mier-loi
 mieună, *pron.* mie-u-; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* miáună, *pron.*
 mia-u-
 miez (1 sil.)
 migdálă
 migratór

migrațiune, *pron.* -ți-u-
 (al) mielea (referitor la 1000),
pron. mi-e-
 (al) mielea (referitor la mii),
pron. mi-i-
 mij, *conj.* mijească
 mijloc și mijlóc, *pl.* mijloace și
 mijloáce „procedee, resurse, u-
 tilaje”
 mijlóc, *pl.* mijlócuri „talii”
 mijlocăș, *pl.* mijlocăși, *f.* mij-
 locășă, *pl.* mijlocășe
 mijlociu
 mileniu, *pron.* -nîu
 milesián
 miliampér, *pron.* -li-am-
 miliárd, *pron.* -li-ard
 milionár, *pron.* -li-o-
 militar
 militarism
 milițián, *pron.* -ți-an
 miliție, *pron.* -ți-e; *gen.* mili-
 ției
 milu, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 miluiesc; *conj.* miluiască; *ger.*
 miluind
 mimetism
 mimică, *gen.* mímicii
 mimóză
 minarét, *pl.* minaréte
 mincinós
 mindír, *pl.* mindíre
 minér, *subst.*
 mineral
 mineréu, *pl.* mineréuri
 minge, *gen.* (uneci) mingi (1 *sil.*),
pl. (1 *sil.*)
 miniaturál, *pron.* -ni-a-
 miniatúră, *pron.* -ni-a-
 miniér, *adj.*, *pron.* -ni-er
 mínim, *subst.*
 mínimum, *adv.*
 ministér
 ministeriál, *pron.* -ri-al
 míniu, *pron.* -nîu
 minotáur, *pron.* -ta-ur
 mintál
 mintós
 mintí, *ind. prez.* 1 *sg.* mint;
conj. mîntă
 minuná, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 minunează
 minúne
 minúscul

minút, *pl.* minúte
 minutár
 minuțiós, *pron.* -ți-os
 minuțiozitate, *pron.* -ți-o-
 mioáră, *pron.* mi-oa-
 miocárd, *pron.* mi-o-
 miocardítă, *pron.* mi-o-
 miocén, *pron.* mi-o-
 miográf, *pron.* mi-o-; *pl.* mio-
 gráfe
 mióp, *pron.* mi-óp
 miopie, *pron.* mi-o-; *gen.* mio-
 piei
 miorcái, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 miorcăiește și miórcăi
 mioríță, *pron.* mi-o-
 miorlái, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 miórlăie
 miozínă, *pron.* mi-o-
 miozótis, *pron.* mi-o-
 mirá, *ind. prez.* 1 *sg.* mir, 3 *sg.*
 și *pl.* miră; *conj.* mire
 mirácol
 miráj, *pl.* miráje
 miră, *pl.* mire
 mireásmă
 miriamétru, *pron.* -ri-a-
 miriapód, *pron.* -ri-a-; *pl.* miria-
 póde
 mîriște, *pl.* mîriști
 miroáse „condimente”, numai *pl.*
 mirós, *pl.* mirósuri
 mirosí, *ind. prez.* 1 *sg.* mirós,
 3 *sg.* miroáse, 3 *pl.* mirós și
 miroáse; *conj.* miroásă
 mirtacée, *pron.* -ce-e (nu: -ce-
 -ie)
 miru, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 miruiesc; *conj.* miruiască
 miscelanéu, *pron.* see; *pl.* mis-
 celanée, *pron.* -ne-e (nu: -ne-ie)
 misionár, *pron.* -si-o-
 misiúne, *pron.* -si-u-
 misogín
 mistér, *pl.* mistére
 misteriós, *pron.* -ri-os
 misticism
 mistificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 mistifică

misticăție, *pron.* -ți-e; *gen.* misticăției
 mistrie, *gen.* mistriei
 mistui, *ind. prez.* 1 sg. mistui, 3 sg. și *pl.* mistuie, *pron.* -tu-ie
 misină „scobitură în dinții erbivorelor”
 mișmăș
 mișună, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* mișună
 mîting (*nu:* meeting)
 mitologie, *gen.* mitologiei
 mitraliă, *pron.* -li-a; *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* mitraliază, 1 *pl.* mitraliém, *pron.* -li-em; *ger.* mitraliind
 mitraliéră, *pron.* -li-e
 mitraliôr, *pron.* -li-or
 mitui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.* mituiesc
 mixt, *pl.* micști (1 *sil.*), *f.* mixtă, *pl.* mixte
 mizer, *adj.*
 mizerie, *pron.* -ri-e; *gen.* mizeriei
 mii, *v.* mineă
 mie, *v.* mineă
 mine, *pron.* mii-ne
 mină, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* mină; *conj.* mine
 mină, *pl.* mîini
 minăstire, *v.* mănăstire
 minătărcă, *pl.* minătărci
 mîncă, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* mîncă, 1 *pl.* mîncăm; *ger.* mîncînd
 mindréte, *gen.* mindréții
 mîndru, *pl.* mîndri
 mineă, *ind. prez.* 1 sg. mii și min; *conj.* mie și mină
 mîneacă
 mîngiîă, *pron.* -gi-ia; *ind. prez.* 1 sg. mîngii, 3 sg. și *pl.* mîngiie, *pron.* -gi-ie; *gen.* mîngiînd
 mîngiîere
 minîă, *prod.* -ni-a; *ind. prez.* 1 sg. minii
 minjeălă
 minji, *conj.* minjească
 minji, *v.* mînz

mîntui, *ind. prez.* 1 sg. mîntui, 3 sg. și *pl.* mîntuie
 mîntuîală
 mînuî, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.* minuiesc; *conj.* minuiască
 minz, *pl.* minji
 mirîi, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* mirîie
 mirșav
 mirșăvie, *gen.* mirșăviei
 mișîșôr, *pl.* mișîșôri
 mîzgă
 mîzgăli, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.* mîzgălêsc
 mîzgălitură
 mlăștină, *pl.* mlăștini
 mlădiă, *pron.* -di-a; *ind. prez.* 1 sg. mlădiéz, *pron.* -di-ez, 3 sg. și *pl.* mlădiáză; *ger.* mlădiînd
 mlădiere, *pron.* -di-e
 mlădiôs, *pron.* -di-os
 mlădiță, *pl.* mlădițe
 moășă, *pl.* moășe
 mobil, *adj.*, *pl.* mobili, *f.* mobilă, *pl.* mobile
 mobil, *subst.*
 mobilă, *subst.*
 mobiliăr, *pron.* -li-ar
 mobiliér, *pron.* -li-er
 mocăi, *ind. prez.* 3 sg. mōcăie și mōcăiește
 modél, *pl.* modéle
 modeláj, *pl.* modeláje
 moderáto (Muz.)
 moderăție, *pron.* -ți-e; *gen.* moderăției
 modernism
 modést, *f.* modéstă
 módic „neînsemnat”
 modifică, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* modifică
 modulăție, *pron.* -ți-e; *gen.* modulăției
 moflúz, *pl.* moflúji și moflúzi
 mogildeață
 mohorî, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.* mohorâsc; *conj.* mohorâscă
 mōină, *pron.* moi-nă
 molátic
 mōlcom

moldovean
 moleculă, *pl.* molecule
 moleșeală
 moleși, *conj.* moleșescă
 moletieră, *pron.* -ti-e
 molfăi, *ind. prez. 3 sg.* molfăie și
 molfăiește
 molibden, *numai sg.*
 molid
 molie, *pron.* -li-e; *gen.* moliei
 molumă, *pl.* molum
 molitvă
 molii, *f.* molie
 moluscă, *pl.* moluște
 momelă, *pl.* momeli (și momele,
 în expresia cu șosele, cu ~)
 momie
 monah
 monarh
 mondial, *pron.* -di-al
 monedă, *pl.* monede
 monetărie, *gen.* monetăriei
 monism
 monoclul, *pl.* monocluri
 monocotiledonat
 monogramă
 monolog, *pl.* monoloage și mono-
 loguri
 monologă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 monologhează
 monom, *pl.* monoame
 monoteism
 monstruos, *pron.* -stru-os
 monstruozitate, *pron.* -stru-o-
 montaj
 montor
 montură
 monument, *pl.* monumente
 mops (ciine), *pl.* mopși
 morătoriu, *pron.* -rlu; *pl.* mo-
 ratorii
 morbid
 mordant, *pl.* mordanți
 morfofiziologie, *pron.* -zi-o-; *gen.*
 morfofiziologiei
 morgăna (în expresia tata mor-
 gana)
 moriscă, *pl.* moriști

mormăi, *ind. prez. 1 sg.* mór-
 măi, *3 sg. și pl.* mormăie,
pron. -mă-ie
 mormăială, *pl.* mormăieli
 mormint, *pl.* morminte
 mortéză
 mortier, *pron.* -ti-er, și mortieră,
pron. -ti-e-
 mortificație, *pron.* -ți-e; *gen.* mor-
 tificației
 mortuăr, *pron.* -tu-ar
 mosc
 moschee, *pron.* -che-e (*nu:* -che-
 ie); *pl.* moschei
 mostră
 moș, *pl.* moși
 moșie, *gen.* moșiei
 moșier, *pron.* -și-er
 moto, *pl.* motouri
 motocompresor, *pl.* motocompre-
 soare
 motomecanizare
 motonăvă, *pl.* motonave
 motor, *adj., pl.* motori
 motor, *subst., pl.* motoare
 motrice, *adj.*
 moțai, *ind. prez. 1 sg.* mótăi,
3 sg. și pl. mótăie
 moțaiială
 moționál, *pron.* -ți-o-
 moțiune, *pron.* -ți-u-
 movilă, *pl.* movile
 mozaic, *adj., pron.* -za-io
 mozaic, *subst., pron.* -za-ie;
pl. mozaicuri
 mreajă, *pron.* mreajă; *pl.* mreje
 mreănă, *pron.* mreană; *pl.* mrene
 muced
 mucegai
 mucegai, *ind. prez. 3 sg.* mu-
 cegăiește; *conj.* mucegaiască
 mucezeală
 mûchie, *pron.* -chi-e; *pl.* mûchii, și
 mûche, *pl.* muchi
 muchier, *pron.* chi-er
 mucilăgu, *pron.* glu
 muezin, *pron.* mu-e (*nu:* mu-
 ie-)

mugi, *ind. prez.* 3 sg. mugeste
 mûgur
 muiă, *pron.* mu-ia; *ind. prez.*
 1 și 2 sg. moi, 3 sg. și *pl.* moie,
 1 *pl.* muiem, 2 *pl.* muiăți;
ger. muînd
 muieratic
 muiere
 mujdei
 mulaj, *pl.* mulaje
 multinațional, *pron.* -ți-o
 multiplicăție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 multiplicăției
 mulțișor, *pl.* mulțișori (*nu:* mul-
 țișori)
 multumi
 multumitor
 mumie, *pron.* -mi-e; *gen.* mu-
 miei
 mumifică, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 mumifică
 muncel, *pl.* muncelé
 municipiu, *pron.* -plu
 munție, *pron.* -ți-e; *gen.* mu-
 nției
 murătură
 murdar
 mureșean
 muribund
 murmur, *pl.* murmure
 murmură, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 murmură
 mursecă, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 mürsecă
 murui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 muruiesc; *conj.* muruiască
 muruială
 musacă
 musafir
 muscă
 muscel, *pron.* sce; *pl.* muscele
 muschetar
 muscheta
 muscular (*nu:* mușchiular)
 musenlatură
 musculós
 muselină
 mustăță, *pl.* mstăți
 mostră, *in.* *prez.* 3 sg. și *pl.*
 mustră
 mustui, *in.* *prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 mustuiesc; *conj.* mustuiască

mușcă, *ind. prez.* 1 sg. musc.
 2 sg. muști; *conj.* muște
 mușchi (1 sil.)
 mușetel
 mușită
 mușteriu, *pl.* mușterii
 muștiuc, *pron.* muș-tiuc; *pl.* muș-
 tiucuri
 muștrului, *ind. prez.* 1 sg. și 3
pl. muștruluiesc; *conj.* muș-
 truluiască
 mușuroi, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 mușuroiesc; *conj.* mușuroiască
 mușuroi, *pl.* mușuroaie
 mutăție, *pron.* -ți-e; *gen.* mu-
 tăției
 muteste
 mutism
 mutuál, *pron.* -tu-al
 muțenie, *pron.* -ni-e; *gen.* mu-
 țeniei
 mu, unáche
 múză
 muzeologie, *pron.* -ze-o; *gen.* mu-
 zeologiei
 muzéu, *pl.* muzée, *pron.* -ze-e
 (*nu:* -ze-ie)
 muzică, *gen.* muzicii
 muzician, *pron.* -ci-an

N, *pron.* ne (în simboluri și
 en)
 nacelă, *pl.* nacele
 nádă, *pl.* náde „momeli”, náde
 și názi „innădituri”
 nadír (Astron.)
 nai
 naivitate, *pron.* na-i
 nálbă, *pl.* nálbe
 námilă, *pl.* námile
 nánchin
 náos, *pl.* náosuri
 narațiune, *pron.* -ți-u
 nără, *pl.* nări
 narcisă, *pl.* narcise
 narghilă, *gen.* narghilei, *pl.*
 narghile
 nas, *pl.* násuri
 năsture
 náșă, *gen.* náșei; *pl.* náșe
 natăție, *pron.* -ți-e; *gen.* na-
 tăției
 nátrin, *pron.* -trlu
 naturaléto

naturalism
 național, *pron.* -ți-o-
 naționalism, *pron.* -ți-o-
 naționalitate, *pron.* -ți-o-
 naționalizare, *pron.* -ți-o-
 națiune, *pron.* -ți-u-
 naufragiă, *pron.* na-u-, -gi-a; *ind.*
prez. 3 *sg.* și *pl.* naufragiază,
 1 *pl.* naufragiem, *pron.* -gi-em;
ger. naufragiind
 naufragiu, *pron.* na-u-, -gi-u; *pl.*
 naufragii
 nautic, *pron.* na-u-
 nautil, *pron.* na-u-
 návă, *pl.* náve
 navigă, *ind.* *prez.* 1 *sg.* navi-
 ghéz, 3 *sg.* și *pl.* navighează
 navigăție, *pron.* -ți-e; *gen.* na-
 vigăției
 nazál
 nazofaringián, *pron.* -gi-an
 năbădái *pl.*
 năbúc „imitație de piele de
 antilopă”
 năclái, *ind.* *prez.* 3 *sg.* năclă-
 iește; *conj.* năclăiescă
 nădăjduí, *ind.* *prez.* 1 *sg.* și 3
pl. nădăjduiesc; *conj.* nădăj-
 duiască
 nădėjede
 nădúf
 nădușeálă
 năduși, *conj.* nădușească
 năfrámă, *pl.* năfráme
 năgără
 năimí, *pron.* nă-i-
 nălúcă, *pl.* nălúci
 năméte, *pl.* năméti
 nămól, *pl.* nămóluri
 nănășă, *pl.* nănășe
 năpástă, *pl.* năpáste și năpáști
 năpástuí, *ind.* *prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 năpástuiesc; *conj.* năpástuiască
 năpirstóc
 năprásnic
 năráv, *pl.* nărávuri
 nărávăș, *pl.* nărávási; *f.* nă-
 rávășă, *pl.* nărávășe
 năruí, *ind.* *prez.* 1 *sg.* nărui;
 3 *sg.* și *pl.* năruiе

năsálfe, *gen.* năsálfei
 năstrúšnic
 năút
 năválă
 năvadí
 năvód, *pl.* năvoáde
 năzări, *ind.* *prez.* 3 *sg.* năzare și
 năzăréște
 năzbítie, *pron.* -ti-e; *gen.* năz-
 bítiei
 năzdráván
 năzdrávánie, *gen.* năzdrávániei
 năzuí, *ind.* *prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 năzuiesc; *conj.* năzuiască
 năzuínță, *pl.* năzuínțe
 nea, *art.* neáua, *pron.* nea-ua
 neabătút, *pron.* ne-a-
 neánt, *pron.* ne-ant
 neáoș, *pron.* nea-oș, *pl.* neá-
 oși; *f.* neáoșă, *pl.* neáoșe
 nebunátic
 necáz
 necăjí, *conj.* necăjească
 necheză, *ind.* *prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 nechează
 necondiționát, *pron.* -ți-o-
 necrológ, *pl.* necrológuri
 necromanție, *gen.* necromanției
 necrópolă
 nectár
 necúm
 necurățenie, *pron.* -ni-e; *gen.* ne-
 curățeniei
 necuviíncios, *pron.* -vi-in-cios
 necuviínță
 nedée
 nedelicatéte
 nedezlípít
 nedezmínțit
 nedumerít
 nefiúnță
 negativism
 negátie, *pron.* -ți-e; *gen.* ne-
 gátiei
 neghínă, *gen.* neghínei
 neghiobie, *pron.* -ghio-bi-; *gen.*
 neghiobfei
 neglijă, *ind.* *prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 negljează, 1 *pl.* neglijăm; *ger.*
 neglijind

neglijent
 neglijeu, *pl.* neglijéri
 negociá, *pron.* -ci-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* negociáză, 1 *pl.*
 negociem, *pron.* -ci-em; *ger.*
 negociind
 negociére, *pron.* -ci-e
 negús
 negustór
 negustorie, *gen.* negustoriei
 neidentificábil, *pron.* ne-i-
 neiertát
 neindeminátic
 nelaiócul (său, lui *etc.*)
 nemaiauzít
 nemaiavind
 nemaiintilnit
 nemaipomenít
 nemaistind
 nemaivázind
 nemaivázút
 nemérnic
 nemulțumi
 neobișnuit, *pron.* ne-o-
 neoclasicism, *pron.* ne-o-
 neofalină, *pron.* ne-o-
 neofit, *pron.* ne-o-
 neogréc, *pron.* ne-o-
 neolatin, *pron.* ne-o-
 neolitic, *pron.* ne-o-
 neologism, *pron.* ne-c-
 neón, *pron.* ne-on
 neosalvarsán, *pron.* ne-o-
 neozóic, *pron.* ne-o-
 nepicritór
 nepotism
 nepricopsít
 neptunián (Geol.), *pron.* -ni-an
 neptunism (Geol.)
 neptúniu (Chim.), *pron.* -nlu
 neputință, *pl.* neputințe
 neród
 nerozié, *gen.* neroziei
 nervúrá, *pl.* nervúri
 nesát
 nesătiós, *pron.* -ți-os
 nestemátă
 neștiință
 netezi
 néto
 nețármurít
 nețesálát
 néumă, *pron.* neu-
 neurasténic, *pron.* ne-u-
 neuroanemie, *pron.* ne-u-ro-a; *gen.*
 neuroanemiei

neurochirurgie, *pron.* ne-u-, *gen.*
 neurochirurgiei
 neurológ, *pron.* ne-u-
 neurón, *pron.* ne-u-
 neutralitate, *pron.* ne-u-
 neutrón
 néutru și neútru, *pron.* ne-u-
 nevástuică, *pl.* nevástuici
 nevoi, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 nevoiesc; *conj.* nevoiáscă
 nevoiás
 nevoie
 newton, *pron.* niú-ton
 nezdruncinát
 nicăieri și nicăierea
 nicheláj, *pl.* nichelájuri
 nicicind (2 *sil.*) „niciodată”
 nici cind (nici cind a venit)
 nicicít (2 *sil.*) „deloc”
 nici cît (nici cît negru sub unghie)
 nicicúm (2 *sil.*) „deloc”
 nici cum (nici cum ai spus)
 nicidecít (3 *sil.*) „deloc”
 nici de cît (nu vorbește nici de
 cît a suferit)
 nicidecúm (3 *sil.*) „deloc”
 nici de cum (nu vorbește nici de
 cum a venit)
 nici o
 niciodată
 nici odată (nici odată, nici acum)
 nici o dată (nici o dată, nici de
 două ori)
 nici un
 nicoválă, *pl.* nicovále
 nihilíst
 nimb, *pl.* nímburi
 nímeni și nímenca
 nimerí
 nímfă
 nimic
 nimicít
 nióbiu (Chim.), *pron.* ni-o-blu
 níscai și niscái
 niscaivá
 nisíp
 nisipós
 níșă, *pl.* níșe
 níște
 nitám-nisám
 nitrocelulóză
 nitroglicerínă
 nituf, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 nituiesc; *conj.* nituiáscă

nivél „înălțime, stadiu”, *pl.* ni-
 véluri
 nivélă și nivél (instrument), *pl.*
 nivéle
 niznái
 noáten, *pron.* noa-ten
 nóbil
 nobiliár, *pron.* -li-ar
 nobléțe
 noctambúl
 nodúl, *pl.* nodúli
 nodurós
 noi, *v.* nou
 noián, *pl.* noiáne
 noiémbric, *pron.* -bri-e; *dar:* 7
 Noiémbric
 nojíță, *pl.* nojíțe
 nominalism
 nonséns
 noptátic
 noptiéră, *pron.* -ti-e-
 nor
 nóră, *gen.* nurórii; *pl.* nuróri
 nord
 nord-american
 nord-ést
 nord-vést
 noróc, *pl.* noróce
 noroci, *conj.* norocească
 norói
 noroi, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 noroiésc
 norós
 norvegian, *pron.* -gi-an
 nóstru, *pl.* nóștri
 notariát, *pron.* ri-at
 notátie, *pron.* -ți-e; *gen.* no-
 táției
 notorietáte, *pron.* -ri-e-
 notóriu, *pron.* -ríu
 noțiúne, *pron.* -ți-u-
 nou, *pl.* noi; *f.* nouă, *gen.* nóii;
pl. noi
 nouă, *pron.* no uă
 nouăsprezece
 (al) nouăsprezecelea
 nouă sute
 nouăzeci
 nou-născút, *pl.* nou-născúți
 noutáte, *pron.* no-u-
 nuántă, *pron.* nu-an-
 nubíl
 nucét, *pl.* nucéturi
 nucleár, *pron.* -cle-ar
 nucleón (Fiz.), *pron.* -cle-on
 nucléu, *pl.* nucléé, *pron.* -cle-e
 (nu: -cle-ie)

nugá, *pl.* nugále
 nuiá, *pl.* nuiéle
 nuielúșă, *pl.* nuielúșe
 nu mai (el nu mai vine)
 númai, *adv.* (am primit numai
 o carte)
 numaidecít, *adv.* „imediat”
 númai de cít (a vorbit numai de
 cít a cheltuit)
 nu-mă-uitá (Bot.)
 numerotátie, *pron.* -ți-e; *gen.* nu-
 merotátiei
 numismát
 numismátic
 numismátică, *gen.* numismáticii
 nunțiatúră, *pron.* -ți-a-
 núnțiu, *pron.* -țiu; *pl.* núnții
 nupțial, *pron.* -ți-al
 núrcă, *gen.* núrcrii; *pl.* nurci
 nuróri, *v.* nóră
 nutrét, *pl.* nutréturi
 nútria (Zool.), *pron.* -tri-a
 nutriție, *pron.* -ți-e; *gen.* nutriției
 nuvelă
 nuvelístic

O, *pron.* o
 oácheș, *pl.* oácheși; *f.* oácheșă,
pl. oácheșe
 oáie, *art.* oáia
 oarecáre, *adj. invar.*
 oarecé
 oarecine
 oarecînd
 oarecít
 oarecúm
 oareșicáre
 oareșicúm
 oareúnde
 oáspete, *pl.* oáspeți
 oáste, *pl.* oști
 oáză, *pron.* oa-ză
 obádă, *pl.* obézi
 óbcină, *pl.* óbcini (2 *sil.*)
 obediénță, *pron.* -di-en-
 óberliht, *pl.* óberlihturi
 obéz, *pl.* obézi
 obicéi, *pl.* obicéiuri
 obiéct, *pron.* -biect
 obiectiv, *pron.* -biec-
 obiectivism, *pron.* -biec-
 obiécție, *pron.* -biec-ți-e; *gen.*
 obiécției
 obijduí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 obijduiésc; *conj.* obijduiáscă

obișnui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
obișnuiesc; *conj.* obișnuiască
obișnuit
obîrșie, *pron.* -și-e; *gen.* obîrșiei
oblădui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
oblăduiesc; *conj.* oblăduiască
oblét (Iht.), *pl.* oblétî
obligătoriu, *pron.* -riu
obligăție, *pron.* -ți-e; *gen.* obli-
găției
oblojeală, *pl.* oblojéli
obloji, *conj.* oblojească
obói, *pl.* oboáie
oból „contribuție”, *pl.* obóluri
oboróc
obráz, *pl.* obráji
obráz, *pl.* obráze „persoane”
obráznic
obscén, *pron.* sce
obscur
obscurantism
observá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
observá
observátor
observăție, *pron.* -ți-e; *gen.* ob-
servăției
obsésie, *pron.* -si-e; *gen.* obsésiei
obsidián, *pron.* -di-an
obstácol
obstétrică, *gen.* obstétricii
obstiná, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
obstinează
obstrucție, *pron.* -ți-e; *gen.* ob-
strucției
obstrucționism, *pron.* -ți-e
óbște, *pl.* obști (1 sil.)
obturátor, *pl.* obturatoáre
oltrăție, *pron.* -ți-e; *gen.* obtu-
răției
obtúz
obține, *ind. prez.* 1 sg. obțin;
conj. obținá
obținere
obuziér, *pron.* -zi-er
ocá, *art.* ocáua, *pron.* -ca-ua;
pl. ocále
ocără, *pl.* ocári
ocarínă, *pl.* ocaríne
ocázie, *pron.* -zi-e; *gen.* ocáziei
ocazónál, *pron.* -zi-o
ocări, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
ocărás; *imperf.* ocără; *conj.*
ocăráscă
occident, *pron.* oc-ci-
occipítal, *pron.* oc-ci-
oceán, *pron.* o-cean; *pl.* oceáne
oceánic, *pron.* -cea-

oceanografie, *pron.* -cea; *gen.*
oceanografiei
ocheádă, *pron.* -chea-
ocheán, *pron.* o-chean; *pl.* ocheáne
ocheánă (Iht.), *pron.* -chea-
ochelári, *numai pl.*
ochí, *conj.* ocheáscă
ochi (Anat.), *pl.* ochi
ochi (de fereastră, de pădure, la
o impletitură, la plită; min-
care), *pl.* óchiuri
óchiul-bóului (Bot.)
oclusív
ocluziune, *pron.* -zi-u; *gen.* oclu-
ziunii
ocól „spațiu delimitat; gard;
ogradă”, *pl.* ocoále
ocól, *pl.* ocóluri
octaédru, *pron.* -ta-e; *pl.* octaédre
octét, *pl.* octéte
octogón, *pl.* octogoáne
octoih, *pl.* octofhuri
octómbrie, *pron.* -bri-e; *dar:* Oc-
tómbrie Róșu
ocultism
ocupăție, *pron.* -ți-e, *gen.* ocupăției
odáie
odaliscă, *pl.* odalisce, *pron.* sce
odátă „odinioară, cindva” (a fost
odată)
o dátă (încă o dată)
o dátă ce
o dátă cu
odăjdii, *numai pl.*
odgón
odicolón
odíhnă
odinioară, *pron.* -ni-oa-
odiós, *pron.* -di-os
odiseé, *pron.* -se-e (nu: -se-ic)
odoleán, *pron.* -lean
oferí, *ind. prez.* 1 sg. ofer, 3 sg.
și *pl.* oferá; *conj.* ofére
oficiá, *pron.* -ci-a; *ind. prez.* 3 sg.
și *pl.* oficiáză, 1 *pl.* oficiém,
pron. -ci-em; *ger.* oficiínd
oficiál, *pron.* -ci-al
oficializá, *pron.* -ci-a-
oficiánt, *pron.* -ci-ant
oficiére, *pron.* -ci-e-
oficiná
oficiós, *pron.* -ci-os
oficiu, *pron.* -cíu
ofitér
ofrándă, *pl.* ofránde
ófsaid (nu: off-side)

öfset
 öftică, *gen. öfticii*
 ofuscă, *ind. prez. 3 sg. și pl. ofus-chează*
 oglindă, *pl. oglinzi*
 ogoi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. ogoiesc; conj. ogoiăscă*
 ögorit
 ögrádă, *pl. ögrăzi*
 öhm, *pron. om; pl. öhmi*
 öhmmétru, *pron. om-me-oidium, pron. o-i-di-um*
 öier
 öinä, *pron. oi-nă*
 öişte, *pron. o-iş-*
 öjină
 öjög
 olán (piesă de argilă arsă), *pl. oláne*
 olandéz, *pl. olandézi*
 oleacă
 oleaginos, *pron. -le-a-*
 oligarhie, *gen. oligarhiei*
 olimpiádă, *pron. -pi-a-*
 olimpián, *pron. -pi-an*
 omagiá, *pron. -gi-a; ind. prez. 3 sg. și pl. omagiáză, 1 pl. omagiém, pron. -gi-em; ger. omagiind*
 omagiál, *pron. -gi-al*
 omágiu, *pron. -giu; pl. omágiu*
 omăt, *pl. omături*
 ombilic, *pl. ombilicuri*
 omidă, *pl. omizi*
 omilie, *gen. omiliei*
 omisiúne, *pron. -si-u-*
 omogenitate
 omológ, *pl. omológi, f. omoloágă, pl. omoloáge*
 omologá, *ind. prez. 3 sg. și pl. omologheáză*
 omoplát, *pl. omopláti*
 omori, *imperf. omorá*
 om-zí, *pl. om-zile*
 onctuos, *pron. -tu-os*
 onctuoşitate, *pron. -tu-o-*
 ondulatór (aparát), *pl. ondulatoáre*
 ondulatóriu, *adj., pron. -ríu*
 onduláţie, *pron. -ţi-e; gen. onduláţiei*
 onix și önix
 onóáre, *gen. onóárei*
 onomástică, *gen. onomástich*
 onomatopée, *pl. onomatopée, pron. -pe-e- (nu: -pe-ie)*
 onór, *pl. onóruri*
 onoráriu, *pron. -ríu*

oolitic, *pron. o-o-*
 oosféră, *pron. o-o-*
 opáit, *pron. -pa-it; pl. opáite*
 ópál, *pl. ópále*
 opalescénță, *pron. sce*
 operáţie, *pron. -ţi-e; gen. operáţiei*
 opinie, *pron. -ni-e; gen. opiniei*
 ópis, *pl. ópise*
 ópiu, *pron. -plu*
 oportunism
 opósum
 opozitie; *pron. -ţi-e; gen. opozíţiei*
 oprég, *pl. oprége*
 opresiúne, *pron. -si-u-*
 opróbriu, *pron. -bríu*
 óptică, *gen. ópticii*
 opticián, *pron. -ci-an; pl. opticiéni*
 optimism
 óptsprezece
 (al) óptsprezecelea
 opt súde
 (al) óptulea
 optzéci
 (al) optzécilea
 opţiúne, *pron. -ţi-u-*
 epúne, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. opún; conj. opúnă*
 ópus (Muz.)
 opúscul
 or „insă”
 orácol
 oránj
 oranjádă, *pl. oranjáde*
 orár
 oratóriu (Muz.), *pron. -ríu*
 oráţie, *pron. -ţi-e, gen. oráţiei*
 órá
 orăcăi, *ind. prez. 3 sg. și pl. orăcăie*
 orăcăiálă, *pl. orăcăiéli*
 orăşéan
 orăşéancă, *pl. orăşénce*
 orátánie, *pron. -ni-e; gen. orátániei, pl. orátánii*
 orbecái, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. orbecáiesc; conj. orbecáiăscă*
 orchestráţie, *pron. -ţi-e; gen. orchestráţiei*
 orchestrá
 orchestríón, *pron. -tri-on*
 órdie, *pron. -di-e; gen. órdiei*
 órdine, *gen. órdinii*
 oreádă (Mit.), *pron. -re-a-*

oreión, *pron.* -re-ion
 organdí
 organism
 Organizația Națiunilor Unite
 (O.N.U.)
 organizație, *pron.* -ție-e; *gen.* orga-
 nizației
 órgă, *gen.* órgii, *pl.* orgi
 orgoliós, *pron.* -li-os
 orgóliu, *pron.* -liu
 orhidée, *pron.* -de-e (nu: -de-ie);
pl. orhidée
 ori „sau”
 oricáre, *pron.* ori-
 oricé, *pron.* ori-
 oricine, *pron.* ori-
 oricînd, *pron.* ori-
 oricît, *pron.* ori-
 oricúm, *pron.* ori-
 ori de cîte ori
 órie, *pron.* -ri-e; *gen.* óriei
 oriént, *pron.* -ri-ent
 orientá, *pron.* -ri-en-
 orientalist, *pron.* -ri-en-
 orificiu, *pron.* -cíu
 originál „care nu e imitat”
 originár „de loc din”
 origine, *art.* originea; *pl.* origini
 oriîncotró, *pron.* ori-in-
 orişicáre, *pron.* ori-
 orişicé, *pron.* ori-
 orişicine, *pron.* ori-
 orişicînd, *pron.* ori-
 orişicît, *pron.* ori-
 orişicúm, *pron.* ori-
 orişiuînde, *pron.* ori-
 oriúnde, *pron.* ori-
 orízónt
 orînduí, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 orînduíesc; *conj.* orînduíască
 ornamentáție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 ornamentáției
 ortodóx, *pl.* ortodócși
 ortoepie, *pron.* -to-e-pi-e; *gen.* or-
 toepiei
 ortografiá, *pron.* -fi-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* ortografiáză, 1 pl.
 ortografiém, *pron.* -fi-em; *ger.*
 ortografiînd
 ortografie, *pron.* -fi-e; *gen.* orto-
 grafiei
 oscilátór (aparát), *pron.* sci; *pl.*
 oscilatóare
 oscilatóriu, *adj.*, *pron.* sci, -ríu

osciláție, *pron.* sci, -ți-e; *gen.* osci-
 láției
 osificá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 osifică
 osificáție, *pron.* -ți-e; *gen.* osifi-
 căției
 osírdie, *pron.* -di-e; *gen.* osírdiei
 ósmiu, *pron.* -míu
 osmóză
 ospătă
 ospăt
 ospícíu, *pron.* -cíu
 ospitaliér, *pron.* -li-er
 ostátic
 ostăşesc, *f.* ostăşcăscă
 ostentáție, *pron.* -ți-e; *gen.* osten-
 táției
 osteologie, *pron.* -te-o; *gen.* osteo-
 logiei
 osteomielită, *pron.* -te-o-mi-e-
 óstie, *pron.* -ti-e; *gen.* óstiei
 ostoi, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 ostoiesc; *conj.* ostoiască
 ostróv, *pl.* ostroáve
 osuár, *pron.* -su-ar
 otíc, *pl.* otíce
 otorinolaringologie, *gen.* otorino-
 laringologiei
 otrávă, *pl.* otrávuri
 oțări, *ind. prez.* 1 sg. și 3 pl.
 oțărâsc, *imperf.* oțără; *conj.* oță-
 răscă
 oțél-balót
 oțél-betón
 oțetí
 ou, *pl.* ouă, *art.* ouăle; *gen.* ouălor
 ouă
 ováție, *pron.* -ți-e; *gen.* ováției
 ovaționá, *pron.* -ți-o-
 ováz
 ovoidál, *pron.* -vo-i-
 ovoscóp, *pl.* ovoscoápe
 ovúl, *pl.* ovúle
 oxalát, *pl.* oxaláti
 oxiúr, *pron.* -csi-ur
 ozocherită
 P, *pron.* pe
 páce, *gen.* pácii
 pachebót, *pl.* pachebóturi
 pachét, *pl.* pachete
 paciént, *pron.* -ci-ent
 paciență, *pron.* -ci-en-
 pacífic
 pacificá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 pacífică

pacifism
 păcoste, *gen.* păcostei
 pact, *pl.* păcte
 pădină, *pl.* pădini
 paftă, *pl.* paftăle
 pag, *pl.* pagi; *f.* păgă, *pl.* păge
 paginație, *pron.* -ți-e; *gen.* pagi-
 nației
 păgină, *pl.* păgini
 pagódă, *pl.* pagóde
 pahár, *pl.* paháre
 pahidérin
 pai, *pl.* páie
 paiántă
 pair, *pron.* per; *pl.* pairi
 páisprezece
 (al) páisprezecelea
 paj
 pájște, *pl.* pájști
 pájură, *pl.* pájuri
 paládiu, *pron.* -dŭ
 paláncă, *pl.* palánci
 palát (Arhit.), *pl.* paláte
 palávra, *pl.* palávre
 pálá, *pl.* pále
 paleografie, *pron.* -le-o-; *gen.* pa-
 leografiei
 paleolític, *pron.* -le-o-
 paleontologie, *pron.* -le-on-; *gen.*
 paleontologiei
 paleosláv, *pron.* -le-o-
 paleotériu, *pron.* -le-o-, -ríu
 paleozóic, *pron.* -le-o-zo-ic
 paliatív, *pron.* -li-a-; *pl.* paliátive
 pálid
 paliér, *pron.* -li-er
 palmarés
 pálmă, *pl.* pálme
 palmiér, *pron.* -mi-er
 paloáre, *gen.* palórii
 páloș, *pl.* páloșe
 palpită, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 palpită
 palpităție, *pron.* -ți-e; *gen.* palpi-
 tăției
 páltin
 paludism
 palústru, *pl.* palúștri; *f.* palúștră,
pl. palústre
 pamflét, *pl.* pamfléte
 pámpas, *pl.* pámpasuri
 panacéu, *pl.* panacée, *pron.* -ce-e
 (*nu*: -ce-ie)
 panamá, *pl.* panamále
 pánă (defect), *gen.* pênei; *pl.* pêne
 pancártă

pancreás, *pron.* -cre-as
 pancreátic, *pron.* -cre-a-
 pandécte, *numai pl.*
 pandișpán
 panegíric, *pl.* panegírice
 panél, *pl.* panéle
 panér, *pl.* panére
 pánglică, *pl.* pánglici
 pánică
 panificăție, *pron.* -ți-e; *gen.* panifi-
 căției
 panóptic, *pl.* panóptice
 panorámă, *gen.* panorámei; *pl.*
 panoráme
 panseá, *pl.* panséle
 pántă, *pl.* pánte
 panteism, *pron.* -te-ism
 panteón, *pron.* -te-on
 panunionál, *pron.* -ni-o-
 papagál, *pl.* papagáli
 papanáš
 papára, *gen.* papárei și papárie
 paparúda
 papaveracée, *pron.* -ce-e (*nu*:
 -ce-ie)
 pápă, *gen.* pápei
 pápă-lápte
 papetárie, *gen.* papetáriei
 papílă, *pl.* papíle
 papión, *pron.* -pi-on
 papiótă, *pron.* -pi-o-
 papírus, *pl.* papíruri
 pápricaș
 papúc
 pápură, *gen.* pápurii
 parábolă
 parabólic
 paraclis, *pl.* paraclise
 paraclisér
 parádă, *pl.* paráde
 paradiziác, *pron.* -zi-ac
 paradóx, *pl.* paradóxuri și para-
 dóxe
 paráfă, *pl.* paráfe
 parágină, *gen.* paráginii
 paragráf, *pl.* parágrafe
 paralelipéd, *pl.* paralelipéde
 paramétru, *pl.* paramétri
 paranóic, *pron.* -no-ic
 parantéză, *pl.* parantéze
 parapét, *pl.* parapéte
 parastás, *pl.* parastáse
 parașută
 paratrásnet
 paraván, *pl.* paraváne
 parazitism

pîslă
 placă, *ind. prez. 3 sg. și pl. placă*
 chează
 placărdă, *pl. placărde*
 plachie, *gen. plachiei*
 plafon, *pl. plafoane*
 plăgă, *pl. plăgi*
 plăgiă, *pron. -gi-a; ind. prez. 3 sg. și pl. plăgiază, 1 pl. plăgiem, pron. -gi-em; ger. plăgiind*
 plai
 plăjă, *pl. plaje*
 planetariu, *pron. -rîu*
 planetă, *pl. planete*
 planifică, *ind. prez. 3 sg. și pl. planifică*
 planisferă
 planorism
 plănșă, *pl. plănșe*
 planșeu, *pl. planșee, pron. -șe-e (nu: -șe-ie)*
 plantăție, *pron. -ți-e; gen. plantăției*
 plăpumă, *pl. plăpumi*
 plăsă „impletitură, împărțire administrativă, tăiș”, *pl. plase*
 plasmă
 plastică, *gen. plasticii*
 plastifiant, *pron. -fi-ant*
 plastilină
 plastografiă, *pron. -fi-a*
 plastron, *pl. plastroane*
 plăsture
 plătcă (la haine), *pl. plăteci*
 platină
 platonism
 plătoșă, *pl. plătoșe*
 plauzibil, *pron. pla-u-*
 plăvie, *pron. -vi-e; gen. plăviei; pl. plāvii*
 plăceă, *ind. prez. 1 pl. plăcēm, viit. va plăceă; cond. ar plăceă*
 plăcintă, *pl. plăcinte*
 plăieș
 plăseă, *pl. plăsele*
 plăsmui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. plăsmuiesc; conj. plăsmuiască*
 pleasnă, *pl. plēsne*
 plēbe, *gen. plēbei*
 plebeian
 plebéu, *pl. plebéi; f. plebée, pl. plebée, pron. -be-e (nu: -be-ie)*
 plebiscit, *pron. sci; pl. plebiscite*
 pledoarie, *pron. -doa-ri; gen. pledoariei*
 pleiadă „grup de oameni, ansamblu de elemente”

plenipotențiar, *pron. ți-ac*
 pleoapă, *pron. pleoa-pă*
 pleonasm, *pron. ple-o-*
 pleosc (1 sil.)
 pleoști, *pron. pleoș-ti*
 plescăi, *ind. prez. 3 sg. și pl. plēscăie*
 plescăitură, *pron. -că-i-*
 plesiozaur, *pron. -si-o-*
 plesni
 pletoră
 pléură, *pron. ple-u-*
 pleurezîe, *pron. ple-u; gen. pleurezîei*
 pleurită, *pron. ple-u-*
 plevușcă, *gen. plevuștii și plevuștei*
 plex
 pléxiglas
 pliant, *pron. pli-ant*
 plictis
 plimbă
 pliocen, *pron. pli-o-*
 plită, *pl. plite*
 ploaie, *gen. plōii*
 plocon, *pl. plocioane*
 plombagină, *gen. plombaginei*
 plonjon, *pl. plonjoane*
 plop
 plōscă, *pl. ploști (1 sil.)*
 plōșniță, *pl. plōșnițe*
 plouă, *ind. prez. plōuă; conj. plōuă, gen. plouînd*
 plumbui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. plumbuiesc; conj. plumbuiască*
 plură, *subst., pl. plurale*
 plusprodus
 plusvaloare
 pluș, *pron. pluș (nu: plūș)*
 pluton
 plutonier, *pron. -ni-er*
 pluviă, *pron. -vi-al*
 pluviograf, *pron. -vi-o-*
 pluviometru, *pron. -vi-o-*
 pneu, *pl. pnēuri*
 pneumatic, *pron. pne-u-*
 pneumonie, *pron. pne-u; gen. pneumoniei*
 pneumotorax, *pron. pne-u-*
 poansonă, *pron. poan-so-*
 poanter, *pron. poan-*
 poartă, *pl. porți*
 pocăi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. pocăiesc*
 pōcher (joc de cărți)
 pocî, *conj. pocească*
 pocinog, *pl. pocinoage*

poclădă
 pod beál și podbál
 podgórie, *pron.* -ri-e; *gen.* podgóriei
 podidí
 podiș, *pl.* podișuri
 pódiu, *pron.* -di-um; *pl.* pódiu-
 muri
 poém, *pron.* po-em (*nu:* po-iem)
 poét, *pron.* po-et (*nu:* po-iet)
 poétic, *pron.* po-e- (*nu:* po-ie-)
 poetiză, *pron.* po-e- (*nu:* po-ie-)
 poezie, *pron.* po-e- (*nu:* po-ie-);
gen. poeziei
 pogróm, *pl.* pogrómuri
 poiănă, *pl.* poiéni și poiéne
 poiătă, *pl.* poiéti
 poienită
 póimiine
 pojárniță
 poighiță
 polarizăție, *pron.* -ți-e; *gen.* pola-
 rizăției
 poléi, *subst.*
 polei, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 poleiése; *conj.* poleiăscă
 poleiălă, *pl.* poleiéli
 polémică, *pl.* polémici
 polemiză
 poleniză
 poliandrie, *pron.* -li-an; *gen.* poli-
 andriei
 poliédru, *pron.* -li-e; *pl.* poliédre
 poliloghie, *gen.* poliloghiei
 polinóm, *pl.* polinoáme
 poliomieliță, *pron.* -li-o-mi-e-
 politéhică, *gen.* politéhicii
 politeism
 politéte, *gen.* politéții
 politică, *gen.* politiciii
 politicián, *pron.* -ci-an; *pl.* poli-
 ticiéni, *pron.* -ci-eni
 póliță, *pl.* pólițe
 polizór, *pl.* polizoăre
 polobóc, *pl.* poloboáce
 polonéz, *pl.* polonézi
 polonic, *pl.* polonice
 polóniu, *pron.* -niu
 pomádă, *pl.* pomézi
 pométi, *numai pl.*
 pompiér, *pron.* -pi-er
 pónce, *pron.* pónce (*nu:* pons)
 póndere, *pl.* pónderi
 pónei
 pontáj
 pontón, *pl.* pontoáne
 pontoniér, *pron.* -ni-er
Pópă, *gen.* pópii

poplín
 popótă
 popreălă
 populație, *pron.* -ți-e; *gen.* popu-
 lăției
 poréclă
 porfir (rocă)
 porfiriu, *adj.*
 porozitate
 portál, *pl.* portáluri
 portaltói, *pl.* portaltoáie
 portavión
 portbagáj
 portdrapel
 porthártă
 portic, *pl.* porticuri
 portieră, *pron.* -ti-e-
 portmonéu, *pl.* portmonée, *pron.*
 -ne-e (*nu:* ne-ie)
 portocaliu
 portofél, *pl.* portoféle
 portofóliu, *pron.* -llu; *pl.* porto-
 fólui
 pórtó-fráncó
 portrét
 porttigarét, *pl.* porttigaréte
 portughéz, *pl.* portughézi
 portvizít, *pl.* portvizíte
 portelán
 pórtie (de mîncare), *pron.* -ți-e;
gen. pórtiei
 porțiúne „fragment”, *pron.* -ți-u-
 porumbél
 poruncí, *conj.* poruncească
 posedă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 posédă; *conj.* poséde
 posesiúne, *pron.* -si-u-
 posesór
 posomorí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 posomorăsc, *imperf.* posomoră;
conj. posomorăscă
 pospái
 pospáiălă
 postamént, *pl.* postaménte
 postáv, *pl.* postávuri
 postbélíc
 postcalculăție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 postcalculăției
 postdată
 postdiluvián, *pron.* -vi-an
 posteriór, *pron.* -ri-or
 postmeridián, *pron.* -di-an
 post-mórtem
 postpús
 post-restánt
 post-scríptum (prescurtat P.S.)

postură
 postverbál
 poştál, *f.* poştálă
 poştalión, *pron.* -li-on
 poştaş
 póştă
 pot, *v.* puteá
 potáie
 potásiu, *pron.* -sľu
 potcáp, *pl.* potcápuri
 potécă, *pl.* potéci
 potenciál, *pron.* -ţi-al
 potenţiómetru, *pron.* -ţi-o-
 póteră
 poticní
 potírniche, *art.* potírnichea
 potlóg
 potóu
 potpuriu
 potrivă
 potrívnic
 poţiúne, *pron.* -ţi-u-
 povără, *pl.* povéri
 povătă, *pl.* povéte
 povăţuí, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 povăţuiésc; *conj.* povăţuiáscă
 povírniş, *pl.* povírnişuri
 pozitivism
 pozíţie, *pron.* -ţi-e; *gen.* pozíţiei
 poznáš, *pl.* poznáşi; *f.* poznášă,
pl. poznáşe
 póznă
 práctică, *gen.* prácticii
 practică, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 practică
 practicián, *pron.* -ci-an; *pl.* prac-
 ticiéni
 prádă, *pl.* prăzi
 pragmatism
 pramátie, *pron.* -ti-e; *gen.* pra-
 mátiei
 prápur, *pl.* prápuri
 prášilă, *pl.* prášile
 prástie, *pron.* -ti-e; *gen.* prástiei,
pl. prástii
 právilă, *pl.* právile
 praz, *pl.* praji
 práznic, *pl.* práznice
 prăbuşi, *conj.* prăbuşéáscă
 prádă, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 prádă; *conj.* práde
 práfuí, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 práfuiésc; *conj.* práfuiáscă
 práfuiálă
 prăjeálă
 prăjí, *conj.* prăjeáscă

prájínă, *pl.* prájini
 prăpástie, *pron.* -ti-e; *gen.* pră-
 pástiei, *pl.* prăpástii
 prăşi, *conj.* prăşeáscă
 prăşitoáre, *pl.* prăşitóri
 prăváli, *ind. prez.* 3 *sg.* prăvălêşte
 práznuí, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 práznuiésc; *conj.* práznuíáscă
 preabún, *adj.*
 preacinstít, *adj.*
 preacurát, *adj.*
 preaiubít, *adj.*
 prealábil, *pron.* pre-a-
 preambúl, *pron.* pre-am-; *pl.* pre-
 ambúluri
 preaplin, *subst., pl.* preaplinuri
 preaputérnic, *adj.*
 preaslint, *adj.*
 preavíz, *pron.* pre-a-; *pl.* preavíte
 precár
 precáut, *pron.* -ca-ut
 precaútie, *pron.* -ţi-e; *gen.* pre-
 caúţiei
 precedă, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 precedă; *conj.* preceádă
 precépt, *pl.* precépte
 preceptór „profesor”
 precésie, *pron.* -si-e
 precipită, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 precipită
 precipitátie, *pron.* -ţi-e; *gen.* pre-
 cipitátiei
 precízie, *pron.* -zi-e; *gen.* pre-
 cíziei
 precóce, *adj. invar.*
 precúm
 predecésór
 predestináţie, *pron.* -ţi-e; *gen.*
 predestináţiei
 predicát, *pl.* predicáte
 prédică, *pl.* prédici
 predilécţie, *pron.* -ţi-e; *gen.* pre-
 dilécţiei
 predispozíţie, *pron.* -ţi-e; *gen.* pre-
 dispozíţiei
 predispúne, *conj.* predispúnă
 predominá, *ind. prez.* 3 *sg.* şi
pl. predómină
 predomináţie, *pron.* -ţi-e; *gen.*
 predomináţiei
 predoslovíe, *gen.* predosloviei
 preelectorál, *pron.* pre-e-
 preempţiúne, *pron.* pre-emp-ţi-u-
 preexistént, *pron.* gz
 preexisténţă, *pron.* gz

pregetă
 preiá, *v.* preluá
 preiei, *v.* preluá
 preistórie, *pron.* -ri-e; *gen.* pre-
 istóriei
 prejudiciá, *pron.* -ci-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* prejudiciáză, 1 *pl.*
 prejudiciém, *pron.* -ci-em; *ger.*
 prejudiciínd
 prejudiciu, *pron.* -cíu
 preluá, *pron.* -lu-a; *ind. prez.*
 2 *sg.* preiei, 3 *sg.* preiá, 1 *pl.*
 preluám, *pron.* -lu-ám, 2 *pl.*
 preluáți; *conj.* preiá
 prelúdiu, *pron.* -díu
 prematúr
 premiá, *pron.* -mi-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* premiáză, 1 *pl.*
 premiém, *pron.* -mi-em; *ger.*
 premiínd
 premicéră, *pron.* -mi-e-
 premisă
 prenume
 preopinént, *pron.* pre-o-
 preparáție, *pron.* -ți-e; *gen.* pre-
 paráției
 prepeleác, *pl.* prepeléci
 prépeliță, *pl.* prépelițe
 preponderént
 preponderénță
 prepozíție, *pron.* -ți-e; *gen.* pre-
 pozitției
 prepoziționál, *pron.* -ți-o-
 prerevoluționár, *pron.* -ți-o-
 prerie, *gen.* preriei
 preromantism
 presáj
 presără, *ind. prez.* 1 *sg.* pre-
 sár
 preschimbá, *pron.* schi
 prescrie, *ind. prez.* 1 *pl.* pre-
 scriém, 2 *pl.* prescrieți; *viit.*
 va prescrie; *gen.* prescriínd
 prescripție, *pron.* -ți-e; *ger.* pre-
 scripției
 presimți, *ind. prez.* 1 *sg.* pre-
 simt; *conj.* presimță
 presiúne, *pron.* -si-u-
 presocialist, *pron.* -ci-a-
 presór, *pl.* presoáre

prestáție, *pron.* -ți-e; *gen.* pre-
 táției
 prestidigitatór
 prestidigitáție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 prestidigitáției
 prestígiu, *pron.* -glu
 presupúne, *ind. prez.* 1 *sg.* și
 3 *pl.* presupún; *conj.* presu-
 púnă
 presús
 președinție, *gen.* președinției
 preténție, *pron.* -ți-e; *gen.* pre-
 ténției
 pretențiós, *pron.* -ți-os
 prétor
 pretorián, *pron.* -ri-an
 pretóriu, *pron.* -ríu
 pretutíndenea
 pretutíndeni
 prețiós, *pron.* -ți-os
 prețuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 prețuiesc; *conj.* prețuiescă
 prevedeá, *ind. prez.* 1 *pl.* pre-
 vedém, *viit.* va prevedeá
 prevedere, *pl.* prevedéri
 prevení, *ind. prez.* 1 *sg.* pre-
 vín; *conj.* prevină
 preventóriu, *pron.* -ríu
 prevenție, *pron.* -ți-e; *gen.* pre-
 venției
 previziúne, *pron.* -zi-u-
 prezbít
 prezbiterián, *pron.* -ri-an
 prezbítism
 prezbíție, *gen.* prezbíției
 prezentá, *ind. prez.* 1 *sg.* pre-
 zínt, 1 *pl.* prezentám, 3 *sg.*
 și *pl.* prezintă
 prezidențiál, *pron.* -ți-al
 prezídiu, *pron.* -díu
 Prezídiul Márii Adunári Naționále
 prezíuă
 prezumtív
 prezúmție, *pron.* -ți-e; *gen.* pre-
 zúmției
 prezumțiós, *pron.* -ți-os
 pribeág
 pribegi, *conj.* pribegească
 pribói, *subst.*
 prichici (2 *sil.*)
 pricină, *pl.* pricini
 pricinuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3
pl. pricinuiesc; *conj.* pricinu-
 iască

pricomigdălă, *v.* picromigdălă
 pricopseală, *v.* procopseală
 pricopsi, *v.* procopsi
 pridvór, *pl.* pridvoáre
 prieten, *pron.* pri-e-
 prietenós, *pron.* pri-e-
 prii, *ind. prez.* 3 *sg.* *priește;*
conj. *priască*
 priínciós, *pron.* pri-in-
 prílelui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
prilejuiesc; conj. *prilejuiască*
 prim ajutor
 primăvară
 primăvărátic
 priméjdie, *pron.* -di-e; *gen.* *pri-
 méjdiei*
 primejdui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3
pl. *primejduiesc; conj.* *primej-
 duiască*
 primeni
 primitivism
 prim-minístru, *art.* prim-minístrul
 și primul-minístru
 primordiál, *pron.* -di-al
 primprejúr
 prim rang și primul rang, *loc. adj.*
 prim-secretár, *art.* primul-secre-
 tár
 primulă
 primus, *pl.* *prímusuri*
 prin
 príncipe
 principiál, *pron.* -pi-al
 príncipiu, *pron.* -flu
 prinde, *ind. prez.* 1 *sg.* *prind;*
conj. *prîndă*
 prinós, *pl.* *prinósuri*
 priútre
 prin urmăre
 priorítate, *pron.* *pri-o-*
 pripási, *conj.* *pripásească*
 pripór, *pl.* *pripoáre*
 prisácă, *pl.* *prisáci*
 prismă, *pron.* *s*
 prismátic
 prisós, *pl.* *prisósuri*
 pristól, *pl.* *pristóluri*
 príșniț
 pritoceală
 pritoci
 privațiune, *pron.* -ți-u-
 privegheá, *ind. prez.* 3 *sg.* și
pl. *priveghează, 1 pl.* *pri-
 veghém; ger.* *priveghînd*
 privéghi (2 *sil.*)

privéște
 privighetoárie, *pl.* *privighetóri*
 privilegiá, *pron.* -gi-a
 privilegiát, *pron.* -gi-at
 privilégíu, *pron.* -giu
 prizoniér, *pron.* -ni-er
 príslea
 prísnel
 probatóriu, *pron.* -ríu
 próbă
 problémă
 proboscidián, *pron.* -ci-di-an; *pl.*
proboscidiéni, pron. -di-eni
 procedéu, *pl.* *procedée, pron.* -de-e
(nu: -de-ie)
 procént, *pl.* *procénte*
 procentáj
 procentuál, *pron.* -tu-al
 procés, *pl.* *procése*
 procesiúne, *pron.* -si-u-
 procés-verbál
 proclamáție, *pron.* -ți-e; *gen.* *pro-
 clamáției*
 procopseală și pricopseală
 procopsi și pricopsi
 procreá, *pron.* -cre-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* *procrează, 1 pl.*
procreám; ger. *procreînd; part.*
procreát
 procreáție, *pron.* -cre-a-ți-e; *gen.*
procreáției
 procurór
 prodigiós, *pron.* -gi-os
 producție, *pron.* -ți-e; *gen.* *pro-
 ducției*
 produs, *pl.* *prodúse*
 proeminént, *pron.* *pro-e- (nu:
 pro-ie-)*
 proferá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
proferează și proferá
 profesionál, *pron.* -si-o-
 profesionism, *pron.* -si-o-
 profesiúne, *pron.* -si-u-, și *profé-
 sie, pron.* -si-e
 profil, *pl.* *profiúri*
 profit, *pl.* *profituri*
 profuziúne, *pron.* -zi-u-
 prognóză
 prognostic și pronostic (Med.)
 progrésie, *pron.* -si-e; *gen.* *pro-
 grésiei*
 prohibiție, *pron.* -ți-e; *gen.* *pro-
 hibíției*
 proiéct
 proiectă
 proiectíl, *pl.* *proiectíle*

proiectór
 proiectie, *pron.* -ți-e; *gen.* proiectiei
 proletariát, *pron.* -ri-at
 prolix, *pl.* proliciși; *f.* prolixă, *pl.* prolix
 prológ (parte introductivă), *pl.* prológuri
 promiscuitate, *pron.* -cu-i
 promisiúne, *pron.* -si-u
 promontóriu, *pron.* -ríu
 promotór
 promóție, *pron.* -ți-e; *gen.* promóției
 prompt
 promptitudine, *gen.* promptitudinii
 pronostic (ipoteză), *pl.* pronosticuri
 pronunție, *pron.* -ți-e; *gen.* pronunției
 propăși, *conj.* propășească
 propice, *adj. invar.*
 propilee, numai *pl.*, *pron.* -le-e (nu: -le-ie)
 propórtie, *pron.* -ți-e; *gen.* propórtiei
 proporțional, *pron.* -ți-o
 propovăduí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.* propovăduiesc; *conj.* propovăduiască
 propozție, *pron.* -ți-e; *gen.* propozției
 proprietár, *pron.* -pri-e
 proprietate, *pron.* -pri-e
 própriu, *pron.* -príu
 própriu-zis, *pl.* própriu-zíși; *f.* própriu-zísă, *pl.* própriu-zíse
 propteá
 propúlsie, *pron.* -si-e; *gen.* propúlsiei
 propulsór, *pl.* propulsoáre
 propúne, *ind. prez. 1 sg.* propún; *conj.* propună
 proră și prová
 proróc
 proróc, *conj.* prorocească
 prorogá, *ind. prez. 3 sg. și pl.* prorógă
 proscríptie, *pron.* -ți-e; *gen.* proscríptiei
 prospecțiúne, *pron.* -ți-u
 prostovól, *pl.* prostovoále
 prostráție, *pron.* -ți-e; *gen.* prostráției
 drotectór, *adj.*
 drotectór și protéctor, *subst.*

protecție, *pron.* -ți-e; *gen.* protecției
 protecționism, *pron.* -ți-o
 protejá, *ind. prez. 3 sg. și pl.* protejează, *1 pl.* protejăm; *ger.* protejînd
 protést, *pl.* protéste
 protoamibă, *pron.* -to-a
 protocól, *pl.* protoceále
 protoieréu
 protoplásmă, *pron.* s
 protozoár, *pron.* -zo-ar
 protáp, *pl.* protápuri
 prová, *v.* proră
 proveniéntă, *pron.* -ni-en
 provensálă (limba)
 providențial, *pron.* -ți-al
 provinciál, *pron.* -ci-at
 provincialism, *pron.* -ci-a
 provízie, *pron.* -zi-e; *gen.* províziei
 provizórú, *pron.* -ríu
 provocá, *ind. prez. 3 sg. și pl.* provoacă
 prozáic, *pron.* -za-ic
 prozelít
 prozodie, *gen.* prozodiei
 prozopopee, *pron.* -pe-e (nu: -pe-ie)
 prusián, *pron.* -si-an
 psalmodiá, *pron.* -di-a
 pseudoním, *pron.* pse-u
 pseudopód, *pron.* pse-u
 pseudostiîntă, *pron.* pse-u
 psihanaliză
 psihiatrie, *pron.* -hi-a; *gen.* psihiatriei
 psihiátru, *pron.* -hi-a
 psíhic
 psihológ, *f.* psihológă
 psihologie, *gen.* psihologiei
 psihomotór
 púber
 publicáție, *pron.* -ți-e; *gen.* publicáției
 puc (nu: puck)
 pudriéră, *pron.* -dri-e
 puericultură, *pron.* pu-e (nu: pu-ie)
 pueríl, *pron.* pu-e (nu: pu-ie)
 pufái, *ind. prez. 1 sg.* púfái, *3 sg. și pl.* púfáie
 púhav
 puhói, *pl.* puhoáie
 pui

puiét
 pulóver, *pron.* -văr
 pulsăție, *pron.* -ți-e; *gen.* pul-
 săției
 pumnál, *pl.* pumnále
 punct
 punct și virgulă, *art.* punctul
 și virgula
 punctá
 punctuáție, *pron.* -tu-a-ți-e; *gen.*
 punctuáției
 puncție, *pron.* -ți-e; *gen.* punc-
 ției
 pune, *ind. prez.* 1 *sg.* pun; *conj.*
 pună; *ger.* punind
 púpáză, *pl.* púpeze
 purgatóriu, *pron.* -rîu
 purică, *ind. prez.* 1 *sg.* púric
 púrice
 purificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 purifică
 purism
 puritanism
 purói
 púrpură, *gen.* púrpurii
 pursînge
 púrurea
 púruri (2 *sil.*)
 puséu, *pl.* puséuri
 pustii, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 pustiésc; *conj.* pustiáscă; *ger.*
 pustiînd
 pustiire
 pustiu
 pústnic
 púșcă, *pl.* puști
 puteá, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 pot, 2 *sg.* poți, 3 *sg.* poáte;
conj. poată
 pútină, *pl.* pútini
 putinčí, *pl.* putinéie
 putîntă, *pl.* putînte
 putrelăție, *pron.* -ți-e; *gen.* pu-
 trelăției
 putregái, *pl.* putregáiuri
 puzderie, *pron.* -ri-e; *gen.* puz-
 deriei

Q, *pron.* kû și chîu

R, *pron.* re (în simboluri și: er)
 rabiát, *pron.* -bi-at
 rábie (Med.), *pron.* -bi-e; *gen.*
 rábiei

rábin
 rablagft
 rabotáj
 rabotéză
 rabotór
 rachiu
 rácilă, *pl.* rácile
 radár
 rádă, *pl.* ráde
 ráde, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 rad, 1 *pl.* rádem; *conj.* rá-
 dă
 radiá, *pron.* -di-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* radiáză, 1 *pl.* ra-
 diém, *pron.* -di-em; *ger.* ra-
 diînd
 radiál, *pron.* -di-al
 radiánt, *pron.* -di-ant
 radiatór, *pron.* -di-a; *pl.* ra-
 diatoáre
 radiáție, *pron.* -di-a-ți-e; *gen.* ra-
 diáției
 radiéră, *pron.* -di-e-
 rádio, *pron.* -di-o; *art.* radióul;
pl. radióuri
 radioactív, *pron.* -di-o-ac-
 radiodifuziúne, *pron.* -di-o-, -zi-u-
 radioemisiúne, *pron.* -di-o-, -si-u-
 radiocícare, *pron.* -di-o-
 radiografíe, *gen.* radiografiei
 radiojurnál
 radiolocáție, *pron.* -di-o-, -ți-e;
gen. radiolocáției
 radionavigáție, *pron.* -di-o-, -ți-e;
gen. radionavigáției
 radiorecépție, *pron.* -di-o-, -ți-e;
gen. radiorecépției
 radiós, *pron.* -di-os
 radiotelegrafíá, *pron.* -di-o-, -fi-a
 radiotransmisiúne, *pron.* -di-o-,
 -si-u-
 rádiu, *pron.* -dîu
 rádius (Anat.), *pron.* -di-us
 ráfie, *pron.* -fi-e; *gen.* ráfiei
 rafinárie, *gen.* rafináriei
 rafinór
 rágilă, *pl.* rágile
 raglân, *pl.* raglâne
 rahianestezíe, *pron.* -hi-a; *gen.*
 rahianesteziei
 rahidián, *pron.* -di-an
 rahític
 rahitfsm
 raid (1 *sil.*)

raján
 raliá, *pron.* -li-a; *ind. prez.* 3
 sg. și *pl.* raliáză, 1 *pl.* ra-
 liém, *pron.* -li-em; *ger.* raliünd
 râmă, *pl.* râme
 rambléu, *pl.* rambléuri
 ramificăție, *pron.* -ți-e; *gen.* ra-
 mificăției
 rămură, *pl.* rămuri
 rână, *pl.* râni
 ranchiună
 raniță, *pl.* ranițe
 ranunculăce, *pron.* -ce-e (*nu:*
 -ce-ie)
 rapăce
 rapită
 raport, *pl.* rapoărte „documente
 oficiale, cituri între două mă-
 rimi”
 raport, *pl.* rapórturi „relații”
 raportá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* ra-
 porteáză și rapórtă „aduce ve-
 nit”
 raportá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 raporteáză „dă un raport”
 rarefiát, *pron.* -fi-at
 ráreori
 rarísim
 ráriște, *pl.* ráriști
 ráriță, *pl.* rárițe
 rásă (*nu:* rassă)
 rasiál, *pron.* -si-al
 rasísm
 rastél, *pl.* rastéle și rastéluri
 ráspel, *pl.* ráspele
 ráteș, *pl.* ráteșe
 ratificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 ratifică
 ráță, *pl.* ráte
 ráție, *pron.* -ți-e; *gen.* ráției
 raționá, *pron.* -ți-o-
 raționálism, *pron.* -ți-o-
 raționálizá, *pron.* -ți-o-
 raționamént, *pron.* -ți-o-
 rațiúne, *pron.* -ți-u-
 ravágiu, *pron.* -giu; *pl.* ravá-
 gii
 razachíe, *gen.* razachíei
 rázie, *pron.* -zi-e; *ger.* ráziei
 rázna
 rábdá, *ind. prez.* 1 *sg.* rabd,
 2 *sg.* rabzi
 rábój, *pl.* rábójuri
 ráceálă
 ráchítă, *pl.* ráchíte

ráci, *conj.* rácească
 rácní
 rádáscă, *pl.* rádáște
 rádácină, *pl.* rádáciní
 ráfui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 ráfuiésc; *conj.* ráfuiáscă
 ráfuiálă, *pl.* ráfuiéli
 rágáce, *pl.* rágáce
 ráget
 rágușeálă
 ráguși, *conj.* rágușească
 rámlíne, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 rámlín; *conj.* rámlínă; *ger.* rá-
 minínd
 rámlínere
 rápái, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* rá-
 páie
 rápciúgă (3 *sil.*)
 ráposá
 rápúne, *ind. prez.* 1 *sg.* rápún;
 conj. rápúnă
 rárúnci (2 *sil.*)
 rásád, *pl.* rásáduri
 rásaláltáieri
 rásári, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 rásár, 2 *sg.* rásári
 rásárit
 ráscoálă, *pl.* ráscoále
 ráscroi, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 ráscroiésc; *conj.* ráscroiáscă
 rásfirá
 rásfoi, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 rásfoiésc; *conj.* rásfoiáscă
 rásfrínge
 rásplíntie, *pron.* -ti-e; *gen.* rás-
 plíntiei
 rásplátă, *pl.* ráspláți
 ráspóimíne
 ráspúnde, *ind. prez.* 1 *sg.* și
 3 *pl.* ráspúnd; *conj.* ráspúndă
 rástigní
 rástímp, *pl.* rástímpuri
 rásturná
 rásuceálă
 rásuci, *conj.* rásucească
 rásúrá, *pl.* rásúri
 ráșchiá, *pron.* -chi-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* ráșchiáză, 1 *pl.*
 ráșchiém, *pron.* -chi-em; *ger.*
 ráșchiínd
 ráșiná, *pl.* ráșíni
 rátez, *pl.* ráteze
 ráțói, *subst.*
 ráțói, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 ráțoiésc; *conj.* ráțoiáscă
 ráufácátór, *pl.* ráufácátóri
 ráutáte, *pron.* rá-u-

răntăcios, *pron.* ră-u-, -cios
 răuvoitor, *pl.* răuvoitori
 răvăș, *pl.* răvășe
 răvășeală
 răvăși, *conj.* răvășească
 răzătoare, *pl.* răzătoare
 răzbăte
 răzbi
 război, *subst.*
 război, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 războiesc; *conj.* războiască
 războinic
 răzbună
 răzda
 răzēs
 răzgîia, *ind. prez. 1 sg. răzgîi,*
 3 *sg. și pl.* răzgîie
 răzgîndi
 răzlēt
 răzleți
 răzlóg
 răzmeriță, *pl.* răzmerițe
 răzór, *pl.* răzoare
 răzuí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 răzuiesc; *conj.* răzuiască
 răzvrăti
 reabilită, *pron.* re-a-
 rea-credință, *gen.* rélei-credințe
 reactiv, *pron.* re-ac-
 reactor, *pron.* re-ac-
 reactualiză, *pron.* re-ac-țu-a-
 reacție (Chim.), *pron.* re-ac-ți-e;
gen. reacției
 reacționă, *pron.* re-ac-ți-o-
 reacționár, *pron.* re-ac-ți-o-
 reacționarism, *pron.* re-ac-ți-o-
 reacțiune, *pron.* re-ac-ți-u-
 readaptă, *pron.* re-a-
 readuce, *pron.* re-a-
 reafirmă, *pron.* re-a-
 real, *pron.* re-al
 realége, *pron.* re-a-
 realimentă, *pron.* re-a-
 realipí, *pron.* re-a-
 realism, *pron.* re-a-
 realitate, *pron.* re-a-
 realizeză, *pron.* re-a-
 reamintí, *pron.* re-a-
 reangajă, *pron.* re-an; *ind. prez.*
 3 *sg. și pl.* reangajează, 1 *pl.*
 reangajăm; *ger.* reangajînd
 reangajăre, *pron.* re-an; *pl.* rean-
 gajări
 repariție, *pron.* re-a-, -ți-e; *gen.*
 repariției
 reavăn, *pron.* rea-văn, *pl.* réveni;

f. reavănă, *pl.* révene
 rea-voînță, *gen.* rélei-voînțe
 reázem, *subst., pl.* reázeme
 reázem, *v.* rezemă
 rebegit
 recădea, *viit.* va recădea; *cond.*
 ar recădea
 réce
 recensămînt, *pl.* recensămînturi
 recenză
 recenzent
 recenzie, *pron.* -zi-e; *gen.* recen-
 ziei
 receptăcul, *art.* receptăculul; *gen.*
 receptăculului; *pl.* receptăcule
 receptor, *pl.* receptoare (Tehn.) și
 receptóri (Biol.)
 recépție, *pron.* -ți-e; *gen.* recép-
 ției
 receptionă, *pron.* -ți-o-
 rechemă, *ind. prez. 3 sg. și pl.* re-
 cheamă
 rechizite, *numai pl.*
 rechizitóriu, *pron.* -rîu
 rechiziție, *pron.* -ți-e; *gen.* re-
 chiziției
 recif, *pl.* recife
 recipient, *pron.* -pi-ent
 recipisă
 recită, *ind. prez. 3 sg. și pl.* re-
 cită
 reciti
 reclamăție, *pron.* -ți-e; *gen.* recla-
 măției
 recluziune, *pron.* -zi-u-
 recomandă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 recomandă
 recomandăție, *pron.* -ți-e; *gen.* re-
 comandăției
 reconciliere, *pron.* -li-e-
 recondiționă, *pron.* -ți-o-
 reconstitui, *ind. prez. 1 sg. re-*
 constitui, 3 *sg. și pl.* recon-
 stituie
 reconstrucție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 reconstrucției
 reconstrui, *ind. prez. 1 sg. și*
 3 *pl.* reconstruiesc; *conj.* recon-
 struiască
 recórdman, *subst., pl.* recórd-
 meni; f. recórdmană, *pl.* re-
 córdmene
 recreă, *pron.* -cre-a; *ind. prez.*
 1 *sg.* recreéz, 1 *pl.* recreăm,
 3 *sg. și pl.* recrează, 2 *pl.*
 recreați
 recreație, *pron.* -cre-a-ți-e; *gen.*

recreației
 recrut
 rect
 rectifică, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 rectifică
 rectiliniu, *pron. -nîu*
 recto, *art. rectoul*
 reacțiune, *pron. -ți-u-*
 recul, *pl. reculuri*
 recunoștință, *gen. recunoștinței*
 recuză
 recuzită
 recviem, *pron. -vi-em; pl. rec-*
 viemuș
 redactor
 redacție, *pron. -ți-e; gen. re-*
 dacției
 redresor, *subst., pl. redresoare*
 reductor, *adj.*
 reductor, *subst., pl. reductoare*
 (Tehn.) și reductori (Chim.)
 reducție, *pron. -ți-e; gen. reduc-*
 ției
 redundanță
 reduplicație, *pron. -ți-e; gen. redu-*
 plicației
 reedită
 reeducă
 reeligibil
 reevalua, *pron. -lu-a*
 reexamină, *pron. gz*
 referendum
 referi, *ind. prez. 3 sg. și pl. re-*
 fără
 reflectă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 reflectă „oglindește”
 reflectă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 reflectează „gîndește”
 reflecție, *pron. -ți-e; gen. re-*
 flécției
 reflex, *adj., pl. reflécși; f. re-*
 fléxă, pl. refléxe
 reflex, *subst., pl. refléxe*
 reflexie, *pron. -xi-e; gen. reflé-*
 xiei
 reformism
 refracție, *pron. -ți-e; gen. re-*
 fracției
 refrén, *pl. refréne*
 refugiu, *pron. -gi-a; ind. prez.*
 3 sg. și pl. refugiază, 1 pl.
 refugiém, pron. -gi-em; ger.
 refugiind
 refúgiu, *pron. -gîu*
 regim, *pl. regimuri*
 regiment, *pl. regiménte*

regină, *pl. regîne*
 regional, *pron. -gi-o-*
 regionalism, *pron. -gi-o-*
 registru, *pl. registre*
 regiune, *pron. -gi-u-*
 regiză
 regizor
 reglaj, *pl. reglăje*
 regresiv, *pron. -si-u-*
 regulament, *pl. regulaménte*
 regulator, *subst., pl. regulatoare*
 regulă, *pl. réguli*
 reia, *v. reluă*
 reia, *v. reluă*
 reia, *v. reluă*
 reia, *v. reluă*
 reieși, *ind. prez. 3 sg. reieșe, im-*
 perf. reieșea; conj. reiasă
 reincarnare
 reînnoi, *ind. prez. 3 sg. reîn-*
 noiește
 reinvia, *pron. -vi-a; ind. prez.*
 3 sg. și pl. reinvie; conj. re-
 invie
 relas (nu: relache)
 relativism
 relație, *pron. -ți-e; gen. relației*
 reléu, *pl. relée, pron. -le-e (nu:*
 'le-ie)
 relevă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 relévă
 relicvă
 relief, *pron. -li-ef; pl. reliecfuri*
 religie, *pron. -gi-e; gen. religiei*
 religiós, *pron. -gi-os*
 reluă, *ind. prez. 1 sg. reia, 2*
 sg. reieși, 3 sg. reia, 1 pl.
 reluăm, pron. -lu-ăm; conj.
 reia; ger. reluind, pron. -lu-înd
 remaiă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 remaiăză, 1 pl. remaiém; ger.
 remaiind
 remaiéză
 remaniă, *pron. -ni-a; ind. prez.*
 3 sg. și pl. remaniăză, 1 pl.
 remaniém, pron. -ni-em; ger.
 remaniind
 remaniere, *pron. -ni-e-*
 remediă, *pron. -di-a; ind. prez.*
 3 sg. și pl. remediăză, 1 pl. re-
 mediém, pron. -di-em; ger. re-
 mediind
 remediu, *pron. -dîu*
 reminiscență, *pron. sce*
 remorcă, *ind. prez. 1 sg. remor-*
 chéz, 3 sg. și pl. remorchează

remórcă, *pl.* remórci
 remunéră
 remunerăție, *pron.* -ți-e; *gen.* remunerației
 renghi (1 sil.)
 renglôtă
 réniu, *pron.* -nlu
 renovăție, *pron.* -ți-e; *gen.* renovăției
 rentiér, *pron.* -ti-er
 reostát, *pron.* re-os-
 reparăție, *pron.* -ți-e; *gen.* reparației
 repartiție, *pron.* -ți-e; *gen.* repartiției
 repatriá, *pron.* -tri-a
 repatriére, *pron.* -tri-e-
 repáus, *pron.* -pa-us
 repauzá, *pron.* -pa-u-
 répede
 repejór
 repér, *pl.* repére
 repercusiúne, *pron.* -si-u-
 repercutá
 repertóriu (nu: repertoar), *pron.* -rhu
 repetitór
 repetiție, *pron.* -ți-e; *gen.* repetiției
 repezi
 replicá
 réplică, *pl.* réplici
 reportáj, *pl.* reportáje
 repórter
 represálii, numai *pl.*
 represiúne, *pron.* -si-u-
 reprezentánt
 reprezentăție, *pron.* -ți-e; *gen.* reprezentăției
 reproducție, *pron.* -ți-e; *gen.* producției
 reproșá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* reproșeáză, 1 *pl.* reproșám; *ger.* reproșínd
 República Socialistă România
 repúblică, *gen.* repúblicii; *pl.* repúblici
 repudiá, *pron.* -di-a; *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* repudiáză, 1 *pl.* repudiém, *pron.* -di-em; *ger.* repudiínd
 repúlsie, *pron.* -si-e; *gen.* repúlsiei
 repurtá
 reputăție, *pron.* -ți-e; *gen.* reputăției

resentimént, *pl.* resentiménte
 resimți, *ind. prez.* 1 *sg.* resimb
 resórbție, *pron.* -ți-e; *gen.* resórbției
 resórt (impărțire organizatorică), *pl.* resoárte
 resórt (arc), *pl.* resórturi
 respectuós, *pron.* -tu-os
 respirație, *pron.* -ți-e; *gen.* respirației
 restanțiér, *pron.* -ți-er
 restaurá, *pron.* -ta-u-
 restaurăție, *pron.* -ți-e; *gen.* restaurăției
 restéu, *pl.* restéie
 restitui, *ind. prez.* 1 *sg.* restitui, 3 *sg.* și *pl.* restituie
 restricție, *pron.* -ți-e; *gen.* restricției
 restrîște
 reședință
 reșón
 retenție, *pron.* -ți-e; *gen.* retenției
 retevéi, *pl.* retevéie
 retéz, *pl.* retéze
 retéză, *ind. prez.* 1 *sg.* retéz, 3 *sg.* și *pl.* reteáză
 reticul, *pl.* reticule
 retină, *gen.* retinei, *pl.* retíno
 rétor
 retorism
 retransmisie, *pron.* -si-e; *gen.* retransmisiei
 retrái, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* retrăiesc; *conj.* retrăiáscă
 retribuí, *ind. prez.* 1 *sg.* retribuí, 3 *sg.* și *pl.* retribuie
 retribuție, *pron.* -ți-e; *gen.* retribuției
 retroactiv, *pron.* -tro-ac-
 retrocesiúne, *pron.* -si-u-
 retroversiúne, *pron.* -si-u-
 retúr
 retúș, *pl.* retúșuri
 retușá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* retușeáză, 1 *pl.* retușám; *ger.* retușínd
 rețeá
 rețetá
 reține, *ind. prez.* 1 *sg.* rețin, 1 *pl.* reținem; *conj.* rețină; *ger.* reținínd
 reținere
 reumatism, *pron.* re-u-

reuniune, *pron.* re-u-ni-u-
 reuși, *pron.* re-u-; *conj.* reu-
 șească
 revadă, *v.* revedea
 revanșă, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 revanșează, 1 *pl.* revanșăm;
ger. revanșind
 revânșă, *pl.* revânșe
 revărsă, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 revărsă
 revedea, *ind. prez.* 1 sg. revăd;
conj. revadă
 revelație, *pron.* -ți-e; *gen.* reve-
 lăției
 reveliôn, *pron.* -li-on
 revendică, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 revêdică
 revendicare, *pl.* revendicări
 reveneală
 reveni, *ind. prez.* 1 sg. revîn;
conj. revină
 revér, *pl.* revêre
 reverberăție, *pron.* -ți-e; *gen.* re-
 verberăției
 reverendă
 reverențios, *pron.* -ți-os
 revêrs, *pl.* revêrsuri
 revizie, *pron.* -zi-e; *gen.* revî-
 ziei
 revizionism, *pron.* -zi-o-
 revizór
 revizui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 revizuiesc; *conj.* revizuiască
 revocă, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 revôcă; *conj.* revôce
 revoltă, *ind. prez.* 1 sg. revólt
 revoluție, *pron.* -ți-e; *gen.* re-
 voluției
 revoluționár, *pron.* -ți-o-
 revoluționarism, *pron.* -ți-o-
 revolver
 revulsie, *pron.* -si-e; *gen.* re-
 vulsiei
 ṛezecție, *pron.* -ți-e; *gen.* re-
 zecției
 rezemă, *ind. prez.* 1 sg. reă-
 zem
 rezervăție, *pron.* -ți-e; *gen.* re-
 zervăției
 rezervór
 reziduál, *pron.* -du-al
 rezíduun, *pron.* -du-u; *pl.* re-
 zíduuri

reziliá, *pron.* -li-a; *ind. prez.*
 3 sg. și *pl.* reziliáză, 1 *pl.*
 reziliém, *pron.* -li-em, 2 *pl.*
 reziliáți; *ger.* reziliind; *part.*
 reziliát
 reziliére, *pron.* -li-e-
 rezoluție, *pron.* -ți-e; *gen.* re-
 zoluției
 rezolvá
 rezonánță
 rezonator, *pl.* rezonatoáre
 rezumá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
 rezumă
 ricină
 ricoșeu, *pl.* ricoșeuri
 rictus, *pl.* rictusuri
 ridică
 ridiche, *art.* ridichea; *pl.* ri-
 dîchi
 ridicol
 ridiculizá
 rihtui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 rihtuiesc; *conj.* rihtuiască
 rindeá
 riṇfichi (2 sil.)
 risipă
 risling
 ritual, *pron.* -tu-al; *pl.* rituá-
 luri
 rizóm, *pl.* rizómi
 ricii, *ind. prez.* 1 sg. rîcii, 3 sg.
 și *pl.* rîcie
 riciiálă
 rîde, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 rid; *conj.* ridă
 rigii, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* rî-
 giie
 rîie, *gen.* rîiei
 rînă
 rîndui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
 rînduiesc; *conj.* rînduiască
 rînduiálă, *pl.* rînduieli
 rîndunică, *pl.* rîndunici
 rinji, *conj.* rinjească
 rintăș, *pl.* rintășuri
 ripă, *pl.* ripe și ripi
 ris, *pl.* risuri (acțiuni)
 ris (Zool.), *pl.* riși
 riset, *pl.* risete
 rișni
 rîvni
 roáde, *ind. prez.* 1 sg. rod; *conj.*
 roáďă
 roátă (cerc), *pl.* roți (în expresii
 și: roáte)
 robáci și robáce

obinét, *pl.* robinéte
 obustéte
 ocádă, *pl.* rocăde
 ócă, *pl.* roci
 róchie, *pron.* -chi-e; *art.* róchia,
gen. róchiei; *pl.* róchii
 rochiță, *pl.* rochițe
 rod, *pl.* roáde
 rodáj, *pl.* rodáje
 ródie, *pron.* -di-e; *gen.* ródiei
 ródiu, *pron.* -dflu
 rogojină, *pl.* rogojini
 rogóz
 roi, *subst.*
 roi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. roiésc;*
conj. roiáscă
 róiniță, *pl.* róinițe
 rom
 romanciér, *pron.* -ci-er
 romantism
 romanțiós, *pron.* -ți-oz
 román
 románăș
 româncă
 româncută
 românesc
 românéște
 româníme
 româníst
 româniză
 romboédru, *pron.* -bo-e; *pl.* rom-
 boédre
 romboidál, *pron.* -bo-i-
 rond
 rondél, *pl.* rondéluri
 rondó
 röntgenterapie și roentgenterapie;
pron. rönt-ghen-
 ronțái, *ind. prez. 1 sg. rônțái;*
3 sg. și pl. rônțáie
 rópot, *pl.* rópote
 rósbif, *pl.* rósbifuri
 rostogól (mișcare; pantă); *pl.* ros-
 togóluri
 rostogólí
 rostui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
rostuiésc; conj. rostuiáscă
 roșeăță
 roși, *conj. roșeáscă*
 roșiátic, *pron.* -și-a-; *pl.* roșié-
 tici; *f. roșiátică, pl. roșiético*
 roșiór, *pron.* -și-or
 róșu, *pl. róșii; f. róșie, pl. róșii*
 rotacisma

rotátie, *pron.* -ți-e; *gen.* rotá-
 tiei
 rotocól, *pl.* rotocoále
 rotoféi
 rotúlă, *pl.* rotúle
 rotúnd, *adj. m., pl. rotúnzi; f. sg.*
rotúndă, pl. rotúnde
 rotunjeálă
 rotunjí, *conj. rotunjeáscă*
 rotunjíme
 rourá, *pron. ro-u-*
 rovină, *pl. rovine*
 roz
 rozacée, *pron.* -ce-e (*nu:* -ce-ie)
 rozmarín
 rubiacée, *pron.* -bi-a-ce-e (*nu:*
 -ce-ie)
 rubídiu, *pron.* -dflu
 rubín, *pl.* rubíne
 rubíníu
 rúbriică, *pl. rúbriic*
 rúcsac, *pl. rúcsacuri*
 rúdă, *pl. rúde*
 rudénie, *pron.* -ni-e; *gen. rudé-*
 niei
 rúghi
 rugină, *pl. rugini*
 ruginíu
 ruínă, *pron. ru-i-; pl. ruíne*
 ruj
 rújă
 rujeólă, *pron.* -je-o-
 ruláj
 rulmént
 rulóu
 rúmen
 rummy, *pron. rő-mi*
 rúpie, *pron. -pi-e; gen. rúpiei*
 rusálie (Bot., Mit.), *pl. rusálii*
 Rusálii (sărbătoare)
 ruténíu, *pron. -nflu*
 rutíer, *pron. -ti-er*
 rutiniér, *pron. -ni-er*

S, *pron. se (în simboluri și es)*
 sábie, *pron. -bi-e; gen. sábici;*
pl. sábii
 sabotáj
 sabotór
 sacá, *art. sacáua*
 sacagíu, *pl. sacagíi*
 sacerdot
 sacóșă, *pl. sacóșe*
 sacóu

sacritică, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 sacrifică
sacrificiu, *pron. -ciu*
sacrilégiu, *pron. -giu*
sacrosănt
sadism
safir, *pl. safire*
saftă
saftián, *pron. -ti-an*
sagotier, *pron. -ti-er*
saiá, *pl. saiele*
saiván, *pron. sai-; pl. saiváne*
salám
salamándră
salariá, *pron. -ri-a; ind. prez. 3 sg. și pl. salariáză, 1 pl. salariém, pron. -ri-em; ger. salariind*
saláriu, *pron. -rîu*
salátă, *pl. salate*
salatiéră, *pron. -ti-e-*
sălă, *pl. săli*
sălbă, *pl. sálbe*
sălcie, *pron. -ci-e; gen. sálciei; pl. sálcii*
saléu
saliváție, *pron. -ți-e; gen. saliváției*
salpétru
sălvă, *pl. sálve*
sălvie, *pron. -vi-e; gen. sálviei*
samoéd, *pl. samoézi*
samovár
samurái
samurásiă
sanatoriál, *pron. -ri-al*
sanatóriu, *pron. -rîu*
sanctuár, *pron. -tu-ar*
sanționá, *pron. -ți-o-*
sanctiúne, *pron. -ți-u-*
sandálă, *pl. sandále*
sándviș și sándvici, *pl. sándvi-șuri și sándviciuri*
sangvín
sănie, *pron. -ni-e; gen. sániei; pl. sánii*
santál (Bot.)
santinélă
sap, *v. săpă*
săpă, *pl. săpe*
sar, *v. sári*
sarabándă, *pl. sarabánde*
sarailie, *pron. -ra-i-; gen. sarailiei*
saramură, *gen. saramúrii*
sără, *v. sári*
sarcásm
sărcină, *gen. sárcinii; pl. sárcini*

sarcofág, *pl. sarcofáge*
sarcóm
sari, *v. sári*
sárică, *pl. sárici*
sarmá, *pl. sarmále*
sașiu, *f. sașie, pl. neart. sașii, art. m. sașiii, art. f. sașile*
satin, *pron. -tin (nu: -ten)*
satír
sátiră și satírá
satisfácție, *pron. -ți-e; gen. satisfácii*
satír, *pl. satíre*
saturáție, *pron. -ți-e; gen. saturáției*
Saturnálii
saț
saxofón, *pl. saxofoáne*
sălășlui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. sălășluiesc; conj. sălășluiașcă*
sălbátic
sălbáticie, *gen. sălbáticiei*
sălbáticiúne, *pron. -ciu-ne*
sălcíu, *f. sálcie, pl. sálcii*
sáltă, *ind. prez. 3 sg. și pl. sáltă*
sămínță, *pl. semínțe*
săniúș, *pron. -ni-uș*
săpá, *ind. prez. 1 sg. sap, 2 sg. sapi (1 sil.); conj. săpe*
săpún
sără, *ind. prez. 1 sg. sărăz*
sărác
sărăntóc
sári, *ind. prez. 1 sg. sar, 2 sg. sari (1 sil.); conj. sără*
săturá, *ind. prez. 1 sg. sáthur, 3 sg. și pl. sáthură*
sătiós, *pron. -ți-os*
săvirși, *conj. săvirșească*
scábie, *pron. -bi-e; gen. scábiei*
scafandriér, *pron. -dri-er*
scai
scaiéte
scálă, *pl. scále*
scándiu (Chim.), *pron. -dîu*
scap, *v. scăpá*
Scaraóțchi
scarificá, *ind. prez. 3 sg. și pl. scarifică*
scatiú
scădeá, *ind. prez. 1 sg. scad, viit. va scădeá; conj. scádă*
scăpá, *ind. prez. 1 sg. scap, 2 sg. scapi (1 sil.); conj. scăpe*
scăpătă, *ind. prez. 3 sg. și pl. scăpătă*

scărmană, *ind. prez. 1 sg. scăr-*
măn; conj. scărmenē
 scelerăt, *pron. sce*
 scenariu, *pron. sce, -riu*
 scenă, *pron. sce*
 sceptic, *pron. sce*
 scepticism, *pron. sce*
 scēptu, *pron. sce*
 scheci (1 sil.)
 schelēt, *pl. schelēte*
 schematism
 schēmă
 scherzando (Muz.), *pron. scher-*
țando
 schérzo (Muz.), *pron. scherto*
 scheună, *ind. prez. 3 sg. 1 pl.*
scheaună, pron. schea-u-
chi
 schiă, *pron. schi-a; ind. prez. 3 sg.*
și pl. schiăză, 1 pl. schiēm,
pron. schi-em; ger. schiind
 schif (Sport)
 schijă, *pl. schije*
 schilav
 schimb, *pron. schi*
 schimbă, *pron. schi*
 schimnic
 schimonosi
 schingiui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
schingiuiesc; conj. schingiuiască
 schiôr, *pron. schi-or*
 schismă
 sciatică, *pron. sci-a; gen. sciaticii*
 scindă, *pron. sci*
 sciziune, *pron. sci-zi-u-*
 scilciă, *pron. -ci-a; ind. prez. 3 sg.*
și pl. scilciăză, 1 pl. scilciēm,
pron. -ci-em; ger. scilciind
 scinci, *conj. scincească*
 scinteia, *pron. -te-ia; ind. prez.*
3 sg. și pl. scinteiază, 1 pl.
scinteiem, pron. -te-iem; ger.
scinteind
 scînteie, *pron. -te-ie; gen. scînteii*
 scîrnav
 scîrîi, *ind. prez. 1 sg. scîrîi, 3 sg.*
și pl. scîrîie; conj. scîrîie
 sclavagism
 sclavaj
 scoabă
 scoate, *ind. prez. 1 sg. scot; conj.*
scoată
 scociori, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
scociorâsc; conj. scociorască
 scolastic
 sconcs (Zool.), *pl. sconcși*
 scont

scontă
 scôrbură
 scorburôs
 scorbút
 scormoni
 scorjeală
 scorjă, *conj. scorjească*
 scôrpie, *pron. -pi-e; gen. scôrpia*
 scorpion, *pron. -pi-on*
 scorușă, *pl. scorușe*
 scot, *v. scoate*
 scotiân, *pron. -țian*
 scovărdă, *pl. scovérzi*
 scréper (Tehn.)
 scrie, *ind. prez. 1 pl. scriem, 2 pl.*
scrieți; imper. scrieți; ger. scri-
ind
 scriere
 scrijelî și scrijelă
 scrin, *pl. scrinuri*
 scrîpete, *pl. scrîpeti*
 scrîpte, *numai pl.*
 scrînciob, *pl. scrîncioburi*
 scrînti
 scrîșni
 scrôfulă (Med.), *pl. scrôfule*
 scrumbie, *gen. scrumbiei*
 scrumiéră, *pron. -mi-e-*
 scrîpul, *pl. scrîpule*
 scuăr (1 sil.), *pl. scuăruri*
 scupă, *pron. scui-pa*
 scul, *pl. scûluri*
 scûlptor
 scûlptură
 scurtcircuit
 scûtec
 scûter
 scutiér, *pron. -ti-er*
 seamnă
 seamnă și sēmen, *pl. sēmeni*
 seamnă, *v. semănă*
 seără, *pl. seri*
 seărbăd, *pl. sérbezi; f. seărbădă,*
pl. sérbede
 sebacéu, *pl. sebacée, pron. -ce-e*
(nu: -ce-ie)
 seborée, *pron. -re-e (nu: -re-ie)*
 sec, *f. seacă, pl. m. și f. seci*
(1 sil.)
 secă, *ind. prez. 3 sg. și pl. seacă*
 secără, *gen. secărei*
 secărică
 secătui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
secătuiesc; conj. secătuiască
 seceră
 seceră
 secerîș, *pl. secerîșuri*

s cet 
 sech stru
 s col, *pl.* s cole
 secret
 secretariat, *pron.* -ri-at
 secret ie, *pron.* - i-e; *gen.* secret iei
 sector
 sec tie (subunitate organizatoric ),
pron. - i-e; *gen.* sec tiei
 sec iune (Geom.), *pron.* - i-u-
 secui
 secuiesc
 secund 
 secund r
 secure
 sedil 
 sediment, *pl.* sedimente
 s diu, *pron.* -diu
 segreg , *ind. prez.* 3 *sg.*  i *pl.*
 segreg 
 segreg  ie, *pron.* - i-e; *gen.* segreg-
   iei
 seif (1 *sil.*, *nur* saf )
 seim, *pron.* se-im
 seimen, *pron.* sei-
 seismograf, *pron.* se-is-
 seismogram , *pron.* se-is-
 selec ie „alegere“, *pron.* - i-e; *gen.*
 selec iei
 selec ion , *pron.* - i-o-
 selec iuni (Muz.), *pron.* - i-uni
 sel niu, *pron.* -niu
 selfactor, *pl.* selfacto re
 selfinduc ie, *pron.* - i-e; *gen.* self-
 induc iei
 sem ntic , *gen.* sem nticii
 sem n , *ind. prez.* 1 *sg.* s m n,
 3 *sg.*  i *pl.* se m n 
 sem t
 seme i
 semic ro
 semicircular
 semicolonial, *pron.* -ni-al
 semifond
 semilun 
 semin r, *pl.* semin rii  i seminare
 seminte, *v.* s mint 
 seminterie, *gen.* seminteriei
 semiologie, *pron.* -mi-o-; *gen.* so-
 miologiei
 semn
 semn l, *pl.* semn le
 semnalm nt
 semnific , *ind. prez.* 3 *sg.*  i *pl.*
 semnific 
 semnific  ie, *pron.* - i-e; *gen.* sem-
 nific  iei

senator
 senin
 seni r, *pron.* -ni-or
 sens
 sensibil
 sensibilit te
 senten ios, *pron.* - i-os
 sentin 
 senza ie, *pron.* - i-e; *gen.* senza iei
 senza ional, *pron.* - i-o-
 senzitiv
 senzorial, *pron.* -ri-al
 senzual, *pron.* -zu-al
 senzualism, *pron.* -zu-a-
 separ  ie, *pron.* - i-e; *gen.* se-
 par  iei
 s pia (vopsea), *pron.* -pi-a
 s pie (molus  ), *pron.* -pi-e
 sept mbrie, *pron.* -bri-e
 septentrional, *pron.* -tri-o-
 septuagen r, *pron.* -tu-a-
 ser
 ser i, *pl.* ser iuri
 serb 
 seren d , *pl.* seren de
 serg nt
 seri, *v.* se r 
 serie, *pron.* -ri-e; *gen.* seriei
 sering , *pl.* seringi
 serj
 sert r
 serv j
 serviabil, *pron.* -vi-a-
 serviciu, *pron.* -ciu
 servi t , *pron.* -vi-e
 servilism
 sesiune, *pron.* -si-u-
 sesiz 
 sesiz re
 sete
 seu
 sev r
 sex, *pl.* s xe
 sexual, *pron.* -xu-al
 sezon , *pl.* sezo ne
 sezonier, *pron.* -ni-er
 sf rim , *ind. prez.* 1 *sg.* sf rim ,
 3 *sg.*  i *pl.* sf rim 
 sf rim tur 
 sf rimicio , *pron.* -mi-cios
 sf t ul, *ind. prez.* 1 *sg.*  i 3 *pl.*
 sf tuies ; *conj.* sf tuies 
 sf cl 

sferoid, *pl.* sferoide
 sferoidál, *pron.* -ro-i-
 sfert
 sféşnic
 sfeştănie, *pron.* -ni-e; *gen.* sfeş-
 tăniei
 sfială, *pron.* sfi-a-
 sfiiciós, *pron.* sfi-i-cios
 sfiiciúne, *pron.* sfi-i-ciu-
 sfinx, *pl.* sfinceşi
 sfirîi, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.* sfirîie;
conj. sfirîie
 sfirîială
 sfirşcă
 sfirşcă, *conj.* sfirşcă
 sfirtică
 sfişia, *pron.* -şi-a; *ind. prez.* 1 *sg.*
 sfişii, 3 *sg.* şi *pl.* sfişie; 1 *pl.*
 sfişiem, *pron.* -şi-em; *ger.* sfi-
 şind
 sfişietór, *pron.* -şi-e-
 sloară
 sforăi, *ind. prez.* 1 *sg.* sfórăi, 3 *sg.*
 şi *pl.* sfórăie
 sforăială, *pl.* sforăieli
 sforzândo (Muz.), *pron.* sforzando
 sfrédel, *pl.* sfrédele
 siaméz, *pron.* si-a-
 sibarít
 siberián, *pron.* -ri-an
 sic „întocmai“
 sicriu
 sidefiu
 siestă, *pron.* si-es-
 sieşi (dat.)
 sigiliu, *pron.* -llu
 sígur
 síhlă
 sílex, *pl.* sílexuri
 síliciu, *pron.* -ciu
 sílitră
 sílogism
 sílóz
 sílu, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 síluiesc; *conj.* síluiască
 sílurián (Geol.), *pron.* -ri-an
 símbiôză, *pron.* -bi-o-
 símból, *pl.* símbóluri
 símbolism
 símfonie, *gen.* símfonie
 símigiu, *pl.* símigii
 síminichie, *gen.* síminichiei
 síminóc
 símplifică, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 símplifică
 símplism

símplu
 símpózion şi símpoziôn, *pron.*
 -zi-on
 símtóm, *pl.* símtóme
 símţămînt, *pl.* símţămînte
 símţi, *ind. prez.* 1 *sg.* simt; *conj.*
 simtă
 símulătie, *pron.* -ţi-e; *gen.* símu-
 lătiei
 símultaneitate, *pron.* -ne-i-
 síncre
 síncretism
 sínchronism
 síndicalism
 síndróm, *pl.* síndroáme
 sínécdocă
 sínecură, *pl.* sínecúri
 sínereză
 síneşi (ac.)
 síngurátic
 sínillu
 sínód, *pl.* sínóade
 sínťactie
 sínťaxă
 sínuós, *pron.* -nu-os
 sínúozitate, *pron.* -nu-o-
 sínusoidál, *pron.* -so-i-
 sínuzită
 sípet, *pl.* sípete
 sírián, *pron.* -ri-an
 síróco
 síróp
 síropós
 sístém, *pl.* sístéme
 sístolă (Anat.)
 síťă
 sítuá, *pron.* -tu-a; *ind. prez.* 1 *sg.*
 sítuéz, 3 *sg.* şi *pl.* sítuéază
 sítuátie, *pron.* -tu-a-ťi-e; *gen.* sí-
 tuáťiei
 síťicű, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.* síťicie;
conj. síťicie; *ger.* síťicűnd
 síťicűálă
 símbure
 sín
 sínecăťă, *pron.* -nea-; *pl.* sínecťe
 sínť, *v.* fi
 sínťém, *v.* fi
 sínťeťi, *v.* fi
 sínťiánă (Bot.), *pron.* -zi-a-; *pl.*
 sínťiene, *pron.* -zi-e-
 sírguí, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 sírguíesc; *conj.* sírguíască
 sísiű, *ind. prez.* 1 *sg.* sísiű, 3 *sg.*
 şi *pl.* sísiűe
 sísiűálă
 sílab

slalom (Sport)
slávă, *pl.* slăvi
slăbiciune
slănină, *gen.* slănină
sleț, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.* sle-
iesc; *conj.* sleiască
slip
slóbod, *adj.*
slobozi
sloi
slúger
slújbă
sluji, *conj.* slujească
sluțenie, *pron.* -ni-e; *gen.* slu-
țeniei
smalt
smarald
smăltui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
smăltuiesc; *conj.* smăltuiască
smead
smerenie, *pron.* -ni-e; *gen.* smerē-
niei
smiceă, *pl.* smicēle
sminteală, *gen.* smintēlii
smintî
smintît
smîrnă
smîntînă
smîrc, *pl.* smîrcuri
smîrciș, *ind. prez. 1 sg. smîrciș,*
3 *sg. și pl.* smîrcișe
smoală
smoc
smochină
smóching
smuci, *conj.* smucească
smúlge
snoává
snob
snobism
snop, *pl.* snopi
snopî
soăre-apúne
soăre-răsăre
soártă, *gen.* sôrtii
sobrietate, *pron.* -bri-e
sociál, *pron.* -ci-al
sociál-democrát, *pron.* -ci-al
socialism, *pron.* -ci-a
societate, *pron.* -ci-e
sociologie, *pron.* -ci-o; *gen.* socio-
logiei
socotî, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
socotesc
sódiu, *pron.* -dliu
sofá, *pl.* sofále
sofisma

sóifță (Fiz.)
soi
sôia, *gen.* sóiei
solanacée, *pron.* -ce-e (nu: -ce-iei)
solanée, *pron.* -ne-e (nu: -ne-iei)
soláriu, *pron.* -rliu
solfegiá, *pron.* -gi-a; *ind. prez.*
3 *sg. și pl.* solfegiáză, 1 *pl.*
solfegiém, *pron.* -gi-em; *ger.*
solfegiünd
solfégiu, *pron.* -gľu
solicítă, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
solicítă
solidificá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
solidifică
sólniță
sólo
solstițiu, *pron.* -țliu
solúție, *pron.* -ție; *gen.* solúției
soluționă, *pron.* -ți-o
somátie, *pron.* -ție; *gen.* somátiei
somiéră, *pron.* -mi-e
sômn (Ilt.), *pl.* sômni
sômnorós
sômnptuós, *pron.* -tu-os
sôndáj, *pl.* sôndáje
sôndéză
sôndór
sonerie, *gen.* sonerfei
sonét, *pl.* sonéte
soprán, *f.* sopráná
sóră, *gen.* surórii, (personal san-
tar) sórei, *pl.* suróri
sorbi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
sorb
soróc, *pl.* soroáce
sos
sosiéră, *pron.* -si-e
soté, *pl.* sotéuri
soție, *gen.* soției
sovhóz
soviétic, *pron.* -vi-e
spádă, *pl.* spáde
spaghéte, *numai pl.*
spaliér, *pron.* -li-er
spángă, *pl.* spăngi
spaniól, *pron.* -ni-ol
sparánghel
spartachiádă, *pron.* -chi-a
spasm, *pl.* spásme
spasmódic
spáte
spatiá, *pron.* -ți-a; *ind. prez. 3 sg.*
și *pl.* spatiáză, 1 *pl.* spatiém,
pron. -ți-em; *ger.* spatiünd
spatiós, *pron.* -ti-os
spáțiu, *pron.* -țliu

speciál, *pron.* -ci-al
 specialist, *pron.* -ci-a-
 specie, *pron.* -ci-e; *gen.* spéctei
 specificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 specifică
 specimén, *pl.* speciméne
 spectácol
 spectroscóp, *pl.* spectroscóape
 spéctru, *pl.* spéctre
 speculánt
 speculáție, *pron.* -ți-e; *gen.* spe-
 culáției
 spélcă
 speologie, *pron.* spe-o-; *gen.* spe-
 ologiei
 sperá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* spérá;
 conj. spére
 speríá, *pron.* -ri-a; *ind. prez.* 1 *sg.*
 spérii, 1 *pl.* spერიém, *pron.*
 ri-em; *ger.* spერიúnd
 sperietúrá, *pron.* -ri-e-
 spermantét
 spéze, numai *pl.*
 spic, *pl.* spice
 spícher (*nu*: spicher)
 spícherită (*nu*: spícherită)
 spicuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 spicuiésc; *conj.* spicuiáscă
 spilcuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 spilcuiésc; *conj.* spilcuiáscă
 spin, *pl.* spini
 spintecá
 spión, *pron.* spi-on
 spionáj, *pron.* spi-o-
 spirituál, *pron.* -tu-al
 spirochét, *pl.* spirochéti
 spirt
 spirtós
 spitál, *pl.* spitále
 spițerle, *gen.* spițeriei
 spínátic
 spinz, *pl.* spinzi
 splai
 spléndid
 spoí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 spoiésc; *conj.* spoiáscă
 spoiálă
 spoliá, *pron.* -li-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
 și *pl.* spoliáză, 1 *pl.* spoliém,
 pron. -li-em; *ger.* spoliúnd
 spondilóză
 spongiér, *pron.* -gi-er
 spongiós, *pron.* -gi-os
 spontaneitate, *pron.* -ne-i
 sporánge (Bot.)
 sporováí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 sporováiésc; *conj.* sporeváíáscă

sporováíálă
 spórtsman, *pl.* spórtsmeni
 spovedí
 sprijíní, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 sprijiná; *conj.* sprijíne
 sprinten
 sprintár
 sprínceánă
 spúmă, *pl.* spúme
 spúne, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 spun; *conj.* spúnă; *ger.* spunínd
 spurcát
 spuzeálă
 sta, *imperf.* státeám; *perf. s.* stă-
 túi; *conj.* stea; *imper.* stai
 stabil
 staccáto (Muz.)
 stacójú
 stadión, *pron.* -di-on; *pl.* sta-
 dioáne
 stádiu, *pron.* -dlu
 stafie, *gen.* stafiei
 stagiár, *pron.* -gi-ar
 stágiu, *pron.* -glu
 stagiúne, *pron.* -gi-u-
 stai, *v.* sta
 stalactítă
 stalagmită
 stámbă
 stánă, *pl.* stáne
 stáncă, *pl.* stánci
 stand (*nu*: ștand)
 stándard (*nu*: ștandard); *pl.* stán-
 darde
 staniól, *pron.* -ni-ol
 stániu, *pron.* -nlu
 stánță
 stáreț
 stároste
 start (*nu*: ștart)
 stárter
 stat (de plată), *pl.* státe (*nu*:
 ștate)
 statistică, *gen.* statisticii
 statisticián, *pron.* -ci-an; *pl.* sta-
 tisticiéni
 stativ „suport”, *pl.* statíve
 státíve (de țesut), numai *pl.*
 stat-majór
 statór (Tehn.), *pl.* statoáre
 statornicí
 statuá, *pron.* -tu-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
 și *pl.* statueáză, 1 *pl.* statuám
 statuár, *pron.* -tu-ar
 statuétă, *pron.* -tu-e-
 statuíe, *gen.* statúii
 státu-quó, *pron.* -cvo

stăție (a unui vehicul), *pron.* -ți-e;
gen. stăției
 staționă, *pron.* -ți-o-
 stațiune (balneară, meteorologică),
pron. -ți-u-
 stăul, *pron.* sta-ul
 stăvilă, *pl.* stăvile
 stavrid (lht.), *pl.* stavrizi
 stăruu, *ind. prez.* 1 *sg.* stăruu,
 3 *sg.* și *pl.* stăruie
 stăruială
 stăruință, *pl.* stăruințe
 stăteam, *v.* sta
 stătui, *v.* sta
 stea, *v.* sta
 stea, *pl.* stéle
 stearină, *pron.* ste-a-
 stejăr
 stejărș
 stelăj
 stenografiă, *pron.* -fi-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* stenografiază, 1 *pl.*
 stenografiem, *pron.* -fi-em; *ger.*
 stenografiind
 sténtor
 stereocinematografie, *pron.* -re-o-;
gen. stereocinematografiei
 stereoscóp, *pron.* -re-o-
 stereotíp, *pron.* -re-o-
 stereotipie, *pron.* -re-o-; *ger.* ste-
 reotipiei
 stern
 sterp
 stetoscóp, *pl.* stetoscoape
 stíbiu, *pron.* -bfu
 sticlă
 sticléte
 stigmát, *pl.* stigmáte
 stigmatism
 stihie, *gen.* stihiei
 stilistică, *gen.* stilistici
 stilou
 stimulént
 stindárd, *pl.* stindárce
 stíngere
 stíngie, *pron.* -ghi-e; *gen.* stíngiei
 stipendiá, *pron.* -di-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* stipendiază, 1 *pl.*
 stipendiem, *pron.* -di-em; *ger.*
 stipendiind
 stipéndiu, *pron.* -dľu
 stipuláție, *pron.* -ți-e; *gen.* stipu-
 lăției
 stivui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 stivuiesc; *conj.* stivuiască
 stilceálă

stílcă, *conj.* stilcească
 stílp
 stíină, *pl.* stíne
 stíncă
 stíngáci (2 *sil.*)
 stíngen
 stíngenél
 stírpl
 stoc (nu: ștoc)
 stocáj
 stófă (nu: ștofă), *pl.* stófe
 stoicism, *pron.* sto-i-
 stomác, *pl.* stomácuri
 strabísm
 stráchină, *pl.* stráchini
 strádă, *pl.* străzi
 strai, *pl.* străie (haine)
 strai, *pl.* străiuri (parime, la ca-
 targ)
 strájă, *pl.* străji
 stránă, *pl.* stráne
 strangulá
 stranguláție, *pron.* -ți-e; *gen.* stran-
 gulăției
 strániu, *pron.* -nľu
 stráșnic
 strat, *pl.* stráturi
 stratagémă, *pl.* stratagème
 stratificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 stratifică
 stratificáție, *pron.* -ți-e; *gen.* stra-
 tificăției
 străbunică, *pl.* străbunici
 strădanie, *pron.* -ni-e; *gen.* stră-
 daniei, *pl.* strădánii
 strădui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 străduiesc; *conj.* străduiască
 străin, *pl.* străini; *f.* străină, *pl.*
 străine
 străinătate, *pron.* stră-i-
 străjuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 străjuiesc
 străluci, *conj.* strălucească
 strămoășă, *pl.* strămoășe
 strămós, *pl.* strămóși
 strămoșesc, *f.* strămoșească
 strășnicie, *gen.* strășniciei
 străváchí (2 *sil.*)
 străvezíu
 streáșină, *pl.* stréșini
 stréche
 strecurá, *ind. prez.* 1 *sg.* strecór
 strecurătoáre, *pl.* strecurátóri
 strepezi
 striáție, *pron.* stri-a-ți-e; *gen.* striá-
 ției

stricăciune, *pron.* -ciu-
 stricină
 strictete
 stridie, *pron.* -di-e; *gen.* stridiei
 strigoi
 strimtoră
 stroboscóp, *pl.* stroboscoape
 strónțiu, *pron.* -țiu
 structuralism
 strugure
 strujan
 struji, *conj.* strujească
 strună, *pl.* strune
 struț
 stuc (*nu*: ștuc)
 student
 studiă, *pron.* -di-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
 și *pl.* studiază, 1 *pl.* studiem,
pron. -di-em; *ger.* studiind
 studiós, *pron.* -di-o; *pl.* studiouri
 studiós, *pron.* -di-os
 stúdiu, *pron.* -diu
 stuf
 stufărie, *gen.* stufăriei
 stupefăcție, *pron.* -ți-e; *gen.* stu-
 pefăcției
 stupefiânt, *pron.* -fi-ant
 stupefiát, *pron.* -fi-at
 sturión, *pron.* -ri-on
 suáv, *pron.* su-av
 sub
 subchirúrg
 subdirector
 subdiviziune, *pron.* -zi-u-
 subiect, *pron.* -biect
 subiectivism, *pron.* -biect-
 subintitulă
 subinchiriá, *pron.* -ri-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* subinchiriáză, 1 *pl.*
 subinchiriém, *pron.* -ri-em; *ger.*
 subinchiriind
 subjonctív
 sublimăție, *pron.* -ți-e; *gen.* subli-
 măției
 sublinguál, *pron.* -gual
 subliniá, *pron.* -ni-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* subliniáză, 1 *pl.*
 subliniém, *pron.* -ni-em; *ger.*
 subliniind
 submersibil
 submersiune, *pron.* -si-u-
 subnutriție, *pron.* -ți-e; *gen.* sub-
 nutriției
 subordonă
 subordonare

subpămînteán
 subscrie, *ind. prez.* 1 *pl.* subscriem,
 2 *pl.* subscrieți; *ger.* subscriind
 descripție, *pron.* -ți-e; *gen.* sub-
 scripției
 subsecretariát, *pron.* -ri-at
 subsécție, *pron.* -ți-e; *gen.* sub-
 sécției
 subseamnă
 subsidiár, *pron.* -di-ar
 subsídiu, *pron.* -diu
 subsól
 subspécie, *pron.* -ci-e; *gen.* sub-
 spéciei
 substanță
 substanțial, *pron.* -ți-al
 substitui, *ind. prez.* 1 *sg.* substitui,
 3 *sg.* și *pl.* substituie
 substitúție, *pron.* -ți-e; *gen.* sub-
 stitúției
 substrát
 subsuocáră, *pl.* subsuocări
 subtensiune, *pron.* -si-u-
 subterfúgiu, *pron.* -glu
 subtil
 subtitlu
 subtropical
 subția, *pron.* -ți-a; *ind. prez.* 3 *sg.*
 și *pl.* subțiază, 1 *pl.* subțiem,
pron. -ți-em; *ger.* subțiind
 subțirátic
 subțire
 suburbie și subúrbie, *pron.* -bi-e; *gen.*
 suburbiei și subúrbiei
 subvenție, *pron.* -ți-e; *gen.* sub-
 venției
 subvenționá, *pron.* -ți-o-
 subzistá
 subzistență
 succedá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 succedá
 succès, *pl.* succese
 succesiune, *pron.* -si-u-
 succesór
 succínt
 suci, *conj.* sucească
 sucombá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 sucómbă
 sud
 sud-african
 sudálmă, *pl.* sudálmi
 sudáție, *pron.* -ți-e; *gen.* sudáției
 sud-dunăreán
 sud-ést
 sudór
 sudorită

sudul, *ind. prez. 1 și 2 sg. súdúi, 3 sg. și pl. súduie; ger. suduind*
sud-vest
suedéz, *pron. su-e*
suferí, *ind. prez. 1 sg. súfár, 3 sg. și pl. súferá; conj. súfere*
sufertás
suficient, *pron. -ci-ent*
sufix, *pl. sufixe*
suflecá, *ind. prez. 1 sg. súfleo*
sufleor, *pron. -flôr*
sufleú
sufocá, *ind. prez. 3 sg. și pl. sufocá*
sufrágiu „vot”, *pron. -gíu*
sugáci (2 sil.)
sugerá
sugéstie, *pron. -ti-e; gen. sugéstiei*
sugestioná, *pron. -ti-o*
sughítá, *ind. prez. 1 sg. sughít*
sugrumá
suí, *ind. prez. 1 sg. sui, 3 sg. și pl. súie*
súi-géneris, *pron. su-i*
suitoáre „galerie într-o mină”, *pron. su-i; pl. suitóri*
sulfiná
sulimentí
súliță *pl. súlițe*
sumán, *pl. sumáne*
súmbu
superficiál, *pron. -ci-al*
superflúu, *pron. -flu-u*
superheterodíná
superiór, *pron. -ri-or*
superstíție, *pron. -ți-e; gen. super-stíției*
supéu
supiérá, *pron. -pi-e*
supleánt, *pron. -ple-ant; pl. supleánti*
supléțe, *gen. supléței*
supliciu, *pron. -clu; pl. suplicii*
supórter
supozíție, *pron. -ți-e; gen. supozíției*
supraaglomeráție, *pron. -pra-a-, -ți-e; gen. supraaglomeráției*
supraalimentáție, *pron. -pra-a-, -ți-e; gen. supraalimentáției*
supralicítáție, *pron. -ți-e; gen. supralicítáției*
supraomenésc, *pron. -pra-e*
suprapresiúne, *pron. -si-u-*
supraprodúctie, *pron. -ți-e; gen. supraprodúctiei*

suprapúne, *ind. prez. 1 sg. suprapún; conj. suprapúná*
supracéalism, *pron. -re-a-*
suprasaturáție, *pron. -ți-e; gen. suprasaturáției*
suprastructúrá
supratensiúne, *pron. -si-u-*
supravegheá, *ind. prez. 3 sg. și pl. supravegheázá, 1 pl. supraveghém*
supraviețuí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. supraviețuíesc; conj. supraviețuíescá*
supremație, *gen. supremației*
supúne, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. supún; conj. supúná; ger. supunínd*
supuráție, *pron. -ți-e; gen. supuráției*
supușenie, *pron. -ni-e; gen. supușeniei*
surceá
surescítat, *pron. sci*
surescítáție, *pron. sci, -ți-e; gen. surescítáției*
surfilá
surghiún
suríde, *ind. prez. 1 sg. suríd; conj. surídá*
surmenáj
surogát, *pl. surogáte*
suróri, *v. sórá*
surpá, *ind. prez. 3 sg. și pl. súrpá; conj. súrpe*
surprinde, *conj. surprindá*
surtúc, *pl. surtúce*
surzénie, *pron. -ni-e; gen. surzéniei*
susái
susceptíbil, *pron. sce*
suscítá, *pron. sci*
sus-numít
suspénsie, *pron. -si-e; gen. suspénsiei*
suspensór, *pl. suspensóare (bandaje)*
suspensór, *pl. suspensóri (mușchi)*
suspiciúne, *pron. -ci-u-*
sustentáție, *pron. -ți-e; gen. sustentáției*
sustíne, *ind. prez. 1 sg. sustín; conj. sustíná*
sustínere
susurá
(al) sútáleá
sutién, *pron. -ti-en*

suveică, *pl.* suvéici
suvenir, *pl.* suvenire
swing, *pron.* sűing (1 sil.)

Ș, *pron.* ște
șa, *art.* șaua; *gen.* șeii; *pl.* ștei
șăbăr, *pl.* șăbăre
șablón, *pl.* șabloáne
șăde, *v.* ședeá
șáispzezece
(al) șáispzezecelea
șáizéci
(al) șáizécilea
șáltăr, *pl.* șáltăre
șamótă
șampánie, *pron.* -ni-e; *gen.* șam-
pániei
șampón
șantáj
șantajíst
șantiér, *pron.* -ti-er
șápă, *pl.* șápe
șápcă, *pl.* șépci
șapirográf
șapirografiá, *pron.* -fi-a; *ind. prez.*
3 sg. și *pl.* șapirografiáză, 1 *pl.*
șapirografiém, *pron.* -fi-em; *ger.*
șapirografiínd
șápte
(a) șáptea
(al) șáptelea
șáptesprezece
(al) șáptesprezecelea
șápte sűte
șáptezéci
(al) șáptezécilea
șarjă, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.* șar-
jeáză, 1 *pl.* șarjám; *ger.* șarjínd
șárjă, *pl.* șárje
șarpántă
șárpe, *pl.* șerpi
șáse
(a) șásea
(al) șáselea
șáse sűte
șásiu, *pl.* șásiuri
șatén
șátră, *pl.* șátre
șágálnic
școálă, *pl.* școli
ședeá, *ind. prez.* 1 sg. șed, 3 sg.
șáde; *conj.* șádă
ședíntă, *pl.* ședínte
șeic, *pron.* ște-ic
șélae și șérlae
șeminéu
șemizétă

șenílă, *pl.* șenille
șeptél, *pl.* șeptéluri
șerb
șerbét, *pl.* șerbéturi
șerpi, *v.* șárpe
șerpoaică
șerpui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
șerpuiésc; *conj.* șerpuiáscă
șervét
șes
șevalét
șeviót, *pron.* -vi-ot
șevró și șevróu
șezlóng, *pl.* șezlónguri
șfichi (1 sil.)
șfichiui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
șfichiuiésc; *conj.* șfichiuiáscă
șíac (2 sil.)
șicánă
șifón, *pl.* (sorturi) șifoáne
șifoniér, *pron.* -ni-er; *pl.* șifoniére
șild
șiling
șină, *pl.* șine
șindrilă
șinșilă și cincíla (Zool.)
șípot
șir, *pl.* șíuri
șirág, *pl.* șiráguri
șiră, *pl.* șire
șirét, *pl.* șiréturi
șireténie, *pron.* -ni-e; *gen.* șiretė-
nei
șiretlíc
șirói, *pl.* șiroáie
șiroi, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
șiroiésc; *conj.* șiroiáscă
șist
șistár
șlam
șleáhtă, *pl.* șlėhte
șleau
șlefui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
șlefuiésc; *conj.* șlefuiáscă
șlep
șliboviță
șlif
șliț, *pl.* șlițuri
șmírgheľ
șnițel
șnur
șnurui, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
șnuruiésc; *conj.* șnuruiáscă
șoárece, *pl.* șoáreci
șobolán
șoc
șofér

șofrán
 șomáj
 șomér
 șopírlă, *pl.* șopírle
 șoríci (2 *sil.*)
 șort
 șorț
 șoseá
 șosón
 șótie, *pron.* -ti-e; *gen.* șótiei
 șovái, *ind. prez.* 1 *sg.* șóvái, 3 *sg.*
 și *pl.* șóvâie
 șováiálă, *pl.* șováiéli
 șováiélnic
 șovinísm
 șpáclu
 șpalt, *pl.* șpálturi
 șpácluí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 șpácluíesc; *conj.* șpácluíască
 șpérľă
 șpertuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 șpertuíesc; *conj.* șpertuíască
 șpraiț (1 *sil.*)
 șpraițuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 șpraițuíesc; *conj.* șpraițuíască
 șprițuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 șprițuíesc; *conj.* șprițuíască
 ștachétă (Sport), *pl.* ștachéte
 ștafétă
 ștaif (1 *sil.*)
 ștampílă
 ștángă
 ștántă (Tehn.)
 ștántuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 ștántuíesc; *conj.* ștántuíască
 ștemuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 ștemuíesc; *conj.* ștemuíască
 ștévie, *pron.* -vi-e; *gen.* ștéviei
 știft, *pl.* știfturi
 știíntă, *pl.* știínțe
 știubéi
 știúcă, *pl.* știinci
 știuléte
 știutór, *pron.* ști-u-
 ștreang
 ștrúdel
 șúbă, *pl.* șúbe
 șúbler
 șubrezeníie, *pron.* -ni-e; *gen.* șubre-
 zeníei
 șugubăț
 șui
 șuierá
 șuierătoáre
 șúiet
 șúrá, *pl.* șúre
 șurúb, *pl.* șurúburi

șurubélniță
 șut
 șuvói, *pl.* șuvoáie
 șvab
 șváițer

T, *pron.* te
 tabachéră, *pl.* tabachére
 tabagísm
 tábără, *pl.* tábere
 tabél, *pl.* tabéle
 tabiét, *pron.* -bi-et
 taburét
 tachét (Tehn.), *pl.* tachéți
 táctică, *gen.* tácticii
 tacticián, *pron.* -ci-an; *pl.* tacticiéní
 taftá
 tahigráf (Tehn.), *pl.* tahigráfe
 tahimétru, *pl.* tahimétre
 táie, *v.* tăiá
 taifás, *pron.* tai-
 taifún, *pron.* tai-fun; *pl.* taifúnuri
 taigá, *pron.* tai-ga; *art.* taigáua;
 gen. taigálei; *pl.* taigále
 taim (Sport; 1 *sil.*)
 taim-ăut (2 *sil.*)
 taiór
 talángă, *pl.* taláangi
 taláš
 taláz, *pl.* talázuri
 tálie, *pron.* -li-e; *gen.* táliei
 talión, *pron.* -li-on
 talismán, *pl.* talismáne
 táliu (Chim.), *pron.* -liu
 tálmeș-bálmeș
 talmudísm
 talón, *pl.* taloáne
 tálpă, *pl.* tálpi
 talúz, *pl.* talúzuri
 tambúchi (Mar.; 2 *sil.*), *pl.* tam-
 búchiuri
 tambúr (Tehn.), *pl.* tambúre
 tam-nisám
 tam-tám
 tandém, *pl.* tandémuri
 tandréte
 tangáj
 tangenziál, *pron.* -ți-al
 tangóu
 tantiémă, *pron.* -ti-e-
 tapáj, *numai sg.*
 tapét, *pl.* tapéte
 tapisá „a tapeta, a îmbrăca o
 mobilă cu un material”
 tapiserie (țesătură), *gen.* tapiseriéd
 tapítă „a îmbrăca o mobilă cu un
 material”

tapițerie (meserie), *gen.* tapițeriei
 tarábă, *pl.* tarábe
 taráf, *pl.* taráfuri
 taríf, *pl.* tarife
 tárniță, *pl.* tárnițe
 tarsíán, *pron.* -si-an
 tartáj și trátáj, *pl.* tartáje și trátáje
 tatuá, *pron.* -tu-a; *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* tatueáză
 tatuáj, *pron.* -tu-aj
 táur
 tautologie, *pron.* ta-u; *gen.* tautologiei
 tává, *pl.* távi
 taxí, *pl.* taxiuri
 tăbăceálă
 tăbáci, *conj.* tăbăcească
 tăbári, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* tăbără; *conj.* tăbere
 táceá, *ind. prez.* 1 *pl.* tácem, 2 *pl.* táceți; *imper. pl.* táceți
 táciúne, *pron.* -ciu-
 tăgăduí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* tăgăduiesc; *conj.* tăgăduiască
 tăgăduiálă
 tăiá, *ind. prez.* 1 *sg.* tai, 3 *sg.* și *pl.* táie, 1 *pl.* táiem; *ger.* táind; *part.* táiat
 tăiere
 tăietór
 tăietúră
 tăietéi și tăiței, *pron.* tă-i
 táinuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* táinuiesc; *conj.* táinuiască
 tălázui, *ind. prez.* 3 *sg.* tălázuieste; *conj.* tălázuiască
 tálmáci (2 *sil.*)
 tálmáci, *conj.* tálmăcească
 tálpói, *pl.* tálpoaie
 tálpui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* tálpuiesc; *conj.* tálpuiască
 támăduí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* támăduiesc; *conj.* támăduiască
 támbălău
 támiá, *ind. prez.* 1 *sg.* támiiez, 3 *sg.* și *pl.* támiiază; *ger.* támiind
 támie, *gen.* támiei
 tárágănă
 tárășenie, *pron.* -ni-e; *gen.* tárășeniei
 tárbáci, *conj.* tárbăcească
 tárcát
 tárím, *pl.* tárímuri
 táríte *pl.*
 tăún
 tăválúg

teatrál, *pron.* tea-
 teátru (2 *sil.*)
 tedéum
 téhnic
 téhnică, *gen.* téhnicii
 tehnicíán, *pron.* -ci-an; *pl.* teh-
 nicieni
 tehnológic
 tei
 tejgheá, *art.* tejgheáua
 telecomunicáție, *pron.* -ți-e; *gen.* telecomunicáției
 telegrafíá, *pron.* -fi-a; *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* telegrafíază, 1 *pl.* telegrafíem, *pron.* -fi-em; *ger.* telegrafíind
 telegrafíe, *gen.* telegrafíiei
 teleobiectiv, *pron.* -le-o-biec-
 teleológic, *pron.* -le-o; *gen.* teleo-
 logiei
 telescóp, *pl.* telescoápe
 televiziúne, *pron.* -zi-u-
 telúr (Chim.)
 telúric
 tembelism
 teméi
 témere
 templiér, *pron.* -pli-er
 témpo, *art.* tempóul și témpoul
 tenáce
 tencuí, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* tencuiesc; *conj.* tencuiască
 tencuiálă
 tendenționism, *pron.* -ți-o-
 tendențiós, *pron.* -ți-os
 tendínță
 tendón, *pl.* tendoáne
 ténie, *pron.* -ni-e; *gen.* téniei
 ténis
 tensiúne, *pron.* -si-u-
 tentácul, *pl.* tentácule
 tentáție, *pron.* -ți-e; *gen.* tentáției
 teocrație, *pron.* te-o; *gen.* teo-
 crației
 teodolit, *pron.* te-o; *pl.* teodolite
 teológic, *pron.* te-o; *gen.* teologiei
 teorémă, *pron.* te-o-
 teoreticián, *pron.* te-o-, -ci-an; *pl.* teoreticieni
 teorie, *pron.* te-o; *gen.* teoriei
 teozóf, *pron.* te-o-
 teracótă
 terapeútic, *pron.* -pe-u-
 terásă
 térbiu, *pron.* -bíu
 térchea-bérchea
 terci (1 *sil.*)

terciui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 terciuiesc; *conj. terciuiască*
 terebentină
 teréstru
 terezie, *gen. tereziei*
 teriér (ciine), *pron. -ri-er*
 teritorial, *pron. -ri-al*
 teritóriu, *pron. -ríu*
 térmen
 terminá, *ind. prez. 1 sg. términ;*
conj. término; imper. termină
 termináție, *pron. -ți-e; gen. ter-*
mináției
 termită „insectă”
 termocautér, *pron. -ca-u-*
 termocentrálă
 termochimie, *gen. termochimiei*
 térmos, *pl. térmosuri*
 termostát, *pl. termostáte*
 terorism
 terțét
 terțiár, *pron. -ți-ar*
 tescui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 tescuiesc; *conj. tescuiască*
 téslă
 testacéu, *pl. testacée, pron. -ce-e*
(nu: -ce-ie)
 testeá
 testemél
 teși, *conj. teșească*
 tetános
 tetraédru, *pron. -tra-e-*
 tetraevángheľ, *pron. -tra-e-*
 teu, *pl. téuri*
 teutón, *pron. -te-u-*
 textuál, *pron. -tu-al*
 tezaur, *pron. -za-ur*
 tiáră, *pron. -ti-a-*
 tîbia, *pron. -bi-a*
 ticăi „a face tic-tac”, *ind. prez.*
3 sg. și pl. ticăie
 ticăi „a se mocăi”, *ind. prez. 1 sg.*
și 3 pl. ticăiesc; conj. ticăiască
 ticluí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 ticluiesc; *conj. ticluiască*
 ticsí
 ticsít
 tífdruc
 tífos
 tigáie
 tighél, *pl. tighéluri*
 tignafés
 tígvă
 tíhnă
 tihní
 tíjă, *pl. tíje*
 tilíncă

timoniér, *pron. -ni-er*
 tinctură
 tindă, *pl. tinde*
 tineréțe, *gen. tineréții*
 tinicheá, *pl. tinichéle*
 tinichigerie, *gen. tinichigeriei*
 tinichigiu, *pl. tinichigii*
 tiráj, *pl. tiráje*
 tirbuşón, *pl. tirbuşoáne*
 tiroidián, *pron. -ro-i-di-an*
 titiréz, *pl. titirézi și titiréze*
 tizánă
 tilcui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 tilcuiesc; *conj. tilcuiască*
 tînăr, *pl. tîneri*
 tînguí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 tînguiesc; *conj. tînguiască*
 tinjálă, *pl. tinjéli*
 tinjí, *conj. tinjească*
 tírgovét
 tírguşór
 tírî, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. tírăsc,*
2 sg. tírăști, 3 sg. tírăște
 tírîie-briú
 tírlíci, *numai pl.*
 tírnăcóp, *pl. tírnăcoápe*
 tírnui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 tírnuiesc; *conj. tírnuiască*
 tírşii, *ind. prez. 3 sg. și pl. tírşíie;*
conj. tírşíie
 toalétă, *pron. to-a-*
 toártă, *pl. toárte și torți*
 toast (1 sil.)
 toastá, *pron. toas-*
 tóbă
 tobogán, *pl. tobogáne*
 tocátă (Muz.)
 tócă, *pl. toci*
 tocílă, *pl. tocíle*
 tócmăi
 tocmeálă, *pl. tocméli*
 tocmí
 tógă, *pl. togi*
 toi
 toiąg, *pl. toiége*
 tólbă
 tomátă
 tomberón, *pl. tomberoáne*
 tómbolă
 tomnátic
 tonáj
 topáz, *pl. topáze*
 toporíste
 toreadór, *pron. -re-a-*
 torént, *pl. torénte*
 torențiál, *pron. -ți-al*

68riu, *pron.* -riu
 torpédo (Tehn.), *pl.* torpedouri
 torr (Fiz.)
 torsiométru (Tehn.), *pron.* -si-o-
 torsiúne, *pron.* -si-u-
 tort
 tórță, *pl.* tórțe
 totalitarism
 totdeauna, *pron.* -dea-u-
 totém, *pl.* totémuri și totémi
 továl, *pl.* továluri
 totodată, *adv.*
 tot o dată
 tótuna (a-i fi cuiva totuna)
 tótuși
 tovărăș, *voc.* tovărășe; *pl.* tovrărăși
 tovrărășă, *voc.* tovrărășă; *pl.* tovrărășe
 tovrărășesc, *f.* tovrărășească
 trabúc, *pl.* trabúcuri
 tracțiúne, *pron.* -ți-u-
 tradiție, *pron.* -ți-e; *gen.* tradiției
 tradiționalism, *pron.* -ți-o-
 traforáj
 tragedián, *pron.* -di-an
 tragicomedie, *gen.* tragicomediei
 tragicomic
 trahée, *pron.* -he-e (*nu:* -he-ie)
 trai
 traiéct
 traiectórie, *pron.* -ri-e; *gen.* traieci-
 tóriei
 tráistă, *pl.* tráiste
 trambulină
 tramváí
 trandafirú
 transalpín
 transatlántic
 transbordá
 transcendent, *pron.* sce
 transcrie, *ind. prez. 1 pl.* tran-
 scriem, *2 pl.* transcrieți; *imper.*
 transcrieți; *ger.* transcriind
 transcriere
 transcripție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 transcripției
 transdanubián, *pron.* -bi-an
 transfér, *pl.* transféruri
 transferá, *ind. prez. 3 sg.* și *pl.*
 transféră; *conj.* transfére
 transfigurá
 transfiguráție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 transfiguráției

transformátór, *pl.* transformatóare
 transformátie, *pron.* -ți-e; *gen.*
 transformátiei
 transfúzie, *pron.* -zi-e; *gen.* trans-
 fúziei
 transhumánță
 translátór și translátór
 translátie, *pron.* -ți-e; *gen.* trans-
 látiei
 transliterátie, *pron.* -ți-e; *gen.*
 transliterátiei
 translucid
 transmisiúne (Mil., Jur., Tehn.),
pron. -si-u-, și transmisie
 (Tehn.), *pron.* -si-e
 transmite
 transmutátie, *pron.* -ți-e; *gen.*
 transmutátiei
 transpirátie, *pron.* -ți-e; *gen.* tran-
 spirátiei
 transplantátie, *pron.* -ți-e; *gen.*
 transplantátiei
 transport
 transportór (aparát), *pl.* trans-
 portoáre
 transpúne, *ind. prez. 1 sg.* trans-
 pún, *conj.* transpúnă
 transsiberián, *pron.* -ri-an
 transsudátie, *pron.* -ți-e; *gen.*
 transsudátiei
 transvazá
 transversál
 tranșá, *ind. prez. 3 sg.* și *pl.*
 tranșeáză, *1 pl.* tranșám; *ger.*
 tranșind
 tranșă, *pl.* tranșe
 tranșée, *pron.* -șe-e (*nu:* -șe-ie);
pl. tranșée
 tranzácție, *pron.* -ți-e; *gen.* tran-
 zácției
 tranzit
 tranzitiv
 tranzitóriu, *pron.* -ríu
 tranziție, *pron.* -ți-e; *gen.* tran-
 zității
 trapéz „patrulator, aparát”, *pl.*
 trapéze
 trapéz „mușchi”, *pl.* trapézi
 trapezoidál, *pron.* -zo-i-
 trasén, *pl.* trasée, *pron.* -se-e
 (*nu:* -se-ie)
 tratátie, *pron.* -ți-e; *gen.* tra-
 táției
 traumatism, *pron.* trau-ma-
 traversá

trăgăci
 trăi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. tră-*
iesc; conj. trăiască
 trăsnăie
 trăsnet
 trăsnii
 trătăj, *v. tartáj*
 treabă, *pl. treburi și trebi*
 treacă-meargă
 trebui, *ind. prez. 3 sg. trebuie;*
imperf. trebuia; conj. trebuiașcă;
ger. trebuind
 trei
 treier
 treieră
 treieris
 (al) tréilea, *pron. trei-lea și*
tre-i-lea
 tréispnezece
 (al) tréispnezecelea
 trei súde
 treizéci
 (al) treizécilea
 trémă, *pl. tréme*
 trémolo
 tremurá
 tremurici (3 sil.)
 trenčí (1 sil.)
 tréning
 trepanáție, *pron. -ți-e; gen. tre-*
panáției
 trepidáție, *pron. -ți-e; gen. tre-*
pidáției
 trepiéd, *pron. -pi-ed; pl. tre-*
piéde și trepiéduri
 tréstie, *pron. -ti-e; gen. trés-*
tiei
 tretin și trétin
 trezoriér, *pron. -ri-er*
 triáj, *pron. tri-aj*
 triánglu, *pron. tri-an-; pl. tri-*
ángluri
 triásic, *pron. tri-a-*
 triatlón, *pron. tri-a-tlón; pl. tria-*
tlónuri
 tribórd, *pl. tribórduri*
 tribuláție, *pron. -ți-e; gen. tri-*
buláției
 tribunál, *pl. tribunále*
 trichínă, *gen. trichínci*
 tricolór
 tricotáj, *pl. tricotáje*
 tricóu, *pl. tricóuri*
 tridént, *pl. tridénte*
 trienál, *pron. tri-e-*
 trifói

trigón, *pl. trigoáne*
 trihotomie
 trilógie, *gen. trilogiei*
 trimestrial, *pron. -tri-al*
 trimite, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
trimit; conj. trimită; part. tri-
mis
 trio
 triór, *pl. trioáre*
 trípoli, *pron. -po-li*
 triptíc, *pl. triptíce*
 tristéțe, *gen. tristéțil*
 trișcă, *pl. triște*
 triumfá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
triúmfă
 triumvirát, *pron. tri-um-*
triúnghi (2 sil.)
 trívial, *pron. -vi-al*
 tríndav
 troácă, *pl. troáce*
 troféu, *pl. trofée, pron. -fe-o*
(nu: -fe-ie)
 troháic, *pron. -ha-io*
 trohéu, *pl. trohéi*
 troián
 troică, *pl. troici*
 troieni
 troiță, *pron. tro-i-*
 troleibúz, *pl. troleibúze*
 troléu, *pl. trolée, pron. -le-o*
(nu: -le-ie)
 tróliu, *pron. -llu*
 troncónic
 tropái, *ind. prez. 3 sg. și pl. tro-*
páie; conj. trópáie
 trósnet
 trosní
 trotuár, *pron. -tuar*
 truc, *pron. u (nu: ú)*
 trufáš, *pl. trufáși; f. trufášă, pl.*
trufáșe
 trunchi (1 sil.)
 trunchiá, *pron. -chi-a; ind. prez.*
3 sg. și pl. trunchiáză, 1 pl.
trunchiém, pron. -chi-em; ger.
trunchiind
 trúpiță
 trúsou
 trust
 trústman
 truvér
 tubércul (Bot., Anat., Med.), *pl.*
tubérculi
 tuberóză
 tuci (1 sil.)

tuciurîu, *f.* tuciurie, *pl.* tuciurii
 tufăriş
 tul (ţesătură), *pron.* tûl
 tulbură
 tûlbure
 tulci, *pl.* tulcie
 tulpân, *pl.* tulpâne
 tulpină, *pl.* tulpini
 tumefacţie, *pron.* -ţi-e; *gen.* tu-
 mefacţiei
 tumefiât, *pron.* -fi-at
 tumoăre, *pron.* tu-moa-; *gen.* tu-
 mōrii
 tumultuós, *pron.* -tu-os
 tunde, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 tund; *conj.* tîndă
 tunel, *pl.* tuneluri şi tunéle
 túngsten
 tunică
 tupilă, *v.* pitulă
 turăţie, *pron.* -ţi-e; *gen.* tură-
 ţiei
 túra-vúra
 turbă, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.*
 turbează
 turbină, *pl.* turbine
 turbocompresór, *pl.* turbocompre-
 soăre
 turbogenerator, *pl.* turbogenera-
 toăre
 turboinjectór, *pl.* turboinjectoăre
 turbomotór, *pl.* turbomotoăre
 turbopropulsór, *pl.* turbopropul-
 soăre
 turboreactor, *pron.* -re-ac-; *pl.*
 turboreactoăre
 turboreacţie, *pron.* -re-ac-; *gen.*
 turboreacţiei
 turcism
 turcoază
 turism
 turneu, *pl.* turnee, *pron.* -ne-e
 (nu: -ne-ie)
 turnură, *pron.* u (nu: ũ)
 turui, *ind. prez.* 3 *sg.* şi *pl.* tú-
 ruie
 túse, *art.* túsea, *gen.* túsei
 tustréi
 tuş (cerneală), *pl.* túşuri
 túşă, *pl.* túşe
 tuşi, *conj.* tuşească
 tuşieră, *pron.* -şi-e
 tutelăj
 tutoăre
 tutóre şi tutór
 tutui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 tutuiesc; *conj.* tutuiască

tutún
 tutungtu, *pl.* tutungii

Ț, *pron.* țe
 ȕambál, *pl.* ȕambále
 ȕambalagiú, *pl.* ȕambalagi
 ȕándără, *pl.* ȕándări
 ȕántoş, *pl.* ȕántoşi; *f.* ȕántoşă, *pl.*
 ȕántoşe
 ȕapínă
 ȕárină „ogor”, *pl.* ȕárimi
 ȕăpoi, *pl.* ȕăpoaie
 ȕărâncă, *pl.* ȕărânce şi ȕărânci
 ȕărcui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 ȕărcuiesc; *conj.* ȕărcuiască
 ȕárină, *gen.* ȕárinei
 ȕărm
 ȕărúş, *pl.* ȕărúşi
 ȕeápă, *pl.* ȕeape şi ȕepi
 ȕeápân
 ȕeávă, *pl.* ȕevi
 ȕel
 ȕélină (plantă), *pl.* ȕéline
 ȕélină „pămînt nelucrat”, *pl.* ȕé-
 lini
 ȕepós
 ȕepúşă, *pl.* ȕepúşe
 ȕesálă, *pl.* ȕesále
 ȕesătorie, *gen.* ȕesătoriei
 ȕese, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 ȕes; *conj.* ȕeasă
 ȕest
 ȕeşe (muscă)
 ȕicnît
 ȕigáie
 ȕigără
 ȕigarét „muştiuc”
 ȕigarétă „ȕigară”
 ȕigăncúşă
 ȕiglă
 ȕignál
 ȕincvals
 ȕine, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 ȕin, 1 *pl.* ȕinem, 2 *pl.* ȕineţi;
conj. ȕină; *ger.* ȕinînd
 ȕinere
 ȕintáură, *pron.* -ta-u-
 ȕintí
 ȕintirim
 ȕintui, *ind. prez.* 1 *sg.* şi 3 *pl.*
 ȕintuiesc; *conj.* ȕintuiască
 ȕipát
 ȕipénie, *pron.* -ni-e; *gen.* ȕipé-
 niei
 ȕipirig

ăstul, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 ăstuiésc; *conj. ăstuiască*
 ăteră
 ăței
 ăiul, *ind. prez. 3 sg. și pl. ăiue*
 ăfnós
 ăntăr
 ătirii, *ind. prez. 3 sg. și pl. ătirie*
 ășni
 ășii, *ind. prez. 3 sg. și pl. ăștie*
 ășină, *pl. ășini*
 ăoi
 ăol (Tehn.), *pl. ăoli*
 ăol, *pl. ăoluri*
 ăopăi, *ind. prez. 3 sg. și pl. ăopăie*
 ăuguiă, *ind. prez. 1 sg. ăuguiéz și*
 ăugui, *3 sg. și pl. ăuguiáză și*
 ăugue, *1 pl. ăuguiém; ger. ău-*
 guind
 ăumburúș, *pl. ăumburúșe*
 ăurlói
 ăurtur

U, *pron. u*
 ubicuităte, *pron. -cu-i-*
 ueníc
 ucigáš, *pl. ucigáši; f. ucigášă,*
pl. ucigáše
 ucigá-l-crúcea
 úger, *pl. úgere*
 ucraineán, *pron. -crai; pl. ucrai-*
 nêni
 uúum, *pl. uúumui*
 ulceá și ulcică, *pl. ulcéle*
 ulcelúșă, *pl. ulcelúșe*
 ulceráție, *pron. -ți-e; gen. ul-*
 ceráției
 ulcică, *pl. ulcéle*
 uléi
 uleiós, *pron. -le-ios*
 úliță, *pl. úliște*
 úliu (2 sil.), *pl. úlii, art. úlii*
 ulteriór, *pron. -ri-or*
 ultimátum
 ultragiá, *pron. -gi-a; ind. prez.*
 3 sg. și *pl. ultragiáză, 1 pl.*
 ultragiém, *pron. -gi-em; ger.*
 ultragiind
 ultráj, *pl. ultráje*
 ultramicroscóp, *pl. ultramicro-*
 scoápe
 ultraviolét, *pron. -vi-o-*
 ulúc „jgheab”, *pl. ulúce*
 ulúcă „scîndură”, *pl. ulúci*

ului, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl. ulu-*
 iésc, *conj. uluiască*
 umán
 umanísm
 umaníst
 umanitate
 úmăr „parte a corpului uman, a
 jugului”, *pl. úmeri*
 úmăr „umeraș”, *pl. úmere*
 umbeliferă
 umblá
 umerár
 umeráš, *pl. umeráșe*
 umflá
 umilínță, *pl. umilínțe*
 umoáre, *pron. u-moa-; gen.*
 umórii
 umór
 umoríst
 úmple, *ind. prez. 1 pl. úmplem,*
 2 *pl. úmpleți, viit. va úmple*
 úmplere
 unchi (1 sil.)
 unchiáš, *pron. -chiaș*
 úncie, *pron. -ci-e; gen. únciei*
 uncrop
 undevá
 úndiță, *pl. úndițe*
 undui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 unduiésc; *conj. unduiască*
 uneáltă, *pl. unélte*
 uneóri, *pron. u-ne-ori*
 unghér
 unghi (1 sil.)
 únghe, *pron. -ghi-e; pl. ún-*
 ghii
 únic
 unificá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 unificá
 unionál, *pron. -ni-o-*
 unioníst, *pron. -ni-o-*
 uniúne, *pron. -ni-u-*
 univérș, *pl. univérșuri*
 universitate
 únsprezece
 (al) únsprezecelea
 untdelemn
 untieră, *pron. -ti-e-*
 úpercut, *pl. úpercutur*
 urangután
 urániu, *pron. -nú*
 urbanísm
 urciór „vas; inflamație a pleoa-
 pei”

urcúș, *pl.* urcúșuri
 urdiniș, *pl.* urdinișuri
 urêche, *art.* urêchea
 urecheá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 urecheáză, 1 *pl.* urechém; *ger.*
 urechind; *part.* urecheát
 urecheálă
 urecheát
 urechiúșă, *pl.* urechiúșe
 urée, *pron.* -re-e (*nu:* -re-ie)
 urétră, *pl.* urétre
 urgént
 uriaș, *pron.* -ri-aș; *pl.* uriași;
f. uriașă, *pl.* uriașe
 urî, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* uráso;
conj. urască
 uriciós, *pron.* -cios
 uriciúne
 urîțenie, *pron.* -ni-e; *gen.* urî-
 țeniei
 urlói
 urlui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 urluiésc; *conj.* urluiáscă
 urluiálă
 urmăș, *pl.* urmăși; *f.* urmășă,
pl. urmășe
 ursúz, *pl.* ursúzi
 urticárie, *pron.* -ri-e; *gen.* ur-
 ticáriei
 urzeálă
 uscă, *ind. prez.* 1 *sg.* usúc, 2
sg. usúci, 3 *sg.* și *pl.* usúcă;
conj. usúce
 ustensíle
 usturói
 ușárníc, *pl.* ușárnici; *f.* ușárnică,
pl. ușárnice
 úșă
 ușcioără
 ușíer, *pron.* -și-er
 ușór (la ușă; *nu:* ușcior)
 ușór, *adj.* (*nu:* ușúre)
 ușurátic
 utiláj, *pl.* utiláje
 utopíe, *gen.* utopíei
 utrénie, *pron.* -ni-e; *gen.* utrê-
 niei
 uvertúrá, *pl.* uvertúri
 uzáj, *pl.* uzájuri
 uzínă, *pl.* uzíne
 uzuál, *pron.* -zu-al
 uzufructuár, *pron.* -tu-ar
 uzurpá, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 uzúrpă

V, *pron.* ve
 vacánță
 vaccín, *pl.* vaccínuri
 vaccináție, *pron.* -ți-e; *gen.* vac-
 cináției
 vacs
 vácuum, *pron.* -cu-um
 vádă, *v.* vedeá
 vádră, *pl.* védre
 vagabónd
 vagabondáj
 vagón-cistérná
 vagonét, *pl.* vagonéte
 váiet, *pl.* váiete
 vájnic
 valeríană, *pron.* -ri-a-
 valíd
 valoáre, *gen.* valórii
 valorificá, *ind. prez.* 3 *sg.* și
pl. valorificá
 vals
 valtráp, *pl.* valtrápuri
 valț (Tehn.)
 valvirtéj
 válvulă
 vanádiu, *pron.* -dîu
 vánă, *pl.* váne
 vandalísm
 vanílie, *pron.* -li-e; *gen.* vaní-
 liei
 vapór (navă), *pl.* vapoáre
 vapóri „substanță în stare ga-
 zoasă”, *numai pl.*
 váră (anotimp), *pl.* veri
 váră (rudă), *gen.* vérei; *pl.* vére
 várgă, *pl.* vergi
 variá, *pron.* -ri-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* variáză, 1 *pl.*
 variém, *pron.* -ri-em, 2 *pl.*
 variáti; *ger.* variínd; *part.* va-
 riát
 variáție, *pron.* -ri-a-ți-e; *gen.* va-
 riáției
 varíce
 varietáte, *pron.* -ri-e-
 varietéu, *pron.* -ri-e-; *pl.* va-
 rietéuri
 variólă, *pron.* -ri-o-
 várniță, *pl.* várnițe
 vasál
 vaselină
 vasoconstrícție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 vasoconstrícției
 vasodilatáție, *pron.* -ți-e; *gen.*
 vasodilatáției

vasomotor și vasomotoriu, *pron.*
 -riu
 vatálă, *pl.* vatále
 vată, *gen.* vátei
 vátăm, *v.* vátámă
 vatmán
 vácsui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 vácsuiésc; *conj.* vácsuiáscă
 vácsuitór
 vād, *v.* vedeá
 vāduvă, *pl.* vāduve
 váicări, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 váicărăésc
 váitá, *ind. prez. 1 sg. váit, 1*
pl. váitám
 vălătúc, *pl.* vălătúci
 vǎlmășeálă
 vǎltui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 vǎltuiésc; *conj.* vǎltuiáscă
 vǎmui, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 vǎmuiésc; *conj.* vǎmuiáscă
 vǎpáie
 vǎrátic
 vǎrgúță, *pl.* vǎrgúțe
 vǎrsámínt, *pl.* vǎrsámínte
 vǎruí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 vǎruíésc; *conj.* vǎruíáscă
 vǎruíálă
 vátáfi, *pl.* vátáfi
 vátámă, *ind. prez. 1 sg. vátám,*
3 sg. și pl. vátámă
 vǎtrái, *pl.* vǎtráie
 vátúi, *subst.*
 vátúi, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 vátúiésc; *conj.* vátúiáscă
 veac, *pl.* veácuri
 vecérnie, *pron.* -ni-e; *gen.* ve-
 cérniei
 vechi, *f. véche, art. véchea; pl.*
 vechi
 vectór, *pl.* vectóri
 vectoriál, *pron.* -ri-al
 vecuí, *ind. prez. 1 sg. și 3 pl.*
 vecuíésc; *conj.* vecuíáscă
 vedeá, *ind. prez. 1 sg. vād;*
conj. vádă
 vedénie, *pron.* -ni-e; *gen.* ve-
 déniei
 vedére
 vedetísm
 vegetarián, *pron.* -ri-an; *pl.* vege-
 tariéni
 vegetátie, *pron.* -ți-e; *gen.* ve-
 getátiei

véghe, *art.* veghea
 vegheá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 vegheáză, *1 pl.* veghém; *ger.*
 veghind; *part.* vegheát
 vehicú, *pl.* vehicule
 veióză
 veleítáte, *pron.* -le-i-
 velicórús
 velință, *pl.* velínțe
 velocipéd, *pl.* velocipéde
 velodró, *pl.* velodrómuri
 velúr
 venerátie, *pron.* -ți-e; *gen.* ve-
 nerátiei
 venetic
 vení, *ind. prez. 1 sg. vin; conj.*
 vină; *ger.* venind
 venozítáte
 ventilátór, *pl.* ventilatóáre
 ventilátie, *pron.* -ți-e; *gen.* ven-
 tilátiei
 ventricú, *pl.* ventricúle
 ventrilóc (*nu:* ventrilóg)
 verándă, *pl.* veránde
 verdict, *pl.* verdicte
 vergeá
 vergelúșă, *pl.* vergelúșe
 verif
 verificá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 verifică
 verigă, *gen.* verigii
 verísm
 vérmút și verímút
 verniér, *pron.* -ni-er; *pl.* ver-
 niére
 vernisá
 vernisáj
 verosímil
 versánt, *pl.* versánte și versánți
 versét, *pl.* verséte
 versificá, *ind. prez. 3 sg. și pl.*
 versifică
 versificátie, *pron.* -ți-e; *gen.* ver-
 sificátiei
 versiúne, *pron.* -si-u-
 vérsó, *art.* versóul
 verzúi, *f.* verzúie, *pl.* verzúi
 vest
 yest-germán
 vestiár, *pron.* -ti-ar
 vestibúl (*incăpere*), *pl.* vestibúlurá
 vestibul (*Anat.*), *pl.* vestibuluri
 vestígiu, *pron.* -głu
 veșmínt, *pl.* veșmínte

vésaio
 veșteji
 vetúst, *pl.* vetúști; *f.* vetústă,
pl. vetúste
 véveriță
 vexațiune
 viabil, *pron.* vi-a-
 viadúct, *pron.* vi-a-; *pl.* via-
 dúcte
 viagér, *pron.* vi-a-
 viață, *pron.* via-ță; *gen.* viéții
 vibratór (mașină, aparat), *pl.* vi-
 bratoáre
 vibratór, *adj.*, *pl.* vibratóri; *f. sg.*
 și *pl.* vibratoáre
 vibráție, *pron.* -ți-e; *gen.* vibrá-
 ției
 vibrión, *pron.* -bri-on
 vicariát, *pron.* -ri-at
 viceamirál, *pron.* -ce-a-
 vicecónsul
 vicepreședínte
 vicevérsa
 viciá, *pron.* -ci-a; *ind. prez.*
 3 *sg.* și *pl.* viciáză; 1 *pl.* vi-
 ciém, *pron.* -ci-em; *ger.* vi-
 ciínd; *part.* viciát
 viciós, *pron.* -ci-os
 viciu, *pron.* -cíu; *pl.* vicii
 víctimă
 victórie, *pron.* -ri-e; *gen.* vic-
 tóriei
 victoriós, *pron.* -ri-os
 vie, *subst.*; *gen.* viei
 vienéz, *pron.* vi-e-
 vier (Zool.) (1 *sil.*)
 viér „îngrijitor de vie”, *pron.*
 vi-er
 viérme
 viermuf, *ind. prez.* 3 *sg.* vier-
 muiéște; *conj.* viermuiască
 viespár, *pron.* vies-; *pl.* vies-
 páre
 viespe, *pron.* vies-; *pl.* viespi
 vietáte, *pron.* vi-e-
 viețui, *pron.* vie-țu-i; *ind. prez.*
 1 *sg.* și 3 *pl.* viețuíesc; *conj.*
 viețuíască
 viézure, *pron.* vie-
 víforátic
 viitór
 vijelié, *gen.* vijeliei
 vilbrochén (Tehn.)
 vilegiatúră, *pron.* -gi-a-
 viminal
 vin, *v.* veni

vînă, *v.* veni
 vinci (Mec.) (1 *sil.*), *pl.* vinciuri
 vinchu, *pl.* vincluri
 vînde, *ind. prez.* 1 *sg.* vind;
conj. vîndă
 vindecă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 vîndecă
 vindicativ
 vîneri, *art.* vîneria
 vingalác (Tipogr.), *pl.* vinga-
 láce
 viniétă, *pron.* vi-nie- (nu: vig-
 nétă)
 vinifică, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 vinifică
 vinificáție, *pron.* -ți-e; *gen.* vi-
 nificáției
 vioárá, *pl.* vióri
 vioiciúne, *pron.* vi-o-i-ciu-
 violáceé, *pron.* vi-o-, -ce-e (nu:
 -ce-ie)
 violét, *pron.* vi-o-
 violoncél, *pron.* vi-o-
 violoníst, *pron.* vi-o-
 vioreá și vioricá, *pron.* vi-o-
 víperă, *pl.* vípere
 vipúșcă, *pl.* vipúști
 viráj, *pl.* viráje
 viramént, *pl.* viramén-te
 virgín
 virtuál, *pron.* -tu-al
 virtuos, *adj.*, *pron.* -tu-os
 virtuóz (artist), *pron.* -tu-oz
 vírus, *pl.* vírusuri și víruși
 vis, *pl.* vísurí și víse
 víscere, *pron.* sce
 víscol, *pl.* víscole
 viscozitate
 vist (joc de cărți)
 vistiér, *pron.* -ti-er
 vistierie, *pron.* -ti-e-; *gen.* vis-
 tieriei
 vistiérnic, *pron.* -ti-er-
 víșină, *pl.* víșine
 víșiniu
 vitejle, *gen.* vitejei
 vitéză
 vitráliu, *pron.* -líu; *pl.* vitrá-
 líi
 vítreg
 vitregie, *gen.* vitregiei
 vitrină, *pl.* vitríne
 vitriól, *pron.* -tri-ol
 vițel
 vițelúșă, *pl.* vițelúșe
 viváce, *adj.* invar.
 vívat, *interj.*

vivisecție, *pron.* -ți-e; *gen.* vi-
 visecției
 viziv
 vizieră, *pron.* -zi-e
 vizionă, *pron.* -zi-o
 vizionăr, *pron.* -zi-o
 vizitii, *pl.* vizitii
 viziune, *pron.* -zi-u
 vizor, *pl.* vizoare
 vizual, *pron.* -zu-al
 vizuina
 vijii, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* vijie
 vijială
 vilceă și vilcică
 vilcelușă, *pl.* vilcelușe
 vilvătăie
 vilviu, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* vil-
 vie
 vilvoi
 vină, *pl.* vine (*nu:* vine)
 vinătăie
 vind, *v.* vinde
 vîndă, *v.* vinde
 vînturatic
 vîntură-lume
 vircolac
 virf
 virful, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 virfuiesc
 viri, *imperf.* viră
 vîrstă (*timp*)
 vîrstă și vristă (*dungă*)
 vîrstnic
 vîrșă, *pl.* vîrșe
 virtėj, *pl.* virtėjuri
 virticuş, *pl.* virticuşuri
 visc
 viscos
 vlădică
 vlăgu, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 vlăguiesc; *conj.* vlăguiescă
 vlăstăr, *pl.* vlăstăre
 voal (1 *sil.*)
 voalăt, *pron.* voa-
 vocalism
 vocăție, *pron.* -ți-e; *gen.* vocăției
 vodevil, *pl.* vodeviluri
 voi (*v.* și: a vrea), *ind. prez.*
 1 *sg.* și 3 *pl.* voiesc, 2 *sg.* vo-
 iești, 3 *sg.* voieste, 1 *pl.* voim;
imperf. 1 *sg.* și *pl.* voiăm; *conj.*
 voiască; *ger.* voind; *part.* voit
 voiăj, *pl.* voiăjuri și voiăje
 voiajă, *ind. prez.* 8 *sg.* și *pl.*
 voiajează, 1 *pl.* voiajăm; *ger.*
 voiajînd

voiajor
 vóie, *art.* vóia
 voievód
 voință, *gen.* voinței
 volán, *pl.* voláne
 vólbura
 vólei (Sport)
 voléu
 volițional, *pron.* -ți-o
 volóc
 voltáj
 volt-ampér, *pl.* volt-ampéri
 voltijă, *pl.* voltije
 volúm, *pl.* volúme
 voluptuós, *pron.* -tu-os
 vomă
 vopsea
 vopsi
 vorbăreț
 vótcă
 vrăbie, *pron.* -bi-e; *gen.* vrăbiei;
pl. vrăbii
 vraci (1 *sil.*)
 vraf
 vrăiste
 vrăjă
 vrăjbă
 vrănă, *pl.* vrâne
 vrăbioară, *pron.* -bi-oa-
 vrăji, *conj.* vrăjească
 vrăjmăș, *pl.* vrăjmăși; *f.* vrăjmă-
 șă, *pl.* vrăjmășe
 vrea (*v.* și: a voi), *ind. prez.*
 1 *sg.* vreau, 2 *sg.* vrei, 1 *pl.*
 vrem, 3 *pl.* vor; *imperf.* 1 *sg.*
 și *pl.* vream (1 *sil.*); *conj.* vrea;
part. vrut
 vrédnic
 vrednicie, *gen.* vredniciei
 vrej, *pl.* vrējuri și vreji
 vrème, *pl.* vrémuri și vremi
 vremui, *ind. prez.* 3 *sg.* vremu-
 iește; *conj.* vremuiască
 vreo (1 *sil.*)
 vreodată, *pron.* vre-o și vreo-
 vreún, *pron.* vre-un și vrún
 vreúna, *pron.* vre-u și vrú-
 vreúnul, *pron.* vre-u și vrú-
 vuí, *ind. prez.* 3 *sg.* vuieste; *conj.*
 vuiască
 vúiet
 vulgarism
 vulpoi
 vultán
 vúltur

W, *pron.* dublu ve
waránt, *pron.* varant; *pl.* waránte
waterpolo (Sport), *pron.* ũóterpolo
watt, *pron.* vat; *pl.* wați
wéber (Fiz.), *pron.* veber
whisky, *pron.* ũis-chi
white-spirit, *pron.* ũăit-spîrit
wólfraim, *pron.* volfram

X, *pron.* ics
xenón
xilén (Chim.)
xilofón, *pl.* xilofoáne
xilografurá, *pl.* xilogravúri

Y, *pron.* igrec

Z, *pron.* ze (în formule, expresii
și: zet)

za, *pl.* zále
zacúscă
zadár
zadárnic
zadá, *pl.* záde
zahárniță, *pl.* zahárnițe
záhár
zaiafét, *pl.* zaiaféturi
zalhaná, *pl.* zalhanále
zápis, *pl.* zápise
zaporojeán
zaráf, *pl.* zaráfi
zárvá
zať
zavérá, *pl.* zavére
zavístie, *pron.* -ti-e; *gen.* zavístiei
zábálá, *pl.* zábále
zábává, *pl.* zábáve și zábávi
zábún, *pl.* zábúne
zácătoáre, *pl.* zácătóri
záceá, *ind. prez.* 1 sg. zac, 1 *pl.*
zácém; *viit.* va záceá
zadári, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
zádărâsc; *imperf.* zádărâ; *conj.*
zádărâscă
zádárnici, *conj.* zádárniceáscă
zádúf
zágázúf, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
zágázúiesc
zálóg, *pl.* zálóguri și zálóage
zámislí
zánátic
zángáni, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
zángánésco
zánoágá, *pl.* zánoáge
zápáceálá
zápáci, *conj.* zápáceáscă
zápláz, *pl.* záplázuri
zápușeálá

zápuší, *conj.* zápușeáscă
zári, *conj.* záreáscă
záticni
závói, *pl.* závóáie
závór, *pl.* závóare
závóri, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
závórâsc; *imperf.* závórâ; *conj.*
závórâscă
zbanghúu, *f.* zbanghie, *pl.* zban-
ghii
zbanť
zbáte, *ind. prez.* 1 *pl.* zbátem,
2 *pl.* zbáteți; *viit.* va zbáte
zbenguí, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
zbénguie
zbicí, *conj.* zbiceáscă
zbierá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
zbiárâ
zbiéret, *pl.* zbiérete
zbilt
zbir
zbínťúí, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
zbínťuie
zbírceálá, *pl.* zbírcelí
zbírčí, *conj.* zbírceáscă
zbírčíóg
zbírlí
zbírlít
zbírníí, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
zbírníie; *conj.* zbírníie
zbírníitoáre
zbor
zborší, *conj.* zborșeáscă
zbúciúm
zbughí, *conj.* zbugheáscă
zburá
zburătáci
zburdá
zdrávân
zdrángáni
zdreántă
zdrelí
zdrénťârós
zdrénťúí, *ind. prez.* 1 sg. și 3 *pl.*
zdrénťúiesc; *conj.* zdrénťúiască
zdrobí
zdrumicá, *ind. prez.* 3 sg. și *pl.*
zdrúmică
zdrunciná
zeámă, *gen.* zémü
zéce
(al) zécelea
zeciniálá
zefír (vint), *pl.* zefíri
zefír (țesătură), *pl.* zefíruri
zéghe
zeitáte, *pron.* ze-i

zemós, *f.* zemoasă
 zemui, *ind. prez.* 3 *pl.* zemuiésc
 zeppeľn și zéppelin, *pron. ț; pl.*
 zeppeľine și zéppeline
 zer
 zéro, *pl.* zeróuri
 zetár
 zeťui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 zeťuiésc; *conj.* zeťuiáscă
 zgáibă
 zgárdă, *pl.* zgărzi
 zgiť, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* zgi-
 iésc; *conj.* zgiíáscă
 zgíľťiľ, *ind. prez.* 1 *sg.* zgíľťii,
 3 *sg.* și *pl.* zgíľťiie
 zgindári, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 zgindărăesc
 zgírcenie, *pron.* -ni-e; *gen.* zgir-
 cénici
 zgírci, *subst.* (1 *sil.*)
 zgírci, *conj.* zgírceáscă
 zgírcť
 zgíriá, *pron.* -ri-a; *ind. prez.* 1 și
 2 *sg.* zgírri, 3 *sg.* și *pl.* zgírie,
 1 *pl.* zgíriém, *pron.* -ri-em; *ger.*
 zgíriind
 zgírie-brínză, *pron.* -ri-e-
 zgírietúră, *pron.* -ri-e-
 zglobľ, *f.* zglobie, *pl.* zglobľi
 zgómot
 zgrábúntă, *pl.* zgrábúnte
 zgreptăná, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.*
 zgreáptănă
 zgribulľ, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 zgribulésc
 zgriľťor
 zgrunťurós
 zguduľ, *ind. prez.* 1 *sg.* zgúdui,
 3 *sg.* și *pl.* zgúduie
 zguduiálă
 zgúra
 zi, *art.* zíua, *pron.* zi-ua; *gen.* zílei
 ziaríst, *pron.* zi-a-
 zíce, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.* zic,
 1 *pl.* zícem; *conj.* zícíă; *imper.*
 2 *sg.* zi, *neg.* nu zíce
 zigzág, *pl.* zigzáguri
 zilér
 zimť, *pl.* zimťi
 zimťui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 zimťuiésc; *conj.* zimťuiáscă

zi-múncă, *pl.* zile-múncă
 zinc
 zincografiá, *pron.* -fi-a
 zincogravúră
 zincui, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 zíncuiésc; *conj.* zíncuiáscă
 zircón (mineral)
 zircóniu (Chim.), *pron.* -nľu
 zínă, *pl.* zíne
 zizánie, *pron.* -ni-e; *gen.* zizániei
 zizíľ, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* zízíie;
conj. zízíie
 zľátár
 zľoátă
 zľot
 zmeu (Mitol.), *pl.* zmei
 zmeu (jucărie), *pl.* zméie
 zméură, *pron.* zme-u-
 zmíngăľi, *ind. prez.* 1 *sg.* și 3 *pl.*
 zmíngăľésc; *conj.* zmíngăľéáscă
 zoáie
 zodiác, *pron.* -di-ac
 zódie, *pron.* -di-e; *gen.* zódiei
 zoiós
 zoofít, *pron.* zo-o-; *pl.* zoofíte
 zoologie, *pron.* zo-o-; *gen.* zoolo-
 gľei
 zoomorfism, *pron.* zo-o-
 zootéhnic, *pron.* zo-o-
 zootehnicían, *pron.* zo-o-, -ci-an
 zornái, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* zór-
 náie
 zugráv
 zuliár, *pron.* -li-ar
 zurbagľu, *pl.* zurbagľi
 zurgăľău, *pl.* zurgăľăi
 zurui, *ind. prez.* 3 *pl.* zuruiéso
 și zúruie; *conj.* zuruiáscă și
 zúruie
 zvăpăiát
 zveľt
 zveľteťe
 zvícnet
 zvícni
 zvíntă, *ind. prez.* 3 *sg.* și *pl.* zvíntă
 zvínturátic
 zvircolí
 zvirľi, *ind. prez.* 1 *sg.* zvirľ, 3 *sg.*
 și *pl.* zvirľe; *conj.* zvirľe
 zvirľúgă
 zvon

NUMELE GRECO-LATINE¹ CARE SE SCRUI CONFORM ADAPTĂRII TRADIȚIONALE²

Absrit	Amúliu (4)	Aristobúl	Cadméa
Acarniëni (5)	Anaxágora	Aristodém	Caferéu
Acást	Anaximándru	Aristofán	Caístru (3)
Acónțiu (4)	Anaximéne	Aristotél	Calcedón
Acrocorínt	Ancéu	Artaxérxe	Calcidica
Acrópole, -ei ³	Anchíse	Artemidór	Caldéa
Actéa	Andocíde	Ascániu (4)	Calidón
Actéon	Andrócle	Asclepiáde (5)	Calimáh
Admét	Androgéu	Asclepiodór (5)	Caliópe (f.) (4)
Adrást	Andromáca	Asclepiodót (5)	Calípso
Adrián (3)	Androméda	Asíria	Calisténe
Aélo (3)	Antéu	Asteropéu	Calisto
Afrodíta	Antiboréu	Astiáge (4)	Cambíse
Agatócle	Antífon	Astíanax (4)	Capanéu
Agesiláu	Antigóna	Astipaléa	Capadócia (5)
Agrigént	Antilóh	Atalánta	Capitolín (mun-tele)
Agripína	Antimáh	Atanásiu (5)	Capitolíu (5)
Aháia	Antinou (3)	Aténa	Carídba (3)
Ahíle	Antióh (3)	Atenodór	Carmíde
Ahileída (5)	Antióhia (5)	Ática	Carneáde (4)
Alalooméne (f.)	Antiope (f.; 4)	Atíla	Cáron
Álaric și Alaric	Antisténe	Atlantída	Cartágina
Alcaméne	Antóniu (4)	Átos	Casándra
Alcéu	Apián (3)	Atréu	Casándru
Alcibiáde (5)	Apólo	Átropos	Casiodór (4)
Alcífron	Apolodór și	Áugias (3)	Casiopéa (5)
Alcinóu (3)	Apollodór	Augúst (2)	Catilinárele
Alcióna (4)	Apolónia (5)	Augustín (3)	Catúl
Alcména	Arcádiu (4)	Aulída (3)	Cecúb
Alcméon	Arcefiláu (4)	Aurelián (4)	Cefalémia (5)
Alexandria	Areopág (4)	Aventín	Ceféu
Alféu	Aretúsa	Avérn	Cefís
Aloéu (3)	Argéu		Cefísia (4)
Altéa	Árgo (nava)	Babilón	Cefisodém
Amaltéa	Argolída	Babilónia (5)	Cefisodór
Amatúnt	Árgos	Bachilíde	Cefisodót
Amfianása (5)	Árgus (zeu)	Bactriána (4)	Celéno
Amfianáx (4)	Arheláu (3)	Batrahomio-	Celestria (5)
Amficráte	Arheptolém	mahia (8)	Cérber
Amfilóh	Arhilóh	Belerofón	Cezaréa
Amfimáh	Arhiméde	Belizáriu (5)	Chére
Amfiméde (f.)	Ariádna (4)	Beóția (4)	Cheréfon
Amfinóm	Arián (3)	Bitínia (4)	Cheronéa
Amfinóme (f.)	Ariobarzáne (6)	Bizánț	Chersonés
Amfion (3)	Ariovíst (4)	Boristéne	Chílon
Amfisténe	Aristárh	Briaréu (3)	Chíos
Amfítrion (4)	Aristéu	Bucefál	Chíron
Amfítríte (f.)	Aristíde	Bucólice	Cibéle (f.)
Amián (3)	Aristíp		

¹ Titlurile de opere au fost marcate în listă cu caractere cursive. Cifrele din paranteză indică numărul de silabe.

² Vezi §§ 168-173.

³ Nume comun: acropolă, -e.

Ciclópi ⁴	Deianfra (4)	Epaminónða	Falérn
Cidípe (f.)	Deifób (3)	Epictét	Faléron
Ciléne	Délfi	Epicúr	Farnáce
Cíntia (3)	Demáde	Epidáur (4)	Farsália (4)
Ciprián (3)	Demárh	Epihárm	Fástele
Cípriile	Deméter și	Epimeníde	Fébe
Ciréne	Demétra	Epimetéu	Fébus
Ciríl	Democrit	Epír	Fédon
Ciropedia	Demodóc	Eratosténe	Fédra
Círus	Demosténe	Eréb	Fédru
Citéra	Dexíp	Erehtéu	Ferecide
Citerón	Diceárh (3)	Eridán	Ferecráte
Cizic	Diche	Erinii	Féstos
Claudián (3)	Dido și Didóna	Erimánt	Fídias (3)
Claúdiu (4)	Dinogétia (5)	Eschíl	Fidípide
Clazoméne	Dioclețián (5)	Eschine	Filadélfia (5)
Cleánte (3)	Diodór (3)	Esculáp	Filéb
Cleárh	Diofánt (3)	Esóp	Filémon
Cleobúl (3)	Diogéne (4)	Esquilín	Fílip
Cleoméde (4)	Diogéne Laértiu	Eteócle	Filípicele
Cleoméne (4)	Dioméde (4)	Etólia (4)	Filocráte
Clisténe	Dionísiu (5)	Eubéca (3)	Filoctét
Clitmnéstra	Dionisodór (5)	Eubí (2)	Filodém
Clitófon	Dioscoríde (5)	Euclíde (3)	Filoméla
Clitúmn	Dioscúri (3)	Eudém (2)	Fílon
Clóe	Diotíma (4)	Euelpíde (4)	Filostrát
Clóte	Dodóna	Eufórb (2)	Finéu
Cnósos	Domitján (4)	Eufórior (4)	Flegetón
Cocít	Dorída	Eufrát	Florídele
Colhída	Eác (2)	Euhemér (3)	Focéca
Coliséu	Eágru (3)	Euméne (3)	Focída
Colofón	Ebál	Eumeníde (4)	Focilíde
Constantín	Echináde	Euméu (2)	Fócion (3)
Corcira	Edíp	Eumólp (2)	Fórcis
Córe	Elés	Euriál (3)	Foronéu
Corint	Efiálte (4)	Euricléca (4)	Frigia (3)
Coriolán (4)	Egáte	Euridíce (4)	Ftía
Coronéca	Egeón	Eurilóh (3)	Ftiótida (4)
Crátil	Egéu	Eurimáh (3)	Fúrii
Crésus	Egina	Eurinóm (3)	
Cretéu	Egist	Eurinóme (f.; 4)	Galatéca
Crisíp	Ehalía	Euríp (2)	Galén
Crisostómul	Eláda	Eurípide (4)	Gália
Critobúl	Elagábal și Elio-	Euristéne (4)	Galiléca
Critoláu (3)	gabál (5)	Euristéu (3)	Ganiméde
Crónos	Eléca	Eusébiu (4)	Garamánt
Ctesíp	Eléna	Eutidém (3)	Géca
Curiáti, Curiáti	Elénicele	Eutífron (3)	Geórgicele (5)
	Elída	Eustátiu	Gerion (3)
Dáfne	Empedócle	Eutrópiu (4)	Gigantomahia (6)
Dáfnis	Endimion (4)	Evádne	Gigánti ⁵
Damasíp	Enéa (3)	Evándru	Gorgóna
Damócle	Enéida	Evánt	Gortína
Danáe	Enipéu		Gortínea (4)
Dáriu (3)	Eól	Faéton	Gráie (2)
Deceléca	Eólia (4)	Faetúsa	Grigórie din Na-
Dedál		Fálaris	ziánz (4)

⁴ Nume comun: ciclop, -i.

⁵ Nume comun: gigant, -i.

Hagnúnt	Icár	Lucián (3)	Naziánz (3)
Halicarnás	<i>Icaromenip</i>	Luciliu (4)	Neárh (2)
Halimúnt	Idomenéu (4)	Lucrétiu (4)	Neléu
Hánibal	Idotéa		<i>Nemécenele</i>
Hánon	Iduméa	Macróbiu (4)	Neoptolém (4)
Háos	Ificle	Magnézia (4)	Neptún
Hárite	Ificráte	Maratón	Neréu
Harpíi	Ifigénia (5)	Márte	Nicándru
Harpocráte	<i>Iliáda</i> (4)	Maríal (3)	Nicéa
Hecatéu	Iliria (4)	Mausól (2)	Niche
Hecatonhíri	Ilitia	Maxéntiu (4)	Nicomáh
Hecúba	Iocásta (3)	Maximián (4)	
Héfaistos (3)	Iséu	Meándru (3)	Ocipéte
Heféstia (4)	Isidór din Sevilla	Mecéna	Octavián (4)
Hegesíp	Isména	Medéa	Odeón (3)
Helespónt	Isocráte	Medúza	<i>Odiséa</i>
Heliodór (4)	<i>Istmicile</i>	Megarida	Odiséu
Hémon	Ístru (<i>Dunărea</i>)	Megasténe	Odoá cru (4)
Hemónia	Itáca	Megéra	Ogigia
Heraclíd	Iulián Apostátul	Melaníp	Oiléu (3)
Heraclít	Iugúrta	Meleágru (4)	Olimp (<i>muntele</i>)
Hércule	Iunóna și Iúno	Melicérte	Olimpia (4)
Hermióna (4)	Iúpiter (3)	Mémfis	Olimpiáda (<i>ma-</i>
Hermíp	Iustín (2)	Menál (<i>muntele</i>)	<i>ma lui Alexan-</i>
Hermocráte	Iustinián (4)	Menándru	<i>dru</i>) (5)
Hermocrít	Iuvenál (3)	Menecráte	<i>Olimpicele</i>
Hermogéne		Menedém	Olimpiodór (3)
Hermoláu	Lacedemóna	Meneláu	Olínt
Herodián (4)	Lactántiu (4)	Menexén	<i>Olinticele</i>
Herodót	Laérte	Meníp	Opían (3)
<i>Heróidele</i>	Lampsác	Meónia (4)	Opúnt
Herostrát	Laodamía	Mercúr	Oréste
Hesiód (3)	Laodice	Mesalina	<i>Orestia</i>
Hiacínt (3)	Laodicéa	Mesénia (4)	Orféu
Híbla	Latóna și Léto	Metapónt	Origéne
Hídra	Leándru (3)	Metímna	Oritia
Hieroním (4)	Leocráte (4)	Metódiu (4)	Orónte
Himenéu	Leonida (4)	Metrodór	Ortígia (4)
Himéra	Léte	Micéne	Ovidiu (4)
Himét	Leucáda (3)	Milét (<i>orașul</i>)	
Hipárh	Leucíp (2)	Miltiáde (4)	Pactól
Hiperíde	Libia (3)	Minnérm	Paflagónia
Hipérion și	Licabét	Minotáurul (3)	Páfos
Hiperíon	Lícia (3)	Mirina	Palaméde
Hiperméstra	Licófron	Míron	Palatín (<i>muntele</i>)
Hipocráte	Licúrg	Misia (3)	Palinúr
Hipodamía	Lidia (3)	Mitiléne	Pállas Aténa
Hipolít	Lincéu	Mitridáte	Palmíra
Hipoméne	Lisías	Mnesilóh	Pamfília (4)
Histáspe	Lisicráte	Mnestéu	Pangéu
<i>Hoefórele</i>	Lisimáh	Móire (2)	Párce
Homér	Lisíp	Morféu	Parmeníde
Honóriu (3)	Lisistráta	Múze ⁶	Parnás
Horátiu (3)	Líviu (3)		Partenón
Horáții, Horáții	Locrida		Partenópe (<i>f.</i>)
Ianícul (<i>muntele</i>)	Longín	Narcís	Partenopén
Iapét	Lucán	Nausicáa (4)	Pasifáe (4)

⁶ Nume comun: muză, -e.

Patrôclu
 Pausănia (4)
 Peăn (2)
 Peană (4)
 Pegăs
 Pelasgiotida (6)
 Peléu
 Pelopida
 Peloponés
 Penelôpa
 Penéu
 Pentelic
 Pentesilêea
 Pentéu
 Peônia (4)
 Peribă (4)
 Pergăm
 Periândru (4)
 Pericle
 Persefôna
 Perséu
 Pesinúnt
 Petróniu (4)
 Pídna
 Pigmălion (4)
 Pilăde
 Pîndar
 Pîram
 Pîréu
 Pîrgopolinice
 Piritóu
 Pîrus (*regele*)
 Pisistrăte
 Pităgora
 Pîtia (3)
Pîticale
 Platêea
 Plăut (2)
 Plîniu (3)
 Plistene
 Plotîn
 Plutărh
 Polîbiu (4)
 Policlét
 Policrăte
 Polifém
 Polignót
 Polîmnia (4)
 Polinice
 Polixéna
 Pompéi (2)
 Pompéii (3)
 (*oraşul*)
Pônticale
 Pôntul Euxîn (3)
 Posêidon (3)
 Posidîp

Posidôniu (5)
 Potidêea
 Praxitéle
 Preneste
 Priâm (2)
 Priăp
 Prisciân (3)
 Procúst
 Prometéu
 Propértiu (4)
 Propilêe
 Propontida
 Protăgora
 Protesilău
 Protéu
 Ptoleméu
Pûnicale
 Quintiliân (4)
 Quirinăl (3)
 Radamănte
 Rodôpe (*f.*)
 Ródos
 Rubicôn
 Săfo
 Sagúnt
 Salamăna
 Salmonéu
 Salóna
 Salústiu (4)
 Satúrri
Saturnăliile (6)
 Scamândru
 Scila
 Seiân (2)
 Selinúnt
 Semiramida
 Sêneca
 Sfinx
 Sîbaris
 Sibila
 Sigéu
 Sihéu
 Sila
 Silén
Silveto
 Simóis (3)
 Simonide
 Siracúza
 Siréne ?
 Sirte
 Sisif
 Smîrna
 Socrăte
 Sofôcle

Sôsfon
 Sosigéne
 Sotăde
 Sperhéu
 Speusîp (2)
 Stagîra
 Stesiôr
 Stimfăl
 Stix
 Stobéu
 Strepsiăde (4)
 Strîmon
 Suetóniu (4)
 Sulmóna
 Tăcit (*istoricul*)
 Tăfos
 Taigét (3)
 Tăles
 Tălia
 Taltărh (3)
 Taltîbiu (4)
 Tântal
 Tămiris
 Tarént
 Tarquîniu (4)
 Tars
 Tărtar
 Tăsos
 Taurida (4)
 Téba
Tebaida (4)
 Teétet
 Telemăh
 Témis
 Ternistôcle
 Tenăr
 Teocrît (3)
 Teódoric (4)
 Teodósîu (5)
 Teofil (3)
 Teofrást (3)
 Teógnis (3)
Teogonia (5)
 Teopómp (3)
 Teraméne
 Terénțiu (4)
 Teréu
 Termodónt
 Termopîle
 Terpândru
 Terpsihôra
 Tersit
 Tertuliân (4)
 Tesălia (4)
 Tesalônfo
 Teséu (2)

Tesprotida
 Tibériu (4)
 Tibúl
 Tidéu
 Tiêste (3)
 Timagéne
 Timocrăte
 Tîndar
 Tir
 Tirînt
 Tirtéu
 Tisaférne
 Tisbe
 Tisifône
 Tităni ?
Titanomăhia
 Titon
 Tlepolém
Trahiniênle (6)
 Traiân
 Trapezúnt
 Trasibúl
 Trasimăh
 Trasimêde
 Trasimén
 Treboniân (4)
 Tricorînt
 Trifilia (4)
 Triptolém
Tristele
 Troăda (3)
 Tucidide
Tusculănelo
 Ulise
 Ulpiân (3)
 Valentiniân (5)
 Vénus și Venêra
 Vergîliu și
 Virgîliu (4)
Verînelo
 Vespasiân (4)
 Viminăl
 Vitruviu
 Vulcân
 Xantîp
 Xantîpa
 Xenofân
 Xenofôn
 Xérxe
 Zacînt
 Zenodót
 Zeus (1)
 Zeuxîp
 Zoff (2)
 Zoroăstru (4)

? Numă comun : srenă, -s.

* Numă comun : tîtan, -i.

CUPRINSUL

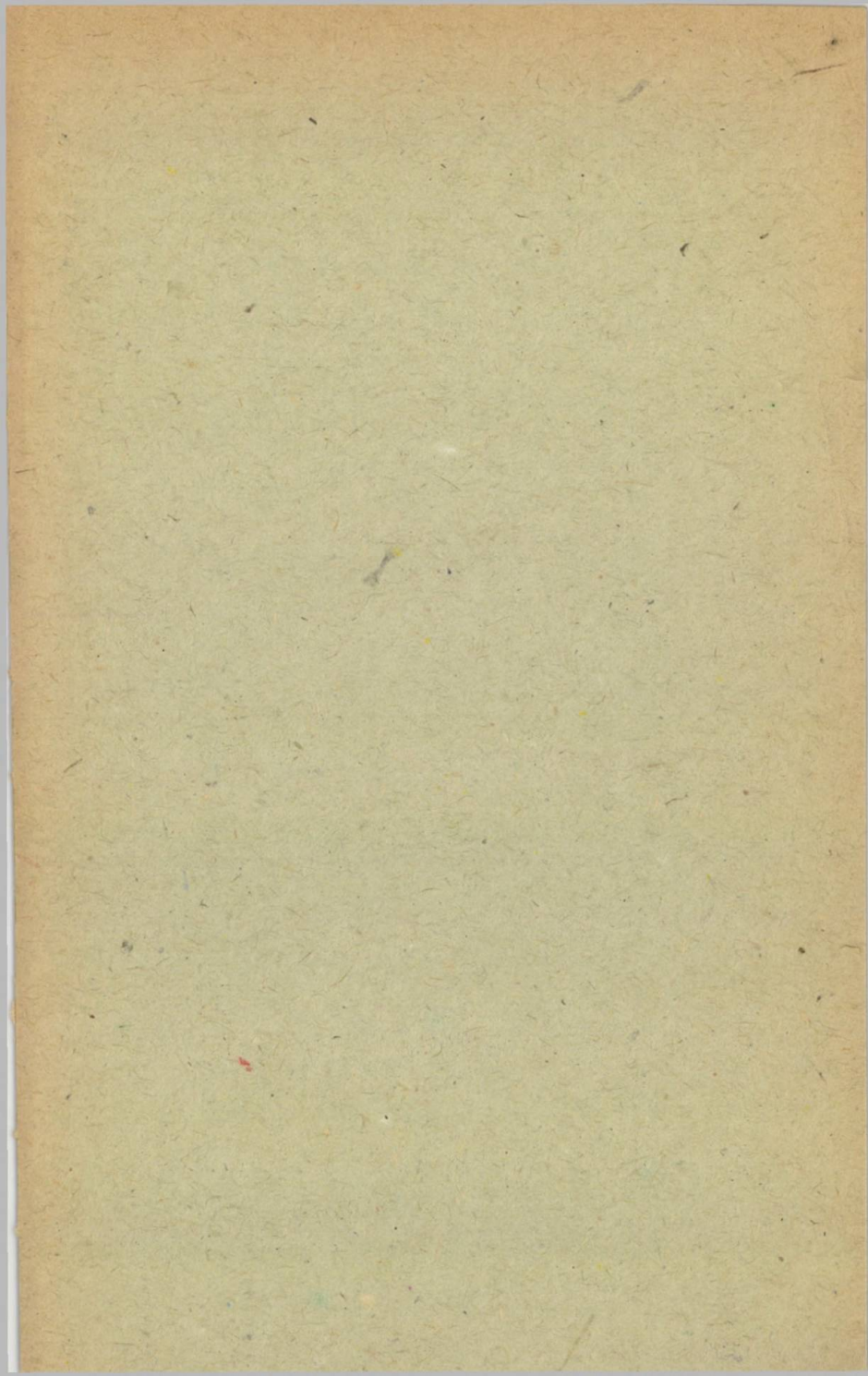
	<u>Pag.</u>
Reguli de ortografie și de ortoepie	3
I. Alfabetul	3
II. Fonetica și problemele de ortografie și de ortoepie	4
Vocalele	4
Vocale în hiat	7
Diftongii	9
Triftongii	11
Consoanele	12
Consoanele duble	15
Disparația unor sunete	15
Accentul	16
III. Gramatica și problemele de ortografie și de ortoepie	17
Substantivul și adjectivul	17
Articolul	18
Numeralul	19
Pronumele	19
Verbul	20
Prepozițiile	22
IV. Formarea cuvintelor și problemele de ortografie și de ortoepie	22
Sufixe și prefixe	22
Scrierea cuvintelor compuse	25
V. Scrierea cu litere majuscule	27
VI. Scrierea și pronunțarea numelor proprii și comune străine	30
Scrierea numelor proprii latinești și grecești vechi	31
Transcrierea numelor și a cuvintelor din limbile care folosesc alfabetul chirilic	34
A. Limba rusă	34
Tabloul de corespondențe.	34
B. Limba bulgară	37
VII. Despărțirea cuvintelor în silabe	37
VIII. Abrevierile	38

	<u>Pag.</u>
Punctuația	40
Introducere	40
Punctul	43
Semnul întrebării	47
Semnul exclamării	50
Virgula	54
Punctul și virgula	65
Două puncte	67
Semnele citării (ghilimelele)	70
Linia de dialog și de pauză	73
Parantezele	75
Punctele de suspensie	78
Cratima (liniuța de unire și de despărțire)	81
Semnele ortografice	82
Listă de abrevieri	83
Bibliografie	84
Index de cuvinte	87
Numele greco-latine care se scriu conform adaptării tradiționale . .	219

Redactor: DOINA POPESCU
Tehnoredactor: EUGENIA AMBROZI

*Bun de tipar: 05.I.1987. Format: 16/54 × 84.
Coli de tipar: 14.
C.Z. pentru bibliotecă mari: 459—1.
C.Z. pentru bibliotecă mici: 4R.—1.*

Lei 16,50

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA